

ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย

เฉลิม เกิดโมลี

คุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

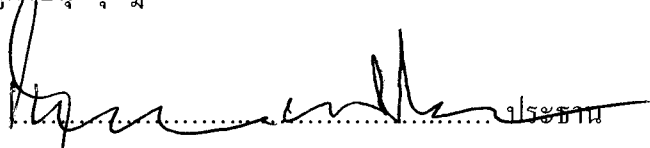
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

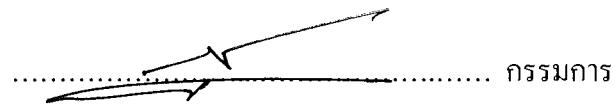
กุมภาพันธ์ 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

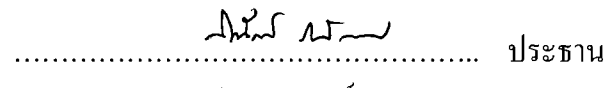
อาจารย์ผู้ควบคุมคุษฎีนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบปากเปล่าคุษฎีนิพนธ์ ได้พิจารณา
คุษฎีนิพนธ์ของ เฉลิม เกิดโมลี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตร
ปริญญาปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

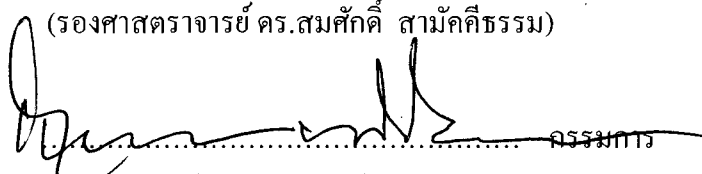
อาจารย์ผู้ควบคุมคุษฎีนิพนธ์

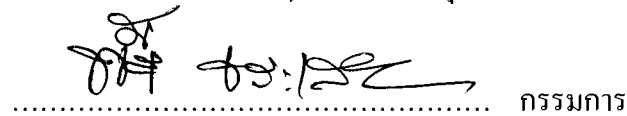

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ)

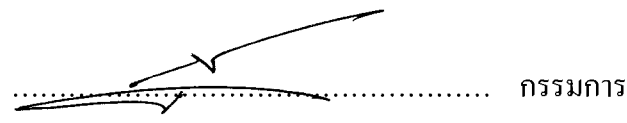

..... กรรมการ
(ดร.กิจฐเชต ไกรवास)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

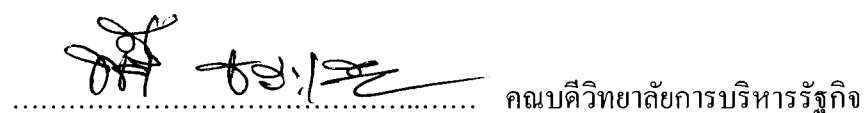

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนันย์ ธารเสนา)

..... กรรมการ
(ดร.กิจฐเชต ไกรवास)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนันย์ ธารเสนา)

วันที่ 23 เดือน มกราคม พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

คุณุณิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์
นรนิติผดุงการ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน อินทชาติ และ ดร.กิจฐเขต
ไกรवास อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ต้องตลอดจนแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน รวมทั้งกระตุ้น ติดตามและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณ ดร.กิจฐเขต ไกรवास ดร.สมชาย ปัญญาเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
พงษ์เทพ จันทสุวรรณ และ ดร.อุษณี มงคลพิทักษ์สุข ที่รับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบ
คุณภาพเครื่องมือ

ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ในการตรวจสอบเครื่องมือและรับเป็นประธานในการสอบคุณุณิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเฉพาะท่านคณบดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนี ธารเสนา และท่านรองคณบดี อาจารย์สุปราณี ธรรมพิทักษ์ รวมทั้ง
เจ้าหน้าที่ของทางวิทยาลัยที่ให้โอกาสและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกริก และเพื่อนร่วมงานในที่ต่าง ๆ รวมทั้งลูกศิษย์
ที่เป็นห่วง ติดตามถามข่าวและให้กำลังใจเสมอมา

ขอบคุณสมาชิกในครอบครัวไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ไหนก็เป็นกำลังใจให้เสมอ

เฉลิม เกิดโมลี

54810219: สาขาวิชา: รัฐประศาสนศาสตร์; ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

คำสำคัญ: ความก้าวหน้าของคชฎินิพนธ์/ การประเมินผลคชฎินิพนธ์/ การประเมินผลงานวิจัย/
คุณภาพของคชฎินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์

เฉลิม เกิดโมลี: ความก้าวหน้าของคชฎินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย

(ADVANCES OF DOCTORAL DISSERTATION IN PUBLIC ADMINISTRATION IN THAILAND) คณะกรรมการควบคุมคชฎินิพนธ์: จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ, Ph.D., นันทวัน อินทชาติ, ปร.ด., กิจฐเขต ไกรवास, ปร.ด., 233 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของคชฎินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย แหล่งข้อมูลของการวิจัยคือคชฎินิพนธ์จำนวน 339 เล่มจากสามสถาบันคือ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 207 เล่ม มหาวิทยาลัยรามคำแหง 112 เล่ม และมหาวิทยาลัยบูรพา 20 เล่ม คชฎินิพนธ์เหล่านี้ถูกผลิตขึ้นในระหว่างปี 2531-2555 มีประธานที่ปรึกษาคชฎินิพนธ์ 61 ท่าน มีบทคัดย่อโดยเฉลี่ย 2.37 หน้า มีจำนวนหน้าโดยเฉลี่ย 253.8 หน้า ผู้ผลิตมีอายุเฉลี่ย 45.3 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นอาจารย์ (38%) รองลงมาคือข้าราชการ (31%) พนักงานธุรกิจเอกชน (25%) และไม่ระบุ (6%) ประเด็นที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเรื่องนโยบายสาธารณะ (23.6%) ทฤษฎีองค์การ (21.5%) และทฤษฎีการบริหาร (20%) คชฎินิพนธ์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการอธิบาย (59%) และพรรณนาในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน(41%) ส่วนใหญ่ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (64%) ส่วนที่เหลือเป็นเชิงคุณภาพ (33%) และการวิจัยแบบผสม (3%)

ผลการศึกษาพบว่า คชฎินิพนธ์เกือบทั้งหมดเป็นการวิจัยแบบไม่ทดลองคือเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพที่ปรากฏ ประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่คือข้าราชการและหน่วยงานของรัฐ (70%) คชฎินิพนธ์ส่วนใหญ่ใช้กรอบการสุ่ม (Sampling Frame) เป็นเครื่องมือในการอธิบายการได้มาซึ่งจำนวนและวิธีการสุ่มตัวอย่าง ในกรณีที่ไม่อธิบายด้วยกรอบการสุ่ม เกือบทั้งหมดมีกระบวนขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ Taro Yamane และ Krejcie and Morgan การสุ่มตัวอย่าง ถ้าเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพส่วนใหญ่จะใช้วิธีการสุ่มแบบ Purposive กับ Snowball Sampling ถ้าเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ จะใช้ Multi Stage/ Stratified/ Random Sampling ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่คือนักวิจัยและผู้ตอบ (โดยส่งไปรษณีย์มาให้แก่นักวิจัย) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูล (จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่ใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ (35%) และสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (34%) แหล่งข้อมูลเกือบทั้งหมดคือคน การใช้เอกสารเป็นแหล่งข้อมูลมีเพียงเล็กน้อย คชฎินิพนธ์ส่วนใหญ่ (58%) ใช้สถิติขั้นสูงเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ที่ใช้สถิติร้อยละเป็นหลักมีเพียง 35% และสถิติระดับความสัมพันธ์

6% สำหรับสถิติขั้นสูงที่ใช้คือ Multiple Regression Analysis (MRA) (38%), Path Analysis (13%), Structural Equation Modeling (6%)

ความก้าวหน้าของคณาจารย์อยู่ในระดับปานกลางไปถึงค่อนข้างต่ำ คือผ่านเกณฑ์โดยเฉลี่ย 2.64 (จากทั้งหมด 6 เกณฑ์)หรือผ่านเกณฑ์ร้อยละ 44 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าคณาจารย์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ใด ๆ ร้อยละ 16.8(57 เล่ม) และผ่านทั้ง 6 เกณฑ์มีเพียงร้อยละ 3.2 (11 เล่ม) สำหรับการผ่านในแต่ละเกณฑ์มีรายละเอียดดังนี้ (1) คณาจารย์มีเป้าหมายที่จะทำวิจัยพื้นฐาน หรือมีเป้าหมายที่จะทดสอบทฤษฎีเป็นหลักร้อยละ 20.6 (2) เรื่องที่วิจัยอยู่ในขอบเขตและมีความสำคัญต่อสาขาร้อยละ 76.1 (3) เรื่องที่ศึกษามีความเป็นต้นแบบร้อยละ 20.9 (4) คณาจารย์มีความตรงภายในและภายนอก ร้อยละ 67.2 (5) คณาจารย์ที่ทดสอบทฤษฎี ร้อยละ 20.3 (6) คณาจารย์ที่หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปร ร้อยละ 60.7

เปรียบเทียบความก้าวหน้าของคณาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยกับคณาจารย์ของอเมริกาและจีนพบว่า เรื่องที่ทำคณาจารย์มีเนื้อหาและจำนวนหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกัน คือส่วนใหญ่ศึกษาเรื่องนโยบายสาธารณะ ทฤษฎีองค์การ และทฤษฎีการบริหาร สำหรับจำนวนคณาจารย์ที่ผ่านแต่ละเกณฑ์ค่อนข้างแตกต่างกันอย่างมาก สิ่งนี้ชี้ว่าคณาจารย์ของแต่ละประเทศมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน นั่นคือคณาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยให้ความสนใจไปที่ความถูกต้องของวิธีการศึกษา ในขณะที่คณาจารย์ของต่างประเทศกลับเน้นไปที่เรื่องที่ศึกษาว่าเป็นการทดสอบทฤษฎีเป็นส่วนใหญ่ สำหรับจำนวนเกณฑ์ที่ผ่านของคณาจารย์โดยเฉลี่ย 2.64 บ่งชี้ว่าคณาจารย์ไทยมีความก้าวหน้าช้ากว่าคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยในอเมริกา 20 ปี .

54810219: MAJOR: PUBLIC ADMINISTRATION; Ph.D. (PUBLIC ADMINISTRATION)

KEYWORDS: ADVANCES OF DOCTORAL RESEARCH/ EVALUATING
DISSERTATION/ EVALUATING RESEARCH/ QUALITY OF
DISSERTATION RESEARCH IN PUBLIC ADMINISTRATION

CHALERM GERDMOLI: ADVANCES OF DOCTORAL DISSERTATIONS IN
PUBLIC ADMINISTRATION IN THAILAND. ADVISORY COMMITTEE: CHAKRIT
NORANITIPADUNGKARN, Ph.D., NANTAWAN INTACHAT, Ph.D., KITTACHET
KRIVART, Ph.D., 231 P. 2013.

The objective of this research was to analyze the advancement of dissertations in the field of public administration in Thailand. The sources of data used for this research were 207 dissertations from the National Institute of Development Administration (NIDA), 112 dissertations from Ramkhamhaeng University, and 20 dissertations from Burapha University. These dissertations were published between B.E. 2531-2555. There were 61 chairman of the advisory committees; the average length of the abstract was 2.37 pages; the average number of pages was 253.8; the average age of the dissertation researchers was 45.3 years, and the majority of the dissertation researchers were teachers. The contents of the dissertations were mainly concerned with public policy, organizational theory and public administration theory. The majority of these dissertations were quantitative research (64%). The rest were qualitative research (33%) and mixed research (3%). Nearly all of these dissertations were descriptive research and explanatory research.

The targeted population groups were civil officers and state offices. The sample sizes were calculated by using the formulas of Taro Yamane, Krejcie and Morgan. As for the sampling technique, the majority of the qualitative research used Purposive and Snowball Sampling, whereas the majority of the quantitative research used Multistage/ Stratified/ Random Sampling. In addition, the majority of the dissertations used data collected by researchers and respondents. The research tools were questionnaires, and data recording forms. As for the methods of data collection, the majority of the questionnaires were sent by mail and in-depth interviewed were conducted. The major source of data was human. According to the analysis of data, the majority of these dissertations used advanced statistical methods, such as Multiple Regression Analysis,

Path Analysis, and Structural Equation Model. However, compared to dissertations from other countries, the use of advanced statistics in data analysis was limited.

The advancement of dissertations in Public Administration in Thailand was at a moderate level to somewhat low. That is to say, it just passed the 2.64 mean score (min 0, max 6). Research questions that aimed to strengthen theoretical principles were found to be at a low level. The importance of the subject studied towards the field of public administration was at a moderate level. Creative innovation was at a low level. Validity was at a moderate level. Theoretical testing was at a low level and causality was at a moderate level. According to advances of dissertations, as compared to universities in other countries(China and U.S.A), it was found that the contents and numbers of topics studied were in accordance with the ones on Public Policy, Organizational Theory and Management Theory. The passing criteria(2.64) indicated that the dissertations in public administrations from Thailand were pay attention to methods of study while dissertation in the other countries focus on theory testing. The dissertation in public administration from Thailand was advance more slowly than the dissertations published in U.S.A for 20 years.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่ออังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
หลักคิดในการประเมินงานทางวิชาการ.....	14
หลักคิดในการประเมินคุณวุฒิพนธ์.....	20
แบบการประเมินคุณวุฒิพนธ์และงานวิจัย	37
แนวทางการประเมินคุณวุฒิพนธ์และงานวิจัย: บทสรุปจากวรรณกรรม.....	60
แนวทางการประเมินความก้าวหน้าของคุณวุฒิพนธ์.....	68
ผลการศึกษาความก้าวหน้าของคุณวุฒิพนธ์: งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	84
กรอบการประเมินความก้าวหน้าของคุณวุฒิพนธ์	102
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	104
การออกแบบการวิจัย	104
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	104
เครื่องมือ การทดสอบเครื่องมือ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	110
การวิเคราะห์ข้อมูล	115
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	115

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษา	116
ลักษณะเฉพาะของคุษฎีนิพนธ์	116
ลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์	125
ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์	144
สรุป ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์	159
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	161
สรุปผลการศึกษา	161
ลักษณะเฉพาะของคุษฎีนิพนธ์	161
ลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์	162
ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์	165
อภิปรายผล	166
เปรียบเทียบความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์	167
แนวทางในการประเมินคุษฎีนิพนธ์	171
แนวทางในการพัฒนาความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์	175
ข้อเสนอแนะ	184
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	183
ข้อเสนอแนะทางวิชาการ	184
บรรณานุกรม	187
ภาคผนวก	206
ภาคผนวก ก	207
ภาคผนวก ข	228
ประวัติย่อของผู้วิจัย	233

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	รายการประเมินผลงานวิจัย (Checklist for Evaluation Research Studies) 43
2	ความถี่ของการประเมินความก้าวหน้าของคณาจารย์และงานวิจัย..... 61
3	สรุปขอบเขตของรัฐประศาสนศาสตร์..... 76
4	สรุปความถี่ของแต่ละสาขาย่อย..... 77
5	จำนวนร้อยละของคณาจารย์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์ 87
6	จำนวนเกณฑ์ที่ผ่านของคณาจารย์ 87
7	การผ่านแต่ละเกณฑ์ของคณาจารย์ 96
8	จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน 96
9	สาขาย่อยที่ศึกษาและร้อยละของการเปลี่ยนแปลงในปี 1981 และ 1990..... 97
10	การผ่านแต่ละเกณฑ์ของคณาจารย์ 98
11	จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน 98
12	สาขาย่อยที่ศึกษา 99
13	จำนวนคณาจารย์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์ 100
14	จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน 100
15	สาขาย่อยที่ศึกษา 101
16	เปรียบเทียบหน่วยกิตหลักสูตรคณาจารย์บัณฑิตสามสถาบัน 109
17	กลุ่มวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ 109
18	มหาวิทยาลัยที่จบการศึกษา..... 116
19	ปีที่จบการศึกษา..... 117
20	ปีที่จบการศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัย 118
21	รายชื่อประธานที่ปรึกษาคณาจารย์ 119
22	อายุของผู้ทำคณาจารย์ 122
23	อาชีพของผู้ทำคณาจารย์ 123
24	จำนวนหน้าของบทคัดย่อ 125
25	จำนวนหน้าของคณาจารย์ 126
26	สาขาย่อยของเรื่องที่ทำคณาจารย์..... 127
27	วัตถุประสงค์ของการวิจัย 128

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28	ประเภทของการวิจัย..... 129
29	แบบการวิจัย..... 130
30	กรอบการสุ่มตัวอย่าง..... 131
31	ประชากรที่ศึกษา..... 131
32	หลักในการกำหนดขนาดตัวอย่าง..... 133
33	วิธีการสุ่มตัวอย่าง..... 135
34	ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล..... 137
35	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล..... 138
36	เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 139
37	แหล่งข้อมูลของคุษฎีนิพนธ์..... 140
38	ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เก็บ วิธีการเก็บ เครื่องมือ และแหล่งข้อมูล..... 141
39	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์..... 142
40	สถิติขั้นสูงที่ใช้จำแนกตามปี..... 143
41	จำนวนคุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์..... 145
42	จำนวนด้านการประเมินที่ผ่าน..... 146
43	เหตุผลของการวิจัย..... 147
44	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 148
45	สรุปเป้าหมายของการวิจัย..... 148
46	เรื่องที่ศึกษาอยู่ในขอบเขตของสาขา..... 150
47	เรื่องที่ศึกษามีความสำคัญต่อสาขา..... 151
48	ความเป็นต้นแบบของเรื่องที่ศึกษา..... 152
49	สรุปความตรงของการวิจัย..... 155
50	กรอบการศึกษา..... 156
51	การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุผล..... 158
52	เกณฑ์การประเมิน..... 159
53	เปรียบเทียบจำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน..... 167
54	เปรียบเทียบจำนวนคุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์..... 168
55	เปรียบเทียบประเด็นปัญหาที่ศึกษา..... 169

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แม้ว่าผู้ที่จบการศึกษาปริญญาเอกจะไม่ได้กลายเป็นชนชั้นนำในสังคมโดยปริยายอีกต่อไปแล้ว กระนั้นก็ตามพวกเขาก็อยู่ห่างออกไปไม่ไกลนัก นั่นคือยังคงได้รับการยอมรับนับถือให้เป็นผู้นำทางภูมิปัญญาและยังคงมีบทบาทในการชี้นำสังคมมากกว่ากลุ่มคนที่จบการศึกษาในระดับอื่น ด้วยเหตุนี้เองทั้งปริมาณและคุณภาพของพวกเขาจึงมีความหมายอย่างยิ่ง

ด้านปริมาณจำนวนเท่าที่ผลิตได้คิดว่าพอเพียงสำหรับการพัฒนาประเทศ นั่นคือประเทศไทยปี 2551 มีประชากรประมาณ 63 ล้านคน มีนักศึกษาในระดับปริญญาเอกในปี 2549, 2550, 2551 จำนวน 13,850; 16,297; 16,428 คนตามลำดับ มีผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาเอกในปี 2550 จำนวน 1,281 คน ในจำนวนนี้เป็นสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 477 คน สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 286 คน และสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 518 คน (ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา, 2553) ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกาในปี 2549 มีนักศึกษาระดับปริญญาเอกอยู่ราว 375,000 คน มีผู้จบมากกว่า 43,000 คน จาก 400 สถาบัน (Golde, 2006)

ด้านคุณภาพ คำถามยังอยู่ที่ ผู้จบการศึกษาจะมีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรมเหมาะสมกับที่สังคมให้การยอมรับนับถือหรือไม่ อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา สะท้อนเสียงวิจารณ์จากสังคมว่า มหาวิทยาลัย ไม่เป็นประทีปทางปัญญา ขาดสำนึกและอุดมการณ์ทางสังคม รู้แต่วิชาไม่รู้สังคม (กฤษณพงศ์ กิรติกร, 2552, หน้า 1) เป็นที่เข้าใจว่าปัญหาเหล่านี้ยังคงมีอยู่ แม้การศึกษาในระดับปริญญาเอก

ที่จริงในเรื่องคุณภาพแต่ละสถาบันต่างมีระบบประกันผลผลิตของตนอยู่แล้ว แต่สำหรับการศึกษาในระดับปริญญาเอก สิ่งบ่งชี้ที่ดีที่สุดคือ คุณภาพของคนขึ้นอยู่กับการผลิตที่ผลิตขึ้นในขณะที่ศึกษาเล่าเรียน (จำเนียร จวงตระกูล, 2550; Boote & Baile, 2005) ซึ่งนั่นก็คือ คุณวุฒิพนธ์ที่คนทั่วไปเข้าใจว่าเป็นเพียงแบบฝึกหัดวิจัยของนักศึกษานั้นเอง

การประเมินคุณวุฒิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์เพิ่งปรากฏขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ โดย McCurdy and Cleary (1984) และตัวแบบเดียวกันนี้ ถูกนำมาศึกษาโดย White(1986), Adams and White (1994), Cleary (1992) , Cleary(2000) ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพยังเป็นปัญหาอยู่พอสมควร กล่าวคือ 1) ประเด็นที่ศึกษา ศึกษาแต่ในเรื่องที่ไม่สำคัญ 2) ใช้กรอบการศึกษาแบบพื้น ๆ หรือระดับแนวคิด(Conceptual framework 3) ใช้ระเบียบวิธีวิจัย

แบบง่าย ๆ แม้ว่าในอีก เกือบ 20 ปีต่อมา Cleary(2000)จะพบว่าคุษฎีนิพนธ์ได้มีการพัฒนาในเชิงคุณภาพมากพอสมควร กระนั้นก็ตามก็ยังพบข้อบกพร่องอยู่จำนวนไม่น้อย และที่สำคัญก็คือปัญหาเดิมก็ยังดำรงอยู่ ต่อมาJing(2008) และ Chen and Li(2009) นำตัวแบบเดียวกันนี้ไปศึกษาคุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในจีน ก็พบว่าปัญหาความด้อยคุณภาพของคุษฎีนิพนธ์อยู่ที่ ความรู้ทางด้านระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษาและของมหาวิทยาลัยไม่ดีพอ

สำหรับประเทศไทยยังไม่มีการประเมินคุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์อย่างเฉพาะเจาะจง แต่ในสาขาอื่นมีการศึกษาอยู่บ้าง เช่น การศึกษาของ อุทัย ดุลยเกษม(2537)ศิริชัย กาญจนวาที, ทวีวัฒน์ ปิตตานนท์ และดิเรก ศรีสุโข (2544, หน้า 27-32) สุเทพ บุญซ้อน(2545) เฉลิม เกิดโมลี(2548, หน้า 103-158) และ พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ(2550) ผลการศึกษาโดยรวมพบว่า ประเด็นปัญหาที่ศึกษาเป็นเรื่องไม่สำคัญและซ้ำซาก คือลอกกัน ไปมา กรอบการศึกษาเป็นแบบง่าย ๆ วิธีการศึกษาไม่เพียงไม่ก้าวหน้าหากยังมีข้อบกพร่องและผิดพลาดอีกด้วย

ดังนั้นในที่นี้จึงจะศึกษาว่าคุษฎีนิพนธ์ในสาขารัฐประศาสนศาสตร์มีลักษณะอย่างไรและมีความก้าวหน้ามากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะของคุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์
2. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาสาระ มีอยู่ 2 ด้านคือ

1. ลักษณะของคุษฎีนิพนธ์ มีอยู่ 2 องค์ประกอบคือ
 - 1.1 ลักษณะเฉพาะของคุษฎีนิพนธ์ ประกอบด้วย 1) มหาวิทยาลัยของผู้ศึกษา 2) ปีที่สำเร็จการศึกษา 3) ประชานที่ปรึกษา 4) อายุของผู้ศึกษา 5) อาชีพของผู้ศึกษา
 - 1.2 ลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์ ประกอบด้วย 1) จำนวนหน้าของบทคัดย่อ 2) จำนวนหน้าของคุษฎีนิพนธ์ 3) สาขาย่อยของประเด็นปัญหาที่ศึกษา 4) วัตถุประสงค์ของการวิจัย 5) ประเภทของการวิจัย 6) การออกแบบการวิจัย 7 การวิเคราะห์ข้อมูล
2. ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์ มีอยู่ 2 องค์ประกอบคือ
 - 2.1 ด้านความก้าวหน้าของเรื่องที่ศึกษา ประกอบด้วย 1) เป้าหมายของการวิจัย 2) ความสำคัญของเรื่องที่ทำวิจัย 3) ความเป็นต้นแบบของการวิจัย

2.2 ด้านความก้าวหน้าของวิธีการวิจัย ประกอบด้วย 1) ความตรงของการวิจัย 2) การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย 3) ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการวิจัย

2. ขอบเขตด้านประชากร คือ คณาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของ 3 สถาบันต่อไปนี้

2.1 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	จำนวน 207 เล่ม
2.2 มหาวิทยาลัยรามคำแหง	จำนวน 112 เล่ม
2.3 วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา	จำนวน 20 เล่ม
รวมทั้งสิ้น	339 เล่ม

3. ขอบเขตด้านเวลา ช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน มิถุนายน 2554 ถึง ตุลาคม 2555

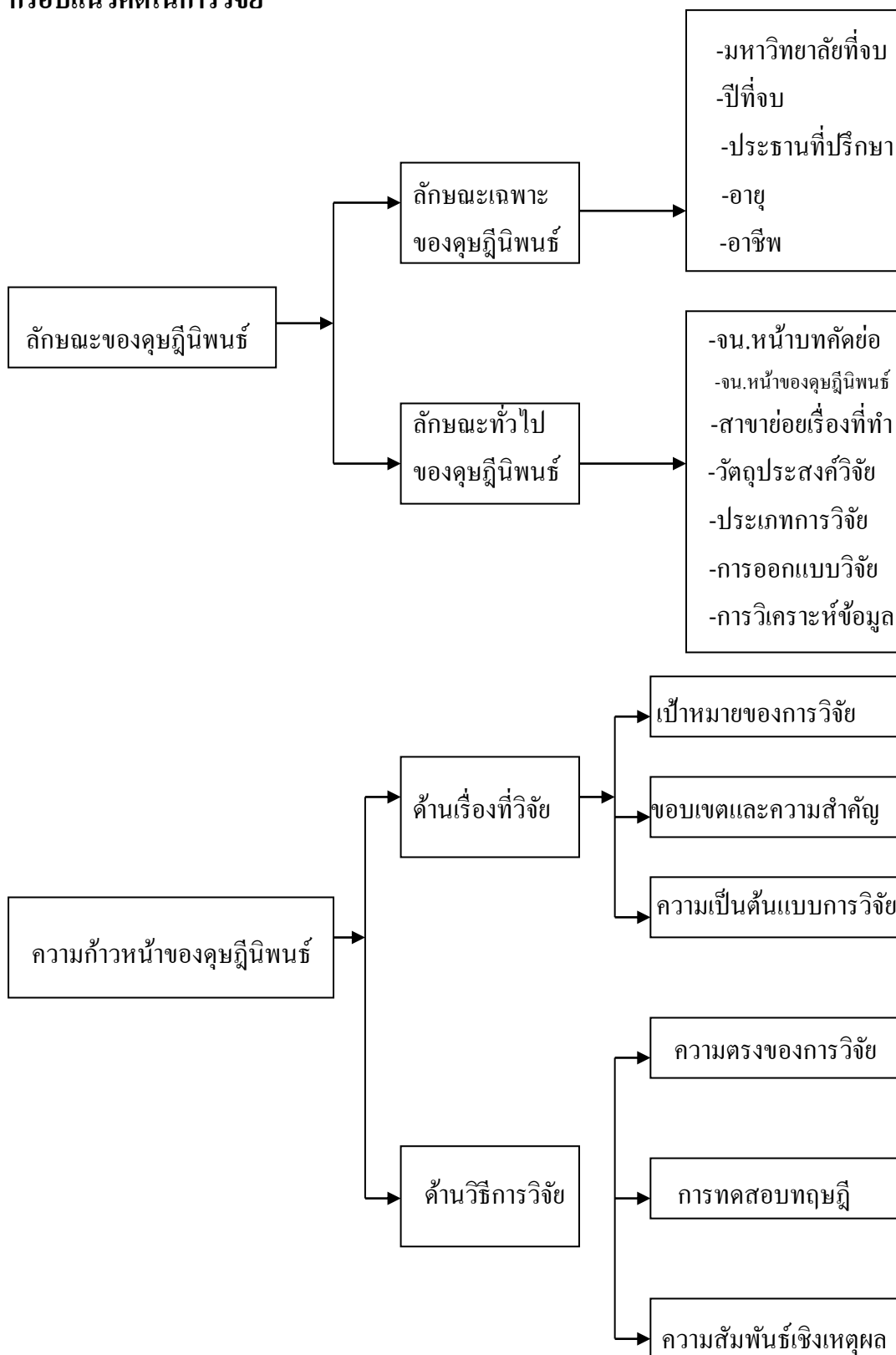
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อขยายองค์ความรู้ในด้านความก้าวหน้าของคณาจารย์
2. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์คณาจารย์
3. เพื่อเสนอแนวทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการจัดการศึกษาในสาขา รัฐประศาสนศาสตร์ แก่ สาขา รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานฉบับสมบูรณ์ของคณาจารย์ตามที่เผยแพร่อยู่ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยและห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากคณาจารย์เกือบทั้งหมดออกแบบการวิจัยที่ละเอียดและซับซ้อน การเก็บรวบรวมข้อมูลจึงต้องใช้เวลาค่อนข้างยาวนาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย จำแนกหัวข้อการพิจารณาคุณฉุญนิพนธ์ออกเป็น 2 ด้านคือ ด้านลักษณะของคุษฉุญนิพนธ์ และ ด้านความก้าวหน้าของคุษฉุญนิพนธ์

1. ด้านลักษณะของคุษฉุญนิพนธ์ มีอยู่สองส่วนคือ ลักษณะเฉพาะ และลักษณะทั่วไป

1.1 ลักษณะเฉพาะของคุษฉุญนิพนธ์ เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวของคุษฉุญนิพนธ์แต่ละเล่ม ประกอบด้วย

1.1.1 มหาวิทยาลัยที่จบการศึกษา

1.1.2 ปีที่จบการศึกษา

1.1.3 ปรระธานที่ปริภษาคุษฉุญนิพนธ์

1.1.4 อายุของผู้อัคุษฉุญนิพนธ์

1.1.5 อาชีพของผู้อัคุษฉุญนิพนธ์

1.2 ลักษณะทั่วไปของคุษฉุญนิพนธ์ เป็นลักษณะทางกายภาพ หรือองค์ประกอบ หรือวิธีการศึกษาของคุษฉุญนิพนธ์ ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นฐานในการพิจารณาความก้าวหน้าหรือไม่ก้าวหน้าของคุษฉุญนิพนธ์ด้วยอีกทางหนึ่ง ลักษณะทั่วไปของคุษฉุญนิพนธ์ ประกอบด้วย

1.2.1 จำนวนหน้าของบทคัดย่อ

1.2.2 จำนวนหน้าของคุษฉุญนิพนธ์

1.2.3 สาขาย่อยของเรื่องที่ทำคุษฉุญนิพนธ์

1.2.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.5 ประเภทของการวิจัย

1.2.6 การออกแบบวิจัย ประกอบด้วย

1.2.6.1 แบบการวิจัย

1.2.6.2 กรอบการสุ่มตัวอย่าง

1.2.6.3 ประชากรที่ศึกษา

1.2.6.4 จำนวนประชากรที่ศึกษา

1.2.6.5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

1.2.6.6 หลักการกำหนดขนาดตัวอย่าง

1.2.6.7 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

1.2.6.8 ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล

1.2.6.9 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2.6.10 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2.6.11 แหล่งข้อมูล

- 1.2.7 การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย
 - 1.2.7.1 การใช้หรือไม่ใช้สถิติเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 1.2.7.2 ถ้าใช้ สถิติระดับ Univariate ที่ใช้ในการวิเคราะห์
 - 1.2.7.3 ถ้าใช้ สถิติระดับ Bivariate ที่ใช้ในการวิเคราะห์
 - 1.2.7.4 ถ้าใช้ สถิติระดับ Multivariate ที่ใช้ในการวิเคราะห์
2. ด้านความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์ มีองค์ประกอบอยู่ 2 ด้านคือ
 - 2.1 ด้านเรื่องที่ทำวิจัย ประกอบด้วย
 - 2.1.1 เป้าหมายของการวิจัย(Research Purpose)
 - 2.1.2 ขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่ทำวิจัย(Important Topic)
 - 2.1.3 นวัตกรรมหรือความเป็นต้นแบบของการวิจัย(Cutting Edge/Innovativeness/Originality)
 - 2.2 ด้านวิธีการวิจัย ประกอบด้วย
 - 2.2.1 ความตรงของการวิจัย(Methodological Validity)
 - 2.2.2 การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย (Theory Testing)
 - 2.2.3 การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการวิจัย(Causality)

นียมศัพท์เชิงปฏิบัติการ

ลักษณะของคุษฎีนิพนธ์ ประกอบด้วยลักษณะเฉพาะและลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์

1. ลักษณะเฉพาะของคุษฎีนิพนธ์ ประกอบด้วย
 - 1.1 มหาวิทยาลัยที่จบการศึกษา
 - 1.2 ปีที่จบการศึกษา
 - 1.3 ประชานที่ปริกษาคุษฎีนิพนธ์
 - 1.4 อายุของผู้ทำคุษฎีนิพนธ์
 - 1.5 อาชีพของผู้ทำคุษฎีนิพนธ์
2. ลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์ ประกอบด้วย
 - 2.1 จำนวนหน้าบทคัดย่อของคุษฎีนิพนธ์ หมายถึงจำนวนหน้าของส่วนที่เป็นบทคัดย่อภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ ตามภาษาที่ใช้เขียนในรายงานฉบับสมบูรณ์
 - 2.2 จำนวนหน้าของคุษฎีนิพนธ์ หมายถึงจำนวนหน้าของรายงานฉบับสมบูรณ์ที่ผู้ศึกษาระบุตั้งแต่หมายเลข 1 ถึงหน้าสุดท้าย ของบรรณานุกรม
 - 2.3 สาขาย่อยของเรื่องที่ทำคุษฎีนิพนธ์ จำแนกเป็น 10 สาขาย่อยดังนี้

- 2.3.1 ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory)
 - 2.3.2 รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ (Comparative Public Administration)
 - 2.3.3 พฤติกรรมและการพัฒนาของบุคลากร (Employee Behavior and Development)
 - 2.3.4 การคลังและงบประมาณ (Finance and Budgeting)
 - 2.3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ (Intergovernmental Relations)
 - 2.3.6 ศาสตร์หรือเทคนิคการจัดการ (Management Science)
 - 2.3.7 ทฤษฎีองค์การ (Organization Theory and Behavior)
 - 2.3.8 การบริหารงานบุคคล (Personnel Administration)
 - 2.3.9 การวิเคราะห์นโยบาย (Policy Analysis)
 - 2.3.10 การจัดการปกครองและประชาสังคม (Governance and Civil Society)
- 2.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือระดับของคำตอบที่ต้องการศึกษา การวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ โดยทั่วไปจะมีอยู่ 3 ระดับคือ
- 2.4.1 เพื่อการค้นหา (Exploration) เป็นการวิจัยที่ไม่มีผู้ศึกษามาก่อนหรือมีแต่ยังไม่เป็นระบบ การวิจัยนี้จึงมุ่งสำรวจความรู้พื้นฐานในขั้นต้น และมักเป็นการบรรยายตัวแปรใด ๆ
 - 2.4.2 เพื่อการพรรณนา (Description) เป็นการวิจัยที่มุ่งบรรยายตัวแปรใด ๆ ตามคำพัง
 - 2.4.3 เพื่อการอธิบาย (Explanation) เป็นการวิจัยที่มีเป้าหมายตั้งแต่ระดับหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรขึ้นไป
- 2.5 ประเภทของการวิจัย (Type of Research) มี 3 ประเภทคือ
- 2.5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) คือการวิจัยที่มีกรอบการศึกษาที่ระบุตัวแปรที่จะศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจง และแสวงหาคำตอบโดยใช้ตรรกะเชิงนิรนัย (Deductive Logic) การวิจัยแนวนี้วางอยู่บนฐานคิดเชิงปรัชญาแนวปฏิฐานนิยม
 - 2.5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คือการวิจัยที่ใช้ตรรกะเชิงอุปนัย (Inductive Logic) ในการแสวงหาคำตอบ การวิจัยเชิงคุณภาพวางอยู่บนฐานคิดเชิงปรัชญาหลายแนว เช่น แนวตีความนิยม (Intepretism) แนววิพากษ์นิยม (Criticalism) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR: Participatory Action Research)
 - 2.5.3 การวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) คือ การวิจัยที่ใช้วิธีการทั้งในแบบปริมาณและแบบคุณภาพ การวิจัยแนวนี้วางอยู่บนฐานคิดเชิงปรัชญาแบบ ปฏิบัตินิยม (Pragmatism)

2.6 การออกแบบการวิจัย ประกอบด้วย

2.6.1 แบบการวิจัย หมายถึง รูปแบบและวิธีการวิจัยเชิงปริมาณจำแนกตามระดับของการควบคุมสถานการณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทั่วไป จะมีอยู่ 3 แบบคือ

2.6.1.1 การวิจัยแบบทดลอง

2.6.1.2 การวิจัยแบบกึ่งทดลอง

2.6.1.3 การวิจัยแบบไม่ทดลองหรือแบบธรรมชาติ

2.6.2 กรอบการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Frame) หมายถึง ความสัมพันธ์ของทุกหน่วยประชากรกับวิธีการสุ่มตัวอย่างและขนาดหรือจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

2.6.3 ประชากรที่ศึกษา คือบุคคล หรือกลุ่มคน หน่วยงาน โครงการ หรือองค์กรที่เป็นเป้าหมายของการศึกษา

2.6.4 จำนวนประชากรที่ศึกษา หมายถึง ตัวเลขที่ระบุถึงจำนวนประชากรหรือหน่วยที่จะนำผลการศึกษาไปอธิบาย

2.6.5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา หมายถึง ตัวเลขที่ระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือหน่วยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

2.6.6 หลักการกำหนดขนาดตัวอย่าง หมายถึงการระบุขนาดตัวอย่างด้วยสูตรคำนวณโดยมีการอ้างอิงชื่อนักวิชาการที่เป็นเจ้าของสูตร หรือระบุขนาดตัวอย่างด้วยเหตุผลใด ๆ

2.6.7 วิธีการสุ่มตัวอย่าง หมายถึง คำศัพท์เฉพาะ (Technical Term) ที่ใช้เพื่อระบุถึงวิธีการเลือกหน่วยตัวอย่างหรือหน่วยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

2.6.8 ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล หมายถึง คนที่ทำการรวบรวมข้อมูลของการวิจัย มีอยู่ 3 กลุ่ม คือ

2.6.8.1 ผู้วิจัย หมายถึง ตัวนักวิจัยเป็นผู้เก็บด้วยตนเอง

2.6.8.2 ผู้อื่น หมายถึง ผู้ที่นักวิจัยให้ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล

2.6.8.3 ผู้ตอบ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างหรือแหล่งข้อมูลเป็นผู้ตอบ (แล้วส่งแบบสอบถามมาให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์)

2.6.8.4 อื่น ๆ หมายถึง นักวิจัย ผู้ช่วย ผู้ตอบ ตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไปช่วยเก็บ

2.6.9 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล หมายถึง วิธีการที่ผู้เก็บใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย มี 4 แบบ คือ

2.6.9.1 สอบถาม ผู้ตอบจะเป็นคนเขียนคำตอบลงในแบบสอบถาม

2.6.9.2 สัมภาษณ์ ผู้ถามจะเป็นคนเขียนคำตอบลงในแบบสัมภาษณ์

2.6.9.3 สัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้ถามจะพูดคุยโดยไม่แบบใด ๆ

2.6.9.4 ส่งจดหมาย คือการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ ผู้ได้รับจะเขียนคำตอบลงในแบบสอบถามที่ได้รับแล้วส่งไปรษณีย์กลับคืนมายังผู้ส่ง

2.6.9.5 ประชุมกลุ่มย่อย ผู้ให้ข้อมูลจะเข้ามาร่วมประชุมกลุ่มย่อยๆ แล้วพูดคุยกัน ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลจะบันทึกความคิดความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมลงในแบบบันทึก

2.6.9.6 สังเกตปรากฏการณ์ ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลจะเข้าไปสังเกตปรากฏการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วบันทึก

2.6.9.7 อื่น ๆ (ใช้วิธีข้างต้นรวมกันตั้งแต่สองวิธีขึ้นไป)

2.6.10 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล หมายถึง ชื่อเฉพาะของแบบที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลของการวิจัย มี 6 แบบคือ

2.6.10.1 แบบสอบถาม (ผู้ตอบเขียนคำตอบด้วยตนเอง)

2.6.10.2 แบบสัมภาษณ์ (ผู้ถามเป็นผู้เขียนคำตอบ)

2.6.10.3 แบบสัมภาษณ์ถึง โครงสร้าง(มีแนวคำถาม)

2.6.10.4 แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง(ไม่มีแนวคำถาม)

2.6.10.5 แบบบันทึกข้อมูล (ผู้เก็บข้อมูลเขียนบันทึกเอาเองจากการสังเกต)

2.6.10.6 แบบอื่น ๆ (แบบดังกล่าวข้างต้นตั้งแต่สองแบบขึ้นไป)

2.6.11 แหล่งข้อมูล หมายถึงสิ่งที่เป็นเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 แหล่งคือ

2.6.11.1 คน

2.6.11.2 เอกสาร เช่นเอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสารที่อยู่ในรูปสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือที่อยู่ในรูปแบบอื่น ๆ

2.6.11.3 ปรากฏการณ์สังคม

2.6.11.4 อื่น ๆ (ทั้ง 2-3 แหล่งข้างต้นขึ้นไป)

2.7 การวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง แนวทางในการทำความเข้าใจข้อมูลด้วยการจำแนกจัดกลุ่ม และตีความข้อมูล มีอยู่ 2 แบบ คือ

2.7.1 วิเคราะห์โดยไม่ใช้สถิติเป็นเครื่องมือ คือการทำความเข้าใจ หรือตีความข้อมูล โดยการเปรียบเทียบบริบทหรือการเชื่อมโยงเชิงเหตุผล

2.7.2 วิเคราะห์โดยใช้สถิติ คือการใช้สถิติหรือการจัดกระทำทางตัวเลขเป็นเครื่องมือในการตีความ เปรียบเทียบ และเชื่อมโยงเชิงเหตุผล มีอยู่ 3 ระดับ คือ

2.7.2.1 ระดับวิเคราะห์หนึ่งตัวแปร (Univariate Analysis) หรือการวิเคราะห์พรรณนาข้อมูลหรือการวิเคราะห์ด้วยสถิติร้อยละ

2.7.2.2 ระดับวิเคราะห์สองตัวแปร (Bivariate Analysis) พร้อมกันหรือการวิเคราะห์ในระดับหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

2.7.2.3 ระดับการวิเคราะห์สามตัวแปรขึ้นไป (Multivariate Analysis) พร้อมกันหรือระดับการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปร หรือระดับการใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์
ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์

ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์ หมายถึงคุษฎีนิพนธ์ที่ศึกษาในเรื่องที่มีคุณค่าต่อศาสตร์และสังคม และ คุษฎีนิพนธ์ที่มีวิธีการศึกษาที่มีความก้าวหน้า ทั้งสองด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านเรื่องที่ศึกษาหรือวิจัย

เรื่องที่ศึกษาหรือวิจัยมีคุณค่าต่อศาสตร์และสังคม หมายถึง 1.คุษฎีนิพนธ์ที่มีเป้าหมายอยู่ที่การวิจัยพื้นฐานเป็นหลัก 2. เรื่องที่ศึกษาอยู่ในขอบเขตและมีความสำคัญต่อสาขา และ 3. เรื่องที่ศึกษามีความเป็นต้นแบบ (Originality) ในด้านใดด้านหนึ่ง แต่ละเรื่องมีรายละเอียดดังนี้

1. เป้าหมายของการวิจัย ต้องเป็นการวิจัยพื้นฐานเป็นหลักคือจะต้องมีเหตุผลของการวิจัยเพื่อทดสอบยืนยันแนวคิด ทฤษฎี การเขียนประโยชน์ของการวิจัยต้องมีส่วนหนึ่งระบุว่า เพื่อประโยชน์ด้านแนวคิด ทฤษฎีหรือไม่ก็วิธีการศึกษา

1. เหตุผลของการวิจัย 1. เพื่อการทดสอบยืนยันแนวคิด ทฤษฎี 2. เพื่อทดสอบและ/หรือทดลองใช้วิธีการวิจัยใหม่ 3. เพื่อแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการด้านการปฏิบัติ
4. ทั้ง 2-3 เหตุผลข้างต้นรวมกัน

2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 1. ด้านแนวคิด ทฤษฎีเป็นหลัก

2. ด้านวิธีการศึกษาเป็นหลัก 3. ด้านการปฏิบัติเป็นหลัก

3. สรุปเป้าหมายของการวิจัยต้องเป็นการวิจัยพื้นฐาน 1. การวิจัยพื้นฐาน 2. การวิจัยประยุกต์

2. ขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่วิจัย คือเรื่องที่ศึกษาต้องอยู่ในขอบเขตของสาขาและเรื่องที่ศึกษาต้องมีความสำคัญต่อสาขา

1. เรื่องที่ศึกษาอยู่ในขอบเขตของสาขาวิชาหรือไม่ 1. ไม่อยู่ในสาขา 2. อยู่ในสาขา
ถ้าอยู่ในสาขา อยู่ในสาขาใดต่อไปนี้

1.1 ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory)

1.2 รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ (Comparative Public Administration)

1.3 พฤติกรรมและการพัฒนาบุคลากร (Employee Behavior and Development)

1.4 การคลังและงบประมาณ (Finance and Budgeting)

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ (Intergovernmental Relations)

1.6 วิทยาการจัดการ (Management Science)

1.7 ทฤษฎีองค์การ (Organization Theory and Behavior)

1.8 การบริหารงานบุคคล (Personnel Administration)

1.9 การวิเคราะห์นโยบาย (Policy Analysis)

1.10 การจัดการปกครองและประชาสังคม (Governance and Civil Society)

2. เรื่องที่ศึกษามีความสำคัญต่อสาขาในด้านใดเป็นหลัก หมายถึงเมื่อพิจารณาในส่วนของการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะแล้ว ผู้ศึกษาได้ระบุหรือมีนัยบ่งชี้ได้ ๆ หรือไม่ว่างานวิจัยของตนมีคุณประโยชน์ด้านใด ต่อไปนี้

1. ด้านทฤษฎี
2. ด้านวิธีการศึกษา
3. ด้านการปฏิบัติ
4. ด้านอื่น ๆ

3. สรุปขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่วิจัย

3. นวัตกรรมหรือความเป็นต้นแบบหรือการมีข้อเสนอใหม่ของการวิจัย

ดัชนีนิพนธ์ที่ศึกษา มีสมมติฐาน วิธีการวิจัย และสรุปผลการศึกษาอยู่ในรูปแบบใดต่อไปนี

3.1 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาใหม่

3.2 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาใหม่

3.3 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาใหม่

3.4 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาใหม่

3.5 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาเก่า

3.6 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาเก่า

3.7 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาเก่า

3.8 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาเก่า

ดัชนีนิพนธ์ที่มีนวัตกรรมหรือมีความเป็นต้นแบบคือดัชนีนิพนธ์ที่มีความใหม่อย่างน้อยหนึ่งด้าน ซึ่งก็คือดัชนีนิพนธ์ที่อยู่ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งใน ข้อ 1-7

2. ด้านวิธีการวิจัย

วิธีการวิจัยที่มีความก้าวหน้าหรือมีคุณภาพคือ 1. การวิจัยที่มีความตรง 2. การวิจัยที่มีการทดสอบทฤษฎี 3. การวิจัยที่หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

1. การวิจัยที่มีความตรง หมายถึงการวิจัยที่มีความตรงภายในและความตรงภายนอก

ความตรงภายในคือการวิจัยที่เป็นแบบทดลองหรือกึ่งทดลอง หรือไม่ก็ต้องควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยสถิติหรือด้วยวิธีการอื่น ๆ (เป็นงานวิจัยที่ดำเนินการในข้อที่ 1 หรือ 2 หรือ 3) การวิจัยที่มีความตรงภายนอกคือการวิจัยที่ดำเนินการในข้อที่ 4 ถึงข้อที่ 10

1. เป็นการวิจัยแบบทดลองหรือกึ่งทดลองหรือไม่	1. เป็น	2. ไม่เป็น
2. ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธีการทางสถิติหรือไม่	1. มี	2. ไม่มี
3. ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธีการอื่น ๆ หรือไม่	1. มี	2. ไม่มี
4. สมมติฐานการวิจัย มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยรองรับอย่างเหมาะสมในระดับใด	1. สูง	2. ต่ำ
5. ระบุค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือหรือไม่	1.ระบุ	2.ไม่ระบุ
6. ระบุค่าความตรง (Validity) ของเครื่องมือหรือไม่	1.ระบุ	2.ไม่ระบุ
7. กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมในระดับใด	1.สูง	2. ต่ำ
8. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมในระดับใด	1.สูง	2. ต่ำ
9. คำนี้ถึงทฤษฎีความน่าจะเป็นในทุกขั้นตอนของการสุ่มตัวอย่างหรือไม่	1. ใช่	2. ไม่ใช่
10. ระบุการทดสอบไค้ปกติ (Normality) ของข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ขั้นสูงหรือไม่	1. ระบุ	2. ไม่ระบุ
2. การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย หมายถึงการวิจัยที่มีกรอบการศึกษาเป็นแบบกรอบทฤษฎีและมีข้อสรุปในเชิงสนับสนุนหรือโต้แย้งทฤษฎีอยู่ในส่วนที่ว่าด้วยการอภิปรายผล

1. กรอบการวิจัยเป็นแบบ	1. Theoretical Framework	2. Conceptual Framework
2. ข้อสรุปเชิงทฤษฎีปรากฏอยู่ในส่วนสรุปและอภิปรายผลหรือไม่	1. มี	2. ไม่มี
3. การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการวิจัย หมายถึงการวิจัยที่มีแบบการวิจัยเป็นแบบทดลองหรือกึ่งทดลอง หรือไม่ก็ต้องใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูง โดยใช้คำถามต่อไปนี้

1. ดุษฎีนิพนธ์เป็นการวิจัยแบบทดลองหรือกึ่งทดลองหรือไม่	1. เป็น	2. ไม่เป็น
2. ดุษฎีนิพนธ์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติขั้นสูงหรือไม่	1.วิเคราะห์	2.ไม่วิเคราะห์
3. ใช้สถิติเหมาะสมกับระดับการวัดหรือไม่	1. เหมาะสม	2.ไม่เหมาะสม

4. ระบุการตรวจสอบฐานคติของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ด้วยสถิติหรือไม่ (เช่น ทดสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity)หรือการตรวจสอบความเป็นโค้งปกติ(Normality)ของข้อมูลหรือไม่ 1.ระบุ 2. ไม่ระบุ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทนี้จะกล่าวถึงหลักคิด แนวทาง และวิธีการศึกษาความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ โดยจำแนกเป็น 7 เรื่องดังนี้

1. หลักคิดในการประเมินงานทางวิชาการ
2. หลักคิดในการประเมินคุษฎีนิพนธ์
3. แบบการประเมินคุษฎีนิพนธ์และงานวิจัย
4. แนวทางการประเมินคุษฎีนิพนธ์และงานวิจัย: บทสรุปจากวรรณกรรม
5. แนวทางการประเมินความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์
6. ผลการศึกษาความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์: งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบการประเมินความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์

หลักคิดในการประเมินงานทางวิชาการ

ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึง

1. หลักคิดพื้นฐานในการประเมินผล
2. ความหมายของการประเมินผล
3. ขั้นตอนการประเมินผล
4. สรุป

หลักคิดพื้นฐานในการประเมินผล

วิธีการหนึ่งที่จะเข้าใจรากฐานสำคัญของการประเมินคือการวิเคราะห์ปรัชญาที่อยู่เบื้องหลังนักประเมินคนสำคัญ สำหรับแนวทางในการพิจารณานั้น ศิริชัย กาญจนวาสิ (2547, หน้า 7-11) แนะนำว่าจะต้องวิเคราะห์จาก สองคำถามคือ ประเมินทำไม และประเมินอย่างไร

คำถามที่ว่า ประเมินทำไม เป็นคำถามเกี่ยวกับเหตุผลหรือเป้าหมายของการประเมิน นักประเมินมีคำตอบแตกต่างกันไปสองกลุ่มคือ

1. แนวประโยชน์นิยม (Utilitarianism) นักทฤษฎีการประเมินแนวนี้เชื่อว่าเป้าหมายของการประเมินคือการสร้างประ โยชน์สุขแก่สังคม การประเมินจะมีประ โยชน์สูงสุดเมื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประ โยชน์แก่สังคมได้มากที่สุด การประเมินตามแนวทางของนักประเมินกลุ่มนี้คือ การเสนอสารสนเทศที่มีประ โยชน์ โดยนักประเมินไม่ควรเข้าไปมีบทบาทในการตัดสินคุณค่า

2. แนวพหุนิยม (Pluralism) นักทฤษฎีการประเมินแนวนี้นี้เชื่อว่า เป้าหมายของการประเมินไม่ใช่เพื่อประโยชน์สุขแก่สังคมเพียงอย่างเดียว แต่อาจสนองเป้าหมายอื่น ๆ ในขณะเดียวกันด้วย เช่น ทำการประเมินเพื่อแสดงกลไกแห่งอำนาจในการติดตาม ควบคุมดูแล การดำเนินงานต่าง ๆ การประเมินตามแนวทางของกลุ่มนี้จะต้องตัดสินคุณค่าสิ่งที่ประเมินด้วยนักประเมินตามแนวทางนี้มักต้องสร้างความน่าเชื่อถือหรือศรัทธาเพื่อให้ผู้คนนำผลการประเมินไปใช้

คำถามที่ว่าประเมินอย่างไร คำถามนี้สะท้อนวิธีการที่จะนำไปสู่ความจริงตาม ความเชื่อของนักประเมิน ซึ่งแตกต่างกันอยู่สองแนวคือ

1. อัตนัยนิยม (Subjectivism) แนวทางนี้เชื่อว่าจิตไม่สามารถหยั่งรู้ได้ว่าอะไรจริง ไม่จริง ดังนั้นการตัดสินคุณค่าใด ๆ จึงเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ในทางปฏิบัตินักประเมินต้องกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์ในการตัดสินคุณค่าขึ้นมาเองด้วยเหตุผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ส่วนการจะได้รับการยอมรับหรือไม่ก็เป็นเรื่องที่นักประเมินต้องพยายามสร้างความน่าเชื่อถือเอาเอง นักวิชาการกลุ่มนี้มักใช้วิธีการตามธรรมชาติในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ปรนัยนิยม (Objectivism) นักประเมินแนวนี้นี้มีความเชื่อว่ามนุษย์สามารถรู้ได้ว่าอะไรจริงหรือเท็จ การตัดสินคุณค่าเป็นสิ่งที่สามารถกำหนดเป็นมาตรการสากลได้ นักทฤษฎีกลุ่มนี้จะทำการประเมินโดยเน้นวิธีการเชิงระบบ (Systematic Approach) คือมีการวางแผนดำเนินการอย่างแน่ชัด ใช้เครื่องมือมาตรฐานในการเก็บรวบรวมข้อมูล พยายามคุมตัวแปรแทรกซ้อนให้ได้มากที่สุด

การประเมินงานทางวิชาการในที่นี้ มีผลการประเมินอยู่ในแนวพหุนิยม คือประเมินเพื่อตอบสนองเป้าหมายหลายอย่าง การประเมินแนวนี้น้อยครั้งที่เป็ทั้งวิธีการและเป้าหมาย นั่นคือเป็นการประเมินเพื่อทราบคุณค่าของสิ่งใด ๆ เป็นเพียงเส้นทางสู่การพัฒนาคุณค่าของสิ่งนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น

สำหรับคำถามประเมินอย่างไร ในที่นี้มีความโน้มเอียงไปทางแนวอัตนัยนิยม โดยหวังว่าถ้าดำเนินการอย่างรอบคอบและทำการประเมินต่างเวลา ต่างกลุ่มเป้าหมาย โอกาสที่จะแสวงหาภาพซ้อนเชิงอัตตะ (Inter Subjective) ในการประเมินย่อมเกิดขึ้นได้

ความหมายของการประเมินผล

การประเมินผลใด ๆ ในอดีต มักมีความหมายเพียงการหาข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศเกี่ยวกับสิ่งนั้น ต่างจากความหมายในปัจจุบันที่การประเมินหมายถึงการตัดสินคุณค่าของสิ่งนั้นด้วย (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547, หน้า 41) การประเมินงานวิจัยหรืองานทางวิชาการที่มีฐานมาจาก

งานวิจัยเช่นงานนิพนธ์ทั้งหลายในปัจจุบันนี้ จึงหมายถึงการตัดสินคุณค่างานเหล่านั้นในแง่ใดแง่หนึ่ง เช่นต้องระบุว่ามีความดีหรือไม่ หรือมีความก้าวหน้าหรือไม่ เป็นต้น

ด้วยเหตุที่การประเมินคือการตัดสินคุณค่า ทำให้ไม่ว่าจะเป็นการประเมินอะไรก็ล้วนเป็นเรื่องยุ่งยากทั้งสิ้น เพราะมักก้าวเข้าสู่พรมแดนของสังคมการเมืองเสมอ ดังนั้นในการประเมินจึงต้องพิจารณาว่ามันคุ้มค่างับสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นหรือไม่

ขั้นตอนการประเมินผล

การประเมินใด ๆ มีขั้นตอนที่ต้องพิจารณาคำเนิการอยู่ 6 ประการคือ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ 2) ประเด็นในการประเมิน 3) ช่วงเวลาหรือขั้นตอนการประเมิน 4) หน่วยในการประเมิน 5) ตัวชี้ ตัววัด และเกณฑ์วัด 6) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนต่างๆ มีรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์

การกำหนดวัตถุประสงค์การประเมินคือการระบุว่าผลการประเมินไปทำอะไรคุ้มหรือไม่ เมื่อทราบวัตถุประสงค์ การประเมินชัดเจนแล้ว สิ่งนี้นั่นเองที่จะเป็นตัวกำหนดหัวข้อต่าง ๆ ไปตามลำดับ วัตถุประสงค์ของการประเมินงานทางวิชาการโดยทั่วไป อยู่ที่เพื่อการปรับปรุงคุณภาพผลงานและกระบวนการจัดการ การประเมินคุณนินพณ์ครั้งนี้ก็เช่นเดียวกัน

2. ประเด็นในการประเมิน

โดยทั่วไปการประเมินใด ๆ มักเป็นการตรวจสอบว่าโครงการบรรลุจุดหมายปลายทางอันเป็นเหตุผลที่มันก่อเกิดขึ้นมาหรือไม่ การกำหนดประเด็นการประเมินทำได้ 2 แบบคือแบบอิงวัตถุประสงค์และไม่อิงวัตถุประสงค์ (Goal Based or Goal Free) เรื่องนี้ Scriven (1991) ให้ข้อคิดว่า การประเมินโดยไม่อิงวัตถุประสงค์เป็นการประเมินสิ่งที่เกิดขึ้น (What to do) ไม่ใช่สิ่งที่เจ้าของโครงการหรือผู้ดำเนินการตั้งใจจะให้เกิดขึ้น (What Try to do)

การประเมินคุณนินพณ์ ถ้าเป็นแบบอิงวัตถุประสงค์จะหมายถึงการอิงกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ข้อ 13.3 ที่ว่า ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมกรภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

ถ้าเป็นแบบไม่อิงวัตถุประสงค์ จะเป็นการนำความคิดความเห็นหรือความคาดหวังของสังคมและส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นเกณฑ์ในการประเมิน การประเมินครั้งนี้จะใช้เกณฑ์แบบไม่อิงวัตถุประสงค์ (Goal Free)

3. ช่วงเวลาหรือขั้นตอนการประเมิน

ช่วงเวลาหรือขั้นตอนการประเมินแบ่งได้ 3 แบบ

3.1 ยืดลำดับเวลา (Time Series) เป็นหลัก ประกอบด้วย 1) ประเมินก่อนดำเนินการ 2) ประเมินระหว่างดำเนินการ 3) ประเมินเมื่อโครงการสิ้นสุด

3.2 ยืดขั้นตอนการดำเนินงาน (Procedure) เป็นหลัก ประกอบด้วย 1) การประเมินปัจจัยนำเข้า (In-put) 2) การประเมินกระบวนการ (Process) 3) การประเมินผลผลิต (Out-put) เช่น สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541, หน้า 293-308) ประเมินงานวิจัย จำแนกออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ประเมินแผนงานวิจัยหรือข้อเสนอโครงการวิจัย 2) ประเมินความก้าวหน้าของการวิจัย 3) ประเมินงานวิจัย คือประเมินภายหลังงานวิจัยเสร็จสิ้น ความเห็นของสมหวังเทียบกับ การประเมินก่อนการดำเนินการ ประเมินระหว่างดำเนินการ และประเมินหลังโครงการสิ้นสุด

3.3 ยืดจุดมุ่งหมายของผู้ประเมินเป็นหลัก จำแนกได้ 5 ประเภทคือ 1) การประเมินความเป็นไปได้ 2) การประเมินความก้าวหน้า 3) การประเมินผลผลิต 4) การประเมินผลลัพธ์ (Out-come) และ 5) การประเมินผลกระทบ (Impact)

4. หน่วยในการประเมิน

การประเมินงานวิชาการมีหน่วยวิเคราะห์อยู่ 3 ระดับ คือ

4.1 ระดับบุคคล เป็นการประเมินผลงานวิจัยของบุคคลหนึ่ง ๆ

4.2 ระดับสาขาหรือคณะวิชา เช่น คณะกรรมการพิจารณาจัดสรรเงินทุนสนับสนุนมหาวิทยาลัยในประเทศไทย จะประเมินปริมาณ และคุณภาพงานวิจัยของคณาจารย์ทั้งหมดในแต่ละสาขาวิชา แล้วจัดสรรเงินทุนวิจัยให้ตามความสามารถในการผลิตงานวิจัยของแต่ละสาขา

4.3 ระดับมหาวิทยาลัย เช่นกรณีการจัดลำดับมหาวิทยาลัยทั่วโลกที่เผยแพร่ใน Times News Higher Educations โดย นิตยสาร Times ของประเทศไทย ก็เป็นการดูผลงานของทั้งมหาวิทยาลัยรวมกัน

การศึกษานี้ใช้หน่วยการวิเคราะห์ในระดับบุคคล

5. ตัวชี้ ตัววัด และเกณฑ์วัด

การตัดสินคุณค่าสิ่งใด ๆ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาอยู่ 3 เรื่อง คือ 1) ตัวชี้ (Index) 2) ตัววัด (Measurement) และ 3) เกณฑ์วัด (Criterion) กล่าวคือ

5.1 ตัวชี้ คือตัวแทนของสิ่งที่เป็นเป้าหมายของการประเมิน สิ่งที่ต้องประเมินหนึ่ง ๆ อาจมีตัวชี้หลายตัว ตัวชี้ส่วนใหญ่มาจากองค์ประกอบของสิ่งนั้น เช่นจะประเมินคุณฉันทิพนธ์ ตัวชี้คือประเด็นปัญหาที่วิจัย และวิธีการวิจัย

5.2 ตัววัดคือสิ่งที่บ่งบอกระดับหรือความผันแปรของแต่ละตัวชี้ เช่นตัววัดด้านความก้าวหน้าของปัญหาที่วิจัยมีอยู่ 3 ระดับ คือความก้าวหน้าสูง หมายถึงคุณฉันทิพนธ์ที่มีเป้าหมาย

ในการและตรวจสอบทฤษฎี ก้าวหน้าระดับกลางคือมุ่งหาความสัมพันธ์ในระดับเหตุ-ผลระหว่างตัวแปร ความก้าวหน้าในระดับต่ำคือศึกษาในเชิงของความสัมพันธ์ทั่วไป เป็นต้น

5.3 เกณฑ์วัดหรือเกณฑ์การตัดสินคือสิ่งที่จะใช้เป็นแนวทางในการตัดสินคุณค่าของตัววัด หรือสาระที่ระบุคุณค่าของตัววัด กรณีตัวชี้คือประเด็นปัญหาที่ทำคุณนินพนธ์ ตัววัดคือคุณนินพนธ์ที่มีความก้าวหน้าสูง ก้าวหน้าปานกลางหรือก้าวหน้าในระดับต่ำ เกณฑ์วัดหรือเกณฑ์การตัดสินที่ถือว่าผ่านในที่นี้ กำหนดว่าจะต้องเป็นคุณนินพนธ์ที่มีความก้าวหน้าระดับสูง เป็นต้น

เกณฑ์วัดมีสองอย่างคือ เกณฑ์เชิงสัมพัทธ์ (Relative Criterion) หมายถึงเกณฑ์ที่ได้จากการอิงกลุ่ม และเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute or Standard Criterion) คือเกณฑ์ที่อิงมาตรฐานอย่างไรอย่างหนึ่งที่มีผู้กำหนดไว้แล้ว เช่นเกณฑ์ผ่านของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยจะต้องได้เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป เป็นต้น

6. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินงานทางวิชาการ Kostoff (1997) จำแนกตามลักษณะของข้อมูลได้ 3 วิธีคือ

6.1 วิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) คือการเก็บข้อมูลที่เป็นเชิงคุณภาพ วิธีนี้ต้องใช้ชุมชนวิชาการเป็นกลุ่มผู้ตรวจสอบ (Peer Review)

6.2 วิธีการกึ่งปริมาณ (Semi-Quantitative Method) เป็นการใช้อยู่ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประกอบกัน

6.3 วิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) คือการเก็บข้อมูลที่เน้นเชิงปริมาณ เช่นวิธีการบรรณมิติ (Bibliometrics)

ในทางปฏิบัติ วิธีที่นิยมและถูกนำไปใช้เสมอมีเพียง 2 วิธีคือวิธีที่ 1 การใช้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Peer Review) ซึ่งนับเป็นวิธีการเชิงคุณภาพตรวจสอบ และ วิธีที่ 2 วิธีบรรณมิติ (Bibliometrics) ซึ่งนับเป็นวิธีการเชิงปริมาณคือการนับจำนวนครั้งที่ถูกอ้างอิง ถ้าถูกอ้างอิงมากก็หมายความว่างานนั้นมีคุณค่าหรืออิทธิพลมาก ทั้งสองวิธีต่างมีจุดดีจุดด้อยเช่นเดียวกัน

Richards (2009, pp. 1-2) เล่าว่าการประเมินคุณภาพงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษ โดย Higher Education Funding Council of England (HEFCE) ที่เรียกว่า Research Assessment Exercise (RAE) เริ่มต้นในปี 1986 และทำต่อเนื่องกันมา 5 ครั้งด้วยวิธีการที่เรียกว่า Peer Review ครั้งที่ 6 ในปี 2008 เปลี่ยนมาเป็น Research Excellence Framework (REF) คือใช้ระบบ Bibliometric ในสาขา Science, Technology, Engineering, and Mathematics (STEM) ส่วนในสาขา Non-STEM ใช้วิธีผสมระหว่าง Peer Review และ Bibliometric

การเก็บข้อมูลอีกวิธีหนึ่งที่อยู่กึ่งกลางระหว่าง 2 วิธีนี้คือการดู Impact Factor ของวารสารที่ลงบทความที่เป็นเป้าหมาย อีกวิธีหนึ่งกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบันคือ H-Index คือการดูระดับอิทธิพลของตัวบุคคล จากจำนวนบทความที่เขียนและจากบทความที่ถูกอ้างอิง

สำหรับการประเมินคุณภาพงานวิจัยในประเทศไทย ขณะนี้สองหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่คือสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำหรับ สกว. ประเมินคุณภาพผลงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก่อน โดยเชิญหน่วยงานที่เคยรับทุนหรือกำลังรับทุน สกว. ให้เข้าร่วมเพื่อทำเป็นโครงการนำร่อง (Pilot Project) ข้อมูลที่ได้จะทำให้ทราบระดับความเข้มแข็งของการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ทำให้ สกว. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสนับสนุนการวิจัย ด้านนี้ต่อไป

การประเมินคุณูปนิพนธ์ในครั้งนี้เป็นการประเมินผลผลิต (Out-Put) คือผลงานที่เพิ่งสำเร็จ จึงใช้วิธีประเมินมิติไม่ได้เพราะการจะนับจำนวนครั้งของการอ้างอิงจะต้องเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะเป็นเวลาที่เหมาะสมระดับหนึ่ง ดังนั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงต้องเก็บจากแบบสำรวจที่สร้างขึ้น

สรุป

การประเมินใด ๆ นับเป็นวิถีของสังคมประชาธิปไตย การประเมินถูกใช้ทั้งในฐานะที่เป็นวิธีการและเป้าหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม นั้นหมายความว่า แม้การประเมินจะหมายถึงการตัดสินคุณค่า แต่คุณค่าของสิ่งนั้นก็ไม่ใช่จุดหมายปลายทางสุดท้ายของการประเมิน แต่เป็นเพียงเส้นทางสู่การปรับปรุงพัฒนาคุณค่าของสิ่งนั้นให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

การประเมินงานทางวิชาการหรืองานวิจัยหรือคุณูปนิพนธ์ที่มีฐานมาจากงานวิจัยเป้าหมายอาจไม่อยู่ที่งานนั้นโดยตรง แต่อยู่ที่กระบวนการผลิต ผู้ผลิต และผู้เกี่ยวข้อง แน่แน่นอนว่าเป้าหมายสุดท้ายย่อมอยู่ที่การพัฒนาคุณค่าของสิ่งนั้นให้ดียิ่งขึ้นไป

หลักคิดในการประเมินความก้าวหน้าของคณาจารย์

การประเมินความก้าวหน้าของคณาจารย์ มีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงอยู่ 5 ประการคือ 1) เป้าหมายสุดท้ายของการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ ส่วนนี้จะบอกถึงความก้าวหน้าของคณาจารย์เกี่ยวข้องกับอะไรกับเป็นเป้าหมายสุดท้ายของการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ 2) เหตุผลการประเมินผลงานนิพนธ์ตามวิธีการวิจัยกระแสหลักและชุมชนวิชาการ ส่วนนี้จะกล่าวถึงเหตุผลว่าทำไมจึงต้องประเมินงานวิจัยตามกระแสของชุมชนวิชาการ 3) ความก้าวหน้าของศาสตร์และงานวิจัย ส่วนนี้จะกล่าวถึงความหมายของความก้าวหน้าของศาสตร์และงานวิจัย 4) เกณฑ์การประเมินงานนิพนธ์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ส่วนนี้จะกล่าวถึงแบบการประเมินงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการประเมินงานนิพนธ์ของนักศึกษา 5) ความคาดหวังของสังคมต่อคณาจารย์ ส่วนนี้จะกล่าวถึงความคาดหวังของนักวิชาการและชนชั้นนำในสังคมต่อคณาจารย์ของนักศึกษา 6) สรุป หลักคิดในการประเมินความก้าวหน้าของคณาจารย์ ต่อไปนี้จะกล่าวถึงหัวข้อต่าง ๆ ไปตามลำดับ

เป้าหมายสุดท้ายของการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์

เป้าหมายสุดท้ายของการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ มีอยู่สามระดับคือ เบื้องต้นที่สุดคือ เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ของสาขาให้มีความแกร่งในทางหลักคิด ทฤษฎี สองในระดับที่สูงขึ้นเพื่อให้หน่วยงานและบุคลากรของรัฐสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการทำงานบริการประชาชนให้เกิดประสิทธิผล อย่างมีประสิทธิภาพและความยุติธรรม และสามในระดับสูงสุดเพื่อสังคมซึ่งก็คือประชาชนส่วนทั้งหมดมีความสุขความเจริญจากการบริการภาครัฐ

กล่าวสำหรับเป้าหมายในเบื้องต้นคือเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ของสาขา มีแนวทางในการประเมินความแกร่งของแนวคิด ทฤษฎีอยู่ 4 แนวทางคือ

1. พิจารณาจากหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน เช่น Engle, Altschuld, and Kim (2006) สํารวจหลักสูตรการวิจัยประเมินผลที่จัดไว้ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ว่ามีแนวทางและเนื้อหาในการเตรียมนักวิจัยประเมินผลที่ดีได้มากเพียงใด ผลการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เปิดสอนหลักสูตรนี้ทำได้ไม่ด้นัก วีระศักดิ์ เครือเทพ (2547) ศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ในมหาวิทยาลัยไทยแล้วให้ข้อสังเกตการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนนโยบายสาธารณะว่ามักเน้นไปที่การอธิบายนโยบาย โดยอิงอยู่กับกระบวนการนโยบาย

2. พิจารณาจากงานวิจัยที่เป็นผลจากการศึกษาค้นคว้าของชุมชนวิชาการ กรณีรัฐประศาสนศาสตร์ มีนักวิชาการหลายท่านตรวจสอบความก้าวหน้างานวิจัยที่เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการของสาขา เช่น Houston & Delevan(1994); Perry & Kraemer(1986); Stalling & Ferrist(1988); Terry(2005)

3. พิจารณาจากตำราของศาสตร์ในสาขานั้น ๆ เช่น Kerlinger (1986 cited in Daniel, 1996) ประเมินความรู้ความสามารถด้านการวิจัยของนักศึกษาในอนาคตจากตำราวิจัยที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่นเดียวกับ Schwartz-Shea and Yanow (2002) ตรวจสอบตำราระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกใช้อยู่ในสาขารัฐศาสตร์เพื่อพิจารณา ฐานองค์ความรู้ด้านระเบียบวิธีวิจัยในสาขาที่นักศึกษาจะนำไปใช้นั้น มีเพียงพอหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ในขณะที่ Engeldinger and Stuart (1990) ตรวจสอบเอกสารตำราวิจัยทางสังคมศาสตร์ว่าได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการค้นหาวรรณกรรมเพื่อการวิจัยด้านสังคมสงเคราะห์ไว้ดีเพียงใด Bowman, Berman, and West (2001) สำรวจเนื้อหาของเอกสารตำราด้านรัฐประศาสนศาสตร์ว่าได้กล่าวถึงจริยธรรมทางวิชาชีพมากน้อยเพียงใด

4. พิจารณาจากคหุณินพนธ์ที่นักศึกษาศึกษาปริญญาเอกผลิตขึ้น เช่น McCurdy and Cleary (1984) ตรวจสอบคุณภาพและควมมีคุณค่าคหุณินพนธ์ปริญญาเอกด้านรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อชี้ว่าประเด็นปัญหาที่ทำงานนิพนธ์ได้ช่วยสร้างองค์ความรู้เพิ่มเติมให้แก่สาขาวิชาหรือไม่

ในการพิจารณาความก้าวหน้าของศาสตร์จากคหุณินพนธ์ ก็คล้ายกับการประเมินงานทางวิชาการที่มีฐานมาจากงานวิจัยทั่วไป นั่นคือดูได้ในหลายมิติ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ศึกษา เช่น

1 ศึกษาการจำแนกประเภทงานวิจัย Searcy and Mentzer (2003) ศึกษางานวิจัยด้านบัญชีโดยจำแนกประเภทงานวิจัยในระดับอุดมวิทยาคือ 1) งานวิจัยที่มีฐานคิดแบบปฏิฐานนิยม (Positivistic World View) 2) งานวิจัยที่มีฐานคิดแบบวิพากษ์ (Critical World View) 3) งานวิจัยที่มีฐานคิดแบบตีความ (Interpretive World View) Hart, Smith, Swars, and Smith (2009) สำรวจและจำแนกงานวิจัยด้านคณิตศาสตร์ออกเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยแบบผสม

2 ศึกษาองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งของการวิจัย เช่น Hyland (2003) ตรวจสอบว่า นักศึกษาเขียนกิตติกรรมประกาศอย่างไร ถึงใครบ้าง Cozzetto (1994) ตรวจสอบวิธีการใช้สถิติว่าเป็นไปอย่างถูกต้องหรือไม่ Boote and Baile (2005) ตรวจสอบการสำรวจวรรณกรรมเพื่อสร้างกรอบการศึกษาว่าทำได้ดีแค่ไหน

3 ศึกษาเรื่องที่ทำวิจัย Simonson, Carmon, Dhar, Drolet, and Nowlis (2001) ตรวจสอบว่า ในการวิจัยเพื่อผู้บริโภคเขาศึกษากันในเรื่องอะไรบ้าง ประเด็นที่ทำมีแนวโน้มอย่างไร และอยู่ในขอบเขตของศาสตร์ในสาขาหรือไม่

4 ศึกษาแหล่งอ้างอิงของการวิจัย Wehmeyer and Wehmeyer (1999) ตรวจสอบว่า คหุณินพนธ์ของนักศึกษอ้างอิงจากเอกสารอะไรบ้าง ผลการศึกษาพบว่า อ้างจากหนังสือร้อยละ 35 วิทยานิพนธ์ด้านการพยาบาลร้อยละ 25 วิทยานิพนธ์ด้าน Biomedical Science ร้อยละ 8 ที่เหลืออ้างอิงจากแหล่งอื่น ๆ

อย่างไรก็ตามการจะประเมินคุณค่าของงานวิจัยโดยรวมแล้ว กลับพบว่ามีความซับซ้อน และยากที่จะเห็นพ้องกันในแนวทางการประเมิน อย่างน้อยในระดับพื้นฐานที่สุดก็มีผู้ที่ไม่เชื่อว่าจะมีเกณฑ์ใด ๆ มาประเมินคุณค่าของงานวิจัยได้ ซึ่งก็คือกลุ่ม Constructivist และ Postmodernist (Schwandt, 1996; Schwandt, 2000) แต่สำหรับกลุ่มที่เชื่อว่าสามารถประเมินค่าได้ ก็จะพบว่า การประเมินงานวิจัยนั้นทำได้หลายแนวทาง นั่นคือถ้าไม่ดูที่ผู้ผลิตก็ดูที่ผลงานหรือไม่ก็ดูทั้งผู้ผลิตและผลงาน การดูที่ผู้ผลิตดูจากสามส่วนคือ ดูที่ผู้ทำวิจัย ดูที่ที่ปรึกษาของโครงการวิจัย และดูที่สถาบันของผู้ทำวิจัยหรือสถาบันที่ให้ทุนวิจัย

ในกรณีนี้ที่ดูจากผลงานวิจัย Furlong & Oancea (2005, pp. 11-15) ให้ข้อสังเกตว่างานวิจัยชิ้นหนึ่ง ๆ มีมิติเชิงคุณค่าอยู่ 4 ด้านคือ 1) ด้านคุณภาพ 2) ด้านคุณประโยชน์ 3) ด้านคุณธรรม 4) ด้านความก้าวหน้า การประเมินค่างานวิจัยอาจไม่จำเป็นต้องประเมินครบทั้ง 4 ด้าน ขึ้นอยู่กับว่าผู้ประเมินเลือกที่จะประเมินในด้านไหน เช่นถ้าประเมินด้านคุณประโยชน์ วิธีการและเครื่องมือก็ย่อมต่างจากการประเมินงานวิจัยในด้านคุณภาพ

ในการประเมินคุณค่าของงานวิจัย ไม่ว่าจะเลือกประเมินในคุณค่าไหน แนวทางการประเมินก็จะแตกต่างกันไปตามประเภทของงานวิจัย ซึ่งการศึกษานี้จะประเมินตามค่านิยมของชุมชนวิชาการนั่นคือการวิจัยเชิงปริมาณ

อย่างไรก็ตามจากการสำรวจวรรณกรรมพบว่า ประเภทของการวิจัยที่ปรากฏในวงการรัฐประศาสนศาสตร์จะมีอยู่ 6 ประเภท คือ 1) การประเมินงานวิจัยเชิงปริมาณ 2) การประเมินงานวิจัยเชิงคุณภาพ 3) การประเมินงานวิจัยที่มีฐานคิดเชิงการตีความ 4) การประเมินงานวิจัยที่มีฐานคิดเชิงวิพากษ์ 5) การประเมินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 6) การวิจัยแบบผสม แต่ถ้าจำแนกในแบบดั้งเดิมก็จะได้ 3 ประเภท คือ ประเภทเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และแบบผสม ในที่นี้จะกล่าวถึงการประเมินงานวิจัยแต่ละประเภทไปตามลำดับ

แนวทางการประเมินงานวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ มีฐานคิดทางปรัชญาแตกต่างกันอยู่หลายแนว ทำให้วิธีการประเมินมีแบบที่หลากหลายตามไปด้วย กล่าวคือจากการสังเกตของ Patton (2002, pp. 541-555) พบว่า เกณฑ์คุณภาพมีอยู่ 5 แนว คือ 1) Traditional Scientific Research Criteria 2) Social Construction and Constructivist Criteria 3) Artistic and Evocative Criteria 4) Critical Change Criteria 5) Evaluation Standards and Principles อย่างไรก็ตามจากการสำรวจวรรณกรรมด้านการประเมินงานวิจัยพบว่า มีแนวทางในการประเมินที่อยู่ภายใต้คำว่า การวิจัยคุณภาพ 4 แนว คือ 1) การวิจัยเชิงคุณภาพ 2) งานวิจัยที่มีฐานคิดเชิงการตีความ (Interpret Research) 3) งานวิจัยที่มีฐานคิดเชิง

วิพากษ์ (Critical Research) และ4) งานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) แต่ละประเภทมีแนวทางในการประเมินดังนี้

แนวทางการประเมินงานวิจัยเชิงคุณภาพในภาพรวม

Maxwell (1992) ได้กำหนดมาตรฐาน สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพภายใต้คำว่าความตรงจำแนกได้เป็น 5 ประเภท คือ 1) ความตรงเชิงพรรณนา (Descriptive Validity) 2) ความตรงเชิงตีความ (Interpretive Validity) 3) ความตรงเชิงทฤษฎี (Theoretical Validity) 4) ความตรงเชิงนัยทั่วไป (Generalizability) 5) ความตรงเชิงประเมิน (Evaluative Validity)

อย่างไรก็ตาม แบบการประเมิน การวิจัยเชิงคุณภาพในลักษณะทั่วไปมีผู้เสนอไว้

หลายท่านเช่น Brower, Abolafia and Carr (2000), Lincoln (2002, pp. 327-345), Lock, Silverman, & Spirduso (2004, pp. 24-25, 209-225, 241-253), Rodwell & Byers (1997), Seal, Gobo, Gubrium, & Silverman (2004, pp. 409-419) ในที่นี้จะกล่าวถึงแบบของ Brower et al. (2000) ทั้งนี้เพราะเป็นแบบประเมินที่ถูกลำนำไปใช้มาแล้วระยะหนึ่ง

Brower et al. (2000, pp. 391-392) เสนอแบบประเมินงานวิจัยเชิงคุณภาพไว้ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และการนำเสนอ (Data Collection, Analysis, and Presentation)

1.1 เป็นการทำวิจัยที่แท้จริงหรือไม่ (Does the account seem authentic?)

1.1.1 ผู้เขียนเคยลงไปอยู่ในพื้นที่ศึกษาหรือไม่? ท่านรู้ได้อย่างไร? (Has the author been there in the field? How do you know?)

1.1.1.1 รู้ได้โดยดูจากการพรรณนาถึงขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Through detailed description of procedures used in data collection)

1.1.1.2 รู้ได้โดยดูจากการพรรณนาว่าเกิดปรากฏการณ์อะไรและอย่างไรโดยพิจารณาจาก 1) คำพูด และพฤติกรรมของคนท้องถิ่น 2) พรรณนาเรื่องราวในชีวิตประจำวัน 3) พรรณนาสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวโดยละเอียด (Though accounts that provide thick, rich description. Which of the following are employed, and how? 1) copious use of natives' words and behaviors, 2) particulars of everyday life, 3) detailed description of setting and surroundings.)

1.1.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และสรุป เป็นทัศนะของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาใช่หรือไม่ (Does the account come across as the natives' view of the world or as a series of facts, observations, and conclusions?)

1.1.3 ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นจุดยืนของตนเองอย่างชัดเจนในกระบวนการวิเคราะห์ตีความหรือไม่ (Does the author make his or her role visible in the interpretive process?)

- 1.2 เป็นงานวิจัยที่สมเหตุสมผลหรือไม่ (Is the account plausible to me as a reader?)
- 1.2.1 เรื่องราวมีความสมจริงหรือไม่ ถ้ามี ผู้เขียนใช้วิธีการใด (Does the story make sense to me as a reader, given where I am coming from? If so, what tactics are used?)
- 1.2.1.1 วิธีการวิจัยมีความเหมาะสมหรือไม่ (Legitimizing research methods;)
- 1.2.1.2 สร้างความเป็นกันเองกับผู้อ่านโดยใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งหรือไม่ (“Drafting” the reader by using the first person plural pronoun;)
- 1.2.1.3 Normalizing the a typical;
- 1.2.1.4 Smoothing contestable findings.
- 1.2.2 Does the work establish a connection to the reader, appearing to be neither fantastic nor irrelevant and trivial? If so, what tactics are used?
- 1.2.2.1 Differentiating findings as a singular contribution;
- 1.2.2.2 Building dramatic anticipation in describing research methods.
- 1.3 Does the account process criticality in form and rhetorical style?
- 1.3.1 Does the text create unique impressions about the subject for readers?
- 1.3.2 งานได้กระตุ้นให้ผู้อ่านได้ตรวจสอบซ้ำหรือเน้นให้ยอมรับโดยปริยาย (Does the work stimulate readers to reexamine taken-for-granted assumptions in their own worldviews? If so, what tactics are used?)
- 1.3.2.1 Deliberate reflection- weighing competing interpretations;
- 1.3.2.2 Recognizing and examining competing views or voices;
- 1.3.2.3 Imagining new possibilities;
- 1.3.2.4 Illuminating the researcher’s surprise and differentness from natives
- 1.3.3 นักวิจัยได้วิเคราะห์ทั้งเบื้องหน้าหรือเบื้องหลังหรือไม่ Does the researcher provide analysis of both the frontstage and the backstage?
- 1.3.3.1 Does the account present only the formal activities and views of those in charge, or does it present also informal activities and views from less powerful participants?
- 1.3.3.2 Are both the bright side-how things are supposed to be-and the dark side-the sometimes distributing truth-accounted for in the analysis?
- 1.3.3.3 Does the researcher integrate these differences in perspective?

2. วัตถุประสงค์และธรรมชาติของการวิจัย (Purpose and Nature of Research; Adequacy of Theorization)

2.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษามุ่งอธิบายเหตุการณ์ สถาบัน ทฤษฎีหรือผลผลิต (Is the purpose of describe events and/ or institutions or to engage theory or produce explanation? At what level?)

2.1.1 Illustrate extant theory;

2.1.2 Confirm and/or reject extant theory;

2.1.3 Generate a new explanation of relationships.

2.2 Is there a formally stated research question? (It is important to note that qualitative designs do not require a hypothesis and that the research question may be in the beginning or in the concluding section.)

2.3 Is the research design appropriate to answer the question?

2.4 Is the analysis adequately theorized?

2.4.1 Does the researcher inform the analysis with existing theoretical explanations?

2.4.2 Does the researcher uncover subtleties in the data that reveal he or she is theoretically informed?

2.4.2.1 Does the researcher tease out nuances in the data that reflect the theories the data engage?

2.4.2.2 Does the researcher develop the full theoretical potential of data examples, or are obvious theoretical implications left unexplored?

2.4.3 Do the conclusions contain theoretical explanations that the author relates to extant theory?

แนวทางการประเมินงานวิจัยที่มีฐานคิดเชิงการตีความ (Interpret Research)

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพภายใต้ฐานคิดเชิงการตีความ Lincoln and Guba (1985; Schwandt & Halpern, 1988) เสนอให้ใช้คำว่า ความเชื่อถือได้ (Trustworthiness) โดยให้ควบคุมและตรวจสอบ 4 ด้าน คือ 1) ความน่าเชื่อถือ (Credibility) 2) การถ่ายโยงกันได้ (Transferability) 3) ความคงที่ของผล (Dependability or Stability) และ 4) การยืนยันได้ (Confirmability)

แนวทางการประเมินงานวิจัยที่มีฐานคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Research)

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพภายใต้ฐานคติเชิงวิพากษ์ Scheurich (1997) เสนอเกณฑ์ที่เรียกว่าความตรงเชิงวิพากษ์ (Transgressive Validity) โดยมีฐานคิด 3 ด้าน คือ 1) ฐานคิดเชิงวิพากษ์ 2) ฐานคิดของกลุ่มหลังยุคสมัยใหม่ 3) ฐานคิดเชิงจริยธรรม

แนวทางการประเมินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research)

การประเมินคุณภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของ Piggot-Irvine and Bartlett (2008) เสนอเกณฑ์ไว้ 1) Authenticity 2) Relevancy 3) Involvement 4) Methodological Rigor 5) Practical Improvement 6) Transformation of Consciousness โดยทั้งหมดนี้จะตรวจสอบในมิติของ ความเข้าใจ (Understanding) การเรียนรู้ (Learning) การพัฒนา (Development) และการเติบโตใหญ่ในระดับบุคคล (Personal Growth)

การประเมินงานวิจัยแบบผสม (Mixed Method)

การวิจัยแบบผสมในที่นี้คือการผสานสองวิธีตั้งแต่ขั้นการกำหนดปัญหาถึงสรุปผล การใช้วิธีแบบผสม Patton (2002) ให้ข้อสังเกตว่า ถูกใช้มานานในการวิจัยประเมินผล เพราะการวิจัยประเมินผลนั้นจำเป็นต้องใช้ทุกวิธีการเพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ให้มากที่สุด เป็นแต่เพียงว่าในอดีตยังไม่เรียกว่าการวิจัยแบบผสม

การวิจัยแบบผสม 2 วิธีนี้ Sil (2000) บอกว่าการใช้สองวิธีผสาน คล้ายกับการแบ่งงานกันทำคือใครถนัดวิธีการไหนก็ทำไปตามถนัด เพื่อเสริมความเข้าใจปรากฏการณ์ให้มากขึ้น อย่างไรก็ตามการวิจัยตามแนวทางนี้เกิดขึ้นได้ไม่นานนัก Creswell (2002) เล่าว่า สมัยที่เขียนหนังสือ Research Design Qualitative and Quantitative Approaches เมื่อปี 1994 มีงานที่ใช้วิธีการแบบผสมเพียงไม่กี่เล่ม แต่ในอีก 10 ปีเศษต่อมา มีการวิจัยที่ใช้วิธีการผสมเกิดขึ้นมากมาย นอกจากนั้นยังมีเอกสารตำราที่เกี่ยวกับการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยตรงอีกจำนวนหนึ่ง เช่นงานของ Creswell (2003), Tashakkori & Teddlie(1998), Tashakkori & Teddlie(2003) นอกจากนั้นยังมีวารสารทางวิชาการด้านการวิจัยแบบผสมออกมาตั้งแต่ปี 2007 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วหลักคิดและวิธีการก็ยังไม่เป็นที่เข้าใจดีนัก

สำหรับงานที่กล่าวถึงการประเมินคุณภาพงานวิจัยแบบผสม คือ Barker and Pistrang (2005), Caracelli & Riggan(1994), Dellinger & Leech(2007), Leech, Dellinger, Brannagan, & Tanaka(2009)

สำหรับแนวทางในการประเมินงานวิจัยแบบผสม Dellinger and Leech (2007, p. 322) เสนอไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบของความตรงเชิงแนวคิด (Element of Construct Validation)

องค์ประกอบพื้นฐาน (Foundation Element)

1.1 อะไรคือหลักคิด แนวทาง ความรู้ที่เป็นฐานคิดของนักวิจัยที่คิดว่ามีความหมายต่อข้อมูล (What preconceptions, pre-logic, biases, prior, and/or theories are (un) acknowledged by the researcher as relates to the meaning of the data?)

1.2 การสำรวจวรรณกรรมมีความเหมาะสมสำหรับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ (Is the review of literature appropriate for the purpose of the study?)

1.3 คุณภาพของการสำรวจวรรณกรรมเป็นอย่างไร (เช่นการประเมินและการสังเคราะห์ วรรณกรรมมีความเหมาะสมหรือไม่ การสำรวจวรรณกรรมช่วยสร้างความเข้าใจและให้ความชัดเจนในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การออกแบบ การวัด การสังเคราะห์และการอ้างอิงหรือไม่ (What is the quality of the review of literature (e.g. evaluation and synthesis of literature is appropriate, Does the review inform the purpose, design, measurement, analysis and inferences? Comprehensive, relevance, thorough, etc.)?)

1.4 การสำรวจยืนยันหรือไม่ยืนยัน Ground theory (Does the review confirm or disconfirm grounded theory?)

2. องค์ประกอบของความตรงเชิงแนวคิดของการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Elements of Construct Validation)

2.1 คุณภาพการออกแบบ (Design Quality)

2.1.1 ความเหมาะสมของการออกแบบ (Design Suitability)

2.1.2 ความพอเพียงและความถูกต้องของการออกแบบ (Design Adequacy/
Fidelity)

2.1.3 ความสอดคล้องภายในของการออกแบบ (Within Design Consistency)

2.1.4 ความพอเพียงของการวิเคราะห์ (Analytic Adequacy)

2.2 ความเหมาะสม (Legitimation)

2.2.1 Sample Integration Legitimation

2.2.2 Weakness Minimization Legitimation

2.2.3 Sequential Legitimation

2.2.4 Conversion Legitimation

2.2.5 Inside-Outside Legitimation

2.2.6 Paradigmatic Mixing Legitimation

2.2.7 Commensurability Legitimation

2.2.8 Multiple Validities Legitimation

2.2.9 Political Legitimation

2.3 ความแกร่งของการตีความ (Interpretive Rigor)

2.3.1 Interpretive Consistency

2.3.2 Theoretical Consistency

2.3.3 Interpretive Agreement

2.3.4 Interpretive Distinctiveness

2.3.5 Integrative Efficacy

2.4 การแปลความหรือการสรุปมีความตรงไปตรงมาหรือไม่ (Translation Fidelity/
Inferential Consistency Audit)

2.4.1 Do the inferences follow from the links between the theories/ lived experience, research literature, purpose, design, measurement and analysis?

2.4.2 Are meta- inferences consistent with these elements?

2.4.3 How well does the chosen methodological approach maximize the available information necessary to achieve the purpose of the study?

2.4.4 Is there a better approach given the theory, research literature, purpose, design, measurement and analysis?

2.5 ประโยชน์ของผลการศึกษา (Utilization/ Historical Element)

2.5.1 How often, by whom and in what ways have findings/ measures been utilized, how appropriate were the uses of the findings/ measures, and what, if anything, worthwhile does this contribute to the meaning of data?

2.6 ผลกระทบของการศึกษา (Consequential Element)

2.6.1 What are or have been the consequences of use of the findings/ measures, are/were these consequences socially/ politically acceptable and what, if anything, worthwhile do these consequences contribute to the meaning of data?

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยแบบผสมเป็นเพียงการวิจัยทางเลือก การวิจัยกระแสหลักยังคงอยู่ที่เชิงปริมาณ ดังนั้นในที่นี้จะกล่าวถึงเหตุผลที่งานนิพนธ์ต้องยึดแนวทางเชิงปริมาณ

เหตุผลการประเมินงานนิพนธ์ตามวิธีการวิจัยกระแสหลักแนวชุมชนวิชาการ

การวิจัยทางสังคมศาสตร์ในยุคคั้นนั้นได้รับอิทธิพลมาจากวิทยาศาสตร์ธรรมชาติอย่างสูง ดังนั้นจึงไม่แปลกที่นักวิชาการเช่น Fred N. Kerlinger จึงเสนอแนวทางการวิจัยที่ให้มุ่งสร้างหลักทั่วไปหรือทฤษฎีเป็นหลัก แต่ก็เชื่อว่าสังคมโดยรวมจะเห็นด้วยทั้งหมด ดังนั้นจึงมีแนวทางการวิจัยแบบทางเลือกอื่นๆเกิดขึ้น ทำให้มีวิธีหรือแบบการประเมินจำนวนมากตามไปด้วย

สำหรับเหตุผลที่ต้องประเมินงานวิจัยหรืองานนิพนธ์ตามวิธีการวิจัยกระแสหลักแนวชุมชนวิชาการมีดังนี้

กระแสการประเมินงานทางวิชาการ คือทิศทางหรือค่านิยมของกลุ่มคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้คุณค่างานวิจัยหรืองานวิชาการ กระแสเป็นพลังอีกชุดหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดคุณค่าและเกณฑ์ในการประเมิน กระแสการประเมินมีอยู่ 3 กระแส คือ 1) กระแสของสังคม 2) กระแสของชุมชนวิชาการ 3) กระแสของการประกันคุณภาพ

1. กระแสความนิยมของสังคม สังคมมักมองค่างานวิจัยหรืองานทางวิชาการในแง่ของการนำไปใช้หรือความมีประโยชน์ใช้สอยเฉพาะหน้าหรือความมีประโยชน์ทันที (Immediate Useful) เท่านั้น ดังนั้นงานวิจัยที่มีคุณค่าด้านการตลาด (Market Value) มักถูกวิจัยซ้ำแล้วซ้ำอีก การให้ค่างานวิจัยในลักษณะนี้ มักไม่สนใจที่จะรู้ว่า ผลการศึกษากระทำอย่างไร (Goode & Hatt, 1981, pp. 22-23) ความสนใจที่ผลมากกว่าวิธีการศึกษานั้นเอง ทำให้กระแสนี้มีความโน้มเอียงที่จะสนับสนุนการวิจัยประยุกต์มากกว่า โดยเฉพาะการวิจัยประยุกต์ที่นำผลไปผลิตเป็นสินค้าได้ในโอกาสต่อไปได้

2. กระแสความนิยมของชุมชนวิชาการ ชุมชนวิชาการมีจุดหมายปลายทางในการศึกษาวิจัยอยู่ที่เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ในทางศาสตร์ ดังนั้นจึงมักประเมินผลงานวิจัยทั้งผลการศึกษาและระเบียบวิธี (Goode & Hatt, 1981, p. 23) อย่างไรก็ตามการให้คุณค่ากับความเป็นศาสตร์มากกว่า ทำให้มุ่งความสนใจไปที่การวิจัยพื้นฐานหรือการวิจัยที่มุ่งแสวงหานัยเชิงองค์ความรู้เป็นหลัก จึงถูกมองว่าศึกษาแต่ในสิ่งที่คนอื่น ๆ ไม่สามารถเข้าใจได้ด้วย ไม่สนใจสนองตอบต่อสังคม

3. กระแสการประกันคุณภาพ ทั้งสองกระแสจะได้แย้งกันอยู่ว่าแนวไหนจะมีความเหมาะสมมากกว่า เพื่อไม่ให้เกิดความโน้มเอียงไปชั่วใดชั่วหนึ่ง และส่งเสริมให้เกิดการสร้างงานวิจัยประเภทต่าง ๆ ที่นอกเหนือไปจากงานวิจัยพื้นฐานที่นิยมทำกันในมหาวิทยาลัย Boyer (1990, pp. 17-25) ประธานมูลนิธิคาร์เนกี (Carnegie Foundation) จึงแบ่งประเภทงานทางวิชาการออกเป็น 4 ประเภท คือ

3.1 งานวิชาการประเภท Exploratory Research งานวิจัยเชิงสำรวจ

3.2 งานวิชาการประเภท Integrated Research งานวิจัยพื้นฐาน

3.3 งานวิชาการประเภท Applied Research งานวิจัยประยุกต์

3.4 งานวิชาการประเภท Teaching งานศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการสอน

การจำแนกประเภทแนวนี้หลายหน่วยงานก็นำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมิน เช่น คณะกรรมการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยในฮ่องกง (University Grants Committee [UGC], 1999) ก็ใช้แนวทางนี้ประเมินงานทางวิชาการของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

ในการประเมินคุณูปการนั้นมีเหตุผลที่ต้องประเมินตามกระแสชุมชนวิชาการอย่างน้อยสองประการคือ ประการที่หนึ่งเหตุผลในด้านปรัชญา และสองเหตุผลด้านความรอบด้าน กล่าวคือ ประการที่หนึ่งเหตุผลในด้านปรัชญา ไม่ว่าเราจะมีพื้นฐานความเชื่อว่าเป็นจริงมีลักษณะเป็นสากล หรือมีลักษณะสัมพันธ์ ผลการศึกษาที่ค้นพบก็ไม่มีค่าเฉลยอย่างชัดเจนว่าผิดหรือถูก แม้พอจะทำได้บ้างจากการใช้ภาพซ้อนเชิงอัตตะ (Inter-subjectivity) แต่นั่นก็เป็นเพียงการอนุโลม สิ่งที่จะยืนยันความถูกต้องได้นั้นขึ้นอยู่กับวิธีการที่ใช้ในการศึกษาเป็นด้านหลัก ทิตยา สุวรรณชฎ (2534, หน้า 7) เป็นอีกท่านหนึ่งให้ความสำคัญในวิธีการศึกษา ท่านย้ำว่าสำหรับงานทางวิชาการแล้ว ส่วนสำคัญจะอยู่ที่วิธีการผลิตหรือระเบียบวิธีวิจัย เพราะความรู้ทางศาสตร์หรือสิ่งที่ค้นพบอยู่ที่การยอมรับนับถือของชุมชนวิชาการ และสิ่งที่ชุมชนทางวิชาการจะยอมรับนับถือก็อยู่ที่ความถูกต้องด้านระเบียบวิธีวิทยานั้นเอง

ประการที่สองเหตุผลในด้านความรอบด้าน Goode and Hatt (1981, pp. 22-23) เห็นว่าการประเมินตามกระแสสังคมที่มุ่งคุณค่าด้านประโยชน์ใช้สอย เป็นเพียงส่วนเล็วหนึ่งของคุณค่าทั้งหมดเท่านั้น โดยเฉพาะคุณค่าในแง่ของการสะสมองค์ความรู้ที่มีถูกตัดทิ้งไปเสมอ ดังนั้นเขาจึงเสนอว่าควรประเมินตามกระแสของชุมชนวิชาการคือประเมินทั้งวิธีการศึกษาและคุณค่าที่มีอยู่ทั้งหมดคือทั้งคุณค่าในเชิงองค์ความรู้และในทางนโยบาย

Goode and Hatt (เพิ่งอ้าง) ชี้ให้เห็นว่าผลดีของการประเมินตามกระแสของชุมชนวิชาการก็คือ ชุมชนทางวิชาการอาจตัดสินใจด้วยการนำไปใช้ขยายองค์ความรู้ วิพากษ์วิจารณ์หรืออาจไม่ให้ความสนใจในงานวิชาการชิ้นนั้น ๆ เลยก็ได้ เพราะการจะเป็นนักวิชาการนั้นความสำคัญไม่ได้อยู่ที่ความเป็นผู้มีความรู้ทางทฤษฎี และเทคนิควิธีการวิจัยเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องมีความสัมพันธ์กับนักวิชาการท่านอื่น ๆ ในสาขาเดียวกันด้วย พวกเขาย้ำว่านี่เป็นขบวนการสังคมนิยมทางวิทยาศาสตร์ ในช่วงวัยเด็กคนเราจะถูกถ่ายทอดค่านิยมและทักษะจากคนรอบข้าง นักวิชาการเองก็เช่นกัน การเรียนรู้เฉพาะความรู้ในทางวิชาการอาจไม่เพียงพอ จำเป็นต้องเรียนรู้รูปแบบและวิธีการสำหรับการเสนองาน และเรียนรู้ว่าแนวคิดอะไรและใครบ้างที่เราต้องให้ความสำคัญนับถือ นอกจากนั้นยังจำเป็นต้องเรียนรู้ธรรมเนียมปฏิบัติของนักวิชาการในสาขานั้น ๆ ด้วย เช่น

บางครั้งต้องวางเฉยต่อนักวิชาการบางคนที่ชอบบอคว่างผลงาน และต้องไม่ให้คุณค่ากับผู้ที่ส่งเสริมงานของตนด้วยวิธีการอื่น ๆ มากกว่าคุณค่าของงาน

ความก้าวหน้าของศาสตร์หรืองานวิจัย

ความก้าวหน้าของศาสตร์ต้องพิจารณาในสองด้านคือ ด้านความหมายและกระบวนการ ด้านความหมาย

ความก้าวหน้าของสิ่งใด ๆ พิจารณาได้หลายมิติ เช่น ถ้าเป็นความก้าวหน้าของโครงการ หมายถึงการเทียบงานกับเวลาหรือกับทรัพยากร ในขณะที่อีกแง่มุมหนึ่งความก้าวหน้าหมายถึงความทันสมัย ทันเวลา สำหรับความก้าวหน้าของศาสตร์มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Deutsch, Markovits, and Platt (1986, pp. 373-420) กล่าวว่า ความก้าวหน้าของสังคมศาสตร์ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้คือ 1) ความก้าวหน้าคืออะไรบางอย่างที่นำไปสู่การค้นพบสิ่งใหม่ ๆ หรือการสร้างสรรค์บางสิ่งบางอย่างที่ไม่เคยทำมาก่อน 2) ความก้าวหน้าก็คือการกระทำสิ่งที่สำคัญบางอย่างที่นำไปสู่การปรากฏขึ้นของความรู้ในอนาคต

Deutsch et al (1986) เห็นว่า สิ่งบ่งชี้ความก้าวหน้าควรมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้คือ

1. การพัฒนาทางทฤษฎี (Theory Development)
2. การพัฒนาทางระเบียบวิธีการศึกษา (Methodology Development)
3. การค้นพบสิ่งใหม่ ๆ (Discovery of New Findings)

ความก้าวหน้าของสังคมศาสตร์ต้องมีอย่างน้อย 2 ใน 3 องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น ศาสตร์จะมีความก้าวหน้าน้อยถ้ามีการพัฒนาเฉพาะ ทฤษฎี

Suthakavatin (1996) กล่าวว่าความก้าวหน้าของรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration) และการบริหารรัฐกิจ (Public Administration) ขึ้นอยู่กับ

1. ความสามารถในการแก้ปัญหาของสังคม
2. การพัฒนาทางทฤษฎี
3. การพัฒนาทางระเบียบวิธีทางการศึกษา
4. การพัฒนาด้านการบริหาร

Wikipedia (2011) ให้ความหมายความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Progress) ว่าเป็นความสามารถในการแก้ปัญหาโดยการประยุกต์ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ในขณะที่ Poper (n.d. citing in Niiniluoto, 2011, p. 2) เห็นว่าความก้าวหน้าของศาสตร์ก็คือความก้าวหน้าของแนวคิด ทฤษฎี ต่อจากนั้นแนวคิด ทฤษฎีจึงจะนำไปสู่ความก้าวหน้าของศาสตร์ ส่วน Thomas Khun กลับเห็นว่าความก้าวหน้าของศาสตร์คือความสามารถในการแก้ปัญหาสังคมของแนวคิด ทฤษฎี Box (2008) เห็นในทำนองเดียวกันว่า ความก้าวหน้าของศาสตร์ก็คือความสามารถในการ

แก้ปัญหา ดังนั้นความรู้ด้านรัฐประศาสนศาสตร์จะได้ชื่อว่ามีควมก้าวหน้าที่ต้องสามารถช่วยแก้ปัญหาสังคมได้

สำหรับชนิดหรือประเภทของความก้าวหน้าจำแนกได้ในเชิงพื้นที่ และในเชิงระดับ กล่าวคือ ในเชิงพื้นที่ Dryzek (1986, pp. 302-304) เห็นว่าความก้าวหน้าของรัฐศาสตร์ (Political Science) มีอยู่ 3 ระดับ คือ

1. ความก้าวหน้าในระดับสากล (Global Progress) คือความก้าวหน้าของกระบวนการทัศน์ต่าง ๆ ในสาขา
2. ความก้าวหน้าภายใน (Internal Progress) คือความก้าวหน้าภายในกระบวนการทัศน์
3. ความก้าวหน้าในระดับท้องถิ่น (Lateral Progress) คือความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

สำหรับความก้าวหน้าในเชิงระดับ Bird (2007) จำแนกความก้าวหน้าออกเป็น 3 ระดับ หรือ 3 แนว คือ 1) The Epistemic Approach แนวทางนี้เห็นว่าความก้าวหน้าคือการมีความรู้เพิ่มขึ้น 2) The Semantic Approach แนวนี้เห็นว่าความก้าวหน้าคือการมีความรู้สึกที่ดีเพิ่มขึ้นและ 3) Functional-Internal Approach เห็นว่าศาสตร์จะก้าวหน้าก็ต่อเมื่อความรู้ที่นั่น ๆ สามารถนำมาแก้ปัญหาสังคมได้

ด้านกระบวนการที่นำมาซึ่งความก้าวหน้า

ในอดีตเคยเชื่อกันว่าความก้าวหน้าของศาสตร์ คือกระบวนการสะสมองค์ความรู้เพิ่มขึ้น ในช่วงที่สนใจหนึ่ง ๆ นั่นคือระหว่างจุดเริ่มต้นของเวลาถึงจุดปลายสุดของเวลาที่มีความรู้เพิ่มขึ้นก็ถือว่ามีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามปัจจุบันนี้แนวความคิดนี้ไม่ได้รับความน่าเชื่อถืออีกต่อไปแล้ว นับตั้งแต่แนวคิดของ Thomas Khun ปรากฏขึ้นในปี 1960 ปัจจุบันเชื่อกันว่าความก้าวหน้าเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน ไม่ใช่เรื่องของการพัฒนาการเพิ่มขึ้นจากจุดเริ่มต้นของเวลา

รังสรรค์ สิงห์เลิศ (2545) กล่าวว่าผลการศึกษายกจะก้าวหน้า ก็ต้องใช้วิธีการที่ก้าวหน้าด้วย นั่นคือ ต้องใช้เครื่องมือที่มีผู้คิดค้นขึ้นมาในยุคร่วมสมัย ไม่ใช่ไปใช้วิธีการหรือเครื่องมือที่เกิดขึ้นเมื่อ 20 ปีที่แล้ว ส่วนวิธีการที่ก้าวหน้าของระเบียบวิธีวิจัยแบบปฏิฐานนิยม Rubin (2000, p. 10) มีความเห็นเช่นเดียวกันกับ นงลักษณ์ วิรัชชัย (ม.ป.ป. อ้างถึงใน สุเทพ บุญซอ่อน, 2545) ที่เห็นว่าความก้าวหน้าของวิทยานิพนธ์หมายถึงการใช้ระเบียบวิธีที่ก้าวหน้าคือการใช้สถิติขั้นสูงเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ซึ่งถ้ามีระเบียบวิธีที่ก้าวหน้าแล้ว องค์ความรู้ที่ได้ย่อมมีคุณภาพหรือมีความก้าวหน้าตามไปด้วย รูปธรรมของความก้าวหน้าด้านระเบียบวิธีวิจัยก็คือการใช้สถิติขั้นสูงในการถ่วงถ่วงปรากฏการณ์

สรุปความก้าวหน้าของศาสตร์ก็คือความก้าวหน้าด้านแนวคิด ทฤษฎี และความก้าวหน้าด้านการปฏิบัติ สำหรับความก้าวหน้าด้านการวิจัยหรือคุณนิพนธ์ คือการที่ประเด็นที่ศึกษาสนองตอบต่อแนวคิดทฤษฎี วิธีการศึกษาหรือไม่ก็สนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของสังคม สำหรับความก้าวหน้าด้านวิธีการวิจัยคือการใช้วิธีการวิจัยที่เป็นไปตามมาตรฐานของระเบียบวิธีนั้น ๆ เช่นถ้าเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ การจะได้ชื่อว่ามีคุณภาพก้าวหน้าก็ต้องใช้สถิติขั้นสูงเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ กล่าวได้ว่าความก้าวหน้าของการวิจัยคือ การวิจัยนั้นมีวิธีการศึกษาที่มีคุณภาพและประเด็นหรือเรื่องที่ศึกษามีทั้งคุณค่าทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติ

เกณฑ์การประเมินคุณนิพนธ์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

คุณนิพนธ์คือสาระสำคัญของการศึกษาในระดับปริญญาเอก ทุกมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาระดับนี้ ต้องอยู่ภายใต้การกำกับของ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ สกอ. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ มุ่งหวังว่าคุณนิพนธ์ต้องมีคุณภาพคือใช้ระเบียบวิธีที่ถูกต้องตามมาตรฐาน ความมุ่งหวังนี้ปรากฏอยู่ใน “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548” ข้อ 4 เรื่องปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อย่อยที่ 4.2 ว่า

“หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถ นุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จร โลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ”

ข้อ 13 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติดังนี้ ข้อ 13.3 ปริญญาเอก ข้อย่อย 13.3.1 และ 13.3.2 ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง(Peer Review)ก่อนการตีพิมพ์และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

เกณฑ์การประเมินคุณนิพนธ์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ อิงตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการฉบับนี้ เช่น

“หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551) คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ระบุไว้ใน ข้อ 11 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาว่า

“นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาและได้รับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ 1) ลงทะเบียนเรียน วิชาต่าง ๆ ตามกำหนดในโครงสร้างของหลักสูตร (ข้อ 17) รวมแล้วไม่น้อยกว่า 68 หน่วยกิต 2) สอบผ่านภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา 3) ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ 4) ผ่านการสอบ ป้องกันคุณวุฒิบัณฑิต โดยคณะกรรมการสอบคุณวุฒิบัณฑิตทุกคน ได้ลงนามผลการสอบผ่านเรียบร้อยแล้ว 5) ส่งคุณวุฒิบัณฑิตจำนวน 15 เล่ม ต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง และ 6) ผลงาน คุณวุฒิบัณฑิตจะต้องได้รับการตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วม กลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น”

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบล ก็กำหนดไว้คล้ายกันว่าเมื่อ สอบผ่านโดยคณะกรรมการแล้ว ผลงานต้องได้รับการตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มี กรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์และได้รับการยอมรับใน สาขาวิชานั้น

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร มหาวิทยาลัยบูรพา ก็กำหนดเกณฑ์คุณวุฒิบัณฑิตไว้ใน ข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2552 ข้อที่ 30 การขอรับ ปริญญา และ 30.2.7 ว่าผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตหลักสูตรปริญญาเอก ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือ อย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงาน ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือ สิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็น ที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

คณะรัฐประศาสนศาสตร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กำหนดเกี่ยวกับคุณวุฒิ นิพนธ์ไว้ดังนี้ นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ต้องเสนอวิทยานิพนธ์ที่มี คุณภาพสูง และมีความคิดริเริ่มทางวิชาการ

นักศึกษาจะต้องเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อพิจารณา อนุมัติตามขั้นตอน และจะต้องผ่านการสอบเพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงร่างวิทยานิพนธ์ในหัวข้อที่ เสนอมา นักศึกษาต้องลงทะเบียนสำหรับวิทยานิพนธ์ จำนวนไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต จำนวน หน่วยกิตที่นักศึกษาลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษาจะต้องเป็นสัดส่วนกับปริมาณงาน วิทยานิพนธ์ที่ทำในภาคการศึกษานั้น ๆ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินภาคการศึกษาละ 12 หน่วยกิต

วิทยานิพนธ์ต้องเขียนเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อสามารถเผยแพร่และสร้างองค์ความรู้สู่สังคม วิชาการสากล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ซึ่ง เป็นอาจารย์ประจำอย่างน้อย 1 ท่าน และอาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมอีกไม่เกิน 2 ท่าน ที่เป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 1 ท่าน และกรรมการสอบอีก 2 ท่าน ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์ภายนอกก็ได้

การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต จะต้องมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษอย่างเพียงพอแก่ความจำเป็นในการศึกษา โดยต้องเป็นไปตามมาตรฐานตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด ผู้ที่มีความรู้ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด จะต้องปรับปรุงมาตรฐานความรู้ให้ได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด มิฉะนั้น ถือว่าขาดคุณสมบัติ

การนำเสนอบทความทางวิชาการ เพื่อเป็นการประกันคุณภาพวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ก่อนการสอบ (Defend) วิทยานิพนธ์ ให้นักศึกษานำเสนอบางส่วนของวิทยานิพนธ์ที่สรุปเป็นบทความทางวิชาการแล้ว เสนอในการประชุมทางวิชาการที่เปิดให้ชุมชนทางวิชาการและผู้สนใจ โดยทั่วไปได้เข้ารับฟังและเสนอความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อย ดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

สรุปได้ว่าแต่ละมหาวิทยาลัยจะมีเกณฑ์ที่ใกล้เคียงกันคืออิงตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ คุณภาพของดุษฎีนิพนธ์ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการสอบเป็นผู้พิจารณาและผลงานต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการ

ความคาดหวังของสังคมต่อดุษฎีนิพนธ์

เนื่องจากดุษฎีนิพนธ์คือสิ่งบ่งชี้คุณภาพของผู้ศึกษาในระดับปริญญาเอก ด้วยเหตุนี้เอง ดุษฎีนิพนธ์ จึงถูกคาดหวังค่อนข้างสูงจาก สถาบัน และ กลุ่มปัญญาชนชั้นนำในสังคม กล่าวคือ ด้านสถาบัน Goode and Hatt (1981) กล่าวว่าสำหรับนักศึกษาปริญญาเอก สถาบันทางสังคมคาดหวังว่าจะต้องเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคนงานวิจัยที่มีคุณภาพ และคุณสมบัติเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่จะทำให้มีความสามารถในการเป็นนักวิชาการ นักวิจัยและ นักวิชาชีพที่มีความสามารถ นักวิชาการก็คือผู้ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทั้งหลายที่มีอยู่ Boote and Beile (2005) กล่าวว่าผู้ที่จะเป็นนักวิจัยที่ดีได้ต้องเป็นนักวิชาการที่ดีก่อน เพราะถ้าไม่เช่นนั้นย่อมไม่สามารถสำรวจวรรณกรรมเพื่อการวิจัยได้อย่างมีคุณภาพ ถ้าเป็นนักวิจัยที่ไม่มีคุณภาพ พวกเขาไม่สามารถเป็นนักวิชาชีพที่มีความสามารถได้ Boote and Beile (2005) กล่าวว่า สำหรับนักศึกษาปริญญาเอกแล้ว สักวันหนึ่งพวกเขาก็ต้องจบการศึกษา และเมื่อเข้าสู่วงการอาชีพ ก็มักได้อยู่ใน

ตำแหน่งที่สูงกว่าของอาชีพนั้น ๆ เมื่ออยู่ในลำดับที่สูงแล้วก็เป็นเรื่องยากที่จะกล้าบอกว่าตนเองไม่ค่อยรู้อะไร

Golde (2006, pp. 9-20) เห็นว่าภาระที่สำคัญที่สุดก็คือการเป็นกองหน้าผู้พิทักษ์หรือผู้รับใช้ศาสตร์ในสาขา (Steward of Discipline) ซึ่งถือเป็นภารกิจอันศักดิ์สิทธิ์ที่ต้องแบกรับ สรุปได้ว่าเป้าหมายสุดท้ายที่สังคมต้องการคือคนมีคุณภาพ ซึ่งหมายถึงต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ คือ ความรอบรู้เกี่ยวกับศาสตร์ในสาขาและระเบียบวิธีวิทยาที่ใช้

White, Adams, and Forrester (1996) มีความเห็นในการทำงานเดียวกันว่าศาสตร์ในสาขาใดเมื่อจัดการศึกษาระดับปริญญาเอก ก็หมายความว่าสาขานั้นมุ่งที่จะสร้างนักวิชาการเพื่อผลิตซ้ำองค์ความรู้ในสาขาของตนให้เข้มแข็งขึ้น ซึ่งเท่าที่ผ่านมา Adams and White (1994) กล่าวว่าสาขารัฐประศาสนศาสตร์ยังไม่ได้รับการสนองตอบในเรื่องนี้ ด้วยเหตุนี้เองการสำรวจสภาพปัญหา และแสวงหาแนวทางในการพัฒนาจึงเป็นสิ่งจำเป็น

กลุ่มปัญญาชนชั้นนำในสังคม คาดหวังว่านักศึกษาปริญญาเอกนอกจากจะต้องมีความรู้ความสามารถแล้วยังต้องมีจิตสำนึกเพื่อสังคมอีกด้วย เพราะถ้าไม่เช่นนั้นแล้ว องค์ความรู้ทั้งหลายนอกจากจะไม่ได้ประโยชน์แก่ส่วนรวมแล้วบางทียังจะถูกนำไปเป็นเครื่องมือในการเอารัดเอาเปรียบคนอื่น ปัญญาชนชั้นนำในสังคมที่เรียกร้องนักศึกษาในลักษณะนี้ เช่น สวัสดิ์ สุคนธ์รังสี (2511) ให้ข้อคิดว่าเราเป็นประเทศกำลังพัฒนา บุคลากรในมหาวิทยาลัยของเราไม่ว่านักศึกษาหรืออาจารย์ควรจะได้ช่วยกันทำการวิจัยเพื่อการสร้างสรรค์พัฒนาประเทศชาติของเรา ไม่ใช่ศึกษาหรือทำไปอย่างไร้ทิศทาง จากมุมมองของสวัสดิ์ นักศึกษาถูกคาดหวังทั้งในด้านเศรษฐกิจและคุณธรรม

อุทัย เลาหวิเชียร (2529) บอกว่าเรามีความจำเป็นที่ต้องศึกษาจากปรากฏการณ์ของไทย แทนที่จะมุ่งใช้ทฤษฎีฝรั่งอย่างเดียว ซึ่งแน่นอนว่าหน้าที่นี้เป็นของนักศึกษาปริญญาเอก นักวิชาการ และนักวิจัยทั้งหลาย อเล็กซานเดอร์ ฟริงซ์โก (2548) กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่าวงการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ไทยจะต้องสร้างตำราที่เป็นของตนเองเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองตามความเชื่อและวิถีคิดที่เป็นรากฐานทางวัฒนธรรมของตนเอง

นักศึกษาปริญญาเอกจะถูกคาดหวังด้านคุณธรรมด้วยกล่าวคือ สังคมลงทุนไปไม่น้อยสำหรับคนกลุ่มนี้ ไม่หมายถึงเงินเพียงอย่างเดียวแต่ยังเป็นเรื่องของการให้โอกาสด้านสถานภาพทางสังคมสูงกว่าคนกลุ่มอื่น ๆ ด้วย ดังนั้นเมื่อ สถานภาพสูง จึงไม่มีสิทธิ์ที่จะมีความสามารถต่ำและจิตสำนึกเพื่อสังคมต่ำ

Alatas (2001) บอกว่าเราต้องพยายามไปให้พ้นความเป็นอาณานิคมทางปัญญาของทางตะวันตก ซึ่งนั่นหมายความว่ามิทางเดียวก็ต้องบ่มเพาะหน่ออ่อนของสาขา (Steward of Discipline) คือนักศึกษาปริญญาเอกนั่นเอง

ธีรยุทธ บุญมี (2547) เรียกร้องว่าสิ่งที่ปัญญาชนของสังคมจะต้องตีให้แตกและแก้ไขให้ตกคือทำอย่างไรเราจะหลุดพ้นจากการตกเป็นอาณานิคมเชิงลึก (Deep Colonialism) คืออาณานิคมเชิงความรู้ ค่านิยม และวัฒนธรรมของตะวันตก

การจะไปถึงระดับนี้ได้ต้องอาศัยไม่เฉพาะความรู้ความสามารถแต่ต้องมีจิตสำนึกที่ดิ้นรนต่อสังคมด้วย จิตสำนึกที่ดิ้นรนต่อสังคมนั้นเองที่จะเป็นแรงบันดาลใจให้มีความอดทนต่ออุปสรรคที่ทั้งปวง สิ่งเหล่านี้เป็นคุณสมบัติสำคัญของนักวิชาการอยู่แล้ว ทั้งนี้เพราะจากการศึกษาของ Rodgers and Rodgers (1999) พบว่า แรงบันดาลใจเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ของผู้ที่ทำงานทางวิชาการ เพราะงานประเภทนี้ต้องอาศัยความอดทนทั้งด้านร่างกายและจิตใจอย่างสูงในขณะที่ค่าตอบแทนมีให้ไม่มากนัก

Baum (1964) เห็นว่าการปฏิบัติวัฒนธรรมของจีนที่มุ่งยึดหลัก แดงและเชี่ยวชาญ (Red and Expert) ในยุคของเหมาเจ๋อตุง สะท้อนถึงการให้ความสำคัญของคุณงามความดี ที่มาก่อนความรู้ความสามารถ ดังนั้นการที่บุคคลหนึ่ง ๆ จะใช้ทรัพยากรส่วนรวมไปเพื่อเข้ารับการศึกษาระดับสูง เขาจำเป็นต้องมีจิตใจที่เสียสละเพื่อส่วนรวมก่อน

การจัดการให้ประชาชนพลเมืองของตนเป็นไปตามทิศทางดังกล่าว เป็นเรื่องที่ถูกประเทศต้องปลูกฝังอุดมการณ์แห่งชาติ ซึ่งก็คือจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ระบบการศึกษาที่ไม่ตระหนักในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่น่าประหลาดใจมาก

สรุป หลักคิดในการประเมินความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์

เกณฑ์คุณภาพเกี่ยวกับคุษฎีนิพนธ์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก่อนข้างต่ำคือต้องการเพียงว่าผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการสอบและลงพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการ อย่างไรก็ตาม สังคมและชุมชนวิชาการกลับคาดหวังไว้อย่างสูง และในความเป็นจริง คุษฎีนิพนธ์มีคุณค่าก่อนข้างสูงและในหลากหลายมิติ ดังนั้นการประเมินในที่นี้ต้องตอบสนองต่อความคาดหวังดังกล่าว นั่นคือต้องประเมินความก้าวหน้าทั้งด้านประเด็นปัญหาที่ศึกษา และในด้านระเบียบวิธี นั่นคือ 1) วิธีการวิจัยต้องถูกต้องตามมาตรฐานของระเบียบวิธีแต่ละประเภท 2) ประเด็นที่ศึกษาต้องมีคุณค่าต่อสังคม ในด้านใดด้านหนึ่งนั่นคือด้านแนวคิดทฤษฎี และด้านการปฏิบัติ กล่าวอีกอย่างก็คือต้องมีทั้งคุณประโยชน์และคุณธรรม

แบบการประเมินคุษฎีนิพนธ์และงานวิจัย

จากการสำรวจวรรณกรรมเกี่ยวกับการประเมินงานวิจัยพบว่ามีแนวทางในการประเมินแตกต่างกันไปตามประเภทของเอกสาร 4 ประเภท คือ 1) แบบประเมินคุษฎีนิพนธ์ 2) แบบประเมินจากเอกสารประเภทตำรา 3) แบบประเมินงานวิจัย 4) แบบประเมินของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

แบบประเมินคุณลักษณะ

คุณลักษณะด้านรัฐประศาสนศาสตร์ได้รับการประเมินครั้งแรกโดย McCurdy and Cleary ในปี 1984

1. McCurdy and Cleary(1984) ประเมินคุณลักษณะใน 6 ประเด็นคือ

1. Purpose: เป้าหมายของการวิจัย การวิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้หรือไม่ว่าจะทำการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Basic Research) และรายงานผลการศึกษาคือต่อสาธารณะ

2. Validity: ความตรงของการวิจัย ผู้วิจัยได้คำนึงถึงความตรงในการออกแบบการวิจัยหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในผลการศึกษาศึกษาและสามารถนำผลการศึกษามาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์คล้ายคลึงได้ เกณฑ์นี้ประกอบด้วยความตรงภายใน (Internal Validity) และความตรงภายนอก (External Validity) เพื่อให้มีความตรงจะต้องใช้วิธีทดลองหรือกึ่งทดลอง หรือเทคนิคทางสถิติที่สอดคล้องกับเป้าหมายดังกล่าว ดังนั้นการใช้กรณีศึกษา (Case Study) จึงไม่ถือว่าอยู่ภายใต้เงื่อนไขนี้

3. Impact1: การทดสอบทฤษฎี (The Test of Theory) การวิจัยได้แสดงให้เห็นถึงความแกร่งหรือความอ่อนค้อยของทฤษฎี หรือช่วยวางเงื่อนไขให้แก่ทฤษฎีที่มีอยู่แล้วหรือไม่

4. Impact2: ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationships) ผลการวิจัยมีข้อสรุปเป็นแบบความสัมพันธ์เชิงเหตุผลหรือไม่ ศาสตร์ในหลายสาขาการทดสอบทฤษฎีมักจะเป็นการทดสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุผลไปโดยปริยาย แต่สิ่งเหล่านี้ไม่เป็นจริงสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์

5. Important1: ความสำคัญของประเด็นที่ศึกษา ประเด็นที่ศึกษาเป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตเนื้อหาหรือตำราของรัฐประศาสนศาสตร์หรือไม่ ตามคำนิยามนี้การศึกษาเรื่ององค์การนับว่าอยู่ในขอบเขตของสาขา ในขณะที่การศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อคุณภาพของน้ำไม่อยู่ในขอบเขตด้านรัฐประศาสนศาสตร์

6. Important2: ความเป็นต้นแบบของงานวิจัย (Cutting Edge) คือ ประเด็นที่ศึกษาเป็นเรื่องการสร้างสรรคใหม่หรือเป็นการตั้งคำถามใหม่หรือไม่ การศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์โดยทั่วไปเป็นเรื่องปรากฏการณ์ทั่วไป (Trailing Edge) ในแง่ที่เป็นเรื่องประสบการณ์หรือความรู้ที่เป็นมาในอดีต เช่นการจัดทำงบประมาณฐานศูนย์ นับว่าเป็น Trailing Edge การศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการตัดสินใจของคณะลูกขุนที่ต่างไปจากเดิมถือว่าเป็น Cutting Edge

2. White (1986) ดัดแปลงตัวแบบของ McCurdy and Cleary (1984) เล็กน้อย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา (Purpose)
2. ความตรง (Validity)
3. การทดสอบทฤษฎี (Theory Testing)

4. การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)

5. การทดสอบความเป็นเหตุผล (Causality)

3. Adams and White (1994) ใช้ตัวแบบของ White (1986) เป็นฐานในการประเมิน แต่มีการวิเคราะห์ผลออกไปไกลจากตัวแบบอย่างมาก

4. Cleary (1992) ใช้ตัวแบบ McCurdy and Cleary (1984)

5. Cleary (2000) ใช้ตัวแบบ McCurdy and Cleary (1984)

6. Jing (2008) ใช้ตัวแบบของ McCurdy and Cleary (1984) แต่ดัดแปลงคำนิยามเชิงปฏิบัติการให้มีลักษณะเฉพาะเจาะจงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมจีน กล่าวคือ

1. คำถามวิจัย (Research Question)

2. ความตรงของการวิจัย (Validity)

3. การทดสอบทฤษฎี (Theory Relevance)

4. ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causality)

5. ความสำคัญของการวิจัย (Important)

6. การสร้างนวัตกรรมของการวิจัย (Innovativeness)

7. Chen and Li (2009) ใช้ตัวแบบของ McCurdy and Cleary (1984)

แบบประเมินจากเอกสารประเภทตำรา

8. Katzer, Cook, and Crouch (1991, pp. 202-207) เสนอแนวทางการประเมินคุณภาพงานวิจัยใน 3 ส่วนคือ มีคำถามหลักอยู่ 12 คำถาม มีคำถามย่อยอยู่ 36 คำถาม ดังนี้

1. คำถามเกี่ยวกับกรอบการวิจัย

1.1 ความเหมาะสมของประเด็นการศึกษา

1.2 ความชัดเจนของนิยามเชิงปฏิบัติ

1.3 ความครอบคลุมของการสำรวจวรรณกรรม

2. คำถามเกี่ยวกับวิธีการศึกษา

2.1 ความเหมาะสมของวิธีการการสังเกต/ การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 ความเหมาะสมของการวัด

2.3 มีการควบคุม (ตัวแปรแทรกซ้อน)/ ความตรงภายในหรือไม่

2.4 มีมาตรการที่เหมาะสมในการควบคุมความทั่วไปของผลการศึกษา/ ความตรง

ภายนอก

3. คำถามเกี่ยวกับผลและข้อเสนอแนะ

3.1 ความเหมาะสมของการสรุปผลการศึกษา

- 3.2 ความเหมาะสมของการวิเคราะห์ตีความ
- 3.3 ความเหมาะสมในการระบุความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
- 3.4 ความเหมาะสมในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
- 3.5 ความเหมาะสมของการสรุปเพื่อการอ้างอิง

9. สวัสดิ์ สุคนธ์รังสี (2534) จำแนกการพิจารณาออกเป็นสองประเด็นคือ

1. ขั้นตอนการทำวิจัย
 - 1.1 ปัญหาวิจัยมีความสำคัญ
 - 1.2 มีสมมติฐานที่ดี
 - 1.3 ข้อมูลที่รวบรวมเชื่อถือได้
 - 1.4 พิสูจน์สมมติฐานที่เชื่อถือได้
 - 1.5 ความเห็นสรุปพิสูจน์ได้
2. การมีรายงานการวิจัยที่ดี
 - 2.1 เรียบเรียงข้อความต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผลและเป็นขั้นตอนที่ดี
 - 2.2 ชี้ให้เห็นว่า ผลงานวิจัยที่ทำนั้นเกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยในเรื่องที่ใกล้เคียงอย่างไร
3. อธิบายแหล่งที่มาและลักษณะของข้อมูลอย่างถี่ถ้วน
4. อธิบายวิธีวิจัยไว้ชัดเจน
5. ถ้าหากเป็นงานวิจัยที่ใช้วิธีทดลอง จะต้องอธิบายส่วนประกอบต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียด
6. ชี้ให้เห็นจุดบกพร่องและข้อจำกัดของงานวิจัยที่ได้ทำ
7. อธิบายข้อเท็จจริงที่คัดค้านหรือไม่สนับสนุนผลการวิจัยไว้ด้วย
8. ชี้ให้เห็นผลการพิสูจน์สมมติฐานในบทสรุปอย่างละเอียด
9. แปลความหมายของสิ่งที่ค้นพบให้ชัดเจน
10. ชี้ให้เห็นประเด็นปัญหาที่ยังพิสูจน์หรือตอบไม่ได้และเสนอปัญหาที่อาจจะทำการวิจัย

10. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (สวช.) (2551) กำหนดหลักเกณฑ์งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพดีมีอยู่ 4 ประการคือ

1. เป็นการคิดค้นขึ้นใหม่ มีแนวความคิดริเริ่ม หรือเพิ่มองค์ความรู้ด้านวิชาการให้มากขึ้นอย่างชัดเจน เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการหรือสังคมส่วนรวม มีศักยภาพ หรือนำไปใช้ประโยชน์ได้ผลดี
2. ก่อให้เกิดทฤษฎีหรือแนวคิดใหม่ ๆ หรือหักล้างทฤษฎีเดิม หรือแก้ไขเพิ่มเติมทฤษฎีเดิมในสาระสำคัญ

3. สร้างระเบียบวิธีวิจัย หรือเครื่องมือวิจัยใหม่ หรือห้กล้างระเบียบวิธีวิจัยเดิมหรือแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบวิธีวิจัยเดิมในสาระสำคัญอย่างถูกต้อง

4. ค้นพบกระบวนการวิธี หรือกรรมวิธีของการผลิต การประดิษฐ์ การบริหาร การบริการ ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชาหรือการผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ หรือปรับปรุงแก้ไขกระบวนการวิธีหรือกรรมวิธีเดิมอย่างสำคัญ หรือมีสิทธิบัตร หรือมีอนุสิทธิบัตร

11. สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธ์ (2544) กล่าวว่า คุณภาพของงานวิจัยพิจารณาจาก 6 หลักเกณฑ์

1. ระเบียบวิธีที่ถูกต้อง
2. การนำเสนอผลชัดเจน
3. การวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ได้
4. ผลงานได้รับการตีพิมพ์
5. ได้รับการอ้างอิงในวงวิชาการ
6. บุคคลหรือกลุ่มคนที่ทำวิจัย

12. สุวิมล ติรกานันท์ (2547) จำแนกการประเมินออกไปตามองค์ประกอบของการวิจัย

1. ประเด็นที่ศึกษา ดูที่องค์ความรู้
 - 1.1 เป็นความรู้ใหม่หรือไม่
 - 1.2 นำผลไปใช้ได้หรือไม่
2. วิธีการศึกษา ดูที่คุณภาพของวิธีการศึกษา เสนอการพิจารณาตามบทของการวิจัย
 - 2.1 บทที่ 1
 - 2.1.1 ความเป็นมา
 - 2.1.2 วัตถุประสงค์
 - 2.1.3 สมมติฐาน
 - 2.1.4 นิยามปฏิบัติการ
 - 2.1.5 ข้อจำกัด
 - 2.1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 - 2.2 บทที่ 2
 - 2.2.1 เอกสารที่ทบทวนมีความทันสมัยมากน้อยเพียงใด
 - 2.2.2 การอ้างอิงเป็นการอ้างอิงต่อมาหรือเป็นการอ้างอิงต้นฉบับ
 - 2.2.3 สมมติฐานการวิจัยเป็นผลมาจากการทบทวนเอกสารหรือไม่
 - 2.2.4 สมมติฐานการวิจัยชัดเจนเพียงพอที่จะพิสูจน์หรือไม่
 - 2.2.5 ตัวแปรในการวิจัยมาจากการทบทวนเอกสารทั้งหมดหรือไม่

2.2.6 การเลือกใช้เครื่องในการวัดตัวแปรเหมาะสมหรือไม่

2.2.7 กรอบความคิดในการวิจัยมาจากผลการทบทวนเอกสารหรือไม่

2.3 บทที่ 3

2.3.1 การออกแบบการสุ่มตัวอย่าง

2.3.2 การออกแบบการวัดตัวแปร

2.3.3 การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล

2.4 บทที่ 4

2.4.1 ตารางเสนอข้อมูลถูกต้องหรือไม่

2.4.2 ผลการวิเคราะห์ในแต่ละส่วนถูกต้องหรือไม่

2.4.3 ผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย

หรือไม่

2.4.4 มีการเชื่อมโยงข้อค้นพบหรือไม่

2.5 บทที่ 5

2.5.1 สรุปผลการวิจัย

2.5.2 อภิปรายผลการวิจัย

2.5.3 การเขียนข้อเสนอแนะ

13. Mason and Bramble (1989, pp. 360-385) เสนอแนวทางการประเมินงานวิจัยออกเป็น 2 แนว คือ แนวที่หนึ่งพิจารณาจากความตรงของการวิจัย และแนวที่สองพิจารณาจากองค์ประกอบของรายงานการวิจัย

แนวที่หนึ่งประเมินใน 5 ประเด็น คือ 1) Background 2) Internal Validity 3) External Validity 4) Validity of Constructs 5) Validity of Data Analysis เป็นข้อคำถาม รวมทั้งสิ้น 29 ข้อ สำหรับการวิเคราะห์เมื่อได้คะแนนในแต่ละข้อย่อย 29 ข้อแล้วก็หาค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็น เพื่อดูระดับคะแนนของแต่ละเรื่องว่าเป็นอย่างไร อีกแนวทางหนึ่งในการวิเคราะห์คือการหาค่าเฉลี่ยรวมในทุกประเด็น ผลงานที่ได้คะแนนสูงจะเป็นงานที่ดีกว่า

ตารางที่ 1 รายการประเมินผลงานวิจัย (Checklist for Evaluation Research Studies)

ประเด็น	มี/ ไม่มี	ระดับ				
		1	2	3	4	5
1. ความเป็นมาของการศึกษา (Background for the Study)						
1.1	วัตถุประสงค์ชัดเจนหรือไม่	Is purpose clear?				
1.2	คำถามของการวิจัยและ/ หรือสมมติฐานการวิจัย มีฐานทางงานวิจัยหรือทฤษฎี หรือข้อมูลที่ได้จากการ สังเกตหรือรับหรือไม่	Are research questions and/or hypotheses supported by literature, theory, or observation?				
1.3	คำถามวิจัยหรือสมมติฐานการวิจัยเป็นแบบซ่อนเร้น หรือชัดเจน	Are research questions or Hypothesis implicitly or Explicitly stated?				
1.4	คำถามวิจัยหรือสมมติฐานการวิจัยมีนัยยะในเชิงปฏิบัติ หรือไม่	Are research questions or hypotheses operational?				
1.5	แนวคิดมีความเป็นเหตุเป็นผลที่น่าเชื่อถือหรือไม่	Does the logic of the approach seem sound?				
2. ความตรงในการออกแบบการวิจัย Validity of Research Design						
ถ้าการวิจัยเป็นแบบทดลองหรือกึ่งทดลอง (ถ้าไม่ใช่ ไปที่ข้อ 3) If the study is experimental or quasi- experimental, diagram the design(if not go to 3):						
2.1	แบบการวิจัยให้แนวทางในการเปรียบเทียบก่อนที่จะ ดำเนินการศึกษาหรือไม่	Does the design provide for equivalence of comparison condition before the treatments are applied?				
2.2	แนวทางการตรวจสอบผลการทดลอง มีความคงที่ สม่ำเสมอหรือไม่	Can it be verified that treatments conditions remain constant for the duration of the study?				

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเด็น	มี/ ไม่มี	ระดับ				
		1	2	3	4	5
2.3 ผลการศึกษาสามารถบอกได้อย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ ว่าเป็นผลมาจากสิ่งที่ต้องการศึกษา (เช่นอะไรคือ ตัวแปรแทรกซ้อนสำหรับความตรงภายใน) Can the results of the study be plausibly explained as effects of the treatments? (i.e., What are the threats to internal validity)						
2.4 ทางเลือกที่ให้คำอธิบายที่สมเหตุสมผลหรือไม่ Can alternative explanations be provided that are also plausible?						
3. ระบุว่าการศึกษาเป็นแบบทดลองหรือไม่ (ดู External Valid) Determine Whether or Not the Study is Experimental:						
3.1 การศึกษาได้ดำเนินการภายใต้เงื่อนไขที่ถูกระบุไว้ ชัดเจนหรือไม่ Were the conditions under which the study was done identified clearly?						
3.2 สมมติฐานหรือคำถามสำหรับการวิจัย ได้กำหนดไว้ อย่างเหมาะสมหรือไม่ Is the design appropriate for the purposes hypotheses or research questions addressed by the study?						
3.3 การศึกษาสามารถกระทำซ้ำได้โดยนักวิจัยคนอื่น ๆ หรือไม่ Can the study be replicated by another researcher?						
3.4 ประชากรที่ศึกษามีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของ การศึกษาหรือไม่ Was the population represented an appropriate one for the purpose of this study?						
3.5 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสมหรือไม่ Was the sample determined appropriately?						
3.6 ผลการศึกษาสามารถอธิบายกลุ่มประชากรที่เป็น เป้าหมายได้หรือไม่ Can the results be generalized to the intended population?						

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเด็น	มี/ ไม่มี	ระดับ				
		1	2	3	4	5
3.7	สิ่งที่ถูกศึกษามีความเหมาะสมสำหรับวัตถุประสงค์ของการศึกษาหรือไม่ Are the subjects appropriate for the intend purposes of the study?					
3.8	มาตรวัดมีความเหมาะสมสำหรับประชากรที่ศึกษาหรือไม่ Were the measures appropriate for the population of subjects studies?					
4.	ความตรงของนิยามเชิงปฏิบัติการกับแนวคิดที่ต้องการ Validity of the Operationalization of the Constructs					
4.1	ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามถูกระบุอย่างชัดเจนหรือไม่ Were independent and dependent variables clearly defined?					
4.2	ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีแนวคิดทฤษฎีรองรับอย่างเหมาะสมหรือไม่ Were independent and dependent variables representative of underlying constructs?					
4.3	เครื่องมือในการวัดมีความเที่ยงและความตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้ในการวิจัยหรือไม่ Were the measures valid and reliable for the purposes for which they were used in the research?					
4.4	ตัวแปรแทรกซ้อนได้รับการวัดและการสังเกตอย่างเหมาะสมหรือไม่ Were intervening variables measured or observed effectively as necessary?					
4.5	นิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรมีลักษณะเป็นปรนัยหรือไม่ Did the operationalization of the variables permit an objective study?					

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเด็น	มี/ ไม่มี	ระดับ				
		1	2	3	4	5
5. ความตรงของการวิเคราะห์ข้อมูล Valid of the Analysis of Data						
5.1 การวิเคราะห์ทางสถิติมีความเหมาะสมสำหรับคำถามการวิจัยหรือการทดสอบสมมติฐานหรือไม่ Are statistical analyses appropriate to answer the questions or						
5.2 ขั้นตอนการดำเนินการทางสถิติมีความเหมาะสมกับข้อมูลหรือไม่ Are statistical procedures appropriate for the data?						
5.3 การวิเคราะห์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาหรือไม่ Do analyses satisfy the stated purposes of the study?						
5.4 การทดสอบทางสถิติและนัยยะสำคัญทางสถิติได้มีการระบุไว้หรือไม่ Were statistical tests and decision rules established?						
5.5 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมากพอหรือไม่ Was the sample large enough to overcome random or irrelevant influences?						
5.6 การสรุปและการตีความเป็นไปตามข้อมูลและการวิเคราะห์หรือไม่ Do the conclusions and interpretations follow from the data and the analysis?						
5.7 หน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความเหมาะสมหรือไม่ Were the appropriate units of analysis used?						

แนวที่สอง Mason and Bramble (1989) เสนอแบบการประเมินรายงานวิจัย (A Checklist for Evaluation of Research Reports) โดยตรวจสอบองค์ประกอบหรือตรวจสอบไปตามขั้นตอนของกระบวนการวิจัย ในแต่ละข้อย่อยจะพิจารณา 3 ระดับคือ ดี (Adequate), พอใช้ (Marginal), ยังใช้ไม่ได้/ ไม่มี (Inadequate or Not Included)

1. ชื่อเรื่อง (Title)
 - 1.1 ใช้คำที่เหมาะสม (Appropriateness of Words)
 - 1.2 มีชัดเจน (Clarity)
 - 1.3 มีจุดเน้นของประเด็นที่ศึกษา (Focuses on Topic)
2. บทคัดย่อ (Abstract)
3. บทนำ (Introduction)
 - 3.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Purpose of Research)
 - 3.2 ประเด็นปัญหา (Problem)
 - 3.3 ความเป็นมาและ/ หรือพื้นฐานทางทฤษฎีของการศึกษา (Background and/ or Theoretical Basis)
 - 3.4 การสำรวจวรรณกรรม (Review of the Literature)
 - 3.5 สมมติฐานหรือการคาดการณ์คำตอบของการวิจัย (Hypotheses or Research Expectations)
 - 3.6 คำจำกัดความที่ใช้ (Definitions of Terms)
4. วิธีการศึกษา (Method)
 - 4.1 แบบของการวิจัยที่ใช้ (Subjects)
 - 4.2 เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ (Materials and Apparatus)
 - 4.3 ขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล (Procedures for Data Collection)
5. ผลการศึกษา (Results)
 - 5.1 ความเป็นระบบของผลการศึกษา (Organization)
 - 5.2 ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis Procedures)
 - 5.3 ความเป็นปรนัยของผลการศึกษา (Objectivity)
 - 5.4 การใช้ชาร์ต ตาราง และกราฟ (Uses of Chart, Tables, Graphs)
6. การสรุปและการอภิปรายผล (Discussion and Conclusions)
 - 6.1 การสรุปและการอภิปรายผลอยู่ภายใต้กรอบการศึกษาที่กำหนด (Within Framework of Study)
 - 6.2 ความเหมาะสมของการสรุปและการอภิปรายผลข้อมูล (Appropriate to Data)
 - 6.3 การสรุปเหมาะสมกับการทดสอบสมมติฐาน (Conclusions Appropriate to Hypotheses Tested)

- 6.4 การให้ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป (Recommendation for Further Research)
- 6.5 การกล่าวถึงข้อจำกัดของการศึกษาตรงตามความเป็นจริง (Realistic Assessment of Limitations)
- 6.6 ความเหมาะสมของการให้ข้อเสนอแนะที่คำนึงถึงความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้ (Appropriateness of Recommendations Regarding Practical Implications)
- 6.7 ความเหมาะสมของการบอกถึงสิ่งที่ควรระวังสำหรับการนำไปอ้างอิงและตีความ (Appropriate Cautions Made in Inferences and Interpretations)
7. การย่อเรื่องที่ศึกษา (ถ้ามี) Summary (When Included)
- 7.1 มีความกะทัดรัดและชัดเจน (Clear and Concise)
- 7.2 อธิบายในส่วนสำคัญของการศึกษา (Describes Essential Elements of Study)
- 7.3 ผลการศึกษา (Includes Findings)
8. การอ้างอิง (References)
- 8.1 เอกสารอ้างอิงทั้งหมดที่กล่าวถึงในตัวเล่มมีอยู่ในรายการอ้างอิงท้ายเล่ม (All References Cited in the Text are Included in Reference List)
- 8.2 รายการเอกสารมีเฉพาะในส่วนที่มีการอ้างอิงในตัวเล่ม (Reference List Includes only References Cited in Text)
- 8.3 มีเอกสารอ้างอิงที่สำคัญสนับสนุนปัญหาการวิจัยและสมมติฐานของการวิจัย (Essential References to Support Problem and Hypothesis)
- 8.4 แบบของการอ้างอิงมีความเหมาะสมและให้ข่าวสารสำคัญอย่างครบถ้วน (Format of References is Appropriate and Provides Essential Information)
9. ภาพรวมของรายงาน (Overall)
- 9.1 ความพอเพียงของข้อมูลข่าวสาร (Adequate Information)
- 9.2 ความชัดเจนและเป็นปรนัยของการเขียนรายงาน (Clarity and Objectivity of the Writing)
14. ธวัชชัย วรพงศธร (2538, หน้า 454-455) เสนอแนวทางในการประเมินผลงานวิจัยไว้ 2 แบบ คือ หนึ่งแบบประเมินความสอดคล้องของแต่ละหัวข้อของรายงานวิจัย และสองแบบประเมินความถูกต้องของแต่ละหัวข้อ

1. แบบประเมินรายงานวิจัย พิจารณาความสอดคล้องระหว่างหัวข้อที่สำคัญของการวิจัย ใน 4 เรื่อง คือ 1) ความสอดคล้องกัน 2) ไม่สอดคล้องกัน 3) ไม่แน่ใจ/ ประเมินไม่ได้ 4) ไม่มี หัวข้อสำหรับประเมิน

หัวข้อที่ประเมิน

- 1.1 ชื่อเรื่องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.2 ชื่อเรื่องกับสมมติฐานของการวิจัย
- 1.3 ชื่อเรื่องกับวิธีดำเนินการวิจัย
- 1.4 ชื่อเรื่องกับการสรุปผลการวิจัย
- 1.5 วัตถุประสงค์กับสมมติฐานการวิจัย
- 1.6 วัตถุประสงค์กับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.7 วัตถุประสงค์กับการเสนอผลการศึกษา
- 1.8 สมมติฐานงานวิจัยกับสมมติฐานสถิติ
- 1.9 สมมติฐานวิจัยกับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.10 สมมติฐานวิจัยกับการเสนอผลการวิจัย
- 1.11 วิธีดำเนินการวิจัยกับการเสนอผลการวิจัย
- 1.12 การเสนอผลการวิจัย กับการอภิปรายผล
- 1.13 การอภิปรายผลกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.14 การสรุปผลกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.15 การสรุปผลกับสมมติฐานของการวิจัย
- 1.16 ข้อเสนอแนะกับการเสนอผลการวิจัย

2. แบบประเมินงานวิจัยที่พิจารณาด้านความถูกต้องของแต่ละหัวข้อ คัดแปลงมาจาก ไอแซคและไมคิล โดยให้คุณค่าแต่ละหัวข้อว่า 1)ดีมาก 2) ดี 3) ปานกลาง 4)บกพร่อง 5)บกพร่องมากหรือไม่มีหัวข้อสำหรับประเมิน

หัวข้อสำคัญ

- 2.1 ความชัดเจนของปัญหาที่ศึกษา
- 2.2 ความสำคัญของปัญหา
- 2.3 ความชัดเจนของสมมติฐาน
- 2.4 ความชัดเจนของข้อตกลงเบื้องต้น
- 2.5 ขอบเขตจำกัดของการศึกษา
- 2.6 นิยามศัพท์ที่สำคัญอย่างชัดเจน

2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีการระบุถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัญหากับการวิจัยที่ทำการศึกษามาแล้วอย่างชัดเจน

2.8 ความชัดเจนของรูปแบบการวิจัย

2.9 ความเหมาะสมของรูปแบบการวิจัยกับปัญหาที่ศึกษา

2.10 ระบุกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากรที่ศึกษา

2.11 ความเหมาะสมของวิธีสุ่มตัวอย่าง

2.12 ความเหมาะสมของขนาดตัวอย่าง

2.13 ความชัดเจนของวิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล

2.14 ความเหมาะสมของวิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูลกับปัญหาที่ศึกษา

2.15 ใช้วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูลอย่างถูกต้อง

2.16 มีการทดสอบหรือระบุความเที่ยงและ/ หรือความตรงของเครื่องมือ

2.17 ความเหมาะสมของวิธีวิเคราะห์ข้อมูล

2.18 การวิเคราะห์ข้อมูลถูกต้อง

2.19 ความชัดเจนของการแปลผล การวิเคราะห์ข้อมูล

2.20 ความชัดเจนของการสรุปผลซึ่งมีข้อมูลและหลักฐานมากพอ

2.21 ความเหมาะสมของการอ้างอิงผลไปยังกลุ่มประชากรของตัวอย่างที่ถูกเลือกมา

2.22 ความชัดเจนของการเขียนรายงาน

2.23 ความต่อเนื่องและสมเหตุสมผลของการเขียนรายงาน

2.24 รายงานไม่มีแนวโน้มของการเขียนแบบมือคดิ

แบบประเมินงานวิจัย

15. คุณเดือน พันธุมนาวิน (2549) จำแนกการประเมินคุณภาพงานวิจัยออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. คุณภาพของหัวข้อ

1.1 มีความทันสมัย

1.2 ไม่ควรซ้ำซ้อนกับงานวิจัยในอดีต

1.3 มีความเป็นสหสาขา

2. การประมวลเอกสารที่มีมาตรฐานสูง

2.1 สามารถนำมาใช้ดำเนินการวิจัยในขั้นต่อไปได้

2.2 รูปแบบเป็นการวิจัยขั้นสูง คือเป็นการวิจัยแบบทดลองและเป็นการหา

ความสัมพันธ์หรือหาสาเหตุของตัวแปร

2.3 ต้องมีคุณภาพด้วยไซ่ 7 ห่วงคือ

2.3.1 คุณภาพของปัญหาการวิจัย

2.3.2 คุณภาพของการประมวลเอกสาร

2.3.3 กลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสม กับเป้าหมาย/ วิธีการวิจัย ทั้งในด้านวิธีการสุ่ม และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3.4 คุณภาพของเครื่องมือวัดตัวแปร ต้องสร้างอย่างถูกต้องตามหลักทฤษฎีหรือหลักการ มีนิยามเชิงปฏิบัติการที่ชัดเจน มีแบบวัดที่มีมาตรฐานสูง คือมีค่าความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity)

2.3.5 วิธีการดำเนินการวิจัย มีความรัดกุมและเป็นมาตรฐาน โดยเฉพาะการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลมีความเหมาะสมคือมีการใช้ สถิติที่เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูลเพื่อทดสอบ สมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3.7 การตีความข้อมูล นักวิจัยต้องสรุปในหลายชั้นเพื่อให้ได้คำตอบที่สั้นที่สุดแต่มีคุณค่ามากที่สุด

3. ผลงานวิจัยมีประโยชน์ในวงกว้างทั้งในปัจจุบันและอนาคต

16. อุทัย คุลยเกษม (2537) ประเมินคุณภาพงานวิจัยใน 2 ด้าน คือ

1. ด้านเนื้อหา จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านศาสนาและวัฒนธรรม

2. ด้านวิธีการศึกษา จำแนกออกเป็น

2.1 การตั้งคำถาม

2.2 การสร้างกรอบการศึกษา

2.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

2.4 วิธีการออกแบบการวิจัย

2.5 วิธีการวัดตัวแปร

2.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

17. จุฑาภรณ์ บุรณะ โอสถ (2543) ศึกษาองค์ประกอบที่เหมาะสมในการประเมินวิทยานิพนธ์พบว่า มี 6 องค์ประกอบสำคัญ คือ

1. การกำหนดปัญหาวิจัย

2. การสำรวจวรรณกรรม

3. การกำหนดกรอบแนวคิด

4. วิธีดำเนินการวิจัย

5. การนำเสนอผลการวิจัย

6. ประโยชน์ของงานวิจัย

18. จิตติมา พรหมจักร บุญชม ศรีสะอาด และประวีต เอราวรรณ (2545) กำหนด
ประเด็นการประเมินไว้ 3 กลุ่ม คือ

1. ด้านวิชาการ มี 15 องค์ประกอบ คือ

1.1 ชื่อเรื่อง, ประเด็นปัญหา, หัวข้อการวิจัย

1.2 ความเป็นมา

1.3 วัตถุประสงค์

1.4 สมมติฐาน

1.5 กรอบการศึกษา

1.6 นิยามเชิงปฏิบัติการ

1.7 ขอบเขตการศึกษา

1.8 ข้อจำกัด/ ข้อตกลงเบื้องต้น

1.9 การสำรวจเอกสาร

1.10 วิธีการศึกษา

1.11 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.12 การนำเสนอ

1.13 สรุปผลการศึกษา

1.14 บทคัดย่อ

1.15 รายงานในภาพรวม

2. ด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ มี 4 องค์ประกอบ คือ

2.1 การกำหนดหัวข้อ

2.2 การทำโครงร่าง

2.3 การสอบเค้าโครง

2.4 การเผยแพร่

3. ด้านการบริหารจัดการทำวิทยานิพนธ์ มี 2 องค์ประกอบ คือ

3.1 แผนการดำเนินการ

3.2 การบริหารและการจัดการทำวิทยานิพนธ์

19. สุเทพ บุญซ้อน(2545) กำหนดเกณฑ์ในการตรวจสอบคุณภาพงานวิจัยไว้ 7 ประเด็น คือ

1. ประเด็นปัญหาการวิจัย ควรเป็นองค์ความรู้ใหม่ และสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้

2. วิธีการศึกษา
 - 2.1 การตั้งคำถาม
 - 2.2 การสร้างกรอบคิด
 - 2.3 การออกแบบการวิจัย
 - 2.4 การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติ
 - 2.5 เครื่องมือในการเก็บข้อมูล
 - 2.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย
20. รังสรรค์ สิงห์เลิศ(2545)ศึกษาวิทยานิพนธ์โดยจำแนกประเภทจากการใช้เกณฑ์ 3 เกณฑ์ คือ
 1. ใช้เป้าหมายของการวิจัยเป็นเกณฑ์
 - 1.1 การวิจัยเชิงพรรณนา
 - 1.2 การวิจัยเพื่ออธิบาย
 2. ใช้เกณฑ์การออกแบบและสถิติ จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ
 - 2.1 การวิจัยขั้นพื้นฐาน
 - 2.2 วิทยานิพนธ์ขั้นสูง
 3. ใช้ความลุ่มลึก ความแปลกใหม่ของประเด็นปัญหาวิจัยเป็นเกณฑ์
21. สาโรจน์ แพ่งยัง (2545) จำแนกการประเมินงานวิจัยออกเป็น 3 ส่วน คือ
 1. ประเภทการวิจัย
 - 1.1 แบบพรรณนา
 - 1.2 แบบอธิบาย
 - 1.3 แบบกึ่งทดลอง
 2. ประเด็นการวิจัย
 - 2.1 ด้านการศึกษา
 - 2.2 ด้านสังคมศาสตร์
 3. วิธีการศึกษา
 - 3.1 การตั้งคำถาม
 - 3.2 การสร้างกรอบการศึกษา
 - 3.3 การออกแบบการวิจัย
 - 3.4 การนำผลไปใช้
22. เฉลิมชัย ปัญญาดี (2545) ประเมินงานวิจัยใน 6 ประเด็น คือ

1. การตั้งคำถามวิจัย
 - 1.1 แหล่งที่มาของปัญหาวิจัย
 - 1.2 ความสอดคล้องระหว่างปัญหากับประเด็นที่ตั้งคำถาม
 - 1.3 ความลึกของคำถามวิจัย
 2. การสร้างกรอบแนวคิด
 - 2.1 ความสอดคล้องระหว่างกรอบกับวรรณกรรม
 - 2.2 การวิเคราะห์กรอบ
 - 2.3 วรรณกรรมกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
 3. การออกแบบการวิจัย
 - 3.1 แบบการวิจัย
 - 3.2 ความตรงภายใน
 - 3.3 ความตรงภายนอก
 4. เครื่องมือและการวัดตัวแปร
 - 4.1 ความสอดคล้องระหว่างนิยามกับแนวคิด
 - 4.2 หน่วยการวิเคราะห์
 - 4.3 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
 5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 5.1 แหล่งข้อมูล
 - 5.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 6. การวิเคราะห์และการแปลความหมายของข้อมูล
 - 6.1 การวิเคราะห์
 - 6.1.1 ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์
 - 6.1.2 ด้านแนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์
 - 6.1.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
 - 6.2 การแปลผล
 - 6.2.1 การแปลผล
 - 6.2.2 การตีความหมาย
23. อรสุดา รัถเจริญ (2545) ประเมินงานวิจัยใน 2 ประเด็น
1. สาขาที่ศึกษา
 - 1.1 เศรษฐศาสตร์

- 1.2 สังคมสงเคราะห์
- 1.3 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
2. วิธีการศึกษา
 - 2.1 การตั้งคำถาม
 - 2.2 การสร้างกรอบในการศึกษา
 - 2.3 การออกแบบเครื่องมือและตัวแปร
 - 2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
24. วรรณิ์ เกมเกตุ (2545)
 1. ประเด็นที่ศึกษา
 2. วิธีการศึกษา
 - 2.1 การตั้งคำถาม
 - 2.2 การสร้างกรอบคิด
 - 2.3 แบบแผนการวิจัย
 - 2.4 เครื่องมือและตัวแปร
 - 2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
25. บุญเรือง ศรีเหรียญ (2545)
 1. วัตถุประสงค์การศึกษา
 2. ประเด็นที่ศึกษา
 3. วิธีการศึกษา
 - 3.1 ประเภทของการวิจัย
 - 3.2 การตั้งคำถาม
 - 3.3 การสร้างกรอบคิด
 - 3.4 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
 - 3.5 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลการออกแบบวิจัย
 - 3.7 การออกแบบวิจัย
 - 3.8 การนำผลวิจัยไปใช้
26. ประภาพรรณ อุ่่นอบ (2545)

1. สาขาที่ศึกษา
 2. ประเภทของการวิจัย
 3. วิธีวิทยา
 - 3.1 การตั้งคำถาม
 - 3.2 การสร้างกรอบคิด
 - 3.3 การออกแบบวิจัย
 - 3.4 เครื่องมือและการวัดตัวแปร
 - 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
27. ศิริชัย กาญจนวาที (2547) ตำรวจสถานภาพของการวิจัยและปัญหาของการวิจัย
1. สถานภาพของการวิจัย มี 5 เรื่อง คือ
 - 1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย
 - 1.2 วิธีการวิจัย
 - 1.3 ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับสมมติฐาน
 - 1.4 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 1.6 วิธีการสุ่มตัวอย่าง
 2. สภาพปัญหาของการวิจัยและการเลือกใช้สถิติมี 7 เรื่อง คือ
 - 2.1 ประเด็นของการวิจัยและสมมติฐาน
 - 2.2 ตัวแปรของการวิจัย
 - 2.3 แบบการวิจัย
 - 2.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.5 เครื่องมือการวิจัย
 - 2.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.7 สรุปผลการศึกษา
28. พิเชิต พิทักษ์เทพสมบัติ (2550) ตรวจสอบใน 3 ประเด็น คือ
1. เขียนวัตถุประสงค์ถูกต้องหรือไม่
 2. เลือกใช้สถิติวิเคราะห์เหมาะสมหรือไม่
 3. ตั้งสมมติฐานเหมาะสมหรือไม่
29. Lovitts (2005) เสนอแนวทางในการประเมินงานวิจัย 6 เรื่อง คือ
1. บทนำ

2. การสำรวจวรรณกรรม
3. ทฤษฎี
4. วิธีการศึกษา
5. ผลการศึกษา
6. สรุปและอภิปรายผล

30. Kmet et al. (2004) ประเมินงานวิจัยจาก 8 เรื่องคือ

1. คำถามชัดเจน
2. การออกแบบวิจัยเหมาะสม
3. วิธีการศึกษาเหมาะสม
4. ประชากรที่ศึกษา
5. กลุ่มตัวอย่าง
6. การควบคุมการเก็บตัวอย่าง
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. การสรุปผลเหมาะสม

31. De-Migue (2010) เสนอแนวทางการประเมินใน 5 เรื่อง คือ

1. ปัญหาที่ศึกษา
2. วิธีการศึกษา
3. วิธีการวิเคราะห์
4. การรายงานผลการศึกษา
5. การนำเสนอรายงาน

32. เจลิม เกิดโมลี (2547) ประเมินงานนิพนธ์ใน 7 ประเด็น คือ

1. การตั้งชื่อเรื่อง
2. บทคัดย่อ
3. การเขียนบทนำ
4. การสำรวจวรรณกรรม
5. วิธีการศึกษา
6. ผลการศึกษา
7. สรุปผลการศึกษา

แบบประเมินของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

33. Murdoch University (MU, 2003) เสนอแนวทางการประเมิน 3 ประเด็น คือ

1. ประเด็นปัญหาที่ศึกษา
2. ความสามารถในการวิเคราะห์
3. คุณภาพของรายงาน

34. University of Southern Queensland (USQ, 2003) เสนอแนวทางการประเมิน 5 ประเด็น คือ

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่ทำ
2. ความสามารถในการตรวจสอบวรรณกรรม
3. ความสามารถในการออกแบบวิจัย
4. ความสามารถด้านการเขียนรายงาน
5. ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้และประยุกต์ใช้ผลการศึกษา

35. University of New South Wales (UNSW, 2003) กำหนดประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น คือ

1. การเขียนรายงาน
2. การตรวจสอบวรรณกรรม
3. การวิเคราะห์วรรณกรรม
4. วิธีการศึกษา
5. ผลการศึกษา

36. Sheffied Hallam University (SHU, 2003) เสนอแนวทางการประเมิน 6 ประเด็น คือ

1. ประเด็นที่ศึกษาอยู่ในขอบเขตสาขา
2. ความสอดคล้องของวิธีวิจัยกับประเด็นปัญหา
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. การอภิปรายผล
5. ความมีตรรกะของรายงาน
6. ความถูกต้องของรายงาน

37. ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ม.ป.ป.) เสนอแนวทางการประเมินใน 9 ประเด็น คือ

1. บทคัดย่อ
2. บทนำ
3. กรอบการศึกษา
4. วิธีการศึกษา
5. ผลการศึกษา

6. สรุป
7. การเขียนรายงาน
8. การสอบปากเปล่า
9. คุณค่าภาพรวม

38. University of Ulster (Ulster, 2003) เสนอแนวทางการประเมิน ใน 7 ประเด็น คือ

1. บทนำและวัตถุประสงค์
2. การสำรวจวรรณกรรม
3. วิธีการศึกษา
4. ผลการศึกษา
5. สรุปและอภิปรายผล
6. ระบบการอ้างอิง
7. การนำเสนอ

39. University of Western Australia (WA, 2001) เสนอแนวทางการประเมินใน 5 ประเด็น คือ

1. การสำรวจวรรณกรรม
2. วิธีการศึกษา
3. การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล
4. การเขียนรายงาน
5. การนำเสนอรายงาน

40. University of Lancaster (UL, 2002) เสนอแนวทางการประเมิน 5 ประเด็น คือ

1. บทนำ
2. วิธีการศึกษา
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. การสรุปผลการศึกษา
5. การเสนอรายงาน

41. University of Gloucestershire (UG, 2001) เสนอแนวทางการประเมิน 3 ประเด็น คือ

1. ความหมายและแนวคิด
 - 1.1 บทคัดย่อ
 - 1.2 วัตถุประสงค์
 - 1.3 วิธีการศึกษา
2. การสำรวจวรรณกรรมข้อค้นพบ และการประเมิน

- 2.1 การสำรวจวรรณกรรม
 - 2.2 การค้นหาวรรณกรรม
 - 2.3 การวิเคราะห์วรรณกรรม
 - 2.4 การสังเคราะห์วรรณกรรม
 - 2.5 สรุป
 - 3. การเสนอผลการศึกษา
 - 3.1 ความเป็นเอกภาพของผลการศึกษา
 - 3.2 รูปแบบการนำเสนอ
42. University of Malta (UM, 2010) เสนอแนวทางการประเมิน 5 ประเด็น คือ
- 1. คุณภาพการสำรวจวรรณกรรม
 - 2. วิธีการศึกษา
 - 3. ผลการศึกษา
 - 4. คุณภาพการเขียนและรูปแบบการนำเสนอ
 - 5. สรุปและข้อค้นพบ

แนวทางการประเมินคุณฉันทิพนธ์และงานวิจัย: บทสรุปจากวรรณกรรม

ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึง ความถี่ของประเด็นการประเมินงานคุณฉันทิพนธ์และงานวิจัย ซึ่งวรรณกรรมทั้ง 42 รายการสามารถนำไปหาความถี่ของแต่ละประเด็นที่ใช้ในการประเมินได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ความถี่ของประเด็นการประเมินความก้าวหน้าของคณาจารย์และงานวิจัย

เจ้าของผลงาน	ความถี่ของประเด็นการประเมินความก้าวหน้าของคณาจารย์และงานวิจัย																																					
1. McCurdy	a	b	c	X	X	X	X	X	X	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak	
2. White	a	b	c	X	X	X	X	X	X	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak	
3. Adams	a	b	c	X	X	X	X	X	X	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak	
4. Cleary	a	b	c	X	X	X	X	X	X	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak	
5. Cleary	a	b	c	X	X	X	X	X	X	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak	
6. Jing	a	b	c	X	X	X	X	X	X	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak	
7. Chen	a	b	c	X	X	X	X	X	X	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak	
8. Katzer	a	b	c	d	X	X	g	h	i	X	k	l	m	n	X	X	q	X	s	X	u	X	X	x	y	z	aa	ab	ac	ad	X	af	X	ah	ai	aj	ak	
9. สวัสดิ์	a	b	c	d	e	f	g	h	i	X	k	l	m	n	o	p	q	r	s	X	u	X	w	x	y	z	aa	ab	X	ad	ae	X	ag	ah	ai	aj	X	
สุคนธ์รังสี																																						
10. สวช.	a	b	c	d	e	f	g	h	X	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak	
11. สุชาติ	X	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	X	ae	af	ag	X	ai	X	X	
ประสิทธิ์รัฐสินธุ์																																						
12. สุวิมล	a	b	c	d	e	f	g	h	X	X	k	l	m	n	X	p	q	r	s	t	X	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	X	ae	X	ag	ah	ai	aj	ak	
ศิริกานันท์																																						
13. Mason	a	b	c	d	X	f	g	h	i	j	k	X	m	n	o	X	q	r	s	X	u	v	w	x	y	X	X	X	ac	X	X	X	X	ah	ai	X	ak	
14. รัชชัย	a	b	c	d	e	f	g	h	X	j	k	l	m	n	X	X	q	X	X	X	u	X	w	x	y	X	aa	ab	X	X	ae	X	ag	ah	ai	aj	X	
วรพงษ์พร																																						
15. คุณเดือน	a	b	c	d	e	f	g	h	X	X	k	l	m	X	X	p	q	X	s	X	X	X	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak	
พันธุ์มนาวิน																																						

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เจ้าของผลงาน	ความถี่ของประเด็นการประเมินความก้าวหน้าของคณาจารย์นิพนธ์และงานวิจัย																																				
16. อุทัย คุณเกษม	a	b	c	X	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	X	q	r	s	X	X	X	w	x	y	z	aa	ab	X	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak
17. จุฑาภรณ์ บุรณะ โอสถ	a	b	c	d	e	f	g	h	i	X	k	l	m	X	X	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	X	ae	af	ag	ah	X	X	ak
18. จิตติมา พรหมจักร	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	X	m	n	X	X	X	r	s	X	u	v	w	x	y	X	X	X	X	X	ae	X	ag	ah	X	X	ak
19. สุเทพ บุญซ้อน	a	b	c	d	e	f	g	h	i	X	k	l	m	n	X	p	q	r	s	t	X	X	w	x	y	X	aa	ab	X	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak
20. รังสรรค์ สิงห์เลิศ	a	b	c	d	e	f	g	h	X	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak
21. สาโรจน์ แพ่งยัง	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	X	v	w	x	y	X	aa	ab	X	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	X
22. เถลิงชัย ปัญญาดี	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	X	X	X	w	x	y	X	aa	ab	X	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak
23. อรสุดา รัตเจริญ	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	X	X	X	w	x	y	X	aa	ab	X	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak
24. วรณีย์ แกมเกตุ	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	X	X	X	w	x	y	X	aa	ab	X	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak
25. บุญเรือง ศรีเหรียญ	a	b	c	d	e	f	g	h	i	X	k	X	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	X	aa	ab	X	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เจ้าของผลงาน	ความถี่ของประเด็นการประเมินความก้าวหน้าของคณาจารย์นิพนธ์และงานวิจัย																																				
26. ประภาพรรณ อุ้นอบ	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	X	X	X	X	w	x	y	X	aa	ab	X	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak
27. ศิริชัย กาญจนวาที	a	b	c	d	e	f	g	h	i	X	k	X	m	n	o	p	q	X	X	t	u	X	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	X	ag	ah	ai	aj	ak
28. พิษิต พิทักษ์เทพสมบัติ	a	b	c	d	e	f	X	h	i	j	k	X	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak
29. Lovitts	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	X	m	n	X	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	X	ac	X	X	X	ag	ah	ai	aj	ak
30. Kmet	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak
31. De-mig	a	b	c	d	e	f	g	h	i	X	k	l	m	n	o	p	q	r	s	X	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	X	X	af	ag	ah	X	aj	ak
32. เถกิม เกิดโมลี	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	X	X	X	X	X	X	X	ag	ah	ai	aj	ak
33. MU	a	b	c	d	e	f	g	h	i	X	k	l	m	n	o	p	q	r	s	X	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	X
34. USQ	X	X	X	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	X	ad	ae	af	ag	ah	ai	X	X
35. UNSW	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	X	X	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	X	X	af	ag	ah	ai	aj	X
36. SHU	a	b	c	d	e	f	g	h	i	X	k	l	m	n	o	p	q	r	s	X	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	X	ae	X	ag	X	ai	aj	X
37. ภาควิชา สัตวศาสตร์ศึกษา	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	X	X	X	X	X	X	ag	ah	X	X	X
38. ULST	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	X	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	X	X	X	ae	X	X	ah	X	aj	ak
39. WA	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	X	p	q	r	s	X	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	X	ae	af	ag	ah	X	aj	X
40. LU	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	X	u	v	w	x	y	z	aa	X	ac	X	ae	X	ag	ah	ai	aj	X

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เจ้าของผลงาน	ความถี่ของประเด็นการประเมินความก้าวหน้าของคณาจารย์นิพนธ์และงานวิจัย																																				
41. GU	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	X	X	X	X	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	X	ab	ac	X	ae	X	ag	X	X	aj	ak
42. UM	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	X	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	X	X	X	ag	ah	X	aj	ak
รวม	2	1	1	8	9	8	8	7	12	11	0	7	2	4	12	5	1	4	3	16	9	11	1	0	0	11	4	7	15	17	8	14	3	3	8	6	11

หมายเหตุ: ความหมายของตัวอักษรในตาราง

X หมายถึง ประเด็นที่ใช้ในการประเมิน

a สะท้อนถึงควมมีคุณภาพของคนทำ

b สะท้อนถึงความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษา

c สะท้อนถึงความเข้าใจในวิธีการศึกษา

d ความลึกของคำถามการวิจัย

e แสดงถึงความตรงของการวิจัย

f ศึกษาเพื่อการทดสอบทฤษฎี

g แสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

h ความสำคัญของปัญหาที่ทำกรวิจัย

i ความเป็นต้นแบบ

j ความเหมาะสมของประเด็นที่ศึกษา

k ประโยชน์ของประเด็นที่ศึกษา

l ความถูกต้องของวัตถุประสงค์

m ความครอบคลุมของวรรณกรรม

n ความเหมาะสมของการสังเคราะห์วรรณกรรม

o คุณภาพของการสำรวจวรรณกรรม

p ความถูกต้องของการเขียนนิยามเชิงปฏิบัติ

q ความถูกต้องของสมมติฐาน

r ความถูกต้องของกลุ่มตัวอย่าง

s ความถูกต้องของการสุ่มตัวอย่าง

t ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล

u ความเหมาะสมของการออกแบบวิจัย

v ความเหมาะสมของการเก็บรวบรวมข้อมูล

w แสดงการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน

x ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิด

y ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และการวิเคราะห์ข้อมูล

z ความถูกต้องของชื่อเรื่อง

aa ความถูกต้องของการเขียนบทคัดย่อ

ab ความถูกต้องบทนำ

ac ความสอดคล้องของกรอบแนวคิดกับวรรณกรรม

ad ความถูกต้องของวิธีการศึกษา

ae ความถูกต้องของการเขียนผลการศึกษา

af ความถูกต้องของการเขียนสรุปและอภิปรายผล

ag ความถูกต้องของการอ้างอิง

ah ความถูกต้องของการเขียนรายงาน

ai ความชัดเจนในการนำเสนอ

aj คุณค่าของงานในภาพรวม

ak ความถูกต้องของการเขียนรายงาน โดยรวม

จากตารางสรุปได้ว่ามีแนวทางการประเมินงานวิจัย เรียงจากเข้มงวดมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดอยู่ 3 แบบดังนี้

แบบที่หนึ่ง เป็นแบบที่เข้มงวดมากที่สุดของ McCurdy and Cleary (1984) เป็นการตรวจสอบคุณภาพของงานวิจัยจาก 6 ประเด็น คือ

1. เป้าหมายของการวิจัย (Purpose)
2. ความตรงของการวิจัย (Validity)
3. การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย (The Test of Theory)
4. การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการวิจัย (Causal Relationships)
5. ความสำคัญของเรื่องที่วิจัย
6. นวัตกรรมหรือความเป็นต้นแบบหรือการมีข้อเสนอใหม่ของการวิจัย (Cutting Edge)

การประเมินตามแนวทางนี้ถูกนำมาใช้ศึกษาในเวลาต่อมาโดย White(1986), Adam and White (1994), Cleary(1992), Cleary(2000), Jing(2008)

แบบที่สอง เป็นแบบที่เอกสารตำราการวิจัยต่าง ๆ เสนอไว้ เช่นงานของ รัชชชัย วรพงศธร, 2538, หน้า 447-455; สวัสดิ์ สุคนธรังสี, 2534; สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2551); สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544; สุวิมล ติรกันันท์, 2547, หน้า 275-291; Katzer et al., 1991; Mason & Bramble, 1989, pp. 360-363)

แบบที่สองจะประเมินคุณภาพของงานวิจัยจากสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นผลการศึกษาและส่วนที่เป็นระเบียบวิธี ส่วนที่เป็นผลการศึกษาจะดูที่คุณภาพการในด้านทฤษฎีและประโยชน์ใช้สอย ส่วนที่เป็นระเบียบวิธีจะประเมินในสองด้านคือ ด้านความสอดคล้องกันในแต่ละขั้นตอนของการวิจัยซึ่งเป็นการตรวจสอบในแนวดิ่ง และด้านระดับความถูกต้องในแต่ละขั้นตอนของการวิจัยหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นการตรวจสอบในแนวนอน ความสอดคล้องในแต่ละขั้นตอนของการวิจัยเช่น ตรวจสอบว่าชื่อเรื่อง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ วรรณกรรมที่สำรวจสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการศึกษาหรือไม่ เป็นต้น การตรวจสอบในแบบนี้ปรากฏในแบบของรัชชชัย แบบ 1 การตรวจสอบระดับความถูกต้องในแต่ละขั้นตอนตามหลักของระเบียบวิธีวิจัยเช่นระดับความถูกต้องของการเขียนชื่อเรื่องเป็นอย่างไร ก่อนข้างดี ดี หรือดีมาก การประเมินแนวนอนอยู่ในแบบของรัชชชัยแบบ 2

การประเมินแบบที่สอง มีแนวทางการประเมินอยู่สองแนว ขึ้นอยู่กับมาตรวัดที่จะใช้นั้นคือ ถ้าใช้มาตรวัดในระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) เช่น มี/ไม่มี เหมาะสม/ไม่เหมาะสม ก็ประเมินได้เลยโดยไม่ต้องคำนึงถึงความแตกต่างในน้ำหนักคะแนนของแต่ละขั้นตอนในเชิงระเบียบวิธีและผลการศึกษา เพราะแต่ละส่วนประเมินได้อย่างอิสระ เช่นปัญหาที่ศึกษาอาจจำแนกเป็นประโยชน์มากหรือน้อย ในขณะที่วิธีการศึกษาอาจจำแนกการพิจารณาออกเป็นหลายประเด็น

ในแต่ละประเด็นก็ตรวจสอบโดยใช้มาตรวัดนามบัญญัติ เช่นชื่อเรื่องพิจารณาว่าเหมาะสมมากหรือไม่เหมาะสม วัดอุปสรรค ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง เป็นต้น

ถ้าใช้มาตรวัดตั้งแต่ระดับอันดับ (Ordinal Scale) ขึ้นไป มีทางเลือกทำได้ 2 แนวคือ แนวทางที่หนึ่งเป็นการประเมินแบบรวมคะแนนระดับความถูกต้องด้านระเบียบวิธีเข้ากับคะแนนความมีคุณค่าของประเด็นที่ศึกษา การประเมินตามแนวทางนี้โดยทั่วไปมักให้คะแนนความมีคุณค่าของประเด็นที่ศึกษาเป็นส่วนเล็วหนึ่งของวิธีการศึกษาเท่านั้น ดังนั้นเมื่อรวมคะแนนแล้วระเบียบวิธีวิทยานั้นเองจะเป็นตัวกำหนดระดับคุณภาพของงานวิจัย

แนวที่สองเป็นการประเมินแบบแยกพิจารณาระหว่างระเบียบวิธีกับผลการศึกษา ซึ่งสามารถทำได้ 2 วิธี คือยึดผลการศึกษาเป็นหลัก เมื่อเห็นว่าผลการศึกษามีคุณค่าแล้วจึงพิจารณาว่าระเบียบวิธีที่ใช้มีความถูกต้องหรือไม่ วิธีนี้ถ้าเห็นว่าประเด็นที่ศึกษาไม่มีคุณค่าหรือมีความหมายก็ไม่ต้องเสียเวลาพิจารณาวิธีการศึกษา กับอีกวิธีหนึ่งคือพิจารณาความถูกต้องด้านระเบียบวิธีก่อน ถ้าเห็นว่าวิธีการถูกต้องแล้วจึงไปดูคุณค่าของผลการศึกษา ซึ่งก็เป็นไปได้ว่าประเด็นที่ศึกษาอาจมีคุณค่าหรือไม่มีคุณค่าก็ได้

การประเมินตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น ถ้าจำแนกตามความต่างในเชิงสาระแล้วจะมีอยู่สองวิธีคือพิจารณาผลการศึกษาและวิธีการศึกษาร่วมกันหรือแยกกัน การพิจารณาร่วมกันมีอยู่ 2 แนวคือถ้าไม่ยึดผลการศึกษาเป็นหลักก็ต้องยึดระเบียบวิธีเป็นหลัก ทั้งสองแนวมีจุดอ่อน จุดแข็งในตัวเอง กล่าวคือถ้ายึดระเบียบวิธีเป็นหลัก งานวิจัยที่มีระเบียบวิธีถูกต้องก็อาจจะเป็นหลักประกันว่างานนั้นจะมีคุณค่าและมีความหมายใด ๆ ต่อศาสตร์และสังคม แต่ถ้ายึดผลเป็นหลัก คุณค่าของผลการศึกษา ย่อมมีโอกาสที่จะทำให้ผู้ประเมินผ่านเลยความถูกต้องทางด้านระเบียบวิธีวิทยาได้ นอกจากนั้นการระบุคุณค่าของผลการศึกษา เป็นเรื่องอัตตะวิสัยอย่างมาก แม้ว่าจะเป็นอัตตะหรือความเห็นร่วมของผู้เชี่ยวชาญในสาขา และแม้ว่าจะไม่มีวิธีการอื่นที่ดีไปกว่านี้ก็ตาม ก็ไม่ใช่หลักประกันว่าความเห็นร่วมจะไม่เกิดผิดพลาด เพราะคุณค่าด้านแนวคิดหรือด้านประโยชน์ของงานวิจัยหนึ่ง ๆ ถ้าจะให้ป็นปรนัยแล้วจะต้องทอดเวลาออกไประยะหนึ่ง จึงจะเจงนั้บระดับอิทธิพลหรือศึกษาผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจริงได้

แบบที่สาม เป็นแบบที่ผ่อนปรนมากที่สุดคือพิจารณาเฉพาะความสมบูรณ์ของรายงานการวิจัย ที่จริงการใช้รายงานการวิจัยเป็นแหล่งข้อมูลในการประเมินไม่ใช่สาระสำคัญที่ทำให้วิธีการนี้ต่างไปจากวิธีการที่กล่าวมาแล้ว เพราะไม่ว่าการประเมินแบบไหนก็ต้องตรวจสอบจากรายงานการวิจัยทั้งสิ้น แต่สิ่งที่แตกต่างก็คือระดับของการค้นหาหน้ยะแห่งความถูกต้องของผลงานการประเมินตามแบบที่สามนี้แม้กล่าวไม่ได้ว่าเป็นแบบที่หละหลวม แต่การตรวจสอบคุณภาพงานวิจัยตามแนวทางนี้ก็ได้จะลึกลงไปกว่าพื้นผิวที่ปรากฏมากนัก แบบการประเมินตาม

แนวทางนี้มักอยู่ในรูปแผ่นให้คะแนน (Mark Sheet) ของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ผลการสำรวจแผ่นให้คะแนนของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ พบว่ามีประเด็นที่ใช้ในการประเมินดังนี้

1. แบบประเมินทั้งหมดไม่ได้กล่าวถึงประเด็นปัญหาที่เลือกศึกษา
2. มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้ความสนใจไปที่ แนวคิดทฤษฎี ผลสรุปของการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนของการวิเคราะห์ตีความและการเชื่อมโยงผลการศึกษากับองค์ความรู้อื่น ๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ยิ่งถ้าพิจารณาจากน้ำหนักคะแนนที่แต่ละสถาบันกำหนดไว้แล้วจะเห็นว่าสองส่วนนี้ถูกให้ความสำคัญในลำดับสูงสุด
3. วิธีการศึกษาและความถูกต้องของการเขียนรายงานให้ความสำคัญอยู่ในลำดับที่สอง ในขณะที่ผลการศึกษาซึ่งเป็นส่วนของการวิเคราะห์ข่าวสารข้อมูลและบทนำอันเป็นส่วนที่กล่าวถึงเหตุผลของการเลือกประเด็นปัญหาวิจัยว่ามีความสำคัญมากน้อยเพียงใด ถูกให้ความสำคัญในลำดับรองลงมา
4. คุณค่าของงานในภาพรวมซึ่งเป็นส่วนที่จะประเมินถึงความมีประโยชน์ต่อศาสตร์และสังคม กลับได้รับความสนใจไม่มากนัก

กล่าวได้ว่าแบบประเมินของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ใช้ระเบียบวิธีวิทยาเป็นหลัก ความมีหรือไม่มีประโยชน์ของผลการศึกษาจะไม่ถูกนำมาพิจารณาเพื่อการผ่านหรือไม่ผ่านของงานวิทยานิพนธ์

สรุปได้ว่า แบบที่ 1 เป็นแบบเข้มข้นที่สุดคือบูรณาการประเด็นที่ศึกษาเข้ากับวิธีการศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพหรือความก้าวหน้าของงานวิจัย โดยวิธีการศึกษาพยายามตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานของระเบียบวิธี ในขณะที่ประเด็นปัญหาที่ตรวจสอบในเรื่องของความก้าวหน้าขององค์ความรู้ซึ่งก็คือการแสวงหาหลักทั่วไปในการอธิบายซึ่งก็คือทฤษฎีนั่นเอง แบบที่ 2 เป็นแบบที่ศึกษาประเมินในระดับองค์ประกอบหรือส่วนต่าง ๆ ทั้งในแนวตั้งและแนวนอน แนวตั้งคือความครบถ้วนและความสอดคล้องกันของแต่ละขั้นตอนในกระบวนการวิจัย เช่นตรวจสอบว่าวัตถุประสงค์การวิจัยสอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้หรือไม่ ในแนวนอนคือประเมินระดับความถูกต้องของแต่ละขั้นตอน แบบที่ 3 เป็นแบบที่ประเมินในระดับพื้นผิวคือประเมินจากรายงานวิจัยที่ปรากฏ คือประเมินความถูกต้องของแต่ละหัวข้อที่ปรากฏในรายงาน

ทั้งสามแบบมีจุดดีและจุดด้อยต่างกัน กล่าวคือแบบที่ 1 เป็นแบบที่ใช้ได้เฉพาะการวิจัยเชิงปริมาณ และในการประเมินต้องพึ่งอัตตะวิสัยของผู้ประเมินอย่างสูง ในขณะที่แบบที่ 2 แบบที่ 3 จุดคือผู้ที่มีความเป็นปรนัยสูง แต่จุดอ่อนก็คือไม่ให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาหรือเรื่องที่ศึกษามากนัก

แนวทางการประเมินความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์

ในการประเมินคุษฎีนิพนธ์ครั้งนี้จะเป็นการบูรณาการสองส่วนเข้ามาพิจารณาร่วมกันคือ แบบที่ 1 และแบบที่ 3 ทั้งสองส่วนนำมาพิจารณาร่วมกันเป็น 1. คุณลักษณะของคุษฎีนิพนธ์ และ 2. ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์

คุณลักษณะของคุษฎีนิพนธ์

คุณลักษณะของคุษฎีนิพนธ์ ประกอบด้วย ลักษณะเฉพาะและลักษณะทั่วไป

1. ลักษณะเฉพาะของคุษฎีนิพนธ์ ประกอบด้วย

- 1.1 มหาวิทยาลัยที่จบการศึกษา
- 1.2 ปีที่จบการศึกษา
- 1.3 ประชานที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์
- 1.4 อายุของผู้ทำคุษฎีนิพนธ์
- 1.5 อาชีพของผู้ทำคุษฎีนิพนธ์

2. ลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์ ประกอบด้วย

- 2.1 จำนวนหน้าของบทคัดย่อ
- 2.2 จำนวนหน้าของคุษฎีนิพนธ์
- 2.3 สาขาย่อยของเรื่องที่ทำคุษฎีนิพนธ์
- 2.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 2.5 ประเภทของการวิจัย
- 2.6 การออกแบบการวิจัย
- 2.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

แต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

2.1 จำนวนหน้าของบทคัดย่อ

โดยทั่วไปแล้วจำนวนบทคัดย่อถ้าเป็นภาษาอังกฤษกำหนดจำนวนคำอยู่ระหว่าง 100-200 คำ สำหรับภาษาไทยส่วนใหญ่จะกำหนดไว้ไม่เกิน 1 หน้า

2.2 จำนวนหน้าของคุษฎีนิพนธ์

งานวิจัยหรือคุษฎีนิพนธ์ มักไม่เกณฑ์เรื่องจำนวนหน้า มีเพียงข้อสังเกตว่าจำนวนหน้าของงานนิพนธ์โดยเฉพาะคุษฎีนิพนธ์จะมีจำนวนหน้ามากกว่างานวิจัยทั่วไปในเรื่องทำนองเดียวกันงานนิพนธ์ในศาสตร์ทางสังคมจะมีจำนวนหน้ามากกว่างานนิพนธ์ในทางวิทยาศาสตร์

2.3 สาขาย่อยของเรื่องที่ทำคุษฎีนิพนธ์

รัฐประศาสนศาสตร์มีสาขาย่อย 10 วิชา ดังนี้

- 2.3.1 ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory)
- 2.3.2 รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ (Comparative Public Administration)
- 2.3.3 พฤติกรรมและการพัฒนานุคลากร (Employee Behavior and Development)
- 2.3.4 การคลังและงบประมาณ (Finance and Budgeting)
- 2.3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ (Intergovernmental Relations)
- 2.3.6 วิทยาการจัดการ (Management Science)
- 2.3.7 ทฤษฎีองค์การ (Organization Theory and Behavior)
- 2.3.8 การบริหารงานบุคคล (Personnel Administration)
- 2.3.9 การวิเคราะห์นโยบาย (Policy Analysis)
- 2.3.10 การจัดการปกครองและประชาสังคม (Governance and Civil Society)
- 2.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2541, หน้า 130-131) กล่าวถึงวัตถุประสงค์หลักของการวิจัยว่า ถ้าเรียงตามความเข้มข้นด้านระเบียบวิธีจากน้อยไปมากแล้วจะมีอยู่ 4 ระดับคือ 1) เพื่อการสำรวจ (Exploration) และบรรยาย (Description) 2) เพื่อการเปรียบเทียบ (Comparison) และ/หรืออธิบาย (Explanation) ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ 3) เพื่อการทำนาย (Prediction) และประเมิน (Evaluation) 4) เพื่อการควบคุม (Control) ปรากฏการณ์ ให้เกิดการพัฒนา (Development) ไปในทิศทางที่พึงประสงค์

ถ้าขยายความวัตถุประสงค์ข้อ 2 จะได้วัตถุประสงค์การวิจัยตามระดับความง่ายไปยาก หรือความลึกเป็น 6 ระดับ คือ 1) การวิจัยเชิงสำรวจหรือการวิจัยในระดับพรรณนาข้อมูล 2) การวิจัยในระดับเปรียบเทียบ 3) การวิจัยในระดับหาความสัมพันธ์ของตัวแปร 4) การวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุ 5) การวิจัยเพื่อทำนายและประเมิน 6) การวิจัยเพื่อการควบคุม

ความยากหรือง่ายของการวิจัยส่วนหนึ่งมาจากการตั้งคำถาม ถ้าตั้งคำถามลึกการหาคำตอบก็จะยุ่งยากซับซ้อนตามไปด้วย อย่างไรก็ตามความยากง่ายไม่ได้ขึ้นอยู่กับความลึกของคำถามเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับสถานะขององค์ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ด้วย เช่นบางเรื่องแม้จะเป็นการศึกษาในระดับพรรณนาแต่องค์ความรู้ของเรื่องนั้น ๆ ยังสับสนหลากหลายแง่มุม การศึกษาก็ต้องซับซ้อนยุ่งยากตามไปด้วย ในขณะที่บางเรื่องแม้จะเป็นการศึกษาในเชิงอธิบายหรือหาความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล แต่องค์ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ลงตัวแล้วก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยุ่งยากที่จะศึกษา

การศึกษานี้จะจำแนกวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามระดับความลึกของการอธิบายคือ 1) การวิจัยแบบสำรวจค้นหา 2) การวิจัยแบบหาความสัมพันธ์หรือแบบจำแนก 3) การวิจัยแบบอธิบายหรือแบบหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

2.5 ประเภทของการวิจัย

การวิจัยจำแนกได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับว่าจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการจำแนก เช่น Searcy and Mentzer (2003) จำแนกการวิจัยตามฐานคิดทางปรัชญาได้ 3 แบบคือ 1.งานวิจัยในแนวปฏิฐานนิยม (Positivistic Research) 2. งานวิจัยในแนววิเคราะห์ตีความ (Interpretive Worldviews) และ 3. งานวิจัยในแนววิพากษ์ (Critical Worldviews) Hart et al. (2009) จำแนกงานวิจัยออกเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยแบบผสม เพื่อตรวจสอบงานวิจัยที่เสนออยู่ในวารสารทางวิชาการจำนวน 710 บทความในระหว่างปี 1995-2005 ว่าใช้วิธีการศึกษาแบบใด ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 50 ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ ร้อยละ 21 ใช้การศึกษาเชิงปริมาณและร้อยละ 29 ใช้วิธีการศึกษาแบบผสม การศึกษาครั้งนี้สรุปว่า แม้จะมีตัวเลขของการใช้วิธีการวิจัยแบบผสมเพิ่มขึ้นแต่ก็ไม่มีนัยแห่งการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้นกับระเบียบวิธีการวิจัย การศึกษานี้จะจำแนกการวิจัยตามระเบียบวิธีได้ 3 แบบ คือ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) 3) การวิจัยผสมวิธี (Mixed Method)

2.6 การออกแบบการวิจัย (Research Design)

2.6.1 แบบการวิจัย (Methods) หมายถึง รูปแบบและวิธีการวิจัยที่จำแนกตามระดับของการควบคุมสถานการณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 3 แบบ คือ

2.6.1.1 การวิจัยแบบทดลอง

2.6.1.2 การวิจัยแบบกึ่งทดลอง

2.6.1.3 การวิจัยแบบไม่ทดลองหรือแบบธรรมชาติ

2.6.2 กรอบการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Frame) หมายถึง ความสัมพันธ์ของทุกหน่วยประชากร กับวิธีการสุ่ม และขนาดหรือจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

2.6.3 ประชากรที่ศึกษาคือบุคคล หรือกลุ่มคน โครงการ หน่วยงาน ที่เป็นเป้าหมายของการศึกษา

2.6.4 จำนวนประชากรที่ศึกษา คือตัวเลขที่ระบุจำนวนประชากรที่จะศึกษา

2.6.5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา หมายถึงตัวเลขที่ระบุจำนวนตัวอย่างที่ใช้

2.6.6 หลักการกำหนดขนาดตัวอย่าง หมายถึง การระบุจำนวนตัวอย่างด้วยคำอธิบายหรือสูตรการคำนวณอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.6.7 วิธีการสุ่ม คือ การระบุคำศัพท์เทคนิค (Technical Term) วิธีในการเลือกตัวอย่างแบบใดแบบหนึ่งหรือหลายแบบ

2.6.8 ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 แบบ

- 2.6.8.1 ผู้วิจัยเป็นหลัก
 - 2.6.8.2 ผู้อื่นเป็นหลัก
 - 2.6.8.3 ผู้ตอบเป็นหลัก(แล้วส่งไปรษณีย์มาให้)
 - 2.6.8.4 อื่น ๆ (หมายถึง นักวิจัย ผู้อื่น ผู้ตอบ ตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไปช่วยกันเก็บ)
 - 2.6.9 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 7 แบบ คือ
 - 2.6.9.1 สอบถาม(ผู้ตอบเขียน)
 - 2.6.9.2 สัมภาษณ์(ผู้ถามเขียน)
 - 2.6.9.3 สัมภาษณ์แบบเจาะลึก
 - 2.6.9.4 ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์
 - 2.6.9.5 ประชุมกลุ่มย่อย
 - 2.6.9.6 สังเกตปรากฏการณ์
 - 2.6.9.7 อื่น ๆ (ใช้วิธีข้างต้นตั้งแต่สองวิธีขึ้นไป)
 - 2.6.10 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 6 แบบคือ
 - 2.6.10.1 แบบสอบถาม (ผู้ตอบเป็นผู้เขียนคำตอบ)
 - 2.6.10.2 แบบสัมภาษณ์ (ผู้ถามเป็นผู้เขียนคำตอบ)
 - 2.6.10.3 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง(มีแนวคำถาม)
 - 2.6.10.4 แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง(ไม่มีแนวคำถาม)
 - 2.6.10.5 แบบบันทึกข้อมูล (ผู้เก็บข้อมูลเขียนบันทึกเอาเองจากการสังเกตโดยไม่ถามกลุ่มตัวอย่าง)
 - 2.6.10.6 แบบอื่น ๆ (แบบต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นตั้งแต่สองแบบขึ้นไป)
 - 2.6.11 แหล่งข้อมูล มี 4 แหล่งคือ
 - 2.6.11.1 คน
 - 2.6.11.2 เอกสาร
 - 2.6.11.3 ปรากฏการณ์สังคม
 - 2.6.11.4 อื่น ๆ (แหล่งข้อมูลทั้ง 2-3 แหล่งข้างต้น)
- 2.7 การวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการตีความข้อมูล เช่นวิธีการเชื่อมโยงเชิงตรรกะ (Logical Analysis) วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) หรือการวิเคราะห์ตีความโดยใช้สถิติเป็นเครื่องมือ เช่น สถิติเพื่อการพรรณนา (Descriptive Statistic) และสถิติเพื่อการอ้างอิง (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์ตีความจะมีอยู่ 2 แนวคือ
- 2.7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยไม่ใช้สถิติเป็นเครื่องมือ

2.7.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ถ้าใช้สถิติจะมีความแตกต่างกันอยู่ 3 ระดับคือ

2.7.2.1 ระดับวิเคราะห์หนึ่งตัวแปร (Univariate Analysis) หรือการวิเคราะห์พรรณนาข้อมูลหรือการวิเคราะห์ด้วยสถิติร้อยละ

2.7.2.2 ระดับวิเคราะห์สองตัวแปร (Bivariate Analysis) หรือการวิเคราะห์ในระดับหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

2.7.2.3 ระดับการวิเคราะห์สามตัวแปร (Multivariate Analysis) หรือระดับหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปร หรือระดับการใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ตัวแปร

ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์

ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์พิจารณาในสองส่วนคือ ด้านเรื่องที่ทำวิจัยและด้านวิธีการวิจัย กล่าวคือ

ด้านเรื่องที่ทำวิจัยมี 3 ด้านคือ

1. เป้าหมายของการวิจัย
2. ขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา
3. นวัตกรรมความเป็นต้นแบบของการวิจัย

ด้านวิธีการทำวิจัยมี 3 ด้านคือ

1. ความตรงของการวิจัย
2. การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย
3. การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการวิจัย

ในการประเมินมำกนำทั้งสองด้านมารวมกันจะได้เกณฑ์การประเมิน 6 เกณฑ์ คือ

1) เป้าหมายของการวิจัย 2) ขอบเขตและความสำคัญของ การวิจัย 3) นวัตกรรมหรือความเป็นต้นแบบของการวิจัย 4) ความตรงของการวิจัย 5) การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย 6) การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการวิจัย

ในแต่ละเกณฑ์/ด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. เป้าหมาย (Purpose) ของการวิจัย

McCurdy & Cleary(1984), Cleary(1992), Cleary(2000) กล่าวถึง เป้าหมาย (Purpose)ของการวิจัยว่า การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยพื้นฐานและมีเป้าหมายที่จะเผยแพร่งานหรือไม่ (Did the study actually have a research purpose; that is, did the writer set out to conduct basic research and report on the findings?)

White(1986), Adams and White (1994) กล่าวถึงเป้าหมาย(Purpose) ของการวิจัยว่า หมายถึง วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์นั้นสามารถตีความได้จากชื่อเรื่องหรือจากข้อเสนอในบทคัดย่อหรือไม่ (Could the purpose of the dissertation be inferred from its title or from statements in the abstract?)

Jing (2008) กล่าวถึงวัตถุประสงค์หรือคำถามวิจัย (Research Question) ว่า คำถามวิจัยถูกกล่าวถึงอย่างชัดเจนหรือไม่ และคำตอบต่อคำถามวิจัยนั้นสะท้อนให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ในทางวิชาการที่จะค้นหาคำตอบหรือเป็นระบบหรือไม่ Jing (2008) ให้ข้อคิดว่าการที่ McCurdy and Cleary (1984) ใช้คำว่า Purpose นั้น ไม่ชัดเจน (Vagueness) ดังนั้นเขาจึงขยายความว่าเป็นคำถามเกี่ยวกับคำว่า อะไร อย่างไร และทำไม คำถามที่ขาดนัยยะเชิงประจักษ์และขาดพื้นฐานทฤษฎีถือว่าไม่ใช่คำตอบของคำถามที่ต้องการ

เป้าหมายการวิจัยของนักวิชาการทั้ง 3 กลุ่มต่างเห็นว่าเป็นเหมือนความตั้งใจหรือเจตนาธรรมในเบื้องต้นของผู้วิจัยที่ต้องการให้งานของตนบรรลุจุดหมายปลายทางที่ต้องการ ความต่างจะอยู่ที่ McCurdy & Cleary(1984), Cleary(1992), Cleary(2000) เห็นว่าต้องเป็นการวิจัยพื้นฐาน และต้องตั้งใจที่จะเผยแพร่ผลงานออกสู่สาธารณะการเผยแพร่สู่สาธารณะแสดงถึงความตั้งใจที่จะให้องค์ความรู้ที่ได้เป็นที่ถกเถียงและถูกสำรวจตรวจสอบในสาธารณะ ในขณะที่ White(1986), Adams and White (1994) ให้ความสำคัญไปที่การตรวจสอบว่าสำหรับเป้าหมายการวิจัย จะดูที่ชื่อเรื่องหรือบทคัดย่อก็จะรู้ว่านักวิจัยมีเป้าหมายอย่างไร ส่วนJing(2008)เห็นว่าเป้าหมายของการวิจัยอยู่ที่ความชัดเจนของคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์

เป้าหมายการวิจัย นักวิจัยมักใช้เป็นเหตุผลในการเลือกหัวข้อที่จะทำวิจัย ดังนั้นเป้าหมายมันจึงมักอยู่ในส่วนต้นของการวิจัยนั่นคือในส่วนที่เป็นบทนำและในส่วนที่เป็นประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ในบทนำจะมีเป้าหมายของการวิจัยอยู่ 3 ประการคือ 1 เพื่อการทดสอบแนวคิด ทฤษฎี 2 เพื่อทดสอบและทดลองใช้วิธีการวิจัยใหม่ 3 เพื่อแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการด้านการปฏิบัติ สำหรับด้านประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมีสิ่งบ่งชี้ที่สะท้อนเป้าหมายอยู่ 2 ด้านคือ หนึ่ง ประโยชน์ในเชิงองค์ความรู้ คือด้านแนวคิด ทฤษฎีและด้านวิธีการศึกษา และสองด้านประโยชน์เชิงนโยบายคือสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของสังคม

เป้าหมายของการวิจัย ถ้าพิจารณาจากประเด็นปัญหาที่ศึกษา ก็มีสองด้านเช่นเดียวกันนั่นคือ เป้าหมายในทางวิชาการและในทางสังคม ด้านวิชาการเป็นเรื่องของการสร้างองค์ความรู้ และวิธีการศึกษา ในขณะที่ด้านสังคมจะอยู่ภายใต้คำถามที่ว่าเพราะอะไรและเพื่ออะไรจึงทำการวิจัยในเรื่องนี้ เพราะอะไรสะท้อนว่าอะไรคือสาเหตุหรือปัญหาที่ทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้ เช่นเพราะความผูกพันต่อองค์กรต่ำของบุคลากรต่ำทำให้องค์กรไม่มีประสิทธิภาพจึงอยากจะทำ

ความผูกพันต่อองค์กร ในขณะที่เพื่ออะไรสะท้อนถึงความต้องการที่จะให้เกิดขึ้นเมื่อศึกษาสำเร็จแล้ว เช่นต้องการทำให้บุคลากรมีความผูกพันกับองค์กรเพิ่มขึ้นเพราะปัจจุบันก็ดีพอสมควรอยู่แล้ว

เป้าหมายของการวิจัย คำถามวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย มีนัยซึ่งไปในทิศทางเดียวกันและมีความหมายใกล้เคียงกันอย่างมาก ต่างกันเฉพาะระดับนามธรรมเท่านั้น คำถามวิจัยคือประเด็นปัญหาวิจัยที่อยู่ในรูปคำถาม ในขณะที่วัตถุประสงค์จะเป็นตัวสะท้อนคำตอบต่อปัญหาวิจัย ดังนั้นคำถามวิจัยจึงอยู่ระหว่างวัตถุประสงค์และเป้าหมายการวิจัย วัตถุประสงค์เป็นเป้าหมายในระดับผลผลิต(out-put)ของโครงการ ในขณะที่เป้าหมายของการวิจัยเป็นผลระดับผลลัพธ์(Outcome) ของโครงการ ดังนั้นเป้าหมายของการวิจัยจึงสะท้อนจุดหมายปลายทางสุดท้ายที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นจากการทำวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ

ทำไม Kerlinger and Lee (2000) และ Goode and Hatt(1989) จึงให้คำถามวิจัยที่มีเป้าหมายเพื่อการวิจัยพื้นฐานมากกว่าการวิจัยประยุกต์ ทั้งนี้เพราะพวกเขาคิดว่า การวิจัยพื้นฐานจะช่วยสร้างความแข็งแกร่งให้กับศาสตร์ ได้มากกว่า ดังนั้นเป้าหมายของการวิจัยจากทั้งสองส่วน บ่งชี้ว่างานวิจัยนี้มีเจตนาจะศึกษาการวิจัยพื้นฐาน(Basic Research) หรือการวิจัยประยุกต์(Applied Research)

2. ขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่ทำวิจัย

เรื่องที่ทำวิจัยต้องอยู่ในขอบเขตและมีความสำคัญต่อสาขา ปัญหาอยู่ที่พิจารณาอย่างไรว่าเรื่องไหนอยู่หรือไม่อยู่ในขอบเขตของสาขา McCurdy & Cleary(1984), Cleary(1992), Cleary(2000) แนะนำว่าให้พิจารณาว่าเรื่องที่ทำวิจัยนั้นอยู่ในขอบเขตของสาขาหรือไม่ ให้ดูที่เรื่องที่ทำวิจัยนั้นเป็นเรื่องที่ถูกกล่าวถึงอยู่ในตำราทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือไม่ อย่างน้อยก็ให้มี 2-3 หน้าก็ยิ่งดี(Was the topic or issue under study central to the field of public administration? As our primary test, we asked weather the general subject warranted at least a few pages of treatment in leading textbooks on the public administration.)

Jing (2008) กล่าวถึงความสำคัญของเรื่องที่ศึกษาในรูปคำถามว่า คุณฉินินพนธ์ได้ศึกษาในเรื่องที่มีความสำคัญต่อรัฐประศาสนศาสตร์ในจีนหรือไม่ (Importance: Does the research focus on issues of central importance to China's PA? While the practical importance of the dissertations is not really measurable, the practical and theoretical importance of the research questions can be examined.)

ด้านขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา McCurdy & Cleary(1984), Cleary(1992), Cleary(2000) ให้ความสำคัญกับการอยู่ในขอบเขตของสาขา ในขณะที่ Jing(2008) กลับให้ความสำคัญไปที่คุณค่าของเรื่องที่ทำต่อศาสตร์ในสาขาในประเทศหรือไม่ การศึกษา

ขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่ทำจึงจะพิจารณาในสองด้านนี้คือ 1.เรื่อง que ศึกษาอยู่ในขอบเขตของสาขาหรือไม่ และ 2. เป็นเรื่องที่ทำวิจัยมีความสำคัญต่อศาสตร์ในสาขาหรือไม่

1. การหาขอบเขตของศาสตร์ในสาขา ใช้แนวทางของ Bingham and Bowen (1994, p. 207)ที่ศึกษาว่าอะไรคือกระแสหลักในด้านองค์ความรู้ของรัฐประศาสนศาสตร์และองค์ความรู้เหล่านี้มันเปลี่ยนแปลงอย่างไร วิธีการศึกษาคือสำรวจบทความที่ตีพิมพ์ในวารสาร Public Administration Review ในช่วงเวลา 50 ปี นับจาก 1940 ถึง 1991 สำหรับกรอบการศึกษาเป็นการจัดกลุ่มเนื้อหาสาระของวิชาโดยใช้ตำราด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของ Denhardt (1991); Henry, (1989); Palumbo & Manard-Moody, (1991); Rosenbloom, (1988); Straussman, (1990)(Bingham and Bowen, เพิ่งอ้าง) เป็นแนวทาง ซึ่งเมื่อนำขอบเขตสาขาที่ Bingham and Bowen จัดทำขึ้นมาพิจารณาร่วมกับเอกสารตำรา และงานวิจัยในปัจจุบัน จากนักวิชาการต่อไปนี้ ญัฐฐา วินิจนัยภาค และวเรช จันทร์สร(2539), นิสาสล พรหมรินทร์(2555), พลศักดิ์ จิรไกรศิริ(2550), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (มสธ)(2544), โสภารัตน์ จารุสมบัติ(2550), อุทัย เลาหวิเชียร(2546), Cooper(1998), Greene(2005), Jing(2008), Lan & Anders(2000), McCurdy & Cleary(1984), Miller(2005), Perry & Kraemer(1986), Peter(2003), Rabin et al.,(2007), Shafritz(2007), Terry(2005), UN(1998) จะได้ขอบเขตเนื้อหาโดยสรุปดังนี้

ตารางที่ 3 สรุปขอบเขตของรัฐประศาสนศาสตร์

เจ้าของผลงาน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1. UN (1998)	1	2	3	4	5	-	7	-	-	-	-	-	13	-	15	16	-	-
2. Cooper (1998)	-	2	3	-	5	6	7	8	-	-	-	-	-	-	-	16	17	18
3. Peter (2003)	1	2	3	-	5	6	7	8	9	-	-	-	13	-	-	16	-	-
4. Greene (2005)	-	2	3	-	5	-	7	-	-	10	-	-	-	-	-	16	17	18
5. Rabin et al. (2007)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	-	-	-
6. Shafritz (2012)	-	2	3	-	5	6	7	-	-	10	-	-	13	-	-	16	17	-
7. อุทัย เลหาวิเชียร (2546)	-	2	-	-	5	-	7	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
8. มสช. (2544)	1	-	-	-	-	6	7	8	9	10	11	-	-	14	-	-	-	18
9. McCurdy (1984)	-	2	-	-	5	-	7	8	-	10	11	-	13	-	15	-	-	18
10. Perry & Kraemer (1986)	-	-	3	-	5	6	7	-	9	-	-	-	-	-	-	16	17	18
11. Bingham (1994)	-	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	-	-	-	-	16	17	18
12. Lan (2000)	-	2	3	-	5	-	7	-	9	-	11	-	13	-	15	-	-	-
13. Terry (2005)	-	2	3	-	5	6	7	8	9	10	11	-	-	-	-	-	-	-
14. Miller (2005)	-	2	3	-	5	-	7	-	9	-	11	-	13	-	15	-	17	18
15. Jing (2008)	-	2	3	-	-	-	7	8	-	-	-	-	13	-	15	16	-	18
16. ณีรัฐา และคณะ (2539)	-	2	3	-	5	6	7	-	9	10	-	-	-	-	-	-	-	18
17. โสภารัตน์ จารุสมบัติ (2550)	-	2	3	-	5	6	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18. พลศักดิ์ จิระไกรศิริ (2550)	-	2	3	-	5	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19. นิสาล พรหมรินทร์ (2555)	1	2	3	-	5	6	7	8	9	-	-	-	-	14	15	16	17	18
	5	17	16	3	17	11	19	10	10	8	7	1	8	3	7	9	7	11
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

ตารางที่ 4 สรุปความถี่ของแต่ละสาขาย่อย

เลขที่	สาขาวิชา	จำนวนที่ระบุ	อันดับ
1	ประวัติศาสตร์รัฐประศาสนศาสตร์	5	15
2	ทฤษฎีองค์การ	17	2
3	การเงิน การคลัง	16	4
4	การตัดสินใจ	3	16
5	การบริหารงานบุคคล	17	3
6	ท้องถิ่น	11	5
7	นโยบายสาธารณะ	19	1
8	การบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ	10	7
9	กฎหมายและระเบียบสาธารณะ	10	8
10	การเรียนการสอนรัฐประศาสนศาสตร์	8	10
11	ระเบียบวิธีวิจัย	7	12
12	การบริหารงานตุลาการ	1	18
13	เศรษฐศาสตร์การเมือง	8	11
14	วิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์	3	17
15	สารสนเทศ	7	13
16	การบริหารงานสาธารณะ	9	9
17	จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร	7	14
18	ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์	11	6

จากตารางสาขาย่อย 18 วิชา เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. นโยบายสาธารณะ
2. ทฤษฎีองค์การ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การเงิน การคลัง
5. ท้องถิ่น
6. ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์
7. การบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

8. กฎหมายและระเบียบสาธารณะ
9. การบริหารงานสาธารณะ
10. การเรียนการสอนรัฐประศาสนศาสตร์
11. เศรษฐศาสตร์การเมือง
12. ระเบียบวิธีวิจัย
13. สารสนเทศ
14. จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร
15. ประวัติรัฐประศาสนศาสตร์
16. การตัดสินใจ
17. วิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์
18. การบริหารงานตุลาการ

สาขาวิชาที่มีความสำคัญสูงสุด 4 อันดับแรก คือ 1) นโยบายสาธารณะ 2) ทฤษฎีองค์การ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การเงิน การคลัง ในขณะที่ลำดับที่ 5 มีความสำคัญห่างจากอันดับ 4 อยู่มาก อย่างไรก็ตามเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบการประเมินที่เลือกใช้ จึงจะจัดกลุ่ม 18 สาขาย่อยให้สอดคล้องกับการแบ่งสาขา Jing (2008), McCurdy and Cleary(1984) นั่นคือ

1. ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory)
2. รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ (Comparative Public Administration)
3. พฤติกรรมและการพัฒนาของบุคลากร (Employee Behavior and Development)
4. การคลังและงบประมาณ (Finance and Budgeting)
5. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ (Intergovernmental Relations)
6. วิทยาการจัดการ (Management Science)
7. ทฤษฎีองค์การ (Organization Theory and Behavior)
8. การบริหารงานบุคคล (Personnel Administration)
9. การวิเคราะห์นโยบาย (Policy Analysis)
10. การจัดการปกครองและประชาสังคม (Governance and Civil Society)

2. ด้านความสำคัญต่อสาขาเรื่องที่ทําวิจัยต้องมีความสำคัญต่อสาขากล่าวคือต้องช่วยขยายองค์ความรู้หรือเสนอวิธีการศึกษาแก่สาขา อย่างไรก็ตามปัจจุบันมีข้อโต้แย้งว่า รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ประยุกต์ ดังนั้นงานวิจัยที่เสนอแนวทางในการปฏิบัติก็นับว่ามีคุณค่าและความสำคัญต่อสาขาด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้นคุณค่าต่อสาขาจึงมีอยู่ 4 ด้านคือ 1. ด้านองค์ความรู้ 2. ด้านวิธีการศึกษา 3. ด้านนโยบาย และ 4. ด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมารวมกัน

การจะตรวจสอบว่างานวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ มีคุณค่าต่อสาขาในด้านไหนและมากน้อยเพียงใด ทำได้ 2 วิธีคือ ถ้าตรวจสอบในระดับผลผลิต(Out-put) คือทำเสร็จก็ตรวจสอบเลยจะต้องดูว่าจะต้องดูว่าได้เขียนไว้ในส่วนสรุปและอภิปรายผลและข้อเสนอแนะหรือไม่ ว่าท้ายที่สุดแล้วงานวิจัยมีคุณค่าต่อศาสตร์ในด้านใด อีกวิธีหนึ่งคือการตรวจสอบในระดับผลลัพธ์(Out-put) การตรวจสอบคุณค่าในแนวทางนี้ต้องรอจนกว่าผลจะปรากฏขึ้นจริง

3. นวัตกรรมหรือความเป็นต้นแบบ(Cutting Edge)ของการวิจัย

McCurdy and Cleary(1984), Cleary (1992), Cleary(2000) กล่าวถึงความป็นต้นแบบว่าหมายถึงผลการศึกษาให้อะไรใหม่ ๆ หรือไม่ (Did the study involve the type of research that is concerned with the invention of new questions or the creation of new experience? Much research in public administration is on the “Trailing edge” in the sense that it records past experience or reports last year’s news.)

White(1986) , Adams and White (1994) กล่าวถึงเรื่องนี้ว่างานวิจัยได้ทดสอบสมมติฐาน หรือการพัฒนาตัวแบบหรือตรวจสอบสมมติฐานหรือไม่ (Hypothesis Testing: Was there any mention of hypotheses, hypothesis testing, or even model development and testing?) ในขณะที่ Jing (2008) กล่าวถึงความป็นต้นแบบด้วยคำว่าความเป็นนวัตกรรม (Innovativeness) โดยตั้งคำถามว่าคุณผู้นิพนธ์ได้ให้คุณค่า ความหมายหรือแรงบันดาลใจในการวิเคราะห์ปัญหาวิจัย ด้านทฤษฎี และวิธีการใหม่ ๆ หรือช่วยให้เห็นปัญหาวิจัยใหม่ ๆ และประเด็นถกเถียงใหม่ ๆ หรือไม่

ข้อสรุปจากนักวิชาการทั้ง 3 กลุ่มข้างต้นคือ McCurdy & Cleary(1984), Cleary (1992), Cleary(2000) กล่าวถึงความป็นต้นแบบว่าหมายถึงการตั้งคำถามใหม่ และการให้อะไรใหม่ ๆ ในขณะที่ White(1986) , Adams and White (1994) เน้นไปที่ปัญหาใหม่ วิธีการใหม่ และประเด็นถกเถียงใหม่ ๆ

Cryer (2006, pp 193-196) กล่าวถึงความป็นต้นแบบในเชิงผลผลิตไว้ 4 ประการคือ

1. การพัฒนาเครื่องมือ เทคนิค กระบวนการ หรือวิธีการแบบใหม่
 2. ค้นพบสิ่งที่ยังไม่มีใครรู้ (Exploring an Unknown) ค้นพบความรู้ใหม่ (New Field of Knowledge)
 3. ค้นพบบางสิ่งที่ไม่ได้คาดหมายไว้ (Exploring Something Unanticipated) เช่นการค้นพบของ Louis Pasteur
 4. การตีความข้อมูลแตกต่างไปจากเดิมที่เคยมีอยู่ หรือการประยุกต์ใช้เทคนิคใหม่ ๆ
- Guetzkow and Lamont (2004) ให้ความหมายความเป็นต้นแบบว่า คือการใช้แนวคิดวิธีการ และข้อมูลใหม่ ๆ ศึกษาหัวข้อใหม่ ๆ สร้างผลงานใหม่ ๆ และการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ

Dirk (1999, pp. 766-776) เสนอแนวทางการวัดความเป็นต้นแบบไว้ดังนี้ ถ้าเป็นงานทางวิชาการทั่วไป (Scientific Paper) จะมีกระบวนการทำอยู่ 3 ขั้นตอนคือ Introduction, Methods, Result หรือถ้าเป็นงานวิจัย จะมีขั้นตอนการทำอยู่ 3 ขั้นตอนเช่นเดียวกัน นั่นคือ Hypothesis, Methods, Result

ทั้งสามขั้นตอนของงานทางวิชาการนี้มีแนวทางในการพิจารณาว่าเป็นสิ่งใหม่ (Newly/N) และสิ่งที่มีมาก่อน (Previously/P) 3 ระดับ คือ

1. Established หมายถึง ทุกส่วนของรายงานเป็นสิ่งที่เคยมีมาแล้ว (P)
2. Multiplied หมายถึง บางส่วนของรายงานเคยมีมาแล้ว (P หรือ N)
3. New หมายถึง เป็นสิ่งใหม่ทั้งหมด (N)

สำหรับความเป็นต้นแบบก็คือ การจัดสลับที่ (Permutation) ระหว่างสิ่งที่มีมาก่อน (Previously) และสิ่งที่เป็นของใหม่ (Newly) ทำให้เกิดแบบของรายงาน 8 แบบคือ

- 1 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาใหม่(N-N-N)
- 2 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาใหม่(P-N-N)
- 3 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาใหม่(N-P-N)
- 4 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาใหม่(P-P-N)
- 5 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาเก่า (N-P-P)
- 6 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาเก่า(N-N-P)
- 7 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาเก่า(P-N-P)
- 8 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาเก่า(P-P-P)

(โดย P-P-P หมายถึง Hypothesis-Previously, Methods-Previously, Result-Previously/ สมมติฐานเก่า-วิธีการเก่า-สรุปผลเก่า) คือ ทุกส่วนของรายงานล้วนเป็นแนวคิดทฤษฎีที่มีมาก่อนแล้ว ในขณะที่ N-N-N หมายถึง (Hypothesis-New, Methods-New, Result-New/สมมติฐานใหม่-วิธีการใหม่-สรุปผลใหม่) คือ ทุกส่วนล้วนเป็นของใหม่ งานวิจัยที่เป็นนวัตกรรมใหม่คืองานวิจัยที่มีส่วนใดส่วนหนึ่งเป็นสิ่งใหม่(คือมี N อยู่ด้วย อย่างน้อย 1 ตัว)

4. ความตรงของการวิจัย (Validity)

McCurdy & Cleary(1984),Cleary (1992), Cleary(2000) ให้ความหมายความตรงของการวิจัย(Validity) ว่าคืองานวิจัยมีสิ่งที่ยืนยันถึงความตรงภายในและความตรงภายนอก (Did the author set up the study in such a way so a reader could have confidence in the findings and infer their applicability to similar situations? This criterion involves internal and external validity, and is essentially a problem of research design.) ในขณะที่ White(1986) และ Adams and White (1994)

ให้แนวทางเรื่องความตรงว่า ความตรงของการวิจัยสามารถพิจารณาได้จาก การออกแบบวิจัย การสุ่มตัวอย่าง ขนาดตัวอย่าง การวิจัยแบบทดลองหรือกึ่งทดลอง หรือการควบคุมด้วยสถิติ (Validity: Could validity be inferred from statements about research design, sampling techniques, sample size, experimental or quasi-experimental methods, or statistical controls?)

Jing (2008) กล่าวถึง ความตรงว่าเป็นผลมาจากกระบวนการค้นหาคำอธิบายโดยการใช้หลักการทางสังคมศาสตร์สมัยใหม่ ตรรกะของการค้นหา การออกแบบวิจัย การรวบรวมและการจัดกระทำข้อมูลทั้งหมดล้วนมีนัยยะต่อความตรงและความน่าเชื่อถือของผลการศึกษา การออกแบบการวิจัยกระแสหลักคือการทดลองและการวิเคราะห์ต่างพื้นที่/หรือวิเคราะห์เปรียบเทียบสิ่งที่สนใจศึกษา ล้วนเป็นหลักประกันว่าการวิจัยนั้นยังจะมีความตรงมากยิ่งขึ้น การวิจัยแบบกรณีศึกษา การวิจัยเชิงคุณภาพ นับเป็นการวิจัยที่มีปัญหาในเรื่องความตรง การวิจัยเชิงพรรณนา การวิจัยแบบบอกเล่า และการอุปนัยแบบตรง นับว่าไม่มีความตรงในที่นี้ (Validity: Are the results of the dissertation derived from a process of inquiry prescribed by the principles of modern social science? The logic of inquiry, the research design, the collection and manipulation of the data all have significant consequences for the validity and credibility of the findings. Mainstream social science research designs like experiments, quasi-experiments, and cross-sectional analysis are deemed as having strong validity. Case study and field observation have limited validity.

Descriptive, narrative, and purely deductive analyses have no validity according to this criterion.)

จากความเห็นของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่า ความตรงของการวิจัยมีอยู่ 2 องค์ประกอบ คือ ความตรงภายในและความตรงภายนอก การวิจัยที่มีความตรงภายในคือ การวิจัยที่การเปลี่ยนแปลงในตัวแปรตามเป็นผลมาจากตัวแปรอิสระ การวิจัยมีความตรงภายในได้ การวิจัยนั้นจะต้องเป็นแบบการวิจัยแบบทดลองหรือกึ่งทดลอง ถ้าการวิจัยเป็นแบบที่ไม่ทดลองหรือเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพธรรมชาติ จำเป็นจะต้องควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธีการอื่น ๆ ซึ่งมีอยู่ 2 วิธีคือ หนึ่งใช้วิธีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยการควบคุมสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และทางด้านเวลา สองใช้สถิติ วิเคราะห์หาความแปรปรวนร่วมของตัวแปร(เช่น สถิติ ANCOVA)

สำหรับความตรงภายนอก คือการที่ผลการวิจัย สามารถนำไปอธิบายความเป็นจริงได้ทั่วไป วิธีการที่จะทำให้งานวิจัยมีความตรงภายนอกก็คือ ต้องเริ่มต้นตั้งแต่การกำหนดกรอบการศึกษาจะต้องแน่ใจว่ากรอบการศึกษาและสมมติฐานมีหลักคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรองรับอย่างสมเหตุสมผลและสมจริง ต่อจากนั้นก็จัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้มีความเที่ยง(Reliability) และความตรง(Validity) ด้วยวิธีการทางสถิติ ต่อมาจึงกำหนดคุณสมบัติและจำนวนของกลุ่มตัวอย่างให้มีลักษณะเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรให้มากที่สุด ซึ่งนั่น

หมายความว่าต้องสุ่มตัวอย่างโดยคำนึงถึงทฤษฎีความน่าจะเป็นในทุกขั้นตอนของการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ ก่อนนำไปวิเคราะห์ด้วยสถิติ ต้องนำข้อมูลที่ได้อามาทดสอบหาความโค้งปกติ(Normality)ของข้อมูลเพื่อยืนยันว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนประชากร

5. การทดสอบทฤษฎี (Testing of Theory)

McCurdy & Cleary (1984), Cleary (1992), Cleary(2000) กล่าวถึงงานวิจัยที่จะทดสอบทฤษฎี ว่าหมายถึง งานวิจัยที่มีเป้าหมายที่จะช่วยสร้างความแข็งแกร่งหรือโต้แย้งทฤษฎีที่มีอยู่ หรือสร้างเงื่อนไขหรืออธิบายการดำรงอยู่ของทฤษฎีในปัจจุบัน (Did the research strengthen or weaken an existing theory or establish conditions under which the theory operates?)

White(1986),Adams and White (1994) กล่าวถึง การวิจัยที่จะได้ชื่อว่าทดสอบทฤษฎีก็คืองานวิจัยที่สามารถสรุปข้อเสนอเชิงทฤษฎีในบทสรุปและงานวิจัยที่มีกรอบทฤษฎีที่เสนอจากการสำรวจวรรณกรรม หรือการวิจัยภาคสนาม (Theory Testing: Could theory testing be inferred from statements about testing existing theories or developing theoretical frameworks from literature reviews or field research?)

Jing (2008) กล่าวถึง เรื่องการทดสอบทฤษฎีว่า งานวิจัยในระดับปริญญาเอกจะต้องประยุกต์ ตรวจสอบ พัฒนาหรือท้าทาย ทฤษฎีที่มีอยู่หรือสร้างทฤษฎีใหม่ แม้ว่างานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์จะเน้นเรื่องประโยชน์ในทางปฏิบัติ แต่งานวิจัยในระดับปริญญาเอกก็ควรจะสนับสนุนและสร้างสรรค์และพัฒนาทางทฤษฎีด้วย (Theory relevance: Did the researcher intend to apply, examine, develop or challenge some existing theory or produce a new theory? Despite the practice-centered orientation of PA, contribution to useful knowledge has to do with theory building and upgrading. Doctoral research should facilitate the creation and accumulation of theories.)

งานวิจัยที่จะได้ชื่อว่าเป็นการทดสอบทฤษฎีมีอยู่ 2 องค์ประกอบคือ 1. ในขั้นการสำรวจวรรณกรรม เพื่อสร้างกรอบการศึกษาจะต้องสร้างเป็นกรอบทฤษฎี(Theoretical Framework) ไม่ใช่กรอบแนวคิด (Conceptual Framework) การสร้างกรอบทฤษฎีก็ต้องเริ่มต้นจาก ทฤษฎี และงานวิจัยที่ทดสอบทฤษฎีนั้น ๆ เข้ามาถกเถียงและหาข้อสรุปยืนยันในกรอบทฤษฎีนั้น ๆ

สิ่งบ่งชี้ว่าการวิจัยมุ่งทดสอบทฤษฎีหรือไม่อีกประการหนึ่งคือ ในส่วนของบทสรุป การศึกษาและอภิปรายผล จะต้องมีส่วนที่แสดงให้เห็นว่ามีการนำผลการศึกษาไปยืนยันความถูกต้องของทฤษฎี หรือไม่ก็ไปโต้แย้งกับทฤษฎีที่นำมาใช้เป็นฐานคิดในการศึกษา ถ้าไม่ได้กล่าวถึงข้อสรุปเชิงทฤษฎีในส่วนสรุป ก็แสดงว่างานวิจัยนี้ไม่ได้ทำการทดสอบทฤษฎี

6. ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relation)

McCurdy & Cleary(1984), Cleary (1992), Cleary(2000) กล่าวว่าเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพหรือความก้าวหน้าของการวิจัยอีกประการหนึ่งก็คือ การวิจัยนั้นหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเชิงเหตุผลหรือไม่ (Did the major conclusion of the study embody a causal statement of any kind?)

White(1986),Adams and White (1994) กล่าวว่าถึง ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลว่าต้องมีลักษณะเป็นการอภิปรายหรือพูดถึงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม หรือ การวิเคราะห์พหุ ซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causality: Was there any discussion of causal relationships or of any key words, (e.g., correlations, independent and dependent variables, multivariate analysis, etc.) that might suggest a search for causal relationships?)

Jing (2008) กล่าวถึงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลว่าหมายถึงข้อสรุปที่ระบุถึงความสัมพันธ์ระหว่างสองปรากฏการณ์ ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลทำให้การอธิบายหรือการออกแบบนโยบายมีความเป็นไปได้และความสัมพันธ์เชิงเหตุผลนั้นนับเป็นจุดสูงสุดขององค์ความรู้ (Causality: Is there any conclusion that identifies the causal relation between two or more phenomena?

Causality makes explanation and policy design possible and lies at the high end of the spectrum of knowledge.)

การวิจัยที่หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปร จะต้องเป็นการวิจัยที่มีแบบการวิจัยที่เป็นแบบทดลองหรือกึ่งทดลอง ถ้าไม่ใช่ การวิจัยนั้น ๆ ก็จะต้องใช้สถิติขั้นสูงมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ สถิติขั้นสูงที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงเหตุผล เช่น Multiple Regression, Path Analysis, Structural Equation Model เป็นต้น การจะนำข้อมูล ไปวิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูงได้ กรอบการศึกษา ก็ต้องถูกสร้างมาสำหรับการวิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูง นอกจากนั้นข้อมูลที่เก็บมาได้จะต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขหรือข้อกำหนดพื้นฐานของสถิตินั้น เช่น ด้านระดับการวัด ด้านความเป็นโค้งปกติของข้อมูล และความไม่สัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระ

สรุปเกณฑ์การประเมินคุณภาพหรือความก้าวหน้าของการวิจัยมีอยู่ 6 เกณฑ์/ด้านคือ

1. เป้าหมายของการวิจัยเป็นการวิจัยพื้นฐานหรือไม่
2. ขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา
3. นวัตกรรมหรือความเป็นต้นแบบของงานวิจัย
4. ความตรงของการวิจัย
5. การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย และ
6. การหาความสัมพันธ์ของการวิจัย

ผลการศึกษาก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์: งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

McCurdy and Cleary (1984)กล่าวถึงข้อถกเถียงระหว่าง Robert Huchins และ William Moscher ในเรื่องที่ว่าศาสตร์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์สามารถจะค้นหาหลักทั่วไปหรือหลักทฤษฎีทางด้านการบริหารงานสาธารณะได้หรือไม่ Huchins ซึ่งขณะนั้นเป็นอธิการบดีของมหาวิทยาลัยซิดคาโก มองว่าศาสตร์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์นั้นล้นไหลเกินกว่าจะค้นหาความเป็นทฤษฎีได้ในขณะที่ Moscher ซึ่งขณะนั้นเป็นคณบดีของ Maxwell School แห่งมหาวิทยาลัย Syracuse ยืนยันว่าได้ ข้อโต้แย้งนี้สะท้อนว่างานวิจัยทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์มีปัญหาในเชิงคุณภาพอยู่มาก McCurdy and Cleary (เพ็งอ้าง) ให้ข้อสังเกตว่าแม้เวลาจะผ่านไปเกือบ 50 ปี ประเด็นที่นักวิชาการทั้งสองถกเถียงกัน ยังคงปรากฏอยู่และส่งผลกระทบต่อการศึกษาในระดับปริญญาเอก

เพื่อตรวจสอบเรื่องนี้ McCurdy and Cleary (1984)จึงจะวิเคราะห์หับทศยุคคุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาเอกด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ที่บันทึกไว้ใน Dissertation Abstracts International ที่ผลิตขึ้นในปี 1981 จำนวน 142 เล่ม

กรอบในการประเมิน

ในความเป็นจริงไม่มีความเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับเกณฑ์ในการประเมินคุษฎีนิพนธ์ยิ่งในสาขารัฐประศาสนศาสตร์ด้วยแล้ว ไม่มีเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินร่วมกันได้ อย่างไรก็ตามแนวคิดในครั้งนี้นี้ก็คือ หลักการที่ว่าคุษฎีนิพนธ์จะต้องมีเป้าหมายอยู่ที่การสร้างสรรค์ความรู้ให้กับสาขา ดังนั้นในที่นี้จะใช้เกณฑ์ในการวัดคุณภาพ 6 ประการ คือ

1. Purpose: เป้าหมายของการวิจัย การวิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้หรือไม่ว่าจะทำการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Basic Research) และรายงานผลการศึกษาต่อสาธารณะ
2. Validity: ความตรงของการวิจัย ผู้วิจัยได้คำนึงถึงความตรงของการออกแบบการวิจัยหรือไม่
3. Impact1: The Testing of Theory: การทดสอบทฤษฎี การวิจัยได้แสดงให้เห็นถึงความแกร่งหรือความอ่อนด้อยของทฤษฎี หรือช่วยสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ทฤษฎีที่มีอยู่แล้วหรือไม่
4. Impact2: Causal Relationships: การหาความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล ผลการวิจัยมีข้อสรุปเป็นแบบความสัมพันธ์เชิงเหตุผลหรือไม่
5. Importance: Topic: ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา เรื่องที่ศึกษาเป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตเนื้อหาหรือตำราของรัฐประศาสนศาสตร์หรือไม่
6. Importance2: Cutting Edge: ประเด็นที่ศึกษาเป็นเรื่องการสร้างสรรค์ใหม่หรือเป็นการตั้งคำถามใหม่หรือไม่

ผลการศึกษาพบว่า ในจำนวนคหุฎนินพนธ์ท้้ง 142 เรืองนี้ ผลิตขึ้นโดย 57 มหาวิทยาลัย ในอเมริกา จำนวนต่ำสุดของมหาวิทยาลัยที่ผลิตได้คือ 1 เรือง สูงสุดคือ 16 เรือง มหาวิทยาลัยส่วน ใหญ่จะผลิตได้ 3 เรือง

คหุฎนินพนธ์ที่สำรวจจำแนกเป็นสาขาย่อยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์นโยบาย (Policy Analysis) 41 เล่ม (29%)
2. ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory) 36 เล่ม (25%)
3. รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ (Comparative Public Administration) 21 เล่ม (15%)
4. ทฤษฎีองค์การ (Organizational Theory) 14 เล่ม (10%)
5. การพัฒนาองค์การ (Organizational Development) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (human resource Management) 12 เล่ม (8%)
6. อื่น ๆ (Other area) 18 เล่ม (13%)

สำหรับเกณฑ์ในการประเมิน มีคหุฎนินพนธ์น้อยมากที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพตามที่ Kerlinger เสนอแนวทางไว้

คหุฎนินพนธ์ 26 (18%) ของทั้งหมด ไม่ผ่านแม้เพียงเกณฑ์เดียว

คหุฎนินพนธ์ 40 (28%) ผ่าน 1 เกณฑ์

คหุฎนินพนธ์ 34 (23%) ผ่าน 2 เกณฑ์

คหุฎนินพนธ์ 42 (30%) ผ่าน 3 เกณฑ์

คหุฎนินพนธ์ 19 (13%) ผ่าน 4 เกณฑ์

เมื่อนำเกณฑ์ทั้งหมดมาพิจารณาร่วมกันยกเว้นเกณฑ์วัตถุประสงค์ (Purpose)

ผลการศึกษาพบว่าจำนวนคหุฎนินพนธ์ที่ผ่านเกณฑ์เรียงกันอยู่ในรูปปีระมิต กล่าวคือ ส่วนที่เป็นฐาน คือคหุฎนินพนธ์น้อยกว่าครึ่งคือ 59 เรือง (42%) ที่ทดสอบทฤษฎีหรือความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล คหุฎนินพนธ์ 21 เรือง (15%) ที่ผ่านการตรวจสอบด้วย Validity และมีเพียง 9 เรือง (6%) เท่านั้นที่เป็น เรืองที่มีความสำคัญต่อสาขา

สำหรับ Validity มีเพียง 30 เรือง หรือ 21% ของ 142 เรือง ที่ทดสอบ Validity ส่วนที่ไม่ ผ่านเกณฑ์นี้ เพราะส่วนหนึ่งเป็นกรณีศึกษาและไม่ได้มีการควบคุมทางสถิติด้วย (37 เรือง หรือ 26%) และเป็นการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ โบราณคดี และเป็นการสำรวจวรรณกรรม หรือใช้ แหล่งข้อมูลชั้นสอง โดยไม่ตั้งใจจะอธิบายความในระดับที่เหนือขึ้นไป (39 เรือง หรือ 27%)

การทดสอบทฤษฎี งานคหุฎนินพนธ์ท้้ง 83 เรืองหรือ 58% ไม่ได้ตั้งใจจะทดสอบทฤษฎี หรือตอบคำถามในเชิงเหตุผล นั่นจึงดูเหมือนว่า ศาสตร์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ขาดความเห็นพ้อง ต้องกันในเรื่องจุดเน้นด้านการวิจัยของสาขา

การทดสอบทฤษฎี มากกว่าครึ่งหนึ่งของคณาจารย์ไม่ผ่านเกณฑ์นี้ สิ่งที่น่าแปลกใจก็คือคณาจารย์จำนวนหนึ่งที่ผ่านเกณฑ์อื่น ๆ มาในลำดับที่สูง แต่ไม่ผ่านเกณฑ์นี้ก็มีไม่น้อย เช่นเดียวกัน มีเพียง 55 เรื่องหรือ 45% ที่หัวข้อหรือประเด็นการศึกษามีความสำคัญในตัวเองและต่อสาขา แต่ก็ยังมีเพียง 24 หรือ 17% ที่พอจะนับได้ว่าผ่านเกณฑ์ Cutting Edge คือมีลักษณะสร้างสรรค์ ส่วนใหญ่คือ 73 เรื่อง หรือ 51% ไม่ผ่านเกณฑ์นี้

สรุปผลการศึกษาโดยรวมได้ว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ศึกษาในประเด็นที่มีความสำคัญน้อย นอกจากนั้นผู้ศึกษายังไม่ได้มีความเชื่อมั่นในผลการศึกษาของตนเพราะความไม่เชื่อว่าตนมีระเบียบวิธีวิทยาที่ถูกต้อง งานวิทยานิพนธ์ขาดความก้าวหน้าเพราะหลักสูตรและ โครงการขาดมาตรฐาน

ทำไมคณาจารย์ส่วนใหญ่จึงไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพ มีปัญหาอะไรในการศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ นักวิชาการคนสำคัญในสาขาให้ข้อสังเกตว่าบางที่อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ไม่เน้นการวิจัยอย่างที่ควรจะเป็น

ประเด็นที่น่าสงสัยก็คือมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในการจัดการศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จะผลิตนักศึกษาที่สามารถทำคณาจารย์ที่มีคุณภาพได้มากกว่า มหาวิทยาลัยอื่น ๆ หรือไม่ ถ้าเป็นดังที่คาดการณ์ไว้ ก็หมายความว่ามหาวิทยาลัยนั้นน่าจะได้มีส่วนในการกำหนดมาตรฐานในการทำคณาจารย์ ของสาขาต่อไป ในที่นี้จะหาความสัมพันธ์ระหว่างความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย และคุณภาพของคณาจารย์ ผลการศึกษพบว่า ความมีชื่อเสียงไม่ได้ช่วยให้นักศึกษาทำคณาจารย์ได้มีคุณภาพมากขึ้น

White (1986) ศึกษาต่อเนื่องจากงานของ McCurdy and Cleary (1984) โดยเขาตรวจสอบคณาจารย์ที่ผลิตขึ้นระหว่างปี 1980 และ 1981 จำนวน 305 หัวเรื่อง สำหรับเกณฑ์ในการประเมินใช้แนวทางของ McCurdy and Cleary (1984) โดยดัดแปลงประเด็นคำถามเล็กน้อยคือ

1. Purpose: Could the purpose of the dissertation be inferred from its title or from statements in the abstract?
2. Validity: Could validity be inferred from statements about research design, sampling techniques, sample size, experimental or quasi-experimental methods, or statistical controls?
3. Theory Testing: Could theory testing be inferred from statements about testing existing theories or developing theoretical frameworks from literature reviews or field research?
4. Hypothesis Testing: Was there any mention of hypotheses, hypothesis testing, or even model development and testing?

5. Causality: Was there any discussion of causal relationships or of any key words, (e.g., correlations, independent and dependent variables, multivariate analysis, etc.) that might suggest a search for causal relationships?

ผลการศึกษาพบว่า คุชฉินิพนธ์ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ด้านเป้าหมายของการวิจัยมากที่สุด ในขณะที่ความตรงเป็นเกณฑ์ที่ผ่านน้อยที่สุด

ตารางที่ 5 จำนวนของคุชฉินิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์

N = 305		
เกณฑ์	ร้อยละ	จำนวน
เป้าหมายของการวิจัย (Purpose)	90.00	273
ความตรง (Validity)	29.00	88
การทดสอบทฤษฎี (Theory Testing)	39.00	120
การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)	38.00	116
ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causality)	30.00	90

ตารางที่ 6 จำนวนเกณฑ์ที่ผ่านของคุชฉินิพนธ์

จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน	ร้อยละ	จำนวน
5	16.00	48
4	14.00	42
3	7.00	20
2	19.00	58
1	35.00	108
0	10.00	29
รวม	100.0	305
ค่าเฉลี่ย	1.82	

White (1986) กล่าวว่าแม่แบบที่ใช้จะมีลักษณะทั่วไปหรือง่ายกว่าของ McCurdy and Cleary (1984) แต่ผลสรุปก็เป็นไปในทิศทางที่ McCurdy and Cleary (1984) ศึกษาไว้ นั่นคือคุชฉินิพนธ์

นิพนธ์ไม่ใช่แหล่งความรู้ของสาขา และมีวิทยานิพนธ์น้อยมากที่ได้รับการตีพิมพ์ นอกจากนี้
คณะกรรมการยังไม่ค่อยพึงพอใจในความรู้ที่นักศึกษาค้นคว้า

Adams and White (1994) ศึกษาคุณนิตินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration) เทียบกับ 5 สาขา คือ การวางแผน (Planning), การจัดการ (Management), อาชญวิทยา (Criminology), สังคมสงเคราะห์ (Social Work), และสตรีศึกษา (Woman's Study)

วิธีการคือเก็บรวบรวมข้อมูลจากการอ่านบทคัดย่องานวิจัยใน Dissertation Abstracts International (DAI) รัฐประศาสนศาสตร์ 201 เล่ม Management 483 เล่ม Planning 126 เล่ม Criminology 88 เล่ม Social Work 192 เล่ม และ Woman's Study 62 เล่ม การเก็บรวบรวมข้อมูลอ่านทุกสาขาทุกวัน Management สุ่มมา 161 เล่ม ดังนั้นทั้ง 6 สาขา จึงมีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 830 ตัวอย่าง

Adams and White (1994) กล่าวว่า บทคัดย่อไม่ใช่ตัวแทน Dissertation ที่สมบูรณ์ กระนั้นก็ตามกล่าวได้ว่าผู้เขียนทุกคนก็พยายามทำให้ Abstract ของตนชัดเจนที่สุดอยู่แล้ว และส่วนใหญ่ใน Abstract ก็มีความชัดเจนพอสมควร มีอยู่บ้างที่มีข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ ส่วนสถิติที่ใช้ก็คือร้อยละ และ Chi-Square แต่ในที่นี้จะไม่รายงานผลการวิเคราะห์

กรอบการศึกษานี้ใช้ของ White (1986) โดยให้ค่างานวิจัยในเชิงอธิบาย (Explanatory) การวิจัยเชิงการตีความ (Interpretive) และการวิจัยเชิงวิพากษ์ (Critical Research) มีคุณค่าที่เท่ากัน โดยเป็นที่เข้าใจว่า งานวิจัย แบบ Explanatory Research มีฐานทางปรัชญาอยู่ที่ Positivism ในขณะที่ Interpretive มีฐานคิดเชิงปรัชญาอยู่ที่ Phenomenology, Existentialism, Hermeneutics, Grand Theory, Nationalistic Inquiry, Ethno Methodology ส่วน Critical Theory มีฐานคิดอยู่ที่ Critical Social Theory โดยพวกเขาคิดว่า ไม่ว่าจะการวิจัยเชิงปริมาณหรือคุณภาพ งานวิจัยกระแสหลักหรือกระแสอื่นก็มีศักยภาพพอที่จะช่วยสร้างองค์ความรู้และเสริมการปฏิบัติทั้งสิ้น โชคไม่ดีที่งานที่ศึกษาต่อไปนี้มีศักยภาพดังที่กล่าว

การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) คุณนิตินิพนธ์ Adams and White (1994) กล่าวถึงใน 7 เรื่อง คือ 1) การประเมินกรอบการศึกษา (Framework) 2) ความผิดพลาดที่ชัดเจนในการวิจัย (Obvious Flaws in the Research) 3) ความเกี่ยวข้องของผลการศึกษากับทฤษฎีและการปฏิบัติ (Relevance of the Findings to Theory or Practice) 4) ความสำคัญของประเด็นที่ศึกษา (Importance of the topic) 5) ตัวบ่งชี้คุณภาพโดยรวม (An Overall Indicator of Quality) แต่ละเรื่องมีสาระโดยย่อดังนี้

การประเมินกรอบการศึกษา (Framework)

คุณฉันทิพนธ์ใด ๆ ไม่ว่าจะศึกษาในประเด็นที่เล็กน้อยแค่ไหน มันก็ต้องถูกชี้แจงด้วยแนวคิดทฤษฎีอะไรบ้างอย่าง คำถามต่อไปนี้จะช่วยทำให้มองเห็นหลักคิดทฤษฎีของคุณฉันทิพนธ์

1. บทคัดย่อเหล่านี้ได้แสดงให้เห็นทฤษฎีที่มีอยู่อย่างชัดเจนหรือไม่หรือได้อ้างอิงถึงบทความใด ๆ ที่ได้รับการตีพิมพ์ของนักวิชาการใดหรือไม่(This the abstract make explicit reference to an existing theory, or even the published work of some author?)
2. บทคัดย่อบ่งชี้ให้เห็นถึงองค์ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือไม่ (เช่น ทฤษฎีทางเลือกสาธารณะ)(This the abstract refer to some known body of knowledge(e.g. public choice theory) ?)
3. บทคัดย่อได้บ่งชี้ให้เห็นถึงกรอบการศึกษาที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อให้ชี้แจงการวิจัยหรือไม่(This abstract suggest that a systematic frame of reference was developed to guide the research?)

ถ้าทั้ง 3 คำถามได้รับคำตอบว่าไม่ ก็แสดงว่างานนั้น ไม่ได้ถูกชี้แจงด้วยหลักคิดทฤษฎีใด ๆ การศึกษานี้พบว่า คุณฉันทิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ไม่ถูกชี้แจงด้วยทฤษฎีใด ๆ ถึง 24% เป็นอันดับสองรองจาก Social Work ซึ่งมีอยู่ 31% สาขาอื่นก็เช่นกัน เช่น Management ต่ำสุดคือมีแค่ 4% ที่ไม่ถูกชี้แจงโดยทฤษฎีใด ๆ

ความผิดพลาดที่ชัดเจน (Obvious Flaws)

ความผิดพลาดชัดเจนของการวิจัยพบได้ในทุกสาขา เช่น

1. กลุ่มตัวอย่างเล็กมากจนยากที่จะสรุปในเชิงเหตุผล
2. สร้างข้อสรุปทั่วไปจาก กรณีศึกษา
3. ใช้สถิติที่ไม่เหมาะสม
4. ออกแบบการวิจัยไม่เหมาะกับประเด็นหรือคำถามวิจัย
5. ผิดหลักการหรือประยุกต์ใช้บางทฤษฎีผิดพลาดหรือไม่ค่อยเหมาะสมกับปัญหาที่ทำการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า คุณฉันทิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ผิดพลาดอยู่อันดับหนึ่งคือ 37% Woman's Study และ Social Work ต่ำกว่าเล็กน้อยแต่ก็มากกว่า 30% สาขา Planning ต่ำสุดคืออยู่ที่ 12% ที่จริงคุณฉันทิพนธ์ไม่ควรจะมีอะไรที่เป็นความผิดพลาดชัดเจน เพราะมันถูกกำกับด้วยที่ปรึกษา (Advisor) และคณะกรรมการ (Committee) เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะไม่มีอะไรที่เป็นข้อผิดพลาดที่ชัดเจน โชคร้ายที่เหตุการณ์ไม่ได้เป็นไปดังที่กล่าวไว้ นั่นคือมีข้อผิดพลาดที่ชัดเจนอยู่มาก

ความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีและการปฏิบัติ (Relevance for Theory and Practice)

ความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีและการปฏิบัติ มีฐานคติอย่างหนึ่งว่า คุษฎินิพนธ์นั้นจะต้องช่วยในการพัฒนาทฤษฎี ดังนั้นจึงถามคำถามต่อไปนี้ นั่นคือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีอะไรหรือไม่ (Was the research relevant to theory?) คำตอบคือ มี (Yes), เป็นไปได้ (Possible) หรือ ไม่ (No) ศาสตราจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ อยู่อันดับที่สาม หลัง Social Work และ Woman's Study ที่ซึ่ง คุษฎินิพนธ์ไม่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี ผลการศึกษาพบว่า 46% ของคุษฎินิพนธ์ไม่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี ดังนั้นจึงมีความหมายในเชิงการพัฒนาความรู้ในสาขาน้อยมาก สภาพการณ์นี้ปรากฏในสาขาอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน

เป็นที่เข้าใจว่า ศาสตราจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์เกี่ยวข้องอยู่กับการปฏิบัติ ดังนั้นจึงต้องถามด้วยคำถามต่อไปนี้

1. งานวิจัยมีนัยยะบ่งชี้ถึงการปฏิบัติหรือไม่ (Did the research have practical relevance within the research setting?)
2. งานวิจัยช่วยเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาบางสิ่งบางอย่างในสังคมหรือไม่ (Could it have helped change or improve something in that setting?)
3. งานวิจัยไปไกลกว่าจากปรากฏการณ์ที่กล่าวถึงหรือไม่ (Did the research have practical relevance beyond the research setting?)
4. งานวิจัยได้ให้บทเรียนในทางปฏิบัติในหน่วยงานอื่นหรือไม่ (Could something have been learned that might inform practice in another agency or political jurisdiction?)

ผลการศึกษาพบว่า 18% ของคุษฎินิพนธ์ด้าน Planning เท่านั้นที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ซึ่งนี้เป็นสาขาที่สูงที่สุดในจำนวน 6 สาขา ส่วนด้านรัฐประศาสนศาสตร์ พบว่า 10% เกี่ยวข้องมาก และอีก 56% เกี่ยวข้องบางส่วน นั่นหมายความว่าคุษฎินิพนธ์ อย่างน้อย 33% ที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติเลย

ถ้าคุษฎินิพนธ์ส่วนใหญ่ ไม่ได้ตั้งใจอย่างมีจิตสำนึกที่จะพัฒนาทางทฤษฎี นั่นก็หมายความว่ามุ่งเน้นไปในทางปฏิบัติ แต่ข้อเท็จจริงก็คือมีคุษฎินิพนธ์ถึงหนึ่งในสามที่ไม่ถูกนำไปปฏิบัติ คำตอบก็คือเพราะคุษฎินิพนธ์เหล่านั้นมีคุณภาพต่ำหรือไม่ก็ทำย้อนหลังปรากฏการณ์จึงไม่ถูกนำไปใช้

ความสำคัญของประเด็นที่ศึกษา (Important Topic)

เรื่องความสำคัญของหัวข้อที่ศึกษานี้เป็นเรื่องอัตตะวิสัยอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตาม กระทำด้วยความระมัดระวังก็พอใช้ได้ สำหรับการศึกษาคั้งนี้ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์อยู่อันดับ สุดท้ายของทุกสาขาในเรื่องหัวข้อมีความสำคัญ

ตัวบ่งชี้คุณภาพโดยรวม (Overall Quality)

คุณภาพโดยรวมของรัฐประศาสนศาสตร์อยู่อันดับสาม คุณภาพโดยรวมดูจากเกณฑ์ความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีและการปฏิบัติของการวิจัย (Research Relevance) ความผิดที่ชัดเจนของการวิจัย (Flawed Research) ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา (Topical Importance) อีกวิธีหนึ่งของการดูคุณภาพของการวิจัยคือเทียบเคียงกับงานวิจัยในหัวข้อเดียวกัน

ลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์

ในการศึกษาคั้งนี้ได้เก็บข้อมูลลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์ในเรื่อง 1) ความยาวของคุษฎีนิพนธ์ 2) งานวิจัยกระแสหลักหรือวิธีการเชิงปริมาณ 3) ชนิดของการวิจัย

ความยาวของคุษฎีนิพนธ์ (Length)

ความยาว รัฐประศาสนศาสตร์ ร้อยละ 51 ในขณะที่ Planning ร้อยละ 62 มากกว่า 250 หน้าขึ้นไป ทุกสาขาต่ำกว่า 100 หน้าแทบไม่มีเลย

การวิจัยกระแสหลัก (Mainstream Research)

การวิจัยกระแสหลักหรือการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษาพบว่า รัฐประศาสนศาสตร์ ทำการวิจัยเชิงปริมาณเพียงร้อยละ 44 ในขณะที่ Management ร้อยละ 62, Planning ร้อยละ 28, Criminology ร้อยละ 73, Social Work ร้อยละ 69 และ Woman's Study ร้อยละ 34

Adams and White (1994) เห็นว่ารัฐประศาสนศาสตร์ ไม่เน้นการทดสอบทฤษฎีมากนัก และงานที่ขาดกรอบคิดที่แกร่ง (Lacks Well Conceptualized) งานด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ส่วนใหญ่ 84% เป็นแบบการวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical)

ประเภทของการวิจัย (Type of Research)

คุษฎีนิพนธ์ ในทุกสาขาสามารถจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. การวิจัยเชิงทฤษฎี (Theoretical) คือ การวิจัยที่ใช้ข้อมูลชั้นสอง ใช้ตรรกะหรือการเชื่อมโยงเชิงเหตุผลในการสร้างกรอบการศึกษาหรือข้อเสนอ และบ่อยครั้งมักนำเสนอผลการศึกษาด้วยการวิเคราะห์วิจารณ์สภาพการณ์ปัจจุบัน

2. การวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical) คือ ใช้การวิจัยกระแสหลักเป็นเครื่องมือและเทคนิควิธีที่เกี่ยวข้อง เทคนิคเชิงปริมาณอื่น ๆ การใช้กรณีศึกษา การวิจัยเชิงคุณภาพ และเทคนิคเชิงคุณภาพ

3. การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical) คือ การศึกษาที่ใช้แหล่งข้อมูลชั้นสองและใช้ตรรกะเชิงเหตุผลเป็นตัวเล่าเรื่องราว

4. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (The Operations Research) คือ การวิจัยที่พัฒนาตัวแบบเชิงปริมาณเพื่อการตัดสินใจ เช่น Linear Programs และ Goal Programs

ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่คุณนิตินพนธ์เป็นแบบเชิงประจักษ์ ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และกรณีศึกษา (Case Study) การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยแบบทดลอง และการจัดกระทำกับข้อมูลชั้นสอง โดยเฉพาะการวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical) ถึงร้อยละ 84 แต่ก็ถือว่าน้อยกว่าสาขาอื่น ๆ

วิธีการวิจัยและเทคนิค (Research Methods and Techniques)

คุณนิตินพนธ์เรื่องหนึ่ง มักใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การศึกษาแบบกรณีศึกษาสามารถใช้ในการสัมภาษณ์และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ด้วยเหตุที่คุณนิตินพนธ์ใช้วิธีการที่หลากหลายนั่นเอง ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายมากขึ้น

วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล คุณนิตินพนธ์ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคเชิงปริมาณสูงกว่าเทคนิคเชิงคุณภาพ สำหรับการวิเคราะห์แบบวิพากษ์ รัฐประศาสนศาสตร์ใช้วิธีการวิพากษ์วิจารณ์ความรู้ที่มีมาก่อนหน้าไม่มากนัก

การใช้เทคนิคเชิงวิพากษ์ รัฐประศาสนศาสตร์ใช้ ร้อยละ 33 รองลงมาคือ Woman's Study 24% และ Panning 14% อีกสามสาขาที่เหลือใช้เทคนิควิพากษ์วิจารณ์น้อยมาก นั่นแสดงว่าสามสาขาที่ว่าคือ การจัดการ อาชญาวิทยา และสังคมสงเคราะห์ ไม่ค่อยมีคุณนิตินพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างทฤษฎีใหม่มากนัก งานวิจัยที่สะท้อนภาพทฤษฎีเป็นการวิจัยเชิงวิพากษ์โดยธรรมชาติ ในขณะที่สามสาขาดังกล่าวมีการใช้วิธีการกระแสหลักเป็นจำนวนมาก นั่นแสดงว่าเป็นกระแสหลักที่ไม่วิพากษ์ มีคุณนิตินพนธ์ ร้อยละ 14 มาจากต่างประเทศ และส่วนใหญ่ก็มักจะมีคุณภาพดีกว่าคุณนิตินพนธ์ในอเมริกา แต่นั่นอาจเป็นเพราะคุณนิตินพนธ์ที่ปรากฏเป็นของมหาวิทยาลัยชั้นนำ

ความแตกต่างจากสาขาอื่นของคุณนิตินพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์

(Public Administration's Unique Differences)

คุณนิตินพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์มีลักษณะแตกต่างจากของสาขาอื่นๆ 3 ประการคือ

1. งานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์เป็นงานวิจัยที่เน้นการปฏิบัติ (Practical Research) 22% ซึ่งถือเป็นอันดับหนึ่งเมื่อเทียบกับสาขาอื่น ๆ
2. งานด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่ใช้พื้นที่ศึกษาในต่างประเทศ (Foreign Focus) มีอยู่ถึงร้อยละ 19 เป็นรองเฉพาะสาขาการวางแผนคือร้อยละ 36 และโดยทั่วไปงานศึกษาที่ใช้พื้นที่ศึกษาต่างประเทศก็คุณภาพต่ำ และส่วนใหญ่เป็นงานที่มีเป้าหมายเพื่อการปฏิบัติ งานคุณนิตินพนธ์ที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างทฤษฎีนั้น มักเป็นงานที่ถูกชี้แนะโดยอุดมการณ์ ตัวอย่างเช่นคุณนิตินพนธ์ที่ได้แย้งทฤษฎีด้านการจัดการของตะวันตกว่าไม่เหมาะสมสำหรับประเทศของตนเพราะต่างวัฒนธรรมและความเชื่อ กรณีเช่นนี้นับว่าเป็นงานที่มีคุณค่าต่อสังคมอย่างยิ่ง

3. งานวิจัยที่เป็นกรณีศึกษา (Case Study) มีข้อถกเถียงกันว่ากรณีศึกษาในรัฐประศาสนศาสตร์ ไม่น่าจะนับว่าเป็นการพัฒนาทางทฤษฎี แม้ว่า Bailey (1992) บอกว่ากรณีศึกษาที่สามารถแกร่งในทางการวิจัยได้ การศึกษาครั้งนี้ รัฐประศาสนศาสตร์มีกรณีศึกษาถึง 69% และเกือบครึ่งหนึ่งของจำนวนนี้ (47%) ไม่มีทฤษฎีชี้นำ

แนวทางสำหรับการวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์

(Implications for Research in Public Administration)

ความเข้าใจที่ว่าแนวทางหนึ่งในการปรับปรุงการวิจัยใน รัฐประศาสนศาสตร์ ก็คือลดการวิจัยเชิงปฏิบัติ (Practice Research) ลดการวิจัยที่ใช้กรณีต่างประเทศ (Foreign Focus) และกรณีศึกษา (Case Study) เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง เพราะการวิจัยเพื่อการปฏิบัติถือเป็นลักษณะเด่นของคหุณินิพนธ์ในด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ในขณะที่การวิจัยที่ใช้พื้นที่ต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์ในการศึกษาเปรียบเทียบ ส่วนกรณีศึกษานั้นก็นับเป็นการวิจัยที่ดีได้ สิ่งที่ต้องทำคือการหาแนวทางในการปรับปรุงคหุณินิพนธ์ทุกประเภทให้มีคุณภาพมากขึ้น

การวิจัยเพื่อการปฏิบัติ (Practice Research)

การวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์เป็นการวิจัยแบบไหน การวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์ การวิจัยในระดับปริญญาเอกประเภทหนึ่งคือการวิจัยเชิงปฏิบัติคือไม่ใช่ทั้งการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติการในทางวิชาชีพ มันเป็นการวิจัยที่พยายามวิเคราะห์และอธิบายเหตุการณ์ในทางปฏิบัติ การวิจัยประเภทนี้มักเป็นการวิจัยเชิงพรรณนาและมักไม่มีฐานอิงทางทฤษฎี

การวิจัยเชิงปฏิบัติมักมีฐานอยู่ที่การตีความและการวิพากษ์มากกว่าจะเป็นการอธิบายตามแนวกระแหลัก และไม่ว่าจะตีความหรือวิพากษ์อะไร ลักษณะหนึ่งของมันก็คือการวิจัยในรูปแบบของการตระหนักรู้ (Self Conscious) การศึกษาคหุณินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า การวิจัยในสาขาส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติ ซึ่งความเป็นเหตุผลของมันควรได้รับการพัฒนาปรับปรุงจึงจะทำให้การวิจัยแบบนี้เป็นระบบขึ้นมาได้

เชิงประจักษ์แบบเถรตรง (Mindless Empiricism)

คหุณินิพนธ์ทุกสาขามีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยเชิงปริมาณหรือการวิจัยเชิงคุณภาพ ลักษณะสำคัญของความด้อยคุณภาพก็คือ แม้ว่าการวิจัยส่วนใหญ่จะใช้วิธีเชิงปริมาณ แต่ก็เป็นประเภทการวิจัยเชิงประจักษ์แบบเถรตรง (Mindless Empiricism) คือเป็นการวิจัยที่ให้ความสำคัญกับเทคนิคมากกว่าสิ่งอื่น ๆ เมื่อเทคนิคคือสิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุด มันจึงเป็นเรื่องง่ายที่จะทิ้งกรอบการศึกษา หรือล้มเหลวที่จะคิดถึงหรือสร้างทฤษฎี ท่ามกลางปัญหาหรืออุปสรรคหรือกับดักต่าง ๆ ของเทคนิค แม้กระทั่งการเลือกหัวข้อ ก็ถูกกำหนดด้วยเทคนิค(เช่น ถ้าจะใช้สถิติ

ตัวนี้ ควรจะศึกษาในเรื่องใดดี)หลายคนประหลาดใจว่าวิชาการระเบียบวิธีวิจัยเขาศึกษาอะไรกัน เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าระเบียบวิธีวิจัยสอนกันในฐานะที่เป็นชุดของเทคนิคหรือเครื่องมือ ในขณะที่สาระสำคัญของสาขาถูกละเลย ทำให้เกิดการคิดเฉพาะรูปแบบเชิงประจักษ์ เป็นเชิงประจักษ์แบบไร้เหตุผล หรือเชิงประจักษ์แบบเถรตรง (Mindless Empiricism)

โดยทั่วไปแล้ว คุษฎีนิพนธ์ทั้ง 6 สาขา ส่วนใหญ่ใช้วิธีการวิจัยกระแสหลัก แต่ที่ใช้น้อยคือ สตรีศึกษา (Woman's Study) คือเพียง 71% นอกนั้นล้วนมากกว่า 80% ขึ้นไป การวิจัยเชิงประจักษ์ก็คือการวิจัยที่ใช้ข้อมูลบางอย่าง คือถ้าไม่เชิงปริมาณก็เป็นเชิงคุณภาพ ส่วนวิธีการถ้าไม่ปริมาณก็เป็นคุณภาพ

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยโดยใช้กรณีศึกษามักเป็นการวิจัยเชิงประจักษ์แบบเถรตรงเพราะไม่ได้ถูกชี้นำทั้งแนวคิดและทฤษฎีหรือแนวทางการปฏิบัติใด ๆ นอกจากนั้นการวิจัยประเภทนี้ไม่ได้ถูกชี้นำด้วยการวิจัยแบบทางเลือก เช่น Ground Theory หรือ Naturalistic Inquiry หรือ Ethno-Methodology แต่อย่างใด ในขณะที่การวิจัยกระแสหลักก็เป็นเชิงประจักษ์แบบไร้เหตุผลหรือเชิงประจักษ์แบบเถรตรงในอีกรูปแบบหนึ่ง

การที่ระบุว่าคุษฎีนิพนธ์ใช้การวิจัยกระแสหลักก็ดูจากการมีกรอบคิด บางครั้งก็มีการทดสอบทฤษฎีด้วย ภายใต้อิมพอสซิเบิลนี่ไม่ใช่เชิงประจักษ์แบบไร้เหตุผลแต่เป็นการวิจัยตามกระแส

การวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่มชัดเจนคือกลุ่มกระแสหลักเป็นส่วนใหญ่คือ อาชญวิทยา (64%) สังคมสงเคราะห์ (55%) และการจัดการ (60%) อีกสามสาขาแสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่ไม่ใช้การวิจัยกระแสหลักคือ รัฐประศาสนศาสตร์ (56%) สตรีศึกษา (66%) และการวางแผน (72%) ถ้าความแกร่งขึ้นอยู่กับเทคนิคที่ติดมากับการวิจัยกระแสหลักนั้นก็หมายความว่าการศึกษาที่ใช้กระแสหลักส่วนใหญ่ก็ น่าจะมีความแกร่งหรือเป็นการวิจัยที่มีคุณภาพ โชคไม่ดีที่เมื่อนำมาตรการอื่น ๆ เข้ามาพิจารณาพร้อมด้วย กลับพบว่าแม้จะใช้วิธีการวิจัยกระแสหลักก็ไม่ใช่ว่าหลักประกันความมีคุณภาพสูง

ผลที่เกิดขึ้นจาก Mindless Empiricism เมื่อพิจารณาตามแนวทางนี้ในอนาคต คุษฎีนิพนธ์ก็ยังคงใช้เทคนิคขับเคลื่อนอยู่เช่นเดิม เหตุผลของการเป็นเครื่องมือก็คือใช้หลักนิรนัย (Deducing) กฎเกณฑ์แห่งความเป็นจริงบางอย่าง ที่เป็นคุณสมบัติของปฏิฐานนิยม แม้ว่าการวิจัยแบบนี้จะมีประโยชน์อยู่บ้างในบางสถานการณ์ แต่มักไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง คือมันยอมรับฐานคติบางอย่างที่กำหนดให้ ดังนั้นมันจึงเป็นการวางกฎเกณฑ์บางอย่างไว้ล่วงหน้า ถ้าเป้าหมายของเราต้องการความคิดหรือการกระทำบางอย่างที่กำหนดไว้แล้วล่วงหน้า ดังนั้นสำหรับนักวิจัยสิ่งที่

เหลืออยู่ก็คือพยายามประยุกต์ใช้เทคนิคเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นความน่าสนใจของเทคนิคจึงเข้ามาแทนที่ทฤษฎี

ในขณะที่อ่านบทความย่อเราจะเห็นอะไรบางอย่างที่เป็นไปในทำนองนี้ โดยเฉพาะการวิเคราะห์กระแสหลักที่อาจเรียกได้ว่าใช้เทคนิคเพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประเด็นปัญหาเพื่อการวิจัย

นี่มันเป็นเรื่องที่เราสามารถจินตนาการได้ถึงวิธีที่นักศึกษาพัฒนาเค้าโครงคุษฎินิพนธ์ เพื่อแสดงการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ไม่ได้เตรียมที่จะตั้งคำถามในเชิงทฤษฎี ความดึงดูดใจศักยภาพในการขับเคลื่อนของเทคนิคและเครื่องมือการวิจัยจะเบียดขับความสำคัญที่ใหญ่กว่าที่อยู่ภายใน ทั้งที่การวิจัยต้องวางอยู่บนรากฐานนี้

ทฤษฎีที่สูญเปล่า (A Theoretical Wasteland)

คุษฎินิพนธ์ทั้ง 5 สาขาใช้วิธีการวิจัยแบบกระแสหลักเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้น Woman's Study กระนั้นก็ตามเรียกได้ว่าทั้งหมด เป็นความสูญเปล่าทางทฤษฎี (Theoretical Wasteland) ด้วยความหลากหลายของการใช้ทฤษฎี จากจุลภาคถึงระดับมหภาค จากกรอบทฤษฎีถึงผลการศึกษาก็มักต้องเกี่ยวข้องกับทฤษฎีแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเรื่องเล็ก ๆ น้อย จากการตรวจสอบ

คุษฎินิพนธ์ในครั้งนี้นี้ส่วนใหญ่เป็นเรื่อง Know-How ไม่ใช่ Know What สาขา Woman's Study เกี่ยวข้องกับทฤษฎีมาก กระนั้นก็ตาม สาขานี้ก็เกี่ยวข้องกับทฤษฎีเพียง 18% นอกนั้น ต่ำกว่า 5% ยกเว้น Planning 8%

อีกกลุ่มหนึ่งของคุษฎินิพนธ์ที่จะเกี่ยวข้องกับทฤษฎีก็คือ การที่กรอบการศึกษาสำหรับคุษฎินิพนธ์ ไม่จำกัดอยู่เฉพาะกรอบทฤษฎีที่มองเห็นได้ ในความเป็นจริงการกล่าวถึงผลการวิจัยที่มีมาก่อน บ่อยครั้งที่มิใช่ชื่อเฉพาะในบรรณานุกรม นอกจากนั้นแม้ว่ามีนัยยะบางอย่างที่กรอบแนวคิดถูกนำเสนอ มันก็ถูกตีความว่ามีกรอบแนวคิด ยกเว้นว่าบทความย่อของบางเล่มที่ไม่มีนัยยะบ่งบอกว่ามีทฤษฎีเลย

ผลการศึกษานี้พบว่า คุษฎินิพนธ์ 25% ไม่มีกรอบ อีกช่องทางหนึ่งที่พอจะบ่งบอกได้ว่าเกี่ยวข้องกับทฤษฎีก็คือ ผลการศึกษาได้ทดสอบว่าเป็นการขยายของเดิม (Modifying) หรือขัดแย้ง (Conflicting) กับทฤษฎีต่าง ๆ หรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า 5 ใน 6 สาขา ไม่ปรากฏว่าเกี่ยวข้องกับทฤษฎี ทั้งนี้เพราะเป็นการวิจัยประยุกต์ ยกเว้น Woman's Study เพราะคุษฎินิพนธ์ในสาขานี้ไม่เกี่ยวข้องกับทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ความคับแคบ (Parochialism) การศึกษาในสาขารัฐประศาสนศาสตร์ นำผลการศึกษาไปเปรียบเทียบกับบริบทอื่น ๆ หรือสังคมอื่น ๆ ไม่มากนัก Adams and White (1994) สรุปไว้ในช่วงท้ายว่า การจะพัฒนาคุณภาพของคุษฎินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์จะต้องเปิดโอกาสให้ใช้วิธีการวิจัยที่หลากหลายมากขึ้น

Cleary (1992) ศึกษาคุณสมบัติที่ผลิตขึ้นในปี 1990 จำนวน 165 หัวเรื่อง โดยใช้ตัวแบบของ McCurdy and Cleary (1984) ซึ่งมีอยู่ 6 เกณฑ์ดังกล่าวแล้ว

ผลการศึกษาพบว่าคุณสมบัติผ่านเกณฑ์เป้าหมายของการวิจัยสูงสุดร้อยละ 80 รองลงไปคือความเป็นต้นแบบ ในขณะที่ต่ำสุดคือการทดสอบทฤษฎี (ดูรายละเอียดในตาราง)

ตารางที่ 7 การผ่านแต่ละเกณฑ์ของคุณสมบัติ

n = 165		
เกณฑ์ที่ผ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. เป้าหมายของการวิจัย (Research Purpose)	132	80.00
2. ความตรง (Validity)	48	29.10
3. การทดสอบทฤษฎี (Theory Testing)	36	21.80
4. ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship)	85	51.50
5. ความสำคัญของเรื่องที่ทำ (Important Topic)	53	32.10
6. ความเป็นต้นแบบ (Cutting Edge)	120	72.70

จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน ผลการศึกษาพบว่า คุณสมบัติที่ผ่านทั้ง 6 เกณฑ์มีร้อยละ 1.80 ในขณะที่มีคุณสมบัติที่ไม่ผ่านเกณฑ์ใด ๆ เลยมีถึงร้อยละ 5.50 โดยมีค่าเฉลี่ยการผ่านเกณฑ์เท่ากับ 2.82 ซึ่งสูงกว่าเมื่อปี 1984(มีค่าเฉลี่ย 1.82)

ตารางที่ 8 จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน

จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน	จำนวน	ร้อยละ
6	3	1.80
5	10	6.10
4	44	26.70
3	43	26.10
2	40	24.20
1	16	9.70
0	9	5.50
ค่าเฉลี่ย	2.82	100

สาขาที่ศึกษา พบว่าคุษฎีนิพนธ์ที่ผลิตขึ้นในปี 1981 เป็นเรื่องเกี่ยวกับ Policy Analysis เป็นอันดับหนึ่ง รองลงไปคือ Administrative Theory ส่วนในปี 1990 เป็นเรื่อง Policy Analysis เช่นเดียวกัน แต่รองลงไปเป็น Organizational Theory and Behavior

ตารางที่ 9 สาขาย่อยที่ศึกษาและร้อยละของการเปลี่ยนแปลงในปี 1981 และ 1990

สาขาย่อยที่ศึกษา	1981 (N = 142)	1990 (N = 165)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง
1. ทฤษฎีการบริหาร(Administrative Theory)	36 (25.40)	21 (12.70)	-12.70
2. รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ(Comparative Public Administration)	21 (14.81)	8 (4.80)	-10.00
3. พฤติกรรมและการพัฒนาของบุคลากร(Employee Behavior and Development)	12 (8.50)	18 (10.90)	2.40
4. การคลังและงบประมาณ(Finance and Budgeting)	3 (2.10)	16 (9.70)	7.60
5. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ(Intergovernmental Relations)	7 (4.90)	1 (0.60)	-4.30
6. วิทยาการจัดการ(Management Science)	1 (0.70)	3 (1.80)	1.10
7. ทฤษฎีองค์การ(Organizational Theory and Behavior)	14 (9.90)	42 (25.50)	15.60
8. การบริหารงานบุคคล(Personnel Administration)	7 (4.90)	3 (1.80)	-3.10
9. การวิเคราะห์นโยบาย(Policy Analysis)	41 (28.90)	53 (32.10)	3.20
รวม	142 (100.00)	165 (100.00)	

Cleary (1992) สรุปว่าคุณภาพของคุษฎีนิพนธ์มีการปรับปรุงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

Cleary (2000) ศึกษาคุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่ผลิตขึ้นในปี 1998 โดยวิเคราะห์บทคัดย่อของคุษฎีนิพนธ์จำนวน 168 เล่ม โดยใช้ตัวแบบของ McCurdy and Cleary (1984) ผลการศึกษาพบว่าคุษฎีนิพนธ์ผ่านเกณฑ์เป้าหมายของการวิจัยสูงสุด รองลงไปคือ ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (ดูรายละเอียดในตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 การผ่านแต่ละเกณฑ์ของคุษฎีนิพนธ์

N = 168

เกณฑ์ที่ผ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. เป้าหมายของการวิจัย (Research Purpose)	150	89.30
2. ความตรงของการวิจัย (Validity)	57	33.90
3. การทดสอบทฤษฎี (Theory Testing)	32	19.00
4. ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship)	146	86.90
5. ความสำคัญของเรื่องที่ทำ (Important Topic)	63	37.50
6. ความเป็นต้นแบบ (Cutting Edge)	108	64.30

จำนวนเกณฑ์ที่ผ่านของคุษฎีนิพนธ์ ผลการศึกษาพบว่า คุษฎีนิพนธ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ใด ๆ ร้อยละ 1.2 ผ่านทั้ง 6 เกณฑ์ร้อยละ 0.6 โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.30

ตารางที่ 11 จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน

เกณฑ์ที่ผ่าน	จำนวน	ร้อยละ
6	1	0.60
5	21	12.50
4	55	32.70
3	53	31.50
2	29	17.30
1	7	10.40
0	2	1.20
ค่าเฉลี่ย	3.30	100

สาขาย่อยที่ศึกษา พบว่าคุณฉุญนิพนธ์ที่ผลิตขึ้นในปี 1998 เป็นเรื่องเกี่ยวกับ Policy Analysis และ Organizational Theory and Behavior ในจำนวนที่เท่ากัน

ตารางที่ 12 สาขาย่อยที่ศึกษา

สาขาย่อยที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ทฤษฎีการบริหาร	18	10.70
2. รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ	21	12.50
3. พฤติกรรมและการพัฒนาของบุคลากร	11	6.60
4. การคลังและงบประมาณ	14	8.30
5. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ	9	5.40
6. วิทยาการจัดการ	0	0.00
7. ทฤษฎีองค์การ	43	25.60
8. การบริหารงานบุคคล	9	5.40
9. การวิเคราะห์นโยบาย	43	25.60
รวม	168	100.00

Cleary (2000) สรุปว่าคุณฉุญนิพนธ์มีคุณภาพสูงกว่าการศึกษาในปี 1992

Jing (2008) ตรวจสอบคุณฉุญนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ 132 เรื่องที่ผลิตขึ้นระหว่างปี 2002 ถึง 2006 จากนักศึกษา 4 มหาวิทยาลัยของจีนแผ่นดินใหญ่คือ Peking University, Renmin University, Fudan University, และ Sun Yatsen University โดยใช้กรอบการศึกษาของ McCurdy and Cleary (1984) ซึ่งได้ดัดแปลงคำถามเพื่อให้ชัดเจนขึ้นดังนี้

1. คำถามวิจัย (Research Question): คุณฉุญนิพนธ์ได้ระบุคำถามวิจัยชัดเจนหรือไม่ การที่ McCurdy and Cleary (1984) ใช้คำว่า Purpose นั้น Jing เห็นว่า ไม่ชัดเจน (Vagueness) ดังนั้นเขาจึงขยายความว่าเป็นคำถามที่สามารถทำวิจัยได้จะเกี่ยวกับคำว่า อะไร อย่างไร และทำไม คำถามที่ขาดนัยยะเชิงประจักษ์และขาดพื้นฐานทฤษฎีถือว่าไม่ใช่คำถามวิจัยที่ถูกต้องในที่นี้

2. ความตรง (Validity) ผลการศึกษาของคุณฉุญนิพนธ์มาจากกระบวนการค้นหาด้วยวิธีการที่ทันสมัยหรือไม่

3. ความเกี่ยวข้องกับทฤษฎี (Theory Relevance) นักวิจัยตั้งใจจะพัฒนาและท้าทายแนวคิดทฤษฎีหรือคิดค้นทฤษฎีใหม่ ๆ หรือไม่

4. ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causality) คุณฉันทิพนธ์มีข้อสรุปที่ระบุถึงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างสองปรากฏการณ์

5. ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา(Importance) Jing (2008) ตั้งคำถามในข้อนี้ว่างานวิจัยเน้นไปที่ประเด็นปัญหาที่สำคัญของประเทศจีนหรือไม่

6. ความเป็นต้นแบบหรือความมีนวัตกรรม (Innovativeness) Jing(2008)ตั้งคำถามว่างานวิจัยมีประเด็นปัญหาวิจัยใหม่ ๆ หรือไม่ ค้นหาค้นหาทฤษฎีใหม่ ๆ หรือมีวิธีการใหม่ ๆ หรือไม่

ผลการศึกษาพบว่า คุณฉันทิพนธ์ผ่านเกณฑ์ คำถามวิจัยหรือเป้าหมายของการวิจัยสูงสุดในขณะที่ ผ่านเกณฑ์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลในระดับต่ำที่สุด (ดูรายละเอียดในตาราง)

ตารางที่ 13 จำนวนคุณฉันทิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์

เกณฑ์	ร้อยละ	จำนวน
1. คำถามวิจัย(Research Question)	49.20	65
2. ความตรงของการวิจัย(Validity)	31.10	41
3. ความเกี่ยวข้องกับทฤษฎี(Theory Relevance)	45.50	60
4. ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล(Causality)	21.20	28
5. ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา(Importance)	42.40	56
6. ความมีนวัตกรรม(Innovativeness)	37.90	50

จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน ผลการศึกษาพบว่า คุณฉันทิพนธ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ใด ๆ ร้อยละ 17.4 ที่ผ่านทั้ง 6 เกณฑ์ ร้อยละ 3 และผ่านเกณฑ์โดยเฉลี่ย 2.27

ตารางที่ 14 จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน

จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน	ร้อยละ	จำนวน
6	3.00	4
5	7.60	10
4	11.40	15
3	23.50	31
2	18.20	24
1	18.90	25
0	17.40	23
ค่าเฉลี่ย	2.27	132

สาขาย่อยที่ศึกษา พบว่าคณาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของจีนที่ผลิตขึ้น 2002-2006 เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ Policy Analysis เป็นอันดับหนึ่ง และรองลงไปคือ Administrative Theory and Practice

ตารางที่ 15 สาขาย่อยที่ศึกษา

สาขาย่อยที่ศึกษา	ร้อยละ	จำนวน
1. Policy Analysis	33.30	44
2. Administrative Theory and Practice	28.00	37
3. Governance and Civil Society	10.60	14
4. Management Innovations	9.80	13
5. Others Topics	9.80	13
6. Finance and Budgeting	5.30	7
7. Organizational Theory	3.00	4
รวม	100.00	132

Chen and Li (2009, Abstract) บทความนี้ประเมินคุณภาพคณาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศจีน โดยเปรียบเทียบกับคณาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของอเมริกา การประเมินนี้ใช้เกณฑ์ 6 ตัวที่เสนอไว้โดย McCurdy and Cleary (1984)

ผลการศึกษาพบว่าการจัดการศึกษาในประเทศจีนได้มีการพัฒนาด้านคุณภาพขึ้นมาพอสมควร อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่สำคัญในบางระดับ ดังนั้นเพื่อให้เกิดการปรับปรุงทั้งคุณภาพของนักศึกษาและการจัดการศึกษา ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในระดับปริญญาเอก จึงเสนอให้เน้นในเรื่องของการฝึกฝนด้านวิธีการศึกษาให้มาก และศึกษาระเบียบวิธีวิจัยที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การวิเคราะห์ การวิจัยแบบทดลอง และวิธีการอีกหลายวิธีที่นักวิชาการด้านนี้ใช้ในการทำวิจัย และเขียนวิทยานิพนธ์

กรอบการประเมินความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์

การประเมินพิจารณาจาก 2 ส่วน คือ ลักษณะของคุษฎีนิพนธ์ และความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์ ดังนี้

ด้านคุณลักษณะของคุษฎีนิพนธ์

คุณลักษณะของคุษฎีนิพนธ์มีอยู่สองส่วนคือ ลักษณะเฉพาะและลักษณะทั่วไป

1. ลักษณะเฉพาะของคุษฎีนิพนธ์ เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวของคุษฎีนิพนธ์แต่ละเล่ม ประกอบด้วย

- 1.1 มหาวิทยาลัยที่จบการศึกษา
- 1.2 ปีที่จบการศึกษา
- 1.3 ประชานที่ปริกษาคุษฎีนิพนธ์
- 1.4 อายุของผู้ทำคุษฎีนิพนธ์
- 1.5 อาชีพของผู้ทำคุษฎีนิพนธ์

2. ลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์เป็นลักษณะทางกายภาพและข้อมูลในเชิงภาวะวิสัย (Objectivity) ของคุษฎีนิพนธ์ ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นฐานในการพิจารณาความก้าวหน้าหรือไม่ก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์ด้วยอีกทางหนึ่ง ลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์ ประกอบด้วย

- 2.1 จำนวนหน้าของบทคัดย่อ
- 2.2 จำนวนหน้าของคุษฎีนิพนธ์
- 2.3 สาขาย่อยของเรื่องที่ทำคุษฎีนิพนธ์
- 2.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 2.5 ประเภทการวิจัย
- 2.6 การออก แบบวิจัย ประกอบด้วย
 - 2.6.1 แบบการวิจัย
 - 2.6.2 กรอบการสุ่มตัวอย่าง
 - 2.6.3 ประชากรที่ศึกษา
 - 2.6.4 จำนวนประชากรที่ศึกษา
 - 2.6.5 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.6.6 หลักการกำหนดขนาดตัวอย่าง
 - 2.6.7 วิธีการสุ่มตัวอย่าง
 - 2.6.8 ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล

2.6.9 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.6.10 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.6.11 แหล่งข้อมูล

2.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.7.1 ไม่ใช้สถิติเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.7.2 ใช้สถิติเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

2.7.2.1 ถ้าใช้ สถิติระดับ Univariate analysis คืออะไร

2.7.2.2 ถ้าใช้ สถิติระดับ Bivariate analysis คืออะไร

2.7.2.3 ถ้าใช้ สถิติระดับ Multivariate analysis คืออะไร

ความก้าวหน้าของดัชนีพหุ มิ่งค์ประกอบอยู่ 2 ด้าน คือ

1. ด้านเรื่องที่ทําวิจัย ประกอบด้วย

1.1 เป้าหมายของการวิจัย

1.2 ขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่วิจัย

1.3 ความเป็นต้นแบบของการวิจัย

2. ด้านวิธีการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ความตรงของการวิจัย

2.2 การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย

2.3 การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความก้าวหน้าของคหณานิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์” มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบว่า คหณานิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์มีลักษณะเฉพาะและลักษณะทั่วไปอย่างไร มีประเด็นและวิธีการศึกษาก้าวหน้ามากน้อยเพียงใด บทนี้จะกล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัยในหัวข้อต่อไปนี้อย่างคร่าวๆ 1) การออกแบบการวิจัย 2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 3) เครื่องมือการทดสอบ เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูล และ 5) การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง แต่ละเรื่องมีรายละเอียดดังนี้

การออกแบบการวิจัย

การออกแบบการวิจัย คือการระบุแนวทางในการแสวงหาข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อตอบคำถามวิจัยใด ๆ ดังนั้นหัวข้อนี้จึงครอบคลุมถึงแหล่งข้อมูลหรือประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย เครื่องมือในการเก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล และที่สำคัญคือการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันว่ากลุ่มตัวอย่างจะไม่ถูกละเมิดโดยนักวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) งานวิจัยที่ใช้แหล่งข้อมูลเป็นเอกสารอาจไม่ปรากฏบ่อยนัก ที่จริงแหล่งข้อมูลของการวิจัยทางสังคมศาสตร์มีอยู่ 3 แหล่งคือ คน เอกสาร และปรากฏการณ์ทางสังคม แต่เนื่องจากแหล่งข้อมูลจากคน ได้รับความสนใจศึกษาอย่างมากทำให้ลืมนึกไปว่าอีกสองแหล่งก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน Scott (2006, pp. ix-xxv) กล่าวว่างานชิ้นสำคัญของ Karl Marx, Max Weber และ Emile Durkheim เรื่อง Capital, The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism และ Suicide ตามลำดับ ล้วนมีแหล่งข้อมูลมาจากเอกสารทั้งสิ้น

ปัญหาของการวิจัยแนวนี้อยู่ที่ว่าจะให้ความหมายคำว่าเอกสารอย่างไร โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้ที่คำว่าเอกสารมีอยู่หลายรูปแบบ และจะมีวิธีการเลือกเอกสารอย่างไรจึงจะนับเป็นแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งข้อมูลหรือประชากรของการวิจัยนี้คือคหณานิพนธ์ที่ผลิตจากสามสถาบันคือ

- 1) คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์(นิด้า) จำนวน 207 เล่ม
- 2) คณะ

รัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหงจำนวน 112 เล่ม 3) วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 20 เล่ม รวมทั้งสิ้นจำนวน 339 เล่ม

เหตุผลที่เลือกคณาจารย์ของทั้งสามสถาบันนี้เป็นประชากรศึกษา เพราะเป็นสถาบันที่ เริ่มต้นจัดการเรียนการสอนด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในระดับปริญญาเอก และผลิตคณาจารย์ ออกมาอย่างเป็นระบบ ทั้งสามสถาบันจึงนับเป็นต้นแบบของศาสตร์ด้านนี้ โดยเฉพาะสถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ซึ่งจัดการเรียนการสอนมานาน ดังนั้นสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับ คณาจารย์ของสถาบันเหล่านี้ย่อมเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความก้าวหน้าหรือล้าหลังของการศึกษาด้าน รัฐประศาสนศาสตร์ของไทยได้ ในที่นี้จะกล่าวถึงหลักสูตรของแต่ละสถาบันโดยย่อ

การจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เริ่มต้นเมื่อ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าให้สถาปนาโรงเรียนข้าราชการของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้นเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขึ้นในวันที่ 26 มีนาคม 2459 เมื่อแรกตั้งแบ่งเป็น 4 คณะคือ คณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์

ต่อมาในปี 2476 ได้มีประกาศจัดตั้ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง และให้โอน คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาอยู่ที่ธรรมศาสตร์ แต่ในอีก 15 ปีต่อมา คือ ในปี 2491 คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงถูกจัดตั้งขึ้นอีกครั้ง และเปิดสอนในระดับปริญญาโทเมื่อ พ.ศ. 2498 และในปี 2508 สาขารัฐประศาสนศาสตร์ก็ได้รับการจัดตั้งขึ้นในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในอีก 20 กว่าปีต่อมาคือปี 2522 ก็เปิดสอนในระดับปริญญาเอกด้าน รัฐศาสตร์

สำหรับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แม้ว่าจะโอนคณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์มาจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งแต่ 2476 แต่เพิ่งมาได้จัดตั้งสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์ เมื่อ 2498 โดย ความช่วยเหลือของมหาวิทยาลัย Indiana วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งก็เพื่อศึกษาค้นคว้าและวิจัยทาง รัฐประศาสนศาสตร์ เพราะก่อนหน้านี้ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรให้แก่ระบบราชการเท่านั้น ในอีก 10 ปีต่อมาคือ 2509 ก็ได้รับการจัดตั้งเป็นสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์โดยย้ายมาอยู่ในที่ปัจจุบัน คือเขตบางกะปิ โดยจัดการศึกษาใน 3 สาขา คือ 1) นโยบายสาธารณะ 2) การบริหารโครงการ และ 3) การบริหารงานบุคคล สำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตที่สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ต่อมาได้รับการปรับปรุงเมื่อปี 2522

ในเดือนกรกฎาคม 2527 คณะรัฐประศาสนศาสตร์ เปิดการศึกษาในระดับปริญญาเอก ภายใต้อัตถุศาสตร์ “ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรคณาจารย์บัณฑิตทางการบริหารการพัฒนา” เพื่อการ พัฒนาองค์ความรู้ ในสาขาพัฒนบริหารศาสตร์ให้มีบทบาทเป็นผู้นำทางปัญญา หลักสูตรได้แยก

จุดเน้นเป็น 4 สาขา คือ 1) สาขาวิชานโยบายสาธารณะ 2) การบริหารการพัฒนาชนบท
3) การบริหารการพัฒนาเมือง และ 4) การพัฒนาระบบบริหาร หลักสูตรดังกล่าวใช้มาจนถึงปี 2535
จึงปรับหลักสูตรเป็นภาคภาษาอังกฤษ

สำหรับหลักสูตรภาษาอังกฤษ เป็นหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่และเปิดเรียนในปี 2536
จัดการเรียนใน 2 สาขา คือ 1) Development Management 2) Policy and Management เป็นการศึกษา
รายวิชา 30 หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์อีก 36 หน่วยกิต

รายวิชาที่เรียนก็คล้ายกับหลักสูตรภาษาไทยคือ

1. วิชาหลัก (Core Course)	9 หน่วยกิต
2. Research Methodology	9 หน่วยกิต
3. Area of Specialization	9 หน่วยกิต
4. Seminar	3 หน่วยกิต
5. Dissertation	36 หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	66 หน่วยกิต

ปัจจุบันการจัดการศึกษาในระดับปริญญาเอกมีสองหลักสูตรคือ หลักสูตรภาษาไทย
และหลักสูตรภาษาอังกฤษ สำหรับหลักสูตรภาษาอังกฤษได้รับการปรับปรุงใหม่เมื่อปี 2551 โดย
จัดการเรียนการสอนเป็น 3 สาขา คือ 1) นโยบายสาธารณะ (Public Policy) 2) การบริหารทรัพยากร
มนุษย์ (Human Resource Management) 3) การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน (Public and Private
Management)

สำหรับหลักสูตรภาษาไทยต้องเรียนทั้งสิ้น 66 หน่วยกิต เป็นการศึกษารายวิชา 30 หน่วย
กิต วิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต รายวิชาที่เรียนมีหมวดวิชาหลักที่ต้องเลือกเรียนอย่างน้อย 6 วิชารวม
เป็น 18 หน่วยกิต ที่เหลืออีก 12 หน่วย เลือกในกลุ่มวิชาเอก สำหรับหมวดวิชาหลักมีวิชาให้เลือก
ดังนี้ (วิชาที่มีเครื่องหมายดอกจันคือวิชาที่ต้องเลือก)

* (1) รศ. 8000 ทฤษฎีการจัดการภาครัฐ	3 หน่วยกิต
(2) รศ. 8001 การวิเคราะห์องค์การและการจัดการ	3 หน่วยกิต
(3) รศ. 8002 การบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อความเป็นเลิศ	3 หน่วยกิต
(4) รศ. 8003 การบริหารการเงินการคลังและระบบสถาบันการเงิน	3 หน่วยกิต
(5) รศ. 8004 การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ	3 หน่วยกิต
* (6) รศ. 8100 ปรัชญาการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์	3 หน่วยกิต
* (7) รศ. 8101 การวิจัยเชิงปริมาณ 1	3 หน่วยกิต
(8) รศ. 8102 การวิจัยเชิงปริมาณ 2	3 หน่วยกิต

(9) รศ. 8103 การวิจัยเชิงคุณภาพ 3 หน่วยกิต
 สำหรับโครงการปริญญาเอกรัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 รามคำแหง จัดการเรียนการสอนขึ้นในปี 2545 โดยมีโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

1. ศึกษาหมวดวิชาหลักและหมวดวิชาบังคับเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย	24 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ	8 หน่วยกิต
3. คุษฎีนิพนธ์	36 หน่วยกิต
รวม	68 หน่วยกิต

วิชาหลักและวิชาบังคับ 24 หน่วยกิต มีดังนี้

1. ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์
2. ทฤษฎีองค์การระดับสูง
3. การบริหารการพัฒนา
4. นโยบายสาธารณะ
5. ปรัชญาเชิงศาสตร์
6. ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์
7. เทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณ
8. เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ

หมวดเฉพาะ นักศึกษาต้องเลือกเรียนหมวดละ 2 วิชา

1. สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
2. สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์
3. สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน
4. สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา เปิดหลักสูตรปริญญาเอกด้าน
 รัฐประศาสนศาสตร์เมื่อภาคการศึกษาที่สองของปีการศึกษา 2546 โดยมีโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

1. หมวดวิชาบังคับพื้นฐาน	9 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเลือก	15 หน่วยกิต
3. คุษฎีนิพนธ์	36 หน่วยกิต

หมวดวิชาบังคับพื้นฐาน 9 หน่วยกิต

1. สัมมนาทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์
2. วิเคราะห์ข้อมูลทางรัฐประศาสนศาสตร์ระดับสูง
3. การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะระดับสูง

หมวดวิชาเลือก 15 หน่วยกิต เลือกในแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มวิชาระเบียบวิธีวิทยาทางรัฐประศาสนศาสตร์

1. สัมมนาวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์
2. สัมมนาการวิเคราะห์ข้อมูลทางรัฐประศาสนศาสตร์
3. สัมมนาเทคนิคคอมพิวเตอร์ประยุกต์สำหรับรัฐประศาสนศาสตร์
4. สัมมนาปัญหาการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

กลุ่มวิชาการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ

1. สัมมนาการวางแผนและการบริหารโครงการ
2. สัมมนาการประเมินผลโครงการสาธารณะ
3. สัมมนาวิธีการวิเคราะห์นโยบายชั้นสูง
4. สัมมนานโยบายสาธารณะของไทย
5. สัมมนาการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ

กลุ่มวิชาเทคนิคการจัดการภาครัฐ

1. สัมมนาองค์การและการจัดการ
2. สัมมนาการจัดการระบบสารสนเทศสาธารณะ
3. สัมมนาเทคนิคการปรับปรุงการจัดการภาครัฐ
4. สัมมนาการตลาดภาครัฐ
5. สัมมนาการตรวจสอบการจัดการสาธารณะ
6. สัมมนาระบบราชการ
7. สัมมนาการจัดการรัฐวิสาหกิจ

กลุ่มวิชาการบริหารงานท้องถิ่น

1. สัมมนาการบริหารงานท้องถิ่นเปรียบเทียบ
2. สัมมนาการบริหารงานท้องถิ่นไทย
3. สัมมนาการเงินการคลังส่วนท้องถิ่น
4. สัมมนาการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
5. สัมมนาปัญหาทางการบริหารงานท้องถิ่น

กลุ่มวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทั่วไป

1. สัมมนาการบริหารการพัฒนา
2. สัมมนาปัญหาการบริหารงานคลังสาธารณะ
3. สัมมนาการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ

4. สัมมนาจริยธรรมและการบริหารรัฐกิจ
5. สัมมนารัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย
6. สัมมนารัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ
7. ประเด็นสำหรับการศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบหน่วยกิตหลักสูตรคฤณีบัณฑิตสามสถาบัน

สถาบัน	หน่วยกิตที่เรียน	คฤณีนิพนธ์	รวม
นิด้า	30	36	66
รามคำแหง	32	36	68
บูรพา	24	36	60

ตารางที่ 17 กลุ่มวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์

กลุ่มวิชาที่เปิดสอน	1	2	3	4	5
1. นโยบายสาธารณะ	X	X	X	X	X
2. การบริหารการพัฒนาชนบท	X	-	-	-	-
3. การบริหารการพัฒนาเมือง	X	-	-	-	-
4. การพัฒนาระบบบริหาร	X	-	-	-	-
5. การจัดการการพัฒนา	-	X	-	-	-
6. การบริหารทรัพยากรมนุษย์	-	-	X	X	-
7. การจัดการภาครัฐและเอกชน	-	-	X	X	-
8. การจัดการสิ่งแวดล้อม	-	-	-	X	-
9. วิธีวิทยาทางรัฐประศาสนศาสตร์	-	-	-	-	X
10. เทคนิคการจัดการภาครัฐ	-	-	-	-	X
11. การบริหารงานท้องถิ่น	-	-	-	-	X
12. รัฐประศาสนศาสตร์ทั่วไป	-	-	-	-	X

- หมายเหตุ:
- 1 หมายถึง หลักสูตรภาษาไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. 2527
 - 2 หมายถึง หลักสูตรภาษาอังกฤษ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. 2536
 - 3 หมายถึง หลักสูตรภาษาไทยและอังกฤษของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. 2551
 - 4 หมายถึง หลักสูตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2545
 - 5 หมายถึง หลักสูตรของวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2546

ทั้งสามสถาบัน เปิดสอนเหมือนกันอยู่หนึ่งกลุ่มวิชาคือ นโยบายสาธารณะ

เครื่องมือ การทดสอบเครื่องมือ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบเก็บรวบรวมข้อมูล ที่สร้างขึ้นตามตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรอบการศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ลักษณะเฉพาะของคุษฎีนิพนธ์ ประกอบด้วย

1. มหาวิทยาลัยที่จบการศึกษา
2. ปีที่จบการศึกษา
3. ภาควิชาที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์
4. อายุของผู้ทำคุษฎีนิพนธ์
5. อาชีพของผู้ทำคุษฎีนิพนธ์

ส่วนที่ 2 ลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์

1. จำนวนหน้าของบทคัดย่อ
2. จำนวนหน้าของคุษฎีนิพนธ์
3. สาขาย่อยของเรื่องที่ทำคุษฎีนิพนธ์
4. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
5. ประเภทของการวิจัย
6. การออกแบบการวิจัย
7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 3 ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์

ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์มี 2 องค์ประกอบ คือ

1. ด้านเรื่องที่ทำวิจัย ประกอบด้วย
 - 1.1 เป้าหมายของการวิจัย
 - 1.2 ขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่ทำวิจัย
 - 1.3 นวัตกรรมหรือความเป็นต้นแบบของการวิจัย
2. ความก้าวหน้าด้านวิธีการวิจัย ประกอบด้วย
 - 2.1 ความตรงของการวิจัย
 - 2.2 การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย
 - 2.3 การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการวิจัย

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบบันทึกข้อมูลเสนอ ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเพื่อพิจารณาคือ ดร.กิจฐเขต ไกรวาส รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม ดร.สมชาย ปัญญาเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์เทพ จันทสุวรรณ และ ดร.อุษณี มงคลพิทักษ์สุข เพื่อพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความตรงในเชิงแนวคิด (Construct Validity) ต่อจากนั้นนำเสนอคณะกรรมการ จริยธรรมเพื่อพิจารณาความเหมาะสม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบเก็บรวบรวมข้อมูลมีอยู่ 3 องค์ประกอบ คือ

1 ด้านลักษณะเฉพาะของคุษฎีนิพนธ์ ประกอบด้วย

- 1.1 มหาวิทยาลัย
- 1.2 ปีที่จบการศึกษา
- 1.3 ประชานที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์
- 1.4 อายุของผู้ทำคุษฎีนิพนธ์
- 1.5 อาชีพของผู้ทำคุษฎีนิพนธ์

2 ด้านลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์ ประกอบด้วย

- 2.1 จำนวนหน้าบทคัดย่อ
- 2.2 จำนวนหน้าของคุษฎีนิพนธ์
- 2.3 สาขาย่อยของเรื่องที่ทำคุษฎีนิพนธ์
- 2.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อค้นหา 2) เพื่อพรรณนา 3) เพื่ออธิบาย
- 2.5 ประเภทของการวิจัย 1) ปริมาณ 2) คุณภาพ 3) แบบผสม
- 2.6 การออกแบบการวิจัย
 - 2.6.1 แบบการวิจัย 1) แบบทดลอง 2) แบบกึ่งทดลอง 3) แบบไม่ทดลอง
 - 2.6.2 กรอบการสุ่มตัวอย่าง 1) อธิบาย 2) ไม่อธิบาย
 - 2.6.3 ประชากรที่ศึกษา
 - 2.6.4 จำนวนประชากรที่ศึกษา
 - 2.6.5 จำนวนตัวอย่างที่ศึกษา
 - 2.6.6 หลักการกำหนดขนาดตัวอย่าง
 - 2.6.7 วิธีสุ่มตัวอย่าง
 - 2.6.8 ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล 1. ผู้วิจัย 2. ผู้อื่น 3. ผู้ตอบ
4. อื่น ๆ.....

2.6.9. วิธีเก็บ 1. สอบถาม 2. สัมภาษณ์ 3. สัมภาษณ์เจาะลึก

4. ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ 5. การประชุมกลุ่มย่อย

6. สังเกตปรากฏการณ์ 7 วิธีอื่น ๆ

2.6.10. เครื่องมือ 1. แบบสอบถาม 2. แบบสัมภาษณ์ 3. แบบสัมภาษณ์กึ่ง

โครงสร้าง 4. แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง 5. แบบบันทึกข้อมูล

6. แบบอื่น

2.6.11. แหล่งข้อมูล 1. คน 2. เอกสาร 3. ปรากฏการณ์สังคม

4. อื่น ๆ.....

2.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.7.1. ไม่ใช้สถิติเป็นเครื่องมือ

2.7.2. ใช้สถิติเป็นเครื่องมือในระดับต่างๆ ดังนี้

1. สถิติระดับ Univariate คือ..

2. สถิติระดับ Bivariate.คือ.

3. สถิติระดับ Multivariate คือ.

3. ด้านความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์

ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์มีอยู่ สององค์ประกอบ คือ 1) ด้านเรื่องที่ทำวิจัย

2) ด้านวิธีการวิจัย

3.1 ความก้าวหน้าของเรื่องที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1.1 เป้าหมายของการวิจัย

3.1.1.1 เหตุผลของการวิจัย

3.1.1.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

3.1.1.3 สรุปเป้าหมายการวิจัย

3.1.2 ขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา

3.1.2.1 เรื่องที่ศึกษาอยู่ในขอบเขตของสาขาวิชา 1) ไม่อยู่ 2) อยู่ในสาขาวิชา

3.1.2.2 เรื่องที่ศึกษามีความสำคัญต่อสาขาด้านใดเป็นหลัก 1) ด้านทฤษฎี

2) ด้านวิธีการศึกษา 3) ด้านการปฏิบัติ 4) ด้านอื่น ๆ

3.1.3 นวัตกรรมหรือความเป็นต้นแบบหรือการมีข้อเสนอใหม่ของการวิจัย

คุษฎีนิพนธ์ที่ศึกษาอยู่ในรูปแบบใดต่อไปนี้

1) สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาใหม่

- 2) สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาใหม่
- 3) สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาใหม่
- 4) สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาใหม่
- 5) สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาเก่า
- 6) สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาเก่า
- 7) สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาเก่า
- 8) สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาเก่า

3.2 คุณภาพหรือความก้าวหน้าด้านวิธีการวิจัย ประกอบด้วย

3.2.1 ความตรงของการวิจัย

- 3.2.1.1 เป็นการวิจัยแบบทดลองหรือกึ่งทดลองหรือไม่ 1. เป็น 2. ไม่เป็น
- 3.2.1.2 ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธีการทางสถิติหรือไม่ 1. มี 2. ไม่มี
- 3.2.1.3 ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธีการอื่น ๆ หรือไม่ 1. มี 2. ไม่มี
- 3.2.1.3 สมมติฐานการวิจัย มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยรองรับอย่างเหมาะสม
ในระดับใด 1. สูง 2. ต่ำ
- 3.2.1.4 สมมติฐานการวิจัย มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยรองรับอย่างเหมาะสม
ในระดับใด 1. สูง 2. ต่ำ
- 3.2.1.5 ระบุค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือหรือไม่
1. ระบุ 2. ไม่ระบุ
- 3.2.1.6 ระบุค่าความตรง (Validity) ของเครื่องมือหรือไม่ 1. ระบุ 2. ไม่ระบุ
- 3.2.1.7 กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมในระดับใด 1. สูง 2. ต่ำ
- 3.2.1.8 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมในระดับใด 1. สูง 2. ต่ำ
- 3.2.1.9 คำนึงถึงทฤษฎีความน่าจะเป็นในทุกขั้นตอนของการสุ่มตัวอย่าง
หรือไม่ 1. ใช่ 2. ไม่ใช่
- 3.2.1.10 ระบุการทดสอบไค้ปกติ (Normality) ของข้อมูลก่อนการวิเคราะห์
ขั้นสูงหรือไม่ 1. ระบุ 2. ไม่ระบุ
- 3.2.1.4 ระบุค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือหรือไม่ 1. ระบุ 2. ไม่ระบุ
- 3.2.1.5 ระบุค่าความตรง (Validity) ของเครื่องมือหรือไม่ 1. ระบุ 2. ไม่ระบุ
- 3.2.1.6 ระบุการทดสอบไค้ปกติ (Normality) ของข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ขั้น
สูงหรือไม่ 1. ระบุ 2. ไม่ระบุ

- 3.2.1.7 สมมติฐานการวิจัย มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยรองรับอย่างเพียงพอหรือไม่ 1. สูง 2. ต่ำ
- 3.2.1.8 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมหรือไม่
1. เหมาะสมสูง 2. เหมาะสมต่ำ
- 3.2.1.9 สุ่มตัวอย่างโดยใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็นหรือไม่ 1. ใช่ 2. ไม่ใช่
- 3.2.1.10 ใช้เทคนิคการสุ่มเหมาะสมหรือไม่ 1. เหมาะสมสูง 2. เหมาะสมต่ำ
- 3.2.2 การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย
- 3.2.2.1 กรอบการศึกษาเป็นแบบ
1) Theoretical Framework 2) Conceptual Framework
- 3.2.2.2 ข้อสรุปเชิงทฤษฎีปรากฏอยู่ในส่วนสรุปและอภิปรายผล 1) มี 2) ไม่มี
- 3.2.2.3 ทฤษฎีหลักที่ใช้ 1.....
- 3.2.2.4 ทฤษฎีหลักที่ใช้ 2.....
- 3.2.3 การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการวิจัย
- 3.2.3.1 คฤษฎีนิพนธ์ เป็นการวิจัยแบบทดลองหรือกึ่งทดลองหรือไม่
1) เป็น 2) ไม่เป็น
- 3.2.3.2 คฤษฎีนิพนธ์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติขั้นสูงหรือไม่
1) วิเคราะห์ 2) ไม่วิเคราะห์
- 3.2.3.3 ใช้สถิติเหมาะสมกับระดับการวัดหรือไม่
1) เหมาะสม 2) ไม่เหมาะสม
- 3.2.3.4 ระบุการตรวจสอบฐานคติของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ด้วยสถิติหรือไม่ (เช่น ทดสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) หรือการตรวจสอบความเป็นโค้งปกติ(Normality) ของข้อมูลหรือไม่
1) ระบุ 2) ไม่ระบุ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากคฤษฎีนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ด้วยตนเอง โดยการอ่านจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้ คฤษฎีนิพนธ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จำนวน 207 เล่ม ผู้ศึกษาดาวนโหลดมาจากห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบัน แล้วนำมาเก็บไว้ในรูปไฟล์ คฤษฎีนิพนธ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 112 เล่ม ผู้ศึกษาดาวนโหลดฉบับสมบูรณ์มาจาก Thailis แล้วนำมาเก็บไว้ในรูปไฟล์ข้อมูล สำหรับคฤษฎีนิพนธ์วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 20 เล่ม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการอ่านในห้องสมุดของวิทยาลัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการอ่านแล้วบันทึกประเด็นหรือตัวแปรลงในแบบบันทึกข้อมูลตั้งแต่เล่มที่ 1 ถึง เล่มที่ 339

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. พรรณนาข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ในส่วนที่ 1 ลักษณะเฉพาะ และ 2 ลักษณะทั่วไปของคุษฎีนิพนธ์
2. ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในส่วนที่ 3 ด้านความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์
3. ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงตรรกะ (Logical Analysis) และหลักคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Approach) ในส่วนของการสรุปผล และการอภิปรายผล
4. การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลจะเสนอในภาพรวม

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

- ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่เป็นความลับของกลุ่มตัวอย่างและการนำเสนอข้อมูลดังนี้
1. ไม่ระบุชื่อเจ้าของผลงานในแบบบันทึกข้อมูล รายชื่อของกลุ่มตัวอย่างจะแยกออกจากแบบบันทึกข้อมูล และจะไม่เก็บไว้ในที่เดียวกัน ดังนั้นจึงไม่สามารถทราบได้ว่าข้อมูลในแบบบันทึกนั้นเป็นของใคร
 2. การนำเสนอข้อมูลในการวิจัย จะเสนอเป็นภาพรวม ไม่มีการแยกเสนอเป็นรายบุคคล
 3. การเก็บรักษาข้อมูล จะเก็บไว้อย่างรัดกุมมีเพียงผู้วิจัยเท่านั้นที่จะเข้าถึงได้ ข้อมูลที่ได้จะเก็บรักษาไว้ 1 ปี เมื่อการวิจัยเสร็จสิ้นจะทำลายทิ้งทันที

บทที่ 4

ผลการศึกษา

บทนี้เสนอผลการวิเคราะห์คณาจารย์ 339 เล่ม โดยจะกล่าวถึงใน 3 เรื่อง คือ 1) ลักษณะเฉพาะของคณาจารย์ หัวข้อนี้จะบอกว่าคณาจารย์ที่ศึกษามาจากสถาบันไหน และใครคือผู้ทำ 2) ลักษณะทั่วไปของคณาจารย์ หัวข้อนี้จะบอกว่าคณาจารย์มีขนาดเท่าไร ออกแบบการวิจัยอย่างไร มีกระบวนการเก็บข้อมูลอย่างไร และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร 3) ความก้าวหน้าของคณาจารย์ หัวข้อนี้จะบอกว่า เรื่องที่ศึกษาและวิธีการศึกษามีความก้าวหน้าหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

ลักษณะเฉพาะของคณาจารย์

ลักษณะเฉพาะของคณาจารย์ประกอบด้วย 1) มหาวิทยาลัยที่จบการศึกษา 2) ปีที่จบการศึกษา 3) ประชานที่ปรึกษาคณาจารย์ 4) อายุ และ 5) อาชีพของผู้ทำคณาจารย์

มหาวิทยาลัยที่จบการศึกษา

คณาจารย์ส่วนใหญ่เป็นของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ตารางที่ 18 มหาวิทยาลัยที่จบการศึกษา

มหาวิทยาลัย	จำนวน	ร้อยละ
1. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	207	61.06
2. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	112	33.04
3. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา	20	5.90
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 18 จำนวนคณาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นคณาจารย์ที่อยู่ในห้องสมุดของแต่ละสถาบัน เกือบทั้งหมดเผยแพร่ออนไลน์โดยมหาวิทยาลัยต้นสังกัดและ “โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย” (Thailis) ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา คนทั่วไปเมื่อเป็นสมาชิกแล้วก็สามารถโหลดคณาจารย์ฉบับสมบูรณ์ได้ฟรีทุกเล่ม เฉพาะอย่างยิ่ง

คุณฉินพันธ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์นั้นสามารถเข้าถึงได้ด้วยเครื่องมือในการค้นหา (Search Engine) ทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกหรือเข้าไปในเครือข่ายห้องสมุด

อย่างไรก็ตามจำนวนคุณฉินพันธ์ที่ปรากฏอาจไม่สะท้อนตัวเลขที่แท้จริงของผู้จบการศึกษา เพราะจากการสำรวจห้องสมุดเมื่อ 20 ตุลาคม 2555 พบว่าตัวเลขยังไม่เปลี่ยนแปลงไปจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในที่นี้ นั่นคือคุณฉินพันธ์เล่มล่าสุดของมหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ที่ พ.ศ. 2554 ในขณะที่เล่มล่าสุดของ มหาวิทยาลัยบูรพาที่เผยแพร่สู่สาธารณะอยู่ที่ ปี พ.ศ. 2552 และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เล่มสุดท้ายจะเป็นของปี 2555 แต่ปัญหาก็คือคุณฉินพันธ์ของปีสุดท้ายนี้มีเพียง 3 เล่มเท่านั้น นั่นแสดงว่าต้องมีผู้จบการศึกษามากกว่านี้ และที่สำคัญสิ่งที่บ่งชี้ว่าจำนวนคุณฉินพันธ์ที่ปรากฏจะน้อยกว่าผู้ที่จบการศึกษาก็คือ มีผู้จบการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ก่อนปี 2552 จำนวน 3 ท่าน แต่ไม่ปรากฏว่าคุณฉินพันธ์ของพวกเขาอยู่ในห้องสมุดหรือเผยแพร่ต่อสาธารณะในที่ไหนใด ๆ

ปีที่จบการศึกษา

คุณฉินพันธ์ถูกผลิตขึ้นโดยเฉลี่ย ปีละ 13.56 เล่ม จำนวนที่ผลิตได้ต่ำสุดคือ 1 เล่มในปี 2531 และสูงสุดคือ 54 เล่มในปี 2550

ตารางที่ 19 ปีที่จบการศึกษา

ปี	จำนวน	ร้อยละ	ปี	จำนวน	ร้อยละ
2531	1	0.30	2544	13	3.80
2532	2	0.60	2545	11	3.20
2533	3	0.90	2546	16	4.70
2534	3	0.90	2547	14	4.10
2535	2	0.60	2548	5	1.50
2536	10	2.90	2549	20	5.90
2538	2	0.60	2550	54	15.90
2539	4	1.20	2551	29	8.60
2540	5	1.50	2552	49	14.50
2541	4	1.20	2553	52	15.30
2542	4	1.20	2554	25	7.40
2543	8	2.40	2555	3	0.90
รวม				339	100.00

ถ้าพิจารณาผลผลิตคุษฎีนิพนธ์โดยรวมเทียบกับระยะเวลา พบว่าในทศวรรษแรก (2531-2540) ผลิตได้ 32 เล่ม ในทศวรรษที่สอง (2541-2550) เพิ่มขึ้นเป็น 149 เล่ม และในทศวรรษ ปัจจุบันเพิ่งผ่านมาได้ 5 ปี จำนวนคุษฎีนิพนธ์ก็มีถึง 155 เล่ม นี่เป็นผลของการเข้าร่วมของ สองสถาบันคือ มหาวิทยาลัยรามคำแหงในปี 2545 และวิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ในปลายปี 2546 ในอนาคตทั้งสถาบันของรัฐและเอกชน จะเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น จำนวนผู้จบ การศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขารัฐประศาสนศาสตร์ก็คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นเท่าทวีคูณ

ปีที่จบการศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัย

คุษฎีนิพนธ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์เล่มแรกผลิตได้ในปี 2531 มหาวิทยาลัยรามคำแหงผลิตได้ในปี 2548 มหาวิทยาลัยบูรพา ปี 2550

ตารางที่ 20 ปีที่จบการศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัย

ปี	สถาบัน ฯ	ม.รามคำแหง	ม.บูรพา	รวม
2531-2540	32	0	0	32
2541-2545	40	0	0	40
2546	16	0	0	16
2547	14	0	0	14
2548	4	1	0	5
2549	15	5	0	20
2550	13	39	2	54
2551	8	15	6	29
2552	17	20	12	49
2553	32	20	0	52
2554	13	12	0	25
2555	3	0	0	3
รวม	207	112	20	339

จากตารางที่ 20 ถ้าจำแนกความสามารถด้านการผลิตตามมหาวิทยาลัย พบว่า สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) ใช้เวลา 28 ปี (2555-2528) ผลิตคุษฎีนิพนธ์ได้ 207 เล่ม เท่ากับว่า ผลิตได้เฉลี่ยปีละ 7.4 เล่ม ในขณะที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงเฉลี่ยปีละ (112 หารด้วย 2554-2545)

11.2 เล่ม และมหาวิทยาลัยบูรพาเฉลี่ยปีละ (20 หารด้วย 2552-2546) 2.5 เล่ม จะเห็นว่ามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความสามารถด้านการผลิตกว่าปีละ 1.5 เท่า และมากกว่า มหาวิทยาลัยบูรพาถึง 4.5 เท่า

ประธานที่ปรึกษาคณบดี

อาจารย์ที่เป็นประธานที่ปรึกษาคณบดีรวมทั้งสิ้น 61 ท่าน โดยเฉลี่ยเป็นที่ปรึกษาท่านละ 6.5 เล่ม เป็นที่ปรึกษาค่ำสุดคือ 1 เล่ม สูงสุดคือ 29 เล่ม คณบดีนั้นมากกว่าครึ่งมีประธานที่ปรึกษาเป็นระดับรองศาสตราจารย์

ตารางที่ 21 รายชื่อประธานที่ปรึกษาคณบดี

ชื่อประธานที่ปรึกษา	จำนวน (อังกฤษ + ไทย)	ร้อยละ
ประธานที่ปรึกษาระดับศาสตราจารย์	92	27.10
1. ศ.ดร. สมบัติ ชำรงธัญวงศ์	22 (21 + 1)	6.48
2. ศ.ดร. สุจิตรา บุญยรัตพันธ์	17 (14 + 3)	5.01
3. ศ.ดร. วรเดช จันทรร	14 (7 + 7)	4.12
4. ศ.ดร. พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ	11 (10 + 1)	3.24
5. ศ.ดร. ดิน ปรัชญพฤทธิ์	11	3.24
6. ศ.ดร. ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์	3 (0 + 3)	0.88
7. ศ.ดร. ไพบุญย์ ช่างเรียน	4 (1 + 3)	1.17
8. ศ.ดร. อรุณ รักธรรม	2 (0 + 2)	0.58
9. ศ.ดร. พิทยา บวรวัฒนา	4 (1 + 3)	1.17
10. ศ.ดร. ศุภชัย ยาวะประภาส	1 (1 + 0)	0.29
11. ศ.ดร. สมศักดิ์ ชูโต	1	0.29
12. ศ.ดร. อมร รักษาสัตย์	1	0.29
13. ศ.ดร. ทินพันธ์ นาคะตะ	1	0.29
ประธานที่ปรึกษาระดับรองศาสตราจารย์	197	58.10
14. รศ.ดร. อุทัย เลหาวิเชียร	29 (2 + 27)	8.55
15. รศ.ดร. จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์	28 (20 + 8)	8.25
16. รศ.ดร. จุรี วิจิตรวาทการ	18 (15 + 3)	5.30
17. รศ.ดร. ปิยนุช เงินคล้าย	18	5.30
18. รศ.ดร. พลภัทร บุราคม	10 (8 + 2)	2.94

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ชื่อประธานที่ปรึกษา	จำนวน (อังกฤษ + ไทย)	ร้อยละ
19. รศ.ดร. ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์	9 (6 + 3)	2.65
20. รศ.ดร. อุดม ทุมโฆสิต	9 (2 + 7)	2.65
21. รศ.ดร. ปฐม มณีโรจน์	8 (1 + 7)	2.35
22. รศ.ดร. นิสดาร์ก เวชยานนท์	7 (5 + 2)	2.06
23. รศ.ดร. มนตรี โสคติยานุรักษ์	6 (3 + 3)	1.76
24. รศ. ดำรงค์ศักดิ์ จันทโททัย	6	1.76
25. รศ.ดร. ทิพาพร พิมพิสุทธิ	6	1.76
26. รศ.ดร. สมพร แสงชัย	6	1.76
27. รศ.ดร. ไพศาล สุริยะมงคล	5 (4 + 1)	1.47
28. รศ.ดร. วินิต ทรงประทุม	4 (2 + 2)	1.17
29. รศ.ดร. ถวัลย์ วรเทพพุดิพงษ์	4 (2 + 2)	1.17
30. รศ.ดร. พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ	3 (3 + 0)	0.88
31. รศ.ดร. ณัฐฐา วินิจฉัยภาค	1 (1 + 0)	0.29
32. รศ. ทวีศักดิ์ สุกทกวาทิน	1 (1 + 0)	0.29
33. รศ.ดร. บุญอนันต์ พันิชทรัพย์	1	0.29
34. รศ.ดร. ชาติชาย ณ เชียงใหม่	1	0.29
35. รศ.ดร. แก้วตา ผู้พัฒน์พงศ์	2	0.58
36. รศ.ดร. จักรพันธ์ วงศ์บูรณาวาทย	2	0.58
37. รศ.ดร. ดำรงค์ วัฒนา	2	0.58
38. รศ.ดร. พลศักดิ์ จิรไกรศิริ	3	0.88
39. รศ.ดร. สุมาลี วงษ์วิฑิต	2	0.58
40. รศ.ดร. วิภร เกตุแก้ว	3	0.88
41. รศ.ดร. อภิญญา รัตนมงคลมาศ	1	0.29
42. รศ.ดร. วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์	1	0.29
43. รศ.ดร. มนตรี เจนวิทย์การ	1	0.29

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ชื่อประธานที่ปรึกษา	จำนวน (อังกฤษ + ไทย)	ร้อยละ
ประธานที่ปรึกษาระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์	34	10.00
44. ผศ.ดร. สุวรรณิ แสงมหาชัย	13	3.83
45. ผศ.ดร. ไพโรจน์ ภัทรนรากุล	12 (10 + 2)	3.53
46. ผศ.ดร. จันทรานุช महाกาญจน	3 (1 + 2)	0.88
47. ผศ.ดร. เกษมศักดิ์ โชติชาครพันธ์	1 (1 + 0)	0.29
48. ผศ.ดร. วีระวัฒน์ ปันนิตามัย	1	0.29
49. ผศ.ดร. รวิภา ธรรมโชติ	2	0.58
50. ผศ.ดร. รำจวน เบญจศิริ	1	0.29
51. พลเอก ผศ. ดร. เกษมชาติ นเรศเสนีย์	1	0.29
ประธานที่ปรึกษาระดับอาจารย์	16	4.7
52. อ.ดร. อัครกรณ์ วงศ์ปรีดี	1	0.29
53. อ.ดร. เฉลิม ศรีผดุง	3	0.88
54. อ.ดร. จารุวรรณ ธาดาเดช	3	0.88
55. อ.ดร. ดวงรัตน์ กมลโบล	1	0.29
56. อ.ดร. พัด ลวางกูร	1	0.29
57. อ.ดร. ทิพรัตน์ บุษปะศิริ	2	0.58
58. อ.ดร. บวร ประพฤตติดี	2	0.58
59. อ.ดร. พัสตภา เรืองรอง	1	0.29
60. อ.ดร. บุญเลิศ ไพรินทร์	1	0.29
61. พ.อ.ดร. อรรคเดช ประทีปอุยานนท์	1	0.29
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 21 คณาจารย์จะไปประจำตัวอยู่ที่ อาจารย์ที่เป็นหัวหน้าสาขา นั่นคือที่สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์อยู่ที่ รศ.ดร. จินดาลักษณ์ วัฒนสินธ์ 28 เล่ม รองลงไปคือ ศ.ดร. สมบัติ ชำรงชัยวงศ์ รศ.ดร. จุรี วิจิตรวาทการ และ ศ.ดร. สุจิตรา บุญยรัตพันธ์ ท่านละ 22, 18, 17 เล่มตามลำดับ สำหรับมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าส่วนใหญ่ไปอยู่ที่ รศ.ดร. อุทัย เลหาวิเชียร 26 เล่ม (อีก 3 เล่มที่เหลือคือภาษาอังกฤษ 2 เล่ม ภาษาไทย 1 เล่มท่านเป็นที่ปรึกษา

ให้กับนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์) รองลงมาคือ รศ.ดร. ปิยนุช เงินคล้าย 18 เล่ม และ ผศ.ดร. สุวรรณิ แสงมหาชัย 13 เล่ม ส่วนของมหาวิทยาลัยบูรพาในจำนวนนักศึกษาที่จบทั้งหมด 20 คนในช่วงปี 2550-2552 เป็นของ ศ.ดร. ดิน ปรัชญพฤทธิ 10 เล่ม (อีก 1 เล่ม ท่านเป็นที่ปรึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง)

การมีนักศึกษาขอให้เป็นที่ปรึกษาจำนวนมาก Cone and Foster (1998) ให้ข้อสังเกตว่า อาจารย์ท่านนั้นต้องมีความสามารถทั้งในทางวิชาการและในทางสังคม ทางวิชาการคือความสามารถในประเด็นหรือหัวข้อของคณาภิพนธ์ ทางสังคมคือมีเวลาและมีความเป็นกันเองหรือมีสัมพันธภาพอันดีหรือความคุ้นเคยกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา อย่างไรก็ตาม Cone and Foster ให้ข้อสังเกตว่า โดยทั่วไปแล้วทั้งสองคุณสมบัติมักไม่อยู่ด้วยกัน นั่นคืออาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถก็มักไม่มีเวลา ในขณะที่ท่านที่มีเวลาและสัมพันธภาพอันดีก็มีความรู้ความสามารถที่ไม่ตรงกับประเด็นปัญหาที่จะศึกษา นักศึกษาต้องตัดสินใจว่าอย่างไรเหมาะสมกับตนมากที่สุด สำหรับการศึกษานี้ของไทยยังมีผู้สนใจศึกษาในเรื่องนี้ไม่มากนัก ดังนั้นจึงยังไม่ทราบว่าปัจจัยใดนอกเหนือไปจากการเป็นหัวหน้าหลักสูตรที่ทำให้ให้นักศึกษาไปกระจุกอยู่ที่อาจารย์ท่านใดท่านหนึ่ง

สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งคือ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความเชื่อมโยงกันทางด้านรูปแบบและท่วงทำนองของคณาภิพนธ์สูงมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์คนสำคัญของมหาวิทยาลัยรามคำแหงเคยเป็นอาจารย์ และอาจารย์ส่วนหนึ่งก็จบจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มาก่อน

อายุของผู้ทำคณาภิพนธ์

อายุเฉลี่ยของผู้ทำคณาภิพนธ์คือ 45.28 ปี ผู้ทำที่อายุน้อยที่สุดคือ 29 ปี และสูงสุดคือ 65 ปี

ตารางที่ 22 อายุของผู้ทำคณาภิพนธ์

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
29-30 ปี	2	0.60
31-40 ปี	47	13.80
41-50 ปี	60	17.60
51-60 ปี	44	12.90
61-70 ปี	7	2.00
ไม่เขียน	12	3.40
ไม่บอก	169	49.70
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 22 พบว่า อายุเฉลี่ยของผู้จบการศึกษาค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับอายุเฉลี่ย 37 ปี ของนักศึกษาในระดับปริญญาโทที่ศึกษาเคยสำรวจจากงานนิพนธ์ 802 เล่ม (เฉลิม เกิดโมลี, 2548, หน้า 119) สิ่งนี้บ่งชี้ว่าผู้เข้ามาศึกษาเกือบทั้งหมดมีประสบการณ์ทางอาชีพและทางสังคม มาพอสมควร ผลดีย่อมเกิดขึ้นในแง่ที่ว่าผู้ศึกษาสามารถนำเอาศาสตร์ในสาขาไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างกว้างขวางตามฐานอาชีพและประสบการณ์ของแต่ละท่าน ผลเสียก็คือ เขาอาจไม่ได้นำความรู้ ที่ศึกษาไปใช้เพราะมีอาชีพนอกสาขา

สำหรับผู้ที่ “ไม่เขียน” หมายถึงผู้ที่ไม่เขียนประวัติของตนเองลงในท้ายเล่มดัชนีนิพนธ์ และผู้ที่ “ไม่บอก” คือผู้ที่เขียนประวัติของตนทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องสำคัญอยู่ สองเรื่องคือ อาชีพกับ อาชีพปัจจุบัน

อาชีพของผู้ทำดัชนีนิพนธ์

ผู้ทำดัชนีนิพนธ์ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนจากทั่วประเทศ รวมทั้ง มหาวิทยาลัยในประเทศเพื่อนบ้าน รองลงมาคือข้าราชการจากกระทรวงต่าง ๆ และเจ้าของกิจการและพนักงานจากวงการธุรกิจ

ตารางที่ 23 อาชีพของผู้ทำดัชนีนิพนธ์

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ธุรกิจเอกชน	84	25.00
1.1 ธุรกิจทั่วไป	72	
1.2 พนง. การบินไทย	7	
1.3 องค์กรสาธารณะ	3	
1.4 อาชีพอิสระ	2	
2. ข้าราชการ	105	31.00
2.1 ข้าราชการทั่วไป	76	
2.2 ทหาร ตำรวจ	21	
2.3 แพทย์และพยาบาล	4	
2.4 พนง. รัฐวิสาหกิจ	4	
3. อาจารย์	129	38.00
3.1 มหาวิทยาลัยของรัฐ	49	
3.2 มหาวิทยาลัยเอกชน	38	

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
3.3 ม.ราชภัฏ และ ม.เทคโนโลยี ฯ	33	
3.4 ม.ต่างประเทศ	5	
3.5 วิทยาลัยและโรงเรียน	4	
4. ไม่เขียน	14	4.00
5. ไม่บอก	7	2.00
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 23 จะเห็นว่าผู้จบการศึกษามาจากหลากหลายอาชีพ ในอดีตส่วนใหญ่ผู้ศึกษาจะเป็นอาจารย์ เช่น ในระยะเริ่มแรกที่เป็นหลักสูตรภาษาไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่าในจำนวน 34 คนที่จบการศึกษา เกือบทั้งหมดเป็นการศึกษาต่อของอาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เหลือเป็น ข้าราชการจากกรมตำรวจ 1 ท่าน ผังเมือง 1 ท่าน รัฐวิสาหกิจ 1 ท่าน และมีนักวิจัยของภาคเอกชนอีก 1 ท่าน ในปีต่อ ๆ มามีผู้เข้าศึกษาหลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์เปิดหลักสูตรภาษาไทยอีกครั้งในปี 2551 สำหรับหลักสูตรภาษาอังกฤษเปิดมาตั้งแต่ปี 2536 ต่อมาในปี 2545 และ ปี 2546 มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยบูรพาที่จัดการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษายังมีความหลากหลายมากขึ้น กระนั้นก็ตามสัดส่วนของอาจารย์ก็ยังเป็นกลุ่มใหญ่อยู่เช่นเดิม คือเป็นอาจารย์ที่มาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยเอกชนในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน เพียงแต่ข้าราชการและกลุ่มธุรกิจเพิ่มขึ้นเกือบร้อยเท่าจากเมื่อแรกเริ่ม นักศึกษาส่วนใหญ่ในช่วงหลังล้วนเป็นผู้มีสถานภาพสูงในองค์กร เช่นเป็นรองปลัดกระทรวง เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด หรือเจ้าของกิจการ โรงสีไฟ เป็นต้น ไม่มีใครบอกได้ว่าผู้ศึกษามีอายุเฉลี่ยสูงขึ้น มีสถานภาพทางสังคมสูง จะเป็นผลบวกผลลบต่อศาสตร์ในสาขาอย่างไรหรือไม่ แต่ในด้านเนื้อหาสาระในคุษณินิพนธ์แล้ว Felbinger et al. (1999) ให้ข้อสังเกตว่าการที่ผู้ศึกษาในระดับปริญญาเอกเป็นผู้มีประสบการณ์ทางอาชีพหรือนักปฏิบัติมาก่อน ส่งผลให้คุษณินิพนธ์ของพวกเขามักเน้นไปที่การแก้ปัญหาในเชิงปฏิบัติมากกว่าจะมุ่งผลิตองค์ความรู้ทางทฤษฎี

ลักษณะทั่วไปของคุษฎินิพนธ์

ลักษณะทั่วไปของคุษฎินิพนธ์กล่าวถึง 1) จำนวนหน้าบทคัดย่อ 2) จำนวนหน้ารายงานฉบับสมบูรณ์ 3) สาขาย่อยของเรื่องที่วิจัย 4) วัตถุประสงค์ของการวิจัย 5) ประเภทของการวิจัย 6) การออกแบบการวิจัย และ 7) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

จำนวนหน้าบทคัดย่อของคุษฎินิพนธ์

คุษฎินิพนธ์มีบทคัดย่อโดยเฉลี่ย 2.37 หน้า จำนวนหน้าบทคัดยอต่ำสุดคือ 1 หน้าและสูงสุดคือ 11 หน้า

ตารางที่ 24 จำนวนหน้าของบทคัดย่อ

จำนวนหน้า	จำนวน (เล่ม)	ร้อยละ
1	17	5.00
2	210	61.90
3	93	27.40
4	10	3.00
5	8	2.40
11	1	0.30
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 24 แม้ว่าคุษฎินิพนธ์ส่วนใหญ่จะมีขนาด 2 หน้า แต่ก็เห็นได้ชัดว่าโดยรวมแล้วมีความแตกต่างอยู่มากเช่นกัน สิ่งนี้ชี้ว่าสถาบันอาจไม่เคร่งครัดกับเรื่องนี้มากนัก

บทคัดย่อโดยทั่วไปมักถูกจำกัดด้วยจำนวนคำ เช่นสถาบัน AIT (AIT, 2000) กำหนดว่าบทคัดย่อจะต้องมีขนาดไม่เกิน 200 คำ บทคัดย่อที่ยาวเกินไปนับว่าใช้ไม่ได้ เพราะจะไปมีปัญหากับการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูล Singleton et al. (1988, pp. 474) ให้ทัศนะว่าบทคัดย่อควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 150-200 คำ ส่วน Trochim (2000) เห็นว่าบทคัดย่อควรมีความยาวไม่เกิน 125 คำ

สำหรับภาษาไทย สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544, หน้า 417) เสนอว่า บทคัดย่อที่ดีไม่ควรเกิน 1 หน้า แต่ บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธ์ (2532, หน้า 42-43) กลับเสนอว่าบทคัดย่อภาษาไทยควรมีความยาวไม่เกิน 500 คำ

จำนวนหน้าของคุษฎีนิพนธ์

จำนวนหน้าของคุษฎีนิพนธ์โดยเฉลี่ยคือ 253.78 หน้า จำนวนหน้าต่ำสุด คือ 71 หน้า สูงสุดคือ 563 หน้า

ตารางที่ 25 จำนวนหน้าของคุษฎีนิพนธ์

ที่	จำนวนหน้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	75-100	3	0.90
2	101-150	24	7.00
3	151-200	71	21.00
4	201-250	92	27.00
5	251-300	58	17.00
6	301-350	43	13.00
7	351-400	26	7.60
8	401-450	12	3.60
9	451-500	7	2.00
10	501-550	2	0.60
11	551-563	1	0.30
	รวม	339	100.00

จากตารางที่ 25 จะเห็นว่าจำนวนหน้าของคุษฎีนิพนธ์แตกต่างกันอย่างมาก แต่ค่าเฉลี่ยของคุษฎีนิพนธ์ไทยสูงกว่าของจีนที่ Jing (2008) ระบุไว้โดยเฉลี่ย 165 หน้า (ต่ำสุด 75 หน้า สูงสุด 348 หน้า) แต่ใกล้เคียงกับที่ Adams and White (1994) ศึกษาไว้ นั่นคือพบว่าคุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่ศึกษามีจำนวนหน้ามากกว่า 250 หน้า พวกเขาถือว่าถ้าคุษฎีนิพนธ์จัดทำอย่างเป็นระบบ ขนาดจำนวนหน้าไม่เกิน 150 หน้าก็นับเป็นงานที่มีคุณภาพได้

สำหรับคุษฎีนิพนธ์ไทย เอกสารตำราไม่ได้แนะนำไว้ว่าควรมีกี่หน้า แต่จากการสำรวจงานนิพนธ์ในระดับปริญญาโทของผู้ศึกษาพบว่าโดยเฉลี่ยมีขนาด 105 หน้า สำหรับคุษฎีนิพนธ์มีแนวปฏิบัติที่บอกต่อ ๆ กันมาว่างานวิจัยทางสังคมควรมีจำนวนหน้ามากกว่างานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เพราะความหลากหลายของแนวคิดและข้อโต้แย้ง กระนั้นก็ตาม บอกไม่ได้ด้วยตนเองว่าคุษฎีนิพนธ์ทางสังคมศาสตร์ควรมีขนาดเท่าไร ในเชิงหลักการมีนักวิชาการจำนวนหนึ่งกล่าวว่า

จำนวนหน้าไม่สำคัญเท่ากับเนื้อหา แต่ในความเป็นจริงจำนวนหน้าที่มากกว่าให้ผลในเชิงบวกแก่ผู้ทำมากกว่าเสมอ ดังนั้นจึงพบว่าจำนวนหน้าของคุษฎีนิพนธ์เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ไม่เว้นแม้แต่คุษฎีนิพนธ์ในประเทศจีนที่เพิ่งจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาเอกได้ไม่นานก็ถูกกล่าวถึงในแง่ที่ว่า “Many Citations, Little Innovation”

สาขาย่อยของเรื่องที่ทำคุษฎีนิพนธ์

เรื่องที่สนใจศึกษามากที่สุดคือ การวิเคราะห์นโยบาย รองลงมาคือ ทฤษฎีองค์การ และ ทฤษฎีการบริหาร

ตารางที่ 26 สาขาย่อยของเรื่องที่ทำคุษฎีนิพนธ์

สาขา (Area Studies)	จำนวน	ร้อยละ
1. การวิเคราะห์นโยบาย (Policy Analysis)	80	23.60
2. ทฤษฎีองค์การ (Organization Theory)	73	21.53
3. ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory)	68	20.06
4. การบริหารบ้านเมืองและประชาสังคม (Governance and Civil Society)	34	10.03
5. การบริหารงานบุคคล (Personnel Administration)	25	7.37
6. เทคนิคการบริหาร (Management Science)	21	6.20
7. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (Intergovernmental Relations)	14	4.13
8. การคลังและงบประมาณ (Finance and Budgeting)	12	3.54
9. รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ (Comparative Public Administration)	12	3.54
10. อื่น ๆ (Others)	-	-
รวม	339	100

จากตารางที่ 26 มีข้อสังเกตว่า ประเด็นปัญหาที่ทำคุษฎีนิพนธ์มากกว่าร้อยละ 60 ยังอยู่ในสามสาขาใหญ่คือ 1) การวิเคราะห์นโยบาย 2) ทฤษฎีองค์การ และ 3) ทฤษฎีการบริหาร สิ่งที่น่าสังเกตก็คือ การบริหารงานบุคคลกลับไม่ได้รับความสนใจศึกษามากเท่ากับงานนิพนธ์ในระดับ

ปริญญาโท แต่สิ่งที่ยังคงเป็นปรากฏการณ์ทั่วไปก็คือ การศึกษานโยบายมักเน้นไปที่การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การตั้งวัตถุประสงค์ของงานวิจัย พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ (2550) แนะนำว่าจะต้องตั้งตามระดับความเข้มข้นของสถิติที่จะนำมาใช้วิเคราะห์ ซึ่งโดยทั่วไปจะมีอยู่ 3 ระดับ ระดับพรรณนา ข้อมูล ระดับความสัมพันธ์ และระดับการอธิบาย ผลการศึกษาพบว่า คุษฎีนิพนธ์มากกว่าครึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม ในขณะที่ส่วนที่เหลือมุ่งพรรณนาปรากฏการณ์

ตารางที่ 27 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อการสำรวจค้นหา	0	0.00
2. เพื่อการพรรณนา	139	41.00
3. เพื่อการอธิบาย	200	59.00
รวม	339	100

จากตารางที่ 27 พบว่า ไม่มีงานวิจัยที่เป็นประเภทสำรวจค้นหา (Exploratory Research) สำหรับการวิจัยในเชิงพรรณนานั้นพบว่า ส่วนหนึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และงานวิจัยแบบผสมที่ใช้วิธีการเชิงคุณภาพเป็นหลักซึ่งมีอยู่ 4 เล่ม สำหรับงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการอธิบาย เมื่อไม่ใช้การวิจัยแบบทดลองหรือกึ่งทดลอง ก็หมายความว่างานวิจัยเหล่านี้ต้องใช้ สถิติในระดับสูง (Multivariate) มาวิเคราะห์ สิ่งนี้นับเป็นความก้าวหน้าประการหนึ่งของคุษฎีนิพนธ์ เพราะการศึกษาในระดับปริญญาโท เช่นที่ Texas State University (Ilo, 2005, p. 52) พบว่าเกือบร้อยละ 80 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา หรือเมื่อถอยหลังไปอีก 20 ปี ในบทความทางวิชาการจากการสำรวจของ Perry and Kraemer (1986) พบว่าในจำนวนบทความ 289 บทความที่ตีพิมพ์ใน PAR (Public Administration Review) ในรอบ 10 ปี คือ 1975-1984 เป็นการวิจัยแบบสำรวจค้นหา ร้อยละ 70 เป็นการวิจัยในระดับความสัมพันธ์ร้อยละ 20 ในขณะที่เป็นการวิจัยเพื่ออธิบายร้อยละ 5 ที่เหลือเป็นการวิจัยแบบอื่น ๆ

ประเภทของการวิจัย

งานวิจัยเกือบครึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ รองลงไปเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่เหลือราว 1 ใน 5 เป็นการวิจัยแบบผสม

ตารางที่ 28 ประเภทของการวิจัย

ประเภทของการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. งานวิจัยเชิงปริมาณ	163	48.00
2. งานวิจัยเชิงคุณภาพ	110	32.00
3. งานวิจัยแบบผสม (11)	66	20.00
3.1 เชิงปริมาณเป็นหลัก (51)		
3.2 เชิงคุณภาพเป็นหลัก (4)		
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 28 มีงานวิจัยจำนวนหนึ่งระบุว่าใช้การวิจัย แบบผสมวิธี (Mixed Method) แต่ถ้าพิจารณาอย่างเคร่งครัดแล้วพบว่า เป็นการวิจัยแบบผสมอย่างแท้จริงอยู่ 11 เล่ม ในจำนวน 11 เล่มนี้มีเพียงเล่มเดียวที่อ้างตำราการวิจัยแบบผสมคืองานหมายเลข 163 ส่วนที่เหลืออีก 55 เล่ม เป็นเพียงการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอีก แนวหนึ่งเข้ามาเสริมวิธีการหลัก นั่นคือ 51 เล่มใช้วิธีการเชิงปริมาณเป็นหลัก อีก 4 เล่มใช้วิธีการเชิงคุณภาพเป็นหลัก ถ้าพิจารณาจำแนกอย่างเคร่งครัดแล้วจะพบว่าม้งานวิจัยเชิงปริมาณ $(163 + 51) = 218$ (64%) เชิงคุณภาพ $(110 + 4) = 114$ (33%) แบบผสม 11 (3%)

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบงานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ใน 4 วารสารระหว่างปี 2001-2005 Bernick, Myers, Smith, Russell, and Bond (2007) พบว่าในส่วนที่เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ 276 บทความ มีงานวิจัยเชิงปริมาณร้อยละ 79 มีงานเชิงคุณภาพ ร้อยละ 14 แบบผสม ร้อยละ 7 เท่านั้น เมื่อพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบจะเห็นว่าคหุยฐนินพษัของไทยม้งานวิจัยเชิงปริมาณที่น้อยกว่า แต่การวิจัยเชิงคุณภาพสูงกว่า

การออกแบบการวิจัย

การออกแบบการวิจัยมีสาระสำคัญอยู่สองส่วนคือ การออกแบบกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูล ในที่นี้จะกล่าวถึงทั้งสองส่วนไปตามลำดับดังนี้ 1) แบบการวิจัย 2) กรอบการสุ่มตัวอย่าง 3) ประชากรที่ศึกษา 4) จำนวนประชากรที่ศึกษา 5) จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 6) หลักการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง 7) วิธีการสุ่มตัวอย่าง 8) ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล 9) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 10) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 11) แหล่งข้อมูล

1. แบบการวิจัย

แบบของการวิจัยเป็นการจำแนกการวิจัยตามระดับของการควบคุมการเก็บรวบรวมข้อมูล จากเข้มงวดที่สุดถึงตามธรรมชาติของปรากฏการณ์ ผลการศึกษาพบว่า เกือบทั้งหมดเป็นการวิจัยแบบไม่ทดลองคือตามธรรมชาติของปรากฏการณ์

ตารางที่ 29 แบบการวิจัย

แบบการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. การวิจัยแบบทดลอง	0	0.00
2. การวิจัยแบบกึ่งทดลอง	1	0.30
3. การวิจัยแบบไม่ทดลอง	338	99.70
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 29 พบว่า มีงานวิจัยแบบกึ่งทดลองอยู่เพียงเล่มเดียวคือ งานหมายเลข 88 นอกนั้นเป็นการวิจัยแบบไม่ทดลองคือเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพธรรมชาติ ทิศทางเช่นนี้ สวนกระแสดความต้องการในปัจจุบัน ที่เรียกร้องให้ทำวิจัยแบบทดลองหรือกึ่งทดลองเพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น (Perry, 2012)

2. กรอบการสุ่มตัวอย่าง

กรอบการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Frame) คือความสัมพันธ์ระหว่างประชากร วิธีการสุ่ม และกลุ่มตัวอย่าง เป็นการพรรณนาถึงการได้มาของกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการสุ่มที่เลือกใช้ ดังนั้น กรอบการสุ่มจึงเป็นเครื่องมือแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งในแง่ของจำนวนและคุณสมบัติโดยมีเทคนิคการสุ่มเป็นตัวเชื่อมโยง

ผลการศึกษาพบว่า คุณฉันทิพนธ์ร้อยละ 70 ระบุถึงความสัมพันธ์ระหว่างประชากร วิธีการสุ่ม และกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 30 กรอบการสุ่มตัวอย่าง

กรอบการสุ่มตัวอย่าง (Sampling frame)	จำนวน	ร้อยละ
1. อธิบายกรอบการสุ่ม	237	70.00
2. ไม่อธิบาย	102	30.00
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 30 จะเห็นว่ามิงงานวิจัย ร้อยละ 30 ที่ไม่ระบุกรอบการสุ่มตัวอย่าง งานเหล่านี้คือ งานวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยแบบผสมที่ใช้วิธีการเชิงคุณภาพเป็นหลัก อาจเป็นเพราะงานเชิงคุณภาพเห็นว่าการศึกษาไม่ได้มุ่งเน้นความเป็นตัวแทน กรอบตัวอย่างจึงมักถูกละไว้ อย่างไรก็ตามมิงงานเชิงปริมาณจำนวนหนึ่งที่ไม่กล่าวถึงความสัมพันธ์ของประชากร วิธีสุ่ม และกลุ่มตัวอย่างด้วยเช่นกัน แต่งานเหล่านี้มักจะอ้างอิงนักวิชาการด้านการระบุขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และระบุคำศัพท์เฉพาะด้านวิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Technique) เข้าช่วย

3. ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ศึกษาคือหน่วยงาน โครงการหรือองค์กรที่เป็นขอบเขตของหน่วยงานที่มุ่งจะนำผลการศึกษาไปอธิบาย

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรที่ศึกษามากกว่าครึ่งเป็นบุคลากรในหน่วยงาน ราชการ รองลงไปที่ธุรกิจ เอกชน โครงการ นโยบายต่าง ๆ และพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นต้น

ตารางที่ 31 ประชากรที่ศึกษา

ประชากร	จำนวน	ร้อยละ
1. หน่วยงานราชการ	159	46.80
2. รัฐวิสาหกิจ	20	5.80
3. องค์กรมหาชน	4	1.20
4. องค์กรในกำกับ	9	2.70
5. ธุรกิจเอกชน	32	9.40
6. องค์กรเอกชน	19	5.60
7. องค์กรชุมชน	18	5.30
8. ประชาชนทั่วไป	15	4.40

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ประชากร	จำนวน	ร้อยละ
9. นักการเมือง	7	2.10
10. โครงการ นโยบาย	28	8.30
11. ประชาชน และข้าราชการ	7	2.10
12. ประชาชนและพนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	0.60
13. ข้าราชการและนักธุรกิจ	11	3.30
14. ข้าราชการและนักการเมือง	3	0.90
15. พนักงานรัฐวิสาหกิจและนักธุรกิจ	3	0.90
16. ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกชน	1	0.30
17. ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจ	1	0.30
รวม	339	100.00

คุณลักษณะจำนวนไม่น้อยที่ใช้กลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติแตกต่างกันมากกว่าหนึ่งกลุ่ม อย่างไรก็ตามในที่นี้จะนับเฉพาะส่วนที่สำคัญ ซึ่งผลก็จะปรากฏดังตาราง ปัจจุบันองค์กรหรือหน่วยงานที่ถือว่าเป็นหน่วยงานราชการมีอยู่ในหลายรูปแบบ เช่นหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรในกำกับ และหน่วยงานอิสระที่ขึ้นต่อหน่วยงานของรัฐหน่วยใดหน่วยหนึ่ง

สำหรับหน่วยงานเอกชน จำแนกเป็น 3 กลุ่มคือ ธุรกิจเอกชนคือองค์กรหรือกลุ่มคนที่ เป็นนิติบุคคลเพื่อแสวงหากำไร องค์กรเอกชนเป็นองค์กรของประชาชนที่รวมกันเพื่อสาธารณะ โดยไม่แสวงหากำไร องค์กรชุมชนคือองค์กรของประชาชนที่ทำกิจกรรมเพื่อชุมชนของตน

4. จำนวนประชากรที่ศึกษา

ในการวิจัยเชิงปริมาณ จำนวนประชากรที่ใช้โดยเฉลี่ยคือ 21,274 คน จำนวนต่ำสุดคือ 69 คน ในขณะที่จำนวนสูงสุดคือ 3,790,424 คน สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวนประชากรที่ในการศึกษาโดยเฉลี่ยคือ 6.09 คน ต่ำสุด 20 สูงสุด 506 คน

5. จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเฉลี่ยคือ 387 คน โดยต่ำสุดคือ 17 คน สูงสุดคือ 9,240 คน ในขณะที่จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัยเชิงคุณภาพโดยเฉลี่ยคือ 18 คน ต่ำสุด 9 คน สูงสุด 506 คน

6. หลักการกำหนดขนาดตัวอย่าง

คุษฎีนิพนธ์ส่วนใหญ่ไม่กล่าวถึงผู้เชี่ยวชาญด้านการกำหนดตัวอย่าง มีคุษฎีนิพนธ์เพียงร้อยละ 18 เท่านั้นที่กล่าวถึง นักวิชาการที่ถูกอ้างอิงถึงเป็นอันดับหนึ่งคือ Taro Yamane และรองลงมาคือ Krejcie and Morgan

ตารางที่ 32 หลักในการกำหนดขนาดตัวอย่าง

หลักกำหนดขนาดตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ระบุ	278	82.00
2. Yamane (1967)	35	10.30
3. Krejcie and Morgan (1970)	17	5.00
4. Researcher	2	0.60
5. Frey, Botan, and Kreps (2000)	2	0.60
6. Bartlett, Kotrtik, and Higgins (2001)	1	0.30
7. Cochran (1963)	1	0.30
8. Neuman (2000)	1	0.30
9. Narrins	1	0.30
10. Kanchanawasri (2002)	1	0.30
11. สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธ์ (2544)	1	0.30
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 32 พบว่า คุษฎีนิพนธ์ส่วนใหญ่ไม่อ้างอิงการกำหนดขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่างทั้งที่ในความเป็นจริง แต่ละเล่มได้อธิบายการได้มาของกลุ่มตัวอย่างด้วยเทคนิคการสุ่มต่าง ๆ อย่างรอบคอบและรัดกุม โดยอาศัยกรอบการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Frame) เป็นเครื่องมือ การไม่ระบุศัพท์ด้านขนาดและการสุ่มตัวอย่างอาจเป็นเพราะความซับซ้อนในการออกแบบ จึงยากที่จะใช้คำศัพท์เฉพาะ ด้านขนาดตัวอย่างและการสุ่มเพียงเพียงคำสองคำได้

อย่างไรถ้าพิจารณาเอกสารที่ผู้ทำคุษฎีนิพนธ์อ้างอิง ในเรื่องการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดจะอ้าง Yamane และ Krejcie and Morgan ซึ่งมาจากหนังสือ

1. Yamane, Taro. (1967). *Statistic: An Introduction Analysis* (2nd ed.). New York: Harper and Row.

2. Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 608.

ส่วนที่เหลือพบว่า ตำราวิจัยหลายเล่มที่ถูกอ้างอิงถึง ไม่ใช่ตำราวิจัยในสาขา รัฐประศาสนศาสตร์ เช่น

1. Bartlett, J. E., Kotrlik, J. W., & Higgins, C. C. (2001, Spring). Organization research: Determining appropriate sample size in survey research. *Information Technology, Learning, and Performance Journal*, 19(1).
2. Frey, L. R., Botan, C. H., & Kreps, G. L. (2000). *Investigating Communication and Introduction Communication Research Methods*. Needham Heights: Allyn & Bacon.
3. Cochran, W. G. (1977). *Sampling Techniques* (3rd ed.). New York: John Wiley and Sons.
4. Neuman, W. L. (2000). *Social Research Methods: Quantitative and Qualitative Approaches* (4th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
5. Narins, P. (2000). How to Determine Appropriate Survey Sample Size. *Manager of Market Research*.

6. สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2546). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: เพื่อฟ้าปริญดิง.

ตำราวิจัยในสาขาต่อไปนี้อีกกลับไม่ได้รับการอ้างอิงถึง ยกเว้นสองเล่มสุดท้ายที่ไม่ใช่ ตำราวิจัยในสาขาแต่เป็นตำราวิจัยที่นิยมอย่างมากในชุมชนวิชาการสังคมศาสตร์ของไทย

1. สวัสดิ์ สุคนธ์รังสี. (2534). *ทฤษฎีและหลักวิชาวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 380 หน้า พิมพ์ครั้งแรก 2525.
2. สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์. (2542). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับนักรัฐประศาสนศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 353 หน้า. พิมพ์ครั้งแรก 2534.
3. ศุภชัย ยาวะประภาส. (2544). *การวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. โครงการผลิตตำราและเอกสารการสอน คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 300 หน้า. พิมพ์ครั้งแรก 2536.
4. อาคม ใจแก้ว. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย: ทางรัฐประศาสนศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. ภาควิหารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจััดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 481 หน้า. พิมพ์ครั้งแรก 2538.

5. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2553). ขอบข่ายการศึกษาและวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. สาขาวิชาการจัดการ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (พิมพ์ครั้งที่ 7). พิมพ์ครั้งแรก 2530.
6. David E. McNabb. (2002). Research Methods in Public Administration and Nonprofit Management M.F. Sharpe Inc. 485 หน้า. พิมพ์ครั้งแรก 2002.
7. Samel J. Yeager. (2007). Classic Methods in Public Administration Research. In Jack Rabin, W. Bartley Hildreth, Gerald J. Miller. (3rd ed.). 851 หน้า. พิมพ์ครั้งแรก 1989.
8. Kaifeng Yang, Gerald J. Miller (Eds.). (2008). Handbook of Research Methods in Public Administration (2nd ed.). CRC Press. Taylor & Francis Group. 956 หน้า. พิมพ์ครั้งแรก 2007. ดำรงตำแหน่งเป็น 8 Part 46 บท
9. Fred N. Kerlinger, Howard B. Lee. (2000). Foundations of Behavioral Research. (4^{ed} ed.). Thomson Learning. 982 หน้า. พิมพ์ครั้งแรก 1964. หนังสือเล่มนี้นับเป็นตำราการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์เล่มแรก ๆ ที่มีผู้อ้างอิงมากที่สุด
10. Earl Babie. (2007). The Practice of Social Research. (11th ed.) Thomson Learning, Inc. 511 หน้า. พิมพ์ครั้งแรกในปี 1975.

7. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

เทคนิคการสุ่มครั้งเดียวที่ถูกใช้สูงสุดคือ Purposive Sampling รองลงมาคือ Stratified Random Sampling และ Simple Random sampling

ตารางที่ 33 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่บอก/ไม่สุ่ม	48	14.20
2. Purposive Sampling	130	38.3
3. Stratified Random Sampling	21	6.20
4. Simple Random Sampling	18	5.30
5. Multi-stage Sampling	14	4.10
6. Snowball Sampling	7	2.10
7. Quota Sampling	4	1.20
8. Cluster Sampling	4	1.20

ตารางที่ 33 (ต่อ)

วิธีการสุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
9. Proportional Sampling	3	0.90
10. Accidental Sampling	2	0.60
11. Systematic Random Sampling	2	0.60
12. Multi-stage/ Cluster Sampling	1	0.30
13. Multi-stage/ Purposive Sampling	1	0.30
14. Multi-stage/ Simple Random Sampling	4	1.20
15. Multi-stage/ Simple/ Purposive Sampling	1	0.30
16. Multi-stage/ Stratified Sampling	4	1.20
17. Multi-stage/ Stratified/ Simple Random Sampling	1	0.30
18. Proportional/ Purposive Sampling	1	0.30
19. Proportional/ Simple Random Sampling	1	0.30
20. Proportional/ Stratified/ Simple Random Sampling	1	0.30
21. Purposive/ Proportional Sampling	1	0.30
22. Purposive/ Quota Sampling	1	0.30
23. Purposive/ Simple Random Sampling	5	1.50
24. Purposive/ Snowball Sampling	11	3.20
25. Purposive/ Stratified Sampling	2	0.60
26. Purposive/ Systematic Random Sampling	1	0.30
27. Quota/ Purposive Sampling	3	0.90
28. Quota/ Simple Random Sampling	1	0.30
29. Simple Random/ Purposive Sampling	8	2.40
30. Simple Random/ Purposive/ Accidental Sampling	1	0.30
31. Simple Random/ Quota Sampling	1	0.30
32. Simple Random/ Snowball Sampling	1	0.30
33. Simple Random Sampling	1	0.30
34. Stratified Random/ Cluster Sampling	1	0.30
35. Stratified Random/ Multi-stage/ Proportional	1	0.30
36. Stratified Random/ Purposive Sampling	10	2.90

ตารางที่ 33 (ต่อ)

วิธีการสุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
37. Stratified Random/ Simple Random Sampling	17	5.00
38. Stratified Random/ Simple Random/ Purposive	1	0.30
39. Stratified Random/ Systematic Random	2	0.60
40. Systematic Random/ Simple Random Sampling	1	0.30
41. Systematic Random/ Snowball Sampling	1	0.30
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 33 เหตุที่การสุ่มแบบ Purposive มีเป็นจำนวนมากเกือบทั้งหมดเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทั่วไปพบว่าคหบดีนิพนธ์ ใช้เทคนิคการสุ่มแบบผสม ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ Purposive/ Snowball Sampling, Simple Random/ Purposive Sampling อย่างไรก็ตามวิธีที่นิยมคือวิธีที่เริ่มต้นจาก Stratified Sampling นั่นคือ Stratified Random/ Simple Random Sampling และ Stratified Random/ Purposive Sampling

ประเด็นที่สำคัญประการหนึ่งคือ การพิจารณาจำแนกการสุ่มแบบ Non-Probability กับ Probability โดยดูจากวิธีการสุ่มขั้นต้นและขั้นที่สุดท้ายเพียงลำพังไม่ได้ เพราะข้อเท็จจริงซับซ้อนกว่านั้น

8. ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลหรือผู้บันทึกข้อมูลคหบดีนิพนธ์ส่วนใหญ่ใช้ผู้ตอบและนักวิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ในขณะที่การใช้ผู้อื่นในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีไม่มากนัก

ตารางที่ 34 ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้เก็บหรือผู้บันทึกข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ตอบ	150	44.20
ผู้วิจัย	149	44.00
ผู้อื่น	40	11.80
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 34 จะเห็นว่าผู้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นผู้ตอบและผู้วิจัยมีจำนวนใกล้เคียงกัน การที่ผู้ตอบเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยมีอยู่ 2 กรณีคือ แบบสอบถามที่ถูกส่งไปทางไปรษณีย์ และกรณีที่แบบสอบถามถูกแจกต่อหน้า เมื่อผู้ตอบเขียนคำตอบเสร็จแล้วก็ส่งคืนมาทางไปรษณีย์หรือส่งคืนแก่ผู้นำมาแจก ส่วนในกรณีที่ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บจะเป็นเรื่องของการสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างและกึ่งโครงสร้างและไม่มีโครงสร้างคือการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยเฉพาะการสัมภาษณ์อย่างไม่มีโครงสร้างหรือแบบเจาะลึก นักวิจัยจะต้องดำเนินการด้วยตัวเอง เพราะถ้าให้ผู้อื่นช่วย ก็ให้ช่วยได้ในแง่ของการเสริมและเติมเต็มข้อมูลเท่านั้น เช่น กรณีงานวิจัยเชิงคุณภาพที่นักวิจัยต้องไปอยู่ในชุมชนจนครบวงจรการผลิต (ชุมชนชาวนาก็ต้องอยู่ตั้งแต่เริ่มไถ คราด จนเก็บเกี่ยว) จะให้ผู้อื่นอยู่สังเกตการณ์แทนได้บ้างบางช่วงบางเวลา เมื่อนักวิจัย คิดภารกิจนอกชุมชน แต่นั่นต้องเป็นช่วงปลายเวลาของการศึกษา ที่ข้อมูลสำคัญ ๆ ได้เก็บรวบรวมไว้แล้ว เหตุที่การวิจัยเชิงคุณภาพให้ผู้อื่นแทนได้ไม่มากนักเพราะตัวนักวิจัยจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตัวเอง ถ้าไม่อยู่รับรู้ข้อมูลและไม่เข้าใจปรากฏการณ์หรือบริบทที่ศึกษา ก็จะวิเคราะห์ไม่ได้

ในกรณีของการวิจัยเชิงปริมาณหรือการวิจัยแบบผสมที่ต้องใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างหรือแบบเจาะลึกร่วมด้วย นักวิจัยก็ต้องดำเนินการด้วยตนเองเช่นกัน เพราะถ้าเป็นผู้อื่นอาจไม่ลึกซึ้งพอที่จะตั้งคำถามที่แบบเนียน และกลั่นกรองนัยยะต่าง ๆ จากคำตอบของผู้ตอบ สำหรับผู้อื่นเป็นผู้เก็บช่วยได้ในกรณีของการสัมภาษณ์หรือเพื่อช่วยแจกแบบสอบถาม

9. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณฉันทิพนธ์ส่วนใหญ่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีสอบถามซึ่งมีอยู่ 2 วิธีคือการส่งจดหมายไปหาผู้ตอบและส่งแบบกันต่อหน้า รองลงไปคือการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การประชุมกลุ่มย่อย และการสังเกตโดยนักวิจัยมีอยู่ 1 เล่ม

ตารางที่ 35 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บ	จำนวน	ร้อยละ
1. สอบถาม (ส่งแบบทางไปรษณีย์)	119	35.10
2. สอบถาม(ส่งแบบต่อหน้า)	21	6.20
3. สัมภาษณ์แบบเจาะลึก	114	33.60
4. สัมภาษณ์แบบมีและแบบกึ่ง โครงสร้าง	78	23.00
5. ประชุมกลุ่มย่อย	6	1.80
6. สังเกตโดยนักวิจัย	1	0.30
รวม	339	100.00

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถามมีสองแบบคือแบบที่ส่งทางไปรษณีย์ และแบบส่งต่อหน้า โดยแบบส่งทางไปรษณีย์ใช้มากที่สุด สำหรับแบบส่งต่อหน้า อาจอยู่ในรูปแบบที่ว่า ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลเข้าไปในสำนักงานหนึ่ง แล้วแจกแบบสอบถามให้แก่บุคลากร เป็นผู้กรอก โดยผู้เก็บอาจรอเก็บกลับทันทีหรืออาจมารับในภายหลัง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถาม มีข้อจำกัดอยู่ที่ผู้ตอบต้องเป็นผู้ที่อ่านออกและเขียนได้อย่างคล่องแคล่ว ดังนั้นในบางกรณี ก็ต้องใช้วิธีการสัมภาษณ์เข้ามาทดแทน อีกวิธีการหนึ่งที่มีแนวโน้มว่าจะถูกใช้มากขึ้นคือ การประชุมกลุ่มย่อย วิธีการนี้ใช้ในกรณีที่ต้องการความคิดเห็นร่วมกันของกลุ่มตัวอย่าง นักวิจัย หรือผู้อื่นต้องช่วยกันบันทึกความคิดเห็นของสัมมนาสมาชิกเอาเอง การใช้แบบสอบถามปลายปิดแล้วให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนากรอกข้อมูลให้ ไม่เรียกว่าเป็นการเก็บข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย แต่เรียกว่าเป็นการกรอกแบบสอบถาม

10. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณฉันทิพนธ์ส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถาม รองลงไปคือแบบบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์ อย่างไรก็ตามไม่มีโครงสร้างหรือการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางที่ 36 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือเก็บ	จำนวน	ร้อยละ
1. แบบสอบถาม	140	41.30
2. แบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์อย่างไม่มีโครงสร้าง	111	32.70
3. แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง	41	12.10
4. แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง	37	10.90
5. แบบบันทึกข้อมูลจากเอกสารและปรากฏการณ์	10	3.00
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 36 การศึกษาครั้งนี้พบว่า นักวิจัยใช้แบบสอบถามทั้งแบบส่งทางไปรษณีย์ และส่งแบบต่อหน้ามากที่สุด แบบสอบถามไม่เหมาะกับผู้ที่อ่านเขียนไม่คล่องดังกล่าวแล้ว แต่ที่นิยมเพราะประหยัด และไปได้ทั่วถึง ในขณะที่คุณฉันทิพนธ์ที่ใช้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง และถึงโครงสร้างมีไม่มากนักก็ราว 1 ใน 5 ของคุณฉันทิพนธ์ทั้งหมด แบบบันทึกคำตอบกันต่อหน้าที่เรียกว่าแบบสัมภาษณ์นี้ บ่อยครั้งมักไม่ได้รับความร่วมมือจากคนชั้นกลาง ในขณะที่แบบบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและแบบบันทึกข้อมูลจากเอกสารและปรากฏการณ์

ถูกใช้รองลงมาจากแบบสอบถาม เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เรียกว่าแบบบันทึกนี้ใช้ได้สำหรับการวิจัยทุกประเภทที่ต้องการข้อมูลเชิงลึก เป็นเครื่องมือที่นักวิจัยต้องบันทึกเอาเองในภายหลัง เป็นเครื่องมือที่คาดว่าจะได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น เพราะผู้ตอบจะไม่กังวลกับแบบเก็บเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในที่นี้พิจารณาเฉพาะที่เป็นแบบบันทึกด้วยการเขียน ส่วนเครื่องมือประเภทบันทึกเสียง บันทึกภาพ ถือเป็นอุปกรณ์เสริมให้แบบเก็บที่เป็นแบบเขียนสมบูรณ์ขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้เพราะต่อให้ใช้แบบบันทึกภาพ บันทึกเสียงซึ่งอาจมีรายละเอียดและความครบถ้วนมากกว่า แต่สุดท้ายแล้วในขั้นของการวิเคราะห์ก็ต้องถอดออกมาเป็นการเขียนอยู่นั่นเอง นอกจากนี้อีกประการหนึ่ง การใช้อุปกรณ์เหล่านี้ยังไม่เหมาะสม อาจเป็นอุปสรรคต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นคนด้วย

11. แหล่งข้อมูล

คุษฎีนิพนธ์เกือบทั้งหมดใช้คนเป็นแหล่งข้อมูล

ตารางที่ 37 แหล่งข้อมูลของคุษฎีนิพนธ์

แหล่งข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. คน	328	96.80
2. เอกสาร	10	2.90
3. ปรากฏการณ์สังคม	1	0.30
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 37 แหล่งข้อมูลของการวิจัยที่สำคัญมีอยู่ 3 แหล่ง คน เอกสารและปรากฏการณ์ทางสังคม โดยเอกสารในที่นี้ไม่หมายถึงเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์เท่านั้น แต่รวมถึง สื่อเสียง สื่อภาพ และสื่อออนไลน์ ในความเป็นจริงการศึกษาวิจัยครั้งหนึ่ง ๆ มักใช้แหล่งข้อมูลทั้งสามแหล่งผสมผสานกัน แต่ในที่นี้พยายามจะระบุว่าอะไรคือแหล่งข้อมูลหลัก ผลจึงปรากฏดังตาราง นั่นคือ คุษฎีนิพนธ์ที่เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมเป็นด้านหลักคือ งานหมายเลข 13 คุษฎีนิพนธ์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารเป็นหลักมี 10 เล่ม เช่น การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของรัฐ การวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่เข้าในโครงการ I.M.F นอกนั้นเกือบทั้งหมดใช้คนเป็นแหล่งข้อมูล งานวิจัยจำนวนมากไม่ว่าเป้าหมายการอธิบายจะเป็น คน เป็นองค์กร เป็นกิจกรรม โครงการ หรือนโยบาย ล้วนใช้คนเป็นแหล่งข้อมูล

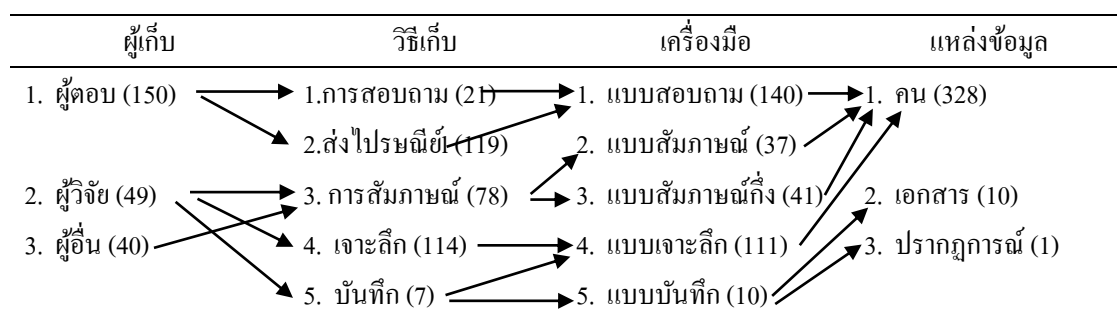
ทั้งสิ้น โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลก็ใช้อยู่หลายวิธีเช่น การสอบถาม การสัมภาษณ์ตั้งแต่แบบมีโครงสร้าง ถึงแบบไม่มีโครงสร้างคือสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ในทางหลักการแล้ว การวิจัยควรจะใช้แหล่งข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ แต่ในทางปฏิบัติคงเป็นไปได้ยากเพราะปัญหาด้านทรัพยากรและเวลา นักวิจัยหลายคนเห็นว่าเป็นเรื่องเกินความจำเป็น

12. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เก็บ วิธีเก็บ เครื่องมือ และแหล่งข้อมูล

ผู้เก็บ วิธีเก็บ เครื่องมือ และแหล่งข้อมูล ล้วนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ภายใต้ความสัมพันธ์นี้ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บและคนเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญที่สุด สืบเนื่องจากลูกศรวิ่งออกจากผู้วิจัยเป็นส่วนใหญ่แล้วไปสิ้นสุดที่คน

ตารางที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เก็บ วิธีการเก็บ เครื่องมือ และแหล่งข้อมูล

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดง จำนวนคุณลักษณะ

จากตารางที่ 38 จะเห็นว่าความสัมพันธ์อย่างเหมาะสมระหว่างผู้เก็บวิธีเก็บ เครื่องมือ และแหล่งข้อมูล มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อข้อมูลที่ได้ ในเรื่องนี้ อูทัย เลาหวิเชียร (2546) เสนอหลักในการพิจารณาว่าการจะเลือกเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งไหนก็ต้องรู้จุดอ่อนจุดแข็งของแหล่งนั้น และต้องใช้เครื่องมือและวิธีการเก็บที่เหมาะสมกับแหล่งนั้น ๆ ด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

คุณลักษณะ มีแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลที่แตกต่างกันอยู่ 2 แบบคือ 1) วิเคราะห์โดยไม่ใช้เครื่องมือทางสถิติเข้าช่วย เช่นการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) หรือการเชื่อมโยงเชิงตรรกะ(Logical Analysis)(ที่จริงการวิเคราะห์เนื้อหาก็มักใช้สถิติเชิงพรรณนาเข้ามาแจ่มแจ้งและหาความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาได้ด้วยเช่นกัน) 2) วิเคราะห์โดยใช้สถิติเป็นเครื่องมือ การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเป็นเครื่องมือมีอยู่ 3 ระดับคือ ระดับ 1 ระดับวิเคราะห์หนึ่งตัวแปรหรือวิเคราะห์เพื่อ

พรรณนาข้อมูล (Univariate Analysis) ระดับ 2 ระดับวิเคราะห์สองตัวแปรหรือหาความสัมพันธ์ของตัวแปร (Bivariate Analysis)หรือระดับจำแนก ระดับ 3 ระดับวิเคราะห์สามตัวแปรขึ้นไปหรือวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลหรือเชิงสาเหตุของตัวแปร (Multivariate Analysis)

1. ระดับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

คุณฉันทิพนธ์หรืองานวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ จะใช้สถิติในการวิเคราะห์หลายตัวหรือหลายแบบ การระบุสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของคุณฉันทิพนธ์ครั้งนี้นับเอาตัวที่สูงที่สุด เช่น ใช้ Pearson Correlation กับ MRA และ SEM เท่ากับงานวิจัยนี้ใช้ SEM เป็นต้น ผลการศึกษาพบว่า คุณฉันทิพนธ์เกือบทั้งหมดใช้สถิติเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

ตารางที่ 39 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้	จำนวน	ร้อยละ
1. สถิติขั้นสูง (Multivariate Analysis)	195	57.50
1.1 Multiple Regression Analysis(MRA)	129(38.00%)	
1.2 Path Analysis	45(13.30%)	
1.3 Structural Equation Model(SEM)	21(6.20%)	
2. วิเคราะห์ร้อยละหรือพรรณนา	120	35.40
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์หรือจำแนก	19	5.60
4. วิเคราะห์โดยไม่ใช้สถิติ	5	1.50
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 39 พบว่า คุณฉันทิพนธ์ใช้สถิติเชิงพรรณนา ร้อยละ 35.40 สถิติระดับความสัมพันธ์ร้อยละ 5.6 และใช้สถิติระดับสูงร้อยละ 57.50 ถ้าเทียบกับงานนิพนธ์ในระดับปริญญาโท จากการศึกษาของนักวิชาการต่อไปนี้ (เช่น 1) พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ (2550) สํารวจวิทยานิพนธ์ 2,375 ฉบับจากมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน 28 แห่ง พบว่ามีเพียงร้อยละ 17.20 ที่วิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูง และที่สำคัญก็คือมี งานนิพนธ์เพียง 1 ใน 3 เท่านั้นที่ใช้สถิติเหมาะสมกับระดับการวัด 2).รังสรรค์ สิงห์เลิศ (2545) พบว่า งานนิพนธ์ถึง ร้อยละ 94 ที่ใช้สถิติในระดับพรรณนา 3). เฉลิมชัย ปัญญาดี (2545) ศึกษางานนิพนธ์ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พบว่าร้อยละ 70 ใช้สถิติเชิงพรรณนาร้อยละ 20.20 อยู่ในระดับอธิบายร้อยละ 4.80 อยู่ใน

ระดับควบคุมและทำนาย นั้นหมายความว่าใช้สถิติในระดับสูงร้อยละ 25) คุษฎีนิพนธ์ที่ศึกษาวิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูงมากกว่าอย่างเห็นได้ชัด

อย่างไรก็ตามถ้าเทียบกับงานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในระดับทั่วไปในต่างประเทศ จากการศึกษาของ Bernick et al. (2007) ที่วิเคราะห์บทความในวารสารด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 555 บทความ พบว่าสถิติที่ใช้คือ สถิติพรรณนา 9% วิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ 10% สถิติขั้นสูง 71% อื่น ๆ 10% จะพบว่างานวิจัยในต่างประเทศจะใช้สถิติขั้นสูงมากกว่าคุษฎีนิพนธ์ที่ศึกษา

2. สถิติขั้นสูงที่ใช้ในการวิเคราะห์ จำแนกตามปีที่ผลิตคุษฎีนิพนธ์

สถิติขั้นสูงที่ใช้ในการวิเคราะห์ในแต่ละช่วง ลดลงตามลำดับ นั่นคือ ทศวรรษแรก 71.87% ทศวรรษที่สอง 70.58% ทศวรรษที่สาม เหลือเพียง 48.78%

ตารางที่ 40 สถิติขั้นสูงที่ใช้จำแนกตามปี

ปี	คุษฎีนิพนธ์ (เล่ม)	จำนวนที่ใช้สถิติขั้นสูง	ร้อยละ
2531-2540	32	23	71.90
2541-2550	102	72	70.60
2551-2555	205	100	48.80
รวม	339	195	

สาเหตุที่การใช้สถิติขั้นสูงลดลงเพราะคุษฎีนิพนธ์ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะก้าวหน้าของระเบียบวิธีวิจัยแบบทางเลือก ดังนั้นนักวิจัยจึงหันไปใช้วิธีการเชิงคุณภาพและแบบผสมมากขึ้น ปรัชญาการณ้ที่เกิดขึ้นกับรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยจึงไม่สอดคล้องกับข้อสังเกตของ Raadschelders (2011) ที่ว่างานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในระดับสากลมีแนวโน้มที่จะใช้สถิติขั้นสูงมากขึ้น

ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์

คุษฎีนิพนธ์ที่มีความก้าวหน้าคือ คุษฎีนิพนธ์ที่ศึกษาในเรื่องที่มีคุณค่าต่อศาสตร์และสังคม และคุษฎีนิพนธ์ที่มีวิธีการศึกษาที่มีคุณภาพ ในที่นี้จะจำแนกการพิจารณาออกเป็น 3 เรื่องต่อไปนี 1) ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์ในภาพรวม 2) การผ่านในแต่ละด้านการประเมิน 3) สรุป: ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์

ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์ในภาพรวม

ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์โดยรวมพิจารณาจาก 1. จำนวนคุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละด้านการประเมิน 2. จำนวนด้านการประเมินที่คุษฎีนิพนธ์ผ่าน

1. จำนวนคุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละด้านการประเมิน

ความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์ในภาพรวม มีประเด็นในการประเมิน 6 ด้าน จำแนกเป็นสี่งบ่งชี้ เรื่องที่ทำวิจัยว่ามีคุณค่าต่อศาสตร์และสังคมหรือไม่ 3 ด้าน (คือ 1.ต้องมีเป้าหมายเพื่อการวิจัยพื้นฐาน 2. เรื่องที่ต้องอยู่ในขอบเขตและมีความสำคัญต่อสาขา 3. เรื่องที่ทำมีความเป็นนวัตกรรมหรือความเป็นต้นแบบ) และสี่งบ่งชี้ว่าวิธีการวิจัยที่มีคุณภาพหรือมีความก้าวหน้ามีอยู่ 3 ด้าน (คือ 1. การวิจัยต้องมีความตรง 2. ต้องเป็นการทดสอบทฤษฎี 3. ต้องหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล) รวมทั้งสิ้นเป็น 6 เกณฑ์

ผลการศึกษาพบว่าคุษฎีนิพนธ์ผ่านเกณฑ์ เรื่องที่ศึกษาอยู่ในขอบเขตของสาขาและมีความสำคัญต่อสาขาสูงที่สุด รองลงไปคือด้านความตรงของการวิจัย และการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการวิจัย

ตารางที่ 41 จำนวนคชฎีนิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์

ด้านเรื่องที่วิจัย	จำนวนคชฎีนิพนธ์(%)	ร้อยละที่ไม่ผ่าน
ด้านเรื่องที่วิจัย		
เป้าหมายเพื่อการวิจัยพื้นฐาน	70(20.65)	79.35
ขอบเขตและความสำคัญของเรื่อง	258(76.11)	23.89
ความเป็นต้นแบบของการวิจัย	71(20.94)	79.06
ด้านวิธีการวิจัย		
ความตรงของการวิจัย	228(67.26)	32.74
การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย	69(20.35)	79.65
การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล	206(60.77)	39.23
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 41 คชฎีนิพนธ์ส่วนใหญ่ ทำวิจัยในเรื่องที่อยู่ในขอบเขตของสาขาและเป็นเรื่องที่มีความสำคัญหรือเป็นประโยชน์ต่อสาขาในด้านใดด้านหนึ่ง รองลงมาคือคชฎีนิพนธ์ส่วนใหญ่มีการออกแบบที่คำนึงถึงความตรงของการวิจัย คือมีระบบควบคุมความตรงภายในและความตรงภายนอก และรองลงมาคือคชฎีนิพนธ์ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล คือหาความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

อย่างไรก็ตามมีคชฎีนิพนธ์เพียงหนึ่งในห้าเท่านั้นที่มีเป้าหมายจะทำการวิจัยพื้นฐาน วิจัยเพื่อการทดสอบทฤษฎี และมีความเป็นต้นแบบหรือเสนอในสิ่งใหม่ ๆ

2.จำนวนด้านการประเมินที่ผ่านของคชฎินิพนธ์

ผลการศึกษาพบว่า คชฎินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์มีความก้าวหน้าอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ คือมีค่าเฉลี่ย 2.64 (จากทั้งหมด 6 เกณฑ์)

ตารางที่ 42 จำนวนด้านการประเมินที่ผ่านของคชฎินิพนธ์

จำนวนด้านการประเมิน	คชฎินิพนธ์(เล่ม)	ร้อยละ
6	11	3.24
5	52	15.34
4	34	10.03
3	102	30.10
2	44	12.98
1	39	11.50
0	57	16.81
รวม	339	100.00

*ค่าเฉลี่ย 2.64

จากตารางที่ 42 พบว่าคชฎินิพนธ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ใด ๆ เลยมีถึง 57 เล่ม (ร้อยละ 16.81) ในขณะที่ผ่าน 6 มีเพียง 11 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 3.24 นอกจากนั้นมีคชฎินิพนธ์เพียง ร้อยละ 28.61 เท่านั้นที่ผ่านตั้งแต่ 4 เกณฑ์ขึ้นไป

รายละเอียดการผ่านในแต่ละเกณฑ์การประเมิน

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดการผ่านในแต่ละเกณฑ์การประเมินคุณูปการนิพนธ์ ซึ่งมีอยู่ 6 เกณฑ์คือ

1. เป้าหมายเพื่อการวิจัยพื้นฐาน

เป้าหมายของการวิจัยเป็นเหมือนความตั้งใจหรือเจตนารมณ์ในเบื้องต้นของผู้วิจัยที่ต้องการให้งานวิจัยของตนบรรลุจุดหมายปลายทางที่ระบุไว้ จุดหมายปลายทางนี้เองที่ผู้วิจัยใช้เป็นเหตุผลในการเลือกหัวข้อที่จะทำวิจัย ดังนั้นเป้าหมายของการวิจัยจึงมักถูกเขียนไว้ในส่วนต้นของการวิจัยนั้นคือในส่วนที่เป็นบทนำ และส่วนที่เป็นประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เป้าหมายของการวิจัยที่อยู่ในส่วนของบทนำมีอยู่ 3 ประการคือ 1 เพื่อการทดสอบแนวคิด ทฤษฎี 2 เพื่อทดสอบและทดลองใช้วิธีการวิจัยใหม่ 3 เพื่อแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการด้านการปฏิบัติ ในส่วนที่อยู่ในประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมีอยู่ 3 ด้านคือ 1. ประโยชน์ในเชิงองค์ความรู้ คือด้านแนวคิด ทฤษฎี 2. ประโยชน์ด้านวิธีการศึกษา และ 3. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ คือสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของสังคม

ถ้านงานวิจัยระบุไว้ในทั้งสองส่วนว่ามุ่งจะตรวจสอบแนวคิด ทฤษฎีเป็นหลัก ย่อมแสดงว่างานวิจัยนี้มีเจตนาจะทำการวิจัยพื้นฐาน(Basic Research) มากกว่าจะเน้นที่การวิจัยประยุกต์ (Applied Science)

ตารางที่ 43 เหตุผลของการวิจัย

เหตุผลของการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อการทดสอบยืนยันแนวคิด ทฤษฎี	70	20.65
2. เพื่อทดลองใช้วิธีการวิจัยใหม่	2	0.59
3. เพื่อสนองตอบด้านการปฏิบัติ	33	9.74
4. เหตุผล 2-3 เหตุผลข้างต้น	234	69.02

2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ตารางที่ 44 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านแนวคิด ทฤษฎีเป็นหลัก	32	9.44
2. ด้านวิธีการศึกษาเป็นหลัก	0	0
3. ด้านการปฏิบัติเป็นหลัก	49	14.46
4. ประโยชน์ 2-3 ด้านข้างต้น	258	76.10
รวม	339	100

3. สรุปเป้าหมายของการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า คชภูมินิพนธ์ส่วนใหญ่มุ่งตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการ มีเพียงร้อยละ 20.60 เท่านั้นที่มีเป้าหมายเพื่อการทดสอบทฤษฎี

ตารางที่ 45 สรุป เป้าหมายของการวิจัย

เป้าหมาย	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อทดสอบทฤษฎี	70	20.65
2. เพื่อหาวิธีการศึกษาใหม่	2	0.59
3. เพื่อสนองตอบปัญหาและความต้องการของสังคม	267	78.76
รวม	339	100.00

คชภูมินิพนธ์ที่มีเป้าหมายที่จะทำการวิจัยพื้นฐานหรือ เพื่อทดสอบทฤษฎีใด ๆ ถือว่าเป็นส่วนที่ผ่านเกณฑ์ “เป้าหมายเพื่อการวิจัยพื้นฐาน”

2. ขอบเขตและ ความสำคัญของเรื่องที่วิจัย

ขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่ทำวิจัยพิจารณาจาก 2 องค์ประกอบคือหนึ่งเรื่องที่ศึกษาเป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตของสาขาหรือไม่ สองเรื่องที่ศึกษามีความสำคัญต่อสาขาหรือไม่ การพิจารณาว่าเรื่องที่ทำคุณนินทรอยู่ภายในขอบเขตของสาขาหรือไม่ McCurdy and Cleary(1984) แนะนำว่าให้ดูว่าเรื่องที่ทำอยู่ในตำราเล่มใดเล่มหนึ่งที่ศึกษาในหลักสูตรหรือไม่ แต่เนื่องจากหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มีขอบเขตที่ค่อนข้างกว้างขวาง ดังนั้นในที่นี้จะหาขอบเขตของศาสตร์ในสาขา โดยใช้แนวทางของ Bingham and Bowen (1994, p. 207) ที่ศึกษาว่าอะไรคือกระแสหลักในด้านองค์ความรู้ของรัฐประศาสนศาสตร์และองค์ความรู้เหล่านี้มันเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร วิธีการศึกษาคือสำรวจบทความที่ตีพิมพ์ในวารสาร Public Administration Review ในช่วงเวลา 50 ปี นับจาก 1940 ถึง 1991 สำหรับแนวทางการศึกษาของ Bingham and Bowen ได้จัดกลุ่มเนื้อหาสาระของวิชาโดยใช้ตำราด้านรัฐประศาสนศาสตร์(ของ Denhardt (1991); Henry (1989); Palumbo & Manard-Moody (1991); Rosenbloom (1988); Straussman (1990)) มาเป็นกรอบในการศึกษา

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ใช้กรอบของ Bingham and Bowen เป็นแนวทางแล้วนำมาพิจารณาร่วมกับเอกสารตำรา และงานวิจัยในปัจจุบัน จากนักวิชาการต่อไปนี้ ญัฐฐา วินิจนัยภาค และวเรช จันทรศร(2539), นิสาล พรหมรินทร์(2555), พลศักดิ์ จิรไกรศิริ(2550), มสธ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา)(2544), ไสภารัตน์ จารุสมบัติ(2550), อุทัย เลหาวิเชียร(2546), Cooper(1998), Greene(2005), Jing(2008), Lan & Anders(2000), McCurdy & Cleary(1984), Miller(2005), Perry & Kraemer(1986), Peter(2003), Rabin et al.,(2007), Shafritz(2007), Terry(2005), UN(1998) จะได้ขอบเขตเนื้อหาโดยสรุป 10 สาขา

การศึกษาขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่ทำวิจัยในที่นี้จะพิจารณาใน 2 เรื่องคือ

1) เรื่องที่ศึกษาอยู่ในขอบเขตของสาขาหรือไม่ 2) เรื่องที่ศึกษามีความสำคัญมากน้อยเพียงใด

1 เรื่องที่ศึกษาอยู่ในขอบเขตของสาขา

ผลการศึกษาพบว่าเรื่องที่ศึกษาเกือบทั้งหมดอยู่ในขอบเขตของสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งมีอยู่ 10 สาขาย่อย

ตารางที่ 46 เรื่องที่ศึกษาอยู่ในขอบเขตของสาขา

สาขา (Area Studies)	จำนวน	ร้อยละ
1. การวิเคราะห์นโยบาย (Policy Analysis)	80	23.60
2. ทฤษฎีองค์การ (Organization Theory)	73	21.53
3. ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory)	68	20.06
4. การจัดการปกครองและประชาสังคม (Governance and Civil Society)	34	10.03
5. การบริหารงานบุคคล (Personnel Administration)	25	7.37
6. ศาสตร์/เทคนิคการบริหาร (Management Science)	21	6.20
7. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (Intergovernmental Relations)	14	4.13
8. การคลังและงบประมาณ (Finance and Budgeting)	12	3.54
9. รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ (Comparative Public Administration)	12	3.54
10. พฤติกรรมและการพัฒนาบุคลากร	-	-
รวม	339	100

2.2 เรื่องที่ศึกษามีขอบเขตและความสำคัญต่อสาขาในด้านใด

ด้านความสำคัญต่อสาขา ก็คือช่วยขยายองค์ความรู้และเสนอวิธีการศึกษาแก่สาขา อย่างไรก็ตามปัจจุบันมีข้อโต้แย้งว่า รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ประยุกต์ ดังนั้นงานวิจัยที่เสนอแนวทางในการปฏิบัติก็นับว่ามีคุณค่าด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้นคุณค่าต่อสาขาจึงมีอยู่ 4 ด้านคือ 1. ด้านองค์ความรู้ 2. ด้านวิธีการศึกษา 3. ด้านนโยบาย และ 4. ด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมารวมกัน อย่างไรก็ตามการตรวจสอบคุณค่าของงานวิจัยในที่นี้เป็นการตรวจสอบในระดับผลผลิต(Out-put) ก็คือต้องระบุไว้ในส่วนของการสรุปและอภิปรายผล ไม่ได้ไปตรวจสอบในระดับผลลัพธ์(Out-come)ที่ต้องทอดเวลาออกไปเพื่อดูผลที่เกิดขึ้นจริงว่างานวิจัยมีคุณค่าในด้านใด

ผลการศึกษาพบว่า มีคุณฉุณินพนธ์ที่ไม่ระบุถึงความสำคัญในด้านใดด้านหนึ่งร้อยละ 23.90

ตารางที่ 47 เรื่องที่ศึกษามีความสำคัญต่อสาขา

ความสำคัญ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ระบุ	81	23.90
ด้านทฤษฎี	16	4.70
ด้านวิธีการศึกษา	4	1.20
ด้านนโยบาย	238	70.20
รวม	339	100.00

โดยทั่วไปงานวิจัยหรืองานทางวิชาการหนึ่ง ๆ ย่อมมีคุณค่าได้หลากหลายมิติ เช่น อาจมีประโยชน์ทั้งแนวคิด ทฤษฎี ด้านวิธีการศึกษาและ ด้านนโยบาย อย่างไรก็ตามการศึกษานี้ให้ระบุเพียงประโยชน์ที่เป็นหลักเพียงอย่างเดียว จากตารางพบว่า มีคุณฉุณินพนธ์ที่ไม่ระบุมีอยู่จำนวนหนึ่ง ส่วนที่ระบุคุณค่าไว้ในด้านใดด้านหนึ่ง และไม่อยู่นอกขอบเขตของสาขา ถือว่าผ่านเกณฑ์ความสำคัญ ซึ่งในที่นี้มีเท่ากับ $(4.7 + 1.2 + 70.2)$ ร้อยละ 76.11

ที่จริงเกณฑ์ผ่านของข้อนี้ในอดีตคือต้องมีประโยชน์ในทางทฤษฎีเท่านั้น ปัจจุบันมีข้อโต้แย้งว่ามีประโยชน์ต่อสังคมก็มีคุณค่าและความสำคัญด้วยเช่นกัน ดังนั้นความสำคัญองเรื่องการศึกษาจึงให้ค่ากับประโยชน์ในเชิงนโยบายด้วย

3. นวัตกรรมหรือความเป็นต้นแบบของเรื่องที่วิจัย

การวิจัยใด ๆ จะมียุทธศาสตร์ประกอบอยู่ 3 ส่วนคือ สมมติฐานการวิจัย วิธีการวิจัย และสรุปผลการวิจัย ในขณะที่ความเก่าใหม่ของการวิจัยมีอยู่ 3 ระดับคือ 1. เก่า (Established) หมายถึงเป็นงานที่มีมาก่อน 2. แบบผสมผสาน(Multiplied) คืองานที่มีบางส่วนของงานเคยมีมาก่อน 3. ใหม่ (Newly) สำหรับความเป็นนวัตกรรมหรือความใหม่ของการวิจัยหรือความเป็นต้นแบบคืองานที่อยู่ในระดับ 2 และ 3 คือใหม่บางส่วนและใหม่ทั้งหมด

สำหรับความมีนวัตกรรมหรือความเป็นต้นแบบของการวิจัยหนึ่ง ๆ ก็คือการสลับที่ (Permutation) ระหว่างเก่ากับใหม่ซึ่งจะมีอยู่ทั้งหมด 8 แบบ โดยการวิจัยที่นับว่าเสนอสิ่งใหม่ ๆ คืองานในแบบที่ 1-7

ผลการศึกษาพบว่ามากกว่าครึ่ง ไม่มีอะไรใหม่
ตารางที่ 48 ความเป็นต้นแบบของเรื่องที่ศึกษา

ความเป็นต้นแบบของการวิจัย	จำนวน(%)
1 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาใหม่	4(1.18)
2 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาใหม่	15(4.42)
3 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาใหม่	23(6.78)
4 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาใหม่	12(3.53)
5 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาเก่า	7(2.06)
6 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาเก่า	8(2.36)
7 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาเก่า	2(0.60)
8 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาเก่า	268(79.06)
	339(100)

จากตารางที่ 49 พบว่า คุษฎีนิพนธ์ที่นับได้ว่าสร้างนวัตกรรมใหม่คือ คุษฎีนิพนธ์ที่ตั้งสมมติฐานใหม่ 7 เล่ม ใช้วิธีการศึกษาแบบใหม่ ๆ 15 เล่ม และสรุปผลการศึกษาใหม่ 49 เล่ม รวมทั้งสิ้น 61 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 20.94

4. ความตรงของการวิจัย

ความตรงของการวิจัยมีอยู่ 2 องค์ประกอบคือ ความตรงภายในและความตรงภายนอก การวิจัยที่มีความตรงภายในคือ การวิจัยที่มีวิธีการหรือมาตรการที่ทำให้เชื่อได้ว่าการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรตามเป็นผลเกิดจากตัวแปรต้นไม่เกิดจากตัวแปรแทรกซ้อนหรือตัวแปรอื่น ๆ การวิจัยที่จะมีความตรงภายในต้องเป็นการวิจัยแบบทดลองหรือกึ่งทดลอง ถ้าการวิจัยเป็นแบบที่ไม่ทดลองหรือเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพธรรมชาติ จำเป็นจะต้องควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธีการอื่น ๆ ซึ่งมีอยู่ 2 วิธีคือ หนึ่งใช้วิธีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยการควบคุมสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางด้านเวลาในช่วงของการเก็บรวบรวมข้อมูล สองใช้สถิติ วิเคราะห์หาความแปรปรวนร่วมของตัวแปร(เช่น ANCOVA)ในขั้นของการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับความตรงภายนอก คือการที่ผลการวิจัย สามารถนำไปอธิบายความเป็นจริงได้ทั่วไป วิธีการที่จะทำให้งานวิจัยมีความตรงภายนอกก็คือ ต้องเริ่มต้นตั้งแต่การกำหนดกรอบการศึกษาจะต้องแน่ใจว่ากรอบการศึกษาและสมมติฐานมีหลักคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรองรับอย่างสมเหตุสมผลและสมจริง นอกจากนั้นก็ต้องจัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้มีความเที่ยง(Reliability) และความตรง(Validity) โดยใช้วิธีการทางสถิติ เป็นตัวบ่งชี้ถึงความเที่ยงและความตรงนั้น ต่อจากนั้นจึงกำหนดคุณสมบัติและจำนวนของกลุ่มตัวอย่างให้มีความเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรให้มากที่สุด ซึ่งนั่นหมายความว่าต้องสุ่มตัวอย่างโดยคำนึงทฤษฎีความน่าจะเป็นในทุกขั้นตอนของการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ ก่อนนำไปวิเคราะห์ด้วยสถิติ ต้องนำข้อมูลที่ได้อามาทดสอบหาความ โค้งปกติ(Normality)ของข้อมูลเพื่อยืนยันว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนประชากร

ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1. การวิจัยเกือบทั้งหมดเป็นแบบไม่ทดลองคือเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพธรรมชาติมีการวิจัยแบบกึ่งทดลองเพียงเล่มเดียวคือเล่มที่ 88

2. การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธีการทางสถิติ พบว่ามีคหุฎินิพนธ์ 214(63.13%) เล่ม ที่มีสิ่งบ่งชี้ว่าควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธีการทางสถิติ ที่เหลือ 125(36.87%) ไม่ใช้วิธีการทางสถิติ

3. การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยการควบคุมสภาพแวดล้อมและเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่าคหุฎินิพนธ์ทุกเล่ม ต่างอธิบายการควบคุมสภาพการณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของตนอย่างไม่แตกต่างกัน แม้ว่าในภาพรวมจะไม่ใช่ระบบแบบเดียวกันแต่ก็พอกล่าวได้ว่าคหุฎินิพนธ์ทั้งหมดควบคุมสถานการณ์เพื่อไม่ให้เกิดตัวแปรแทรกซ้อนในขั้นของการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. สมมติฐานการวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณหรือคำถามวิจัยสำหรับการวิจัยทางเลือก มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยรองรับอย่างเหมาะสมหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า คหุฎินิพนธ์ทั้งหมดมีฐานคิดด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นคหุฎินิพนธ์ที่มีสมมติฐานการวิจัยจำนวน 214(63.12%) หรือคหุฎินิพนธ์ที่ไม่มีสมมติฐานเพราะใช้การวิจัยทางเลือก

5.การระบุค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ ผลการศึกษาพบว่า คหุฎินิพนธ์เกือบทั้งหมด 334(98.5%) เล่ม ที่กล่าวถึงค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

6. การระบุค่าความตรง (Validity) ของเครื่องมือ ผลการศึกษาพบว่า คหุฎินิพนธ์ 214(63.1%) เล่ม ที่ระบุค่าความตรงของแบบสอบถาม

7. กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสม ผลการศึกษาพบว่าคหุฎินิพนธ์ 234(69.0%) เล่มที่กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างอย่างเหมาะสมสูง

8. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสม ผลการศึกษาพบว่า คหุฎินิพนธ์ 305(89.9%) กำหนดขนาดตัวอย่างเหมาะสมสูง

9. การคำนึงถึงทฤษฎีความน่าจะเป็นในทุกขั้นตอนของการสุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่าคุษฎีนิพนธ์ 154 (45.43%) ที่สุ่มโดยคำนึงถึงความน่าจะเป็นในทุกขั้นตอน ในขณะที่คุษฎีนิพนธ์อีก 52(15.33%) ที่คำนึงถึงความน่าจะเป็นในการสุ่มตัวอย่างในบางระดับ

10. การระบุการทดสอบโค้งปกติ (Normality) และความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระ(Multicollinearity)ของข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ห้ขั้นสูง ผลการศึกษาพบว่าคุษฎีนิพนธ์ 198(58.40%)เล่ม ที่ระบุการทดสอบโค้งปกติและความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระตามเงื่อนไขของสถิติที่ใช้

สรุป

สรุปผลการศึกษา พบว่าคุษฎีนิพนธ์มากกว่า 2 ใน 3 มีความตรงของการวิจัย

ตารางที่ 49 สรุปความตรงของการวิจัย

ความตรงของการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. ความตรงของการวิจัย	228	67.26
2. ไม่ครบถ้วนตามเงื่อนไข	111	32.74
รวม	339	100.00

จากตารางที่ 49 คุษฎีนิพนธ์ที่ไม่ระบุความเที่ยงตรงของเครื่องมือ เพราะเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ อย่างไรก็ตามงานวิจัยเชิงคุณภาพก็มีวิธีการสร้างหลักประกันให้เกิดความน่าเชื่อถือในผลงานของตนด้วยการควบคุมความเที่ยงตรงเช่นเดียวกัน แต่เป็นความเที่ยงตรงในคนละความหมาย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาความตรงของการวิจัยและความตรงของเครื่องมือ พบว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นสรุปได้ว่า จำนวนคุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านเกณฑ์ความตรงของการวิจัยมีร้อยละ 67.26

5. การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย

การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย (The Test of Theory) คฤษฎีได้แสดงให้เห็นถึงความแกร่งหรือความอ่อนด้อยของทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งที่น่ามาเป็นเป้าหมายของการศึกษา งานวิจัยที่จะได้ชื่อว่าเป็นการทดสอบทฤษฎีมีอยู่ 2 องค์ประกอบคือ 1. ในขั้นการสำรวจวรรณกรรม เพื่อสร้างกรอบการศึกษาจะต้องเป็นวรรณกรรมในระดับทฤษฎีหรือข้อถกเถียงทางทฤษฎีและงานวิจัยที่ทดสอบทฤษฎีนั้น ๆ จึงจะนำมาเป็นกรอบทฤษฎี(Theoretical Framework) ได้ ไม่ใช่วรรณกรรมในระดับกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) 2. นอกจากมีกรอบทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาแล้ว สิ่งบ่งชี้ว่าการวิจัยมุ่งทดสอบทฤษฎีหรือไม่อีกประการหนึ่งคือ ในส่วนของบทสรุปและอภิปรายผลการวิจัยจะต้องมีส่วนที่แสดงให้เห็นว่ามีการนำผลการศึกษาไปยืนยันความถูกต้องของทฤษฎี หรือไม่ก็ไปโต้แย้งกับทฤษฎีที่นำมาใช้เป็นฐานคิดในการศึกษา ถ้าไม่ได้กล่าวถึงข้อสรุปเชิงทฤษฎีในส่วนสรุปก็แสดงว่างานวิจัยนี้ไม่ได้ทำการทดสอบทฤษฎี

การศึกษาการทดสอบทฤษฎีของคฤษฎีนิพนธ์ในที่นี่พิจารณาจาก 1. กรอบทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา 2. ข้อสรุปเชิงทฤษฎีที่ปรากฏอยู่ในส่วนของการสรุปและอภิปรายผล และ 3. สรุป

1. กรอบทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า คฤษฎีนิพนธ์ส่วนใหญ่มีกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) ในการศึกษา ในขณะที่ส่วนหนึ่งไม่ระบุกรอบ และมีกรอบทฤษฎี (Theoretical Framework) เป็นกรอบการศึกษาในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 50 กรอบการศึกษา

การระบุ	จำนวน	ร้อยละ
1. กรอบแนวคิด	196	57.82
2. กรอบทฤษฎี	69	20.35
3. ไม่ระบุกรอบ	74	21.83
รวม	339	100.00

การมีกรอบทฤษฎีเป็นแนวทางในการศึกษา ย่อมชี้ว่างานวิจัยนั้น ๆ มุ่งที่จะทดสอบทฤษฎี จึงนับว่าผ่านเกณฑ์การทดสอบทฤษฎี ร้อยละ 20.35

2. ข้อสรุปเชิงทฤษฎีปรากฏอยู่ในส่วนสรุปและอภิปรายผลหรือไม่

ผลการศึกษาข้อสรุปเชิงทฤษฎีที่ปรากฏอยู่ในส่วนของการสรุปและอภิปรายผล ผลการศึกษาพบว่า คุษฎีนิพนธ์ทุกเล่มมีข้อสรุปเชิงแนวคิด ทฤษฎี และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไม่แตกต่างกัน ทั้งที่คุษฎีนิพนธ์ส่วนหนึ่งไม่ได้กำหนด กรอบทฤษฎีในการศึกษา

3. สรุป ผลการศึกษานี้สรุปได้ว่าคุษฎี 69(20.35%) เล่ม ที่ทำการทดสอบทฤษฎีในคุษฎีนิพนธ์ของตน

6. การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการศึกษา

การวิจัยที่หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปร จะต้องเป็นการวิจัยแบบทดลองหรือกึ่งทดลอง ถ้าไม่ใช่ การวิจัยนั้น ๆ ก็จะต้องใช้สถิติขั้นสูงมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์(เช่น Multiple Regression, Path Analysis, Structural Equation Model และอื่นๆ) การจะนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูงได้ กรอบการศึกษาก็ต้องถูกสร้างมาสำหรับการวิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูง นอกจากนั้นข้อมูลที่เก็บมาได้จะต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขหรือข้อกำหนดพื้นฐานของสถิตินั้น เช่น ด้านระดับการวัด ด้านความเป็น โคงปกติของข้อมูล และความไม่สัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระ

ผลการศึกษาพบว่า 1. คุษฎีนิพนธ์เกือบทั้งหมดเป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง มีการวิจัยแบบกึ่งทดลองเพียงหนึ่งเล่ม 2. คุษฎีนิพนธ์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติขั้นสูงจำนวน 195(57.52%) เล่ม 3. คุษฎีนิพนธ์ทั้งหมดมีสิ่งบ่งชี้ว่าเลือกใช้สถิติเหมาะสมกับระดับการวัดตัวแปร 4. คุษฎีนิพนธ์ที่ใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ระบุนการตรวจสอบฐานคติของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ด้วยสถิติหรือไม่ (เช่นทดสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) หรือการตรวจสอบความเป็น โคงปกติ(Normality)ของข้อมูล

สรุป คุษฎีนิพนธ์ส่วนใหญ่หาความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลระหว่างตัวแปร

ตารางที่ 51 การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
อธิบายความสัมพันธ์ในระดับเหตุผล	206	60.77
อธิบายในระดับความสัมพันธ์	8	2.36
อธิบายด้วยการพรรณนาข้อมูล	125	36.87
รวม	339	100.00

คุษฎีนิพนธ์จำนวน 195(57.52%) เล่มที่วิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูง 1 เล่มเป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง และอีก 10 เล่ม ใช้สถิติในระดับความสัมพันธ์แต่ได้อธิบายการควบคุมสถานการณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่พอจะเชื่อได้ว่าเป็นการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปร ดังนั้นสรุปได้ว่า คุษฎีนิพนธ์ จำนวน 206(60.77%) เล่มทดสอบความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล

สรุป ความก้าวหน้าของคชฎินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์

คชฎินิพนธ์ที่มีความก้าวหน้าหมายถึง คชฎินิพนธ์ที่ศึกษาในเรื่องที่มีคุณค่าต่อศาสตร์และสังคม และคชฎินิพนธ์ที่มีวิธีการศึกษาที่มีคุณภาพหรือมีความก้าวหน้า เรื่องที่ศึกษามีคุณค่าต่อศาสตร์และสังคม ประกอบด้วย 1) เป้าหมายของการวิจัยอยู่ที่ทดสอบทฤษฎีเป็นหลัก 2) เรื่องที่ศึกษามีความสำคัญต่อสาขา 3) เรื่องที่ศึกษามีความเป็นต้นแบบ ด้านวิธีการศึกษาที่มีคุณภาพหรือมีความก้าวหน้า ประกอบด้วย 1) คชฎินิพนธ์ที่มีความตรง 2) คชฎินิพนธ์ที่มีการทดสอบทฤษฎี 3) คชฎินิพนธ์ที่หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

ตารางที่ 52 เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน	จำนวน(ร้อยละ)	ร้อยละที่ไม่ผ่าน
เรื่องที่ทำวิจัย		
เป้าหมายของการวิจัย	70(20.65)	79.35
ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา	258(76.11)	23.89
ความเป็นต้นแบบของเรื่องที่ศึกษา	71(20.94)	79.06
วิธีการศึกษา		
ความตรงของการวิจัย	228(67.26)	32.74
การทดสอบทฤษฎี	69(20.35)	79.65
การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล	206(60.77)	39.23

1. ความก้าวหน้าด้านเรื่องที่ทำวิจัย

เมื่อพิจารณาจำแนกความก้าวหน้าออกเป็นความก้าวหน้าด้านเรื่องที่ทำวิจัย และด้านวิธีการศึกษาแล้ว พบว่า ด้านเรื่องที่ทำวิจัย(ประกอบด้วย ซึ่งประกอบด้วย 1) เป้าหมายของการวิจัย 2) ความสำคัญของเรื่องที่ทำวิจัย และ 3) ด้านความเป็นต้นแบบของการวิจัย) มีความก้าวหน้าในระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ คือผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น โดยเฉลี่ย (20.65 + 76.11 + 20.94หาร 3) ร้อยละ 39.23 นั่นคือมีคชฎินิพนธ์เพียง 39.23 เล่มใน 100 เล่ม เท่านั้นที่ทำในเรื่องที่มีความก้าวหน้า

2. ความก้าวหน้าด้านวิธีการศึกษา

ความก้าวหน้าด้านวิธีการศึกษา (ประกอบด้วย 1) ความตรงของการวิจัย 2) การทดสอบทฤษฎี 3) การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล) พบว่ามีความก้าวหน้าในระดับปานกลางคือ $(67.26 + 20.35 + 60.77)$ คือร้อยละ 49.46 นั่นคือ มีดัชนีนิพนธ์ 49.46 เล่มใน 100 เล่มที่มีวิธีการศึกษาที่มีคุณภาพหรือมีความก้าวหน้า

3. ความก้าวหน้าโดยเปรียบเทียบ

เมื่อพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบระหว่างความก้าวหน้าของประเด็นปัญหาที่ศึกษา กับวิธีการศึกษาพบว่า ด้านวิธีการศึกษามีความก้าวหน้ากว่าด้านประเด็นปัญหาที่ศึกษา นั้นหมายความว่าดัชนีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยให้ความสำคัญกับความถูกต้องทางระเบียบวิธีมากกว่าด้านประเด็นปัญหาที่ศึกษา

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของดัชนีพันธด้านรัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษาใช้ตัวแบบของ McCurdy and Cleary (1984) ตัวแบบนี้ต่อมาถูกนำมาใช้ศึกษาโดย White(1986), Cleary(1992), Adams and White (1994), Cleary(2000) และ Jing(2008) ผลการศึกษาแต่ละครั้งถูกนำมาเปรียบเทียบกันเพื่อบ่งชี้ถึง ความก้าวหน้าของดัชนีพันธด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในแต่ละช่วงเวลาของการประเมิน

แหล่งข้อมูลของการวิจัยคือดัชนีพันธด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่ถูกผลิตขึ้น โดย 3 มหาวิทยาลัย คือ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 207 เล่ม มหาวิทยาลัยรามคำแหง 112 เล่ม และวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา 20 เล่ม รวมทั้งสิ้น 339 เล่ม งานดัชนีพันธของทั้งสามสถาบันนับว่าเป็นตัวแทนด้านการจัดการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทยได้ เพราะในขณะที่ทำการศึกษาแม้จะปรากฏว่ามีมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนเปิดสอนรัฐประศาสนศาสตร์ในระดับปริญญาเอกอยู่บ้าง แต่ยังไม่ปรากฏผลงานด้านดัชนีพันธเผยแพร่สู่สาธารณะ การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากดัชนีพันธฉบับสมบูรณ์ที่ปรากฏอยู่ในห้องสมุดของสถาบันและห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของ ThaiLIS

ในบทนี้จะกล่าวถึง 1) สรุปผลการศึกษา 2) อภิปรายผล และ3) ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการศึกษากล่าวถึง 1) ลักษณะเฉพาะของดัชนีพันธ 2) ลักษณะทั่วไปของดัชนีพันธ และ 3) ความก้าวหน้าของดัชนีพันธ

ลักษณะเฉพาะของดัชนีพันธ

กลุ่มตัวอย่างคือดัชนีพันธของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ร้อยละ 61 ส่วนที่เหลือเป็นของมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ร้อยละ 33) และวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา (ร้อยละ 6) ในระยะเวลา 25 ปี (2531-2555) ดัชนีพันธถูกผลิตขึ้น 339 เล่ม เฉลี่ยปีละ 13.56 เล่ม จำนวนที่ผลิตได้ต่ำสุดคือ 1 เล่มในปี 2531 และสูงสุดคือ 54 เล่มในปี 2550 ดัชนีพันธมี

ประธานที่ปรึกษาทั้งสิ้น 61 ท่าน โดยเฉลี่ยเป็นที่ปรึกษาท่านละ 6.5 เล่ม เป็นที่ปรึกษาดำสุดคือ 1 เล่ม สูงสุดคือ 29 เล่มและคณาจารย์มีมากกว่าครึ่งมีประธานที่ปรึกษาเป็นระดับรองศาสตราจารย์ อายุเฉลี่ยของผู้ทำคณาจารย์คือ 45.28 ปี ผู้ทำที่มีอายุต่ำสุดคือ 29 ปี สูงสุดคือ 65 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย (38%) รองลงมาเป็นข้าราชการ (31%) นักธุรกิจและพนักงาน (25%) และไม่ระบุ (6%) ในเรื่องอาชีพของนักศึกษา Felbinger et al. (1999) ให้ข้อสังเกตว่าการที่ผู้ศึกษาในระดับปริญญาเอกเป็นผู้มีประสบการณ์ทางอาชีพหรือนักปฏิบัติมาก่อน ส่งผลให้คณาจารย์ของพวกเขาหันไปทำการแก้ปัญหาในทางปฏิบัติมากกว่าจะมุ่งผลิตองค์ความรู้ทางทฤษฎี

ลักษณะทั่วไปของคณาจารย์

คณาจารย์มีบทคัดย่อโดยเฉลี่ย 2.37 หน้า จำนวนหน้าบทคัดย่อต่ำสุดคือ 1 หน้า สูงสุดคือ 11 หน้า แม้ว่าบทคัดย่อส่วนใหญ่จะมีขนาด 2 หน้า แต่ก็เห็นได้ชัดว่าโดยรวมแล้วมีความแตกต่างกันมาก สิ่งนี้ชี้ว่าแต่ละสถาบัน ไม่ได้คำนึงถึงข้อกำหนดเรื่องจำนวนหน้าของบทคัดย่อมากนัก ในความเป็นจริงบทคัดย่อมักถูกจำกัดด้วยจำนวนคำ เช่น AIT (2000) กำหนดว่าบทคัดย่อจะต้องไม่เกิน 200 คำ โดยให้เหตุผลว่าบทคัดย่อที่ยาวเกินไปนับว่าใช้ไม่ได้ เพราะจะไปมีปัญหากับการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลบนออนไลน์ Singleton et al. (1988, p. 474) เสนอว่าบทคัดย่อควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 150-200 คำ ในขณะที่ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544) เห็นว่า บทคัดย่อที่ดีไม่ควรเกิน 1 หน้า

จำนวนหน้าของคณาจารย์ ในที่นี้นับจาก หน้า 1 ถึงหน้าสุดท้ายของบรรณานุกรมโดยเฉลี่ย 253.78 หน้า จำนวนหน้าต่ำสุด คือ 71 หน้า สูงสุดคือ 563 หน้า จำนวนหน้าของคณาจารย์ไทยสูงกว่าคณาจารย์ของจีน ตามที่ Jing (2008) กล่าวไว้คือของจีนมีจำนวนหน้าโดยเฉลี่ย 165 หน้า (ต่ำสุดคือ 75 หน้า และสูงสุดคือ 348 หน้า) คณาจารย์ของไทยใกล้เคียงกับของมหาวิทยาลัยในอเมริกาที่มีจำนวนหน้ามากกว่า 250 หน้าตามที่ Adams and White (1994) เคยศึกษาไว้ พวกเขาเชื่อว่าถ้าคณาจารย์จัดทำอย่างเป็นระบบ ขนาดไม่เกิน 150 หน้า ก็นับเป็นงานที่มีคุณภาพได้ ในทางหลักการแล้วกล่าวกันว่าจำนวนหน้าไม่สำคัญเท่ากับเนื้อหา แต่ในความเป็นจริงจำนวนหน้าที่มากกว่าให้ผลเชิงบวกแก่ผู้ทำสูงกว่าเสมอ สิ่งนี้ปรากฏอยู่ทั่วไป

สาขาย่อยของเรื่องที่ศึกษา คณาจารย์ส่วนใหญ่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์นโยบาย สาธารณะ (23.6%) รองลงมาคือทฤษฎีองค์การ (21.5%) และทฤษฎีการบริหาร (20.1%) ในขณะที่

อีกสามสาขาสำคัญมีคนเลือกศึกษาน้อยคือ การบริหารงานบุคคล (7.4%) เทคนิคการบริหาร (6.2%) และการคลังและงบประมาณ (6.2%) ที่เหลือเป็นสาขาอื่น ๆ

คุณลักษณะส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ (Explanation Research) 59% รองลงไปคือพรรณนาปรากฏการณ์ (Descriptive Research) 41.0% และไม่มีคุณลักษณะที่เป็นประเภทสำรวจค้นหา (Exploratory Research) การที่คุณลักษณะส่วนใหญ่มีเป้าหมายที่จะอธิบายปรากฏการณ์นับเป็นการใช้วิธีการวิจัยที่เป็นขั้นสูงประการหนึ่ง เพราะงานนิพนธ์หรืองานวิจัยส่วนใหญ่ในอดีตมักเป็นงานวิจัยในระดับค้นหาหรือ ไม่ก็แบบพรรณนาปรากฏการณ์ เช่นงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท ของ Texas State University ที่ศึกษาโดย Ilo (2005, p. 52) พบว่าเกือบร้อยละ 80 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา หรือเมื่อถอยหลังไปอีก 20 ปี จากการสำรวจของ Perry and Kraemer (1986) ก็พบว่าในจำนวน 289 บทความที่ตีพิมพ์ในวารสาร Public Administration Review ระหว่าง 1975-1984 เป็นการวิจัยแบบสำรวจค้นหาถึงร้อยละ 70 เป็นการวิจัยในระดับพรรณนาร้อยละ 20 และเป็นแบบอธิบายปรากฏการณ์เพียงร้อยละ 10 สรุปได้ว่าคุณลักษณะของไทยเป็นแบบอธิบายปรากฏการณ์มากกว่าแบบอื่น ๆ

คุณลักษณะเกือบครึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ 163 (48%) ส่วนที่เหลือเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ 110 (32%) และการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) 66 (20%) สำหรับการวิจัยแบบผสม ถ้าพิจารณาอย่างเคร่งครัดแล้วจะพบว่าในจำนวน 20% หรือ 66 เล่ม เป็นการวิจัยแบบผสมอย่างแท้จริงอยู่ 11 เล่ม (ในจำนวน 11 เล่มนี้มีเพียงเล่มเดียวที่อ้างตำราการวิจัยแบบผสมคืองานหมายเลข 163) ส่วนที่เหลืออีก 55 เล่ม เป็นเพียงการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสองวิธีร่วมกันคือใช้วิธีหนึ่งเข้ามาเสริมวิธีการหลัก นั่นคือ 51 เล่มใช้วิธีการเชิงปริมาณเป็นหลัก อีก 4 เล่มใช้วิธีการเชิงคุณภาพเป็นหลัก ถ้าพิจารณาจำแนกใหม่จะพบว่ามิงงานวิจัยเชิงปริมาณ (163+51) = 218 (64%) เชิงคุณภาพ (110+4) = 114 (33%) และแบบผสม 11 (3%) เมื่อพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบคุณลักษณะของไทยกับงานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ใน 4 วารสาร ในระหว่างปี 2001-2005 จากการสำรวจของ Bernick et al. (2007) พบว่าในส่วนที่เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์จำนวน 276 บทความ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณร้อยละ 79 เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพร้อยละ 14 และงานวิจัยแบบผสมร้อยละ 7 จะเห็นว่าคุณลักษณะของไทยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในระดับสากลคือใช้วิธีเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพและแบบผสม อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบเฉพาะเชิงปริมาณพบว่าคุณลักษณะของไทยใช้วิธีการเชิงปริมาณน้อยกว่างานวิจัยในระดับนานาชาติ

คุณลักษณะเกือบทั้งหมดเป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (99.6%) มีเพียง 1 เล่มที่เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลอง กลุ่มประชากรที่เป็นเป้าหมายในการศึกษาของคุณลักษณะส่วนใหญ่คือ ข้าราชการ

และหน่วยงานราชการร้อยละ 60 ธุรกิจเอกชนร้อยละ 10 องค์กรเอกชนร้อยละ 10 นโยบายและโครงการต่างๆร้อยละ 10 ที่เหลือเป็นประชาชนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ คหุฎินิพนธ์ส่วนใหญ่ใช้กรอบการสุ่มตัวอย่าง (70%) คือกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ประชากร วิธีการสุ่ม และกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออธิบายถึงการได้มาของกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรด้วยวิธีการสุ่มแบบต่าง ๆ คหุฎินิพนธ์ส่วนที่เหลือ(30%) ส่วนใหญ่กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรคำนวณของ Yamane หรือไม่กี่ Krejcie and Morgan สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่างถ้าเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Purposive Sampling และ/หรือ Snowball Sampling เป็นส่วนใหญ่ ถ้าเป็นการวิจัยเชิงปริมาณจะใช้ Multi Stage/ Stratified/ Random Sampling เป็นส่วนใหญ่

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่คือตัวนักวิจัยเก็บเอง 44.2% รองลงไปคือผู้ตอบ 44.0% (ซึ่งหมายถึงนักวิจัยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์แล้วผู้ตอบก็ส่งกลับมาให้) ที่เหลือคือผู้อื่น(ซึ่งหมายถึงผู้ที่นักวิจัยจ้างมาช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล)11.8%

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการต่อไปนี้ตามลำดับคือ ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ (35.1%) สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (33.6%) สัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง (23.0%) และที่เหลือคือการสอบถาม (6.2%) เก็บจากการประชุมกลุ่มย่อย (1.8%) สังเกตจากปรากฏการณ์ (0.3%)

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าใช้แบบสอบถาม 41.3% แบบบันทึกข้อมูล (สำหรับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก) 32.7% แบบสัมภาษณ์ 23% แบบบันทึกข้อมูล (จากการสังเกต) 3% คหุฎินิพนธ์เกือบทั้งหมดใช้คนเป็นแหล่งข้อมูล 96.8% ที่เหลือเพียงเล็กน้อยใช้เอกสาร 2.9% และใช้ปรากฏการณ์ทางสังคมเป็นแหล่งข้อมูล 0.3%

การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าคหุฎินิพนธ์ที่ไม่ใช้สถิติมีอยู่ 1.5% ใช้สถิติในระดับร้อยละหรือสถิติเชิงพรรณนาเป็นหลัก 35.4% ใช้สถิติแบบจำแนกและหาความสัมพันธ์ 5.6% และใช้สถิติขั้นสูง 57.5% สำหรับสถิติขั้นสูงที่ใช้คือ Multiple Regression Analysis (MRA) (38%) Path Analysis (13.3%) และ Structural Equation Model (SEM) (6.2%)

การใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์นับเป็นการใช้ระเบียบวิธีที่ซับซ้อนประการหนึ่งของคหุฎินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทย ทั้งนี้เมื่อเทียบงานนิพนธ์ในระดับปริญญาโทตามที่นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาไว้ เช่น พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ (2550) สำรวจวิทยานิพนธ์ 2,375 ฉบับจากมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน 28 แห่ง พบว่ามีเพียงร้อยละ 17.2 ที่วิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูง และที่สำคัญก็คือ พิชิตพบว่ามีงานนิพนธ์เพียง 1 ใน 3 เท่านั้นที่ใช้สถิติเหมาะสมกับระดับการวัดรังสรรค์ สิ่งเลิศ (2545) พบว่างานนิพนธ์เกือบทั้งหมดคือร้อยละ 94 ที่ใช้สถิติในระดับพรรณนา เฉลิมชัย ปัญญาดี (2545) ศึกษางานนิพนธ์ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พบว่า ใช้สถิติในระดับสูงเพียงร้อยละ 25 เท่านั้น

อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับงานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในต่างประเทศแล้วพบว่า คชฎินิพนธ์ของไทยกลับใช้สถิติขั้นสูงน้อยกว่า เช่นการศึกษาของ Lee, Benoit-Bryan and Johnson (2012) ซึ่งทำการสำรวจบทความในระยะ 8 ปี ของวารสารทางวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 246 บทความพบว่าใช้สถิติขั้นสูงถึง 65% ที่เหลือใช้สถิติในระดับพรรณนา 16% สถิติระดับจำแนกและระดับหาความสัมพันธ์ 13% สถิติอื่น ๆ 6% ในขณะที่การศึกษาของ Bernick et al. (2007) พบว่าใช้สถิติขั้นสูง 71% ที่เหลือใช้สถิติในระดับพรรณนา 9% สถิติระดับความสัมพันธ์ 10% และอื่น ๆ 10%

นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาในเชิงพัฒนาการแล้ว คชฎินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ไทย มีแนวโน้มการใช้สถิติขั้นสูงลดลงในอัตราที่เพิ่มขึ้น นั่นคือในระหว่างปี 2531-2540 ใช้สถิติขั้นสูงร้อยละ 71.9 ระหว่างปี 2541-2550 ใช้สถิติขั้นสูงลดลงเหลือร้อยละ 70.6 ปี 2551-2555 เหลือใช้สถิติขั้นสูงร้อยละ 48.8 ทำให้กล่าวในเบื้องต้นได้ว่าการใช้สถิติขั้นสูงของคชฎินิพนธ์ไทยไม่สอดคล้องกับข้อสังเกตของ Raadschelders and Lee (2011) ที่ว่างานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์มีแนวโน้มที่จะใช้สถิติขั้นสูงมากขึ้น อย่างไรก็ตามถ้าตรวจสอบโดยละเอียดแล้วพบว่านั่นอาจเป็นเพราะว่าคชฎินิพนธ์ไทยถึงหนึ่งในสามหันไปใช้วิธีการวิจัยทางเลือก ทำให้จำนวนการวิจัยเชิงปริมาณลดลง การใช้สถิติขั้นสูงจึงลดลงตามไปด้วย แต่ถ้าพิจารณาเฉพาะในส่วนของงานวิจัยเชิงปริมาณแล้ว พบว่าใช้สถิติขั้นสูงถึงร้อยละ 76 นั่นหมายความว่าสำหรับคชฎินิพนธ์ที่ใช้สถิติในการวิเคราะห์มีแนวโน้มจะใช้สถิติขั้นสูงเป็นเครื่องมือมากขึ้น สรุปจำนวนการใช้สถิติขั้นสูงลดลงตามจำนวนการวิจัยเชิงปริมาณที่ลดลง แต่ในส่วนของงานวิจัยที่เหลืออยู่นี้กลับพบว่าใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ในอัตราที่เพิ่มขึ้น

ความก้าวหน้าของคชฎินิพนธ์

ความก้าวหน้าของคชฎินิพนธ์พิจารณาจากการผ่านเกณฑ์ 6 เกณฑ์ ในที่นี้จะกล่าวถึงหนึ่งจำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน สองจำนวนการผ่านในแต่ละเกณฑ์ และสามความก้าวหน้าของคชฎินิพนธ์หนึ่งด้านจำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน คชฎินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยมีความก้าวหน้าอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำคือผ่านเกณฑ์โดยเฉลี่ย 2.64 จากจำนวนเกณฑ์ที่ใช้ประเมิน 6 เกณฑ์ สำหรับคชฎินิพนธ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ใด ๆ มีจำนวน 57 เล่มหรือร้อยละ 16.8 และผ่านทั้ง 6 เกณฑ์ 11 เล่ม หรือร้อยละ 3.2

สองด้านจำนวนการผ่านในแต่ละเกณฑ์ มีดังนี้ 1) คชฎินิพนธ์ที่มีเป้าหมายเพื่อการวิจัยพื้นฐาน ร้อยละ 20.65 2) คชฎินิพนธ์ที่มีประเด็นที่ศึกษาอยู่ในขอบเขตและมีความสำคัญต่อสาขา

เปรียบเทียบความก้าวหน้าของคชฎินิพนธ์

การเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคชฎินิพนธ์ในที่นี้คือ 1) เปรียบเทียบจำนวนเกณฑ์ที่ผ่านของคชฎินิพนธ์ 2) เปรียบเทียบจำนวนคชฎินิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์ และ 3) เปรียบเทียบประเด็นปัญหาที่ศึกษาของคชฎินิพนธ์

1. เปรียบเทียบจำนวนเกณฑ์ที่ผ่านของคชฎินิพนธ์

เกณฑ์การประเมินคชฎินิพนธ์มีอยู่ 6 เกณฑ์ คชฎินิพนธ์ของมหาวิทยาลัยในอเมริกาได้ใช้เกณฑ์ทั้ง 6 นี้ประเมินมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 1984, 1992 และ 2000 ผลการประเมินพบว่ามีความก้าวหน้ามากขึ้นตามลำดับ คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.80, 2.82 และ 3.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 53 เปรียบเทียบจำนวนเกณฑ์ที่ผ่านของคชฎินิพนธ์

	1. 1984	2. 1992	3. 2000	4. 2008	5. 2012
จำนวนเกณฑ์	n = 142	n = 165	n = 168	n = 132	N = 339
	%	%	%	%	%
6	0.00	1.80	0.60	3.00	3.24
5	3.50	6.10	12.50	7.60	15.34
4	9.90	26.70	32.70	11.40	10.03
3	16.20	26.10	31.50	23.50	30.10
2	23.90	24.20	17.30	18.20	12.98
1	28.20	9.70	10.40	18.90	11.50
0	18.30	5.50	1.20	17.40	16.81
ค่าเฉลี่ย	1.80	2.82	3.30	2.27	2.64
พิสัย	18.3	3.7	0.6	14.4	13.5.....

หมายเหตุ: 1. McCurdy and Cleary (1984), 2. Cleary (1992), 3. Cleary (2000), 4. Jing (2008), 5. การศึกษาี้จากตารางที่ 53 ถ้าเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนเกณฑ์ที่ผ่านของคชฎินิพนธ์ของอเมริกาในปี 1992 กับ คชฎินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยในปี 2012 และของจีนในปี 2008 แล้วพบว่ามีความใกล้เคียงกัน นั่นหมายความว่าคชฎินิพนธ์ไทยล้าหลังกว่าของอเมริกาอยู่ราว 20 ปี ในขณะที่จีนล้าหลังกว่าอเมริกา 30 ปี ถ้าดูตามตัวเลขจะเห็นว่าไทยก้าวหน้ากว่าจีนอยู่ 10 ปี อย่างไรก็ตามการศึกษาในระดับปริญญาเอกของจีนเพิ่งเริ่มต้นเมื่อปี 1999(2542) ส่วนไทยเริ่มปี 1984(2527) ก่อนจีน 15 ปี กล่าวอีกอย่างก็คือคชฎินิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ของไทยล้าหลังกว่าของจีน 5 ปี

เปรียบเทียบจำนวนเกณฑ์ที่ผ่านในแต่ละครั้งของการประเมินพบว่า พิสัยหรือความต่างระหว่างร้อยละของนักศึกษาที่ผ่าน 6 เกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ใด ๆ มีดังนี้ คุษฎีนิพนธ์ในปี 1984 มีค่าพิสัยเท่ากับ 18.3(18.30-0), ปี 1992 มีพิสัยเท่ากับ 3.7(5.50-1.80) ,ปี 2000 พิสัยเท่ากับ 0.6(1.20-0.60), ปี 2008 พิสัยเท่ากับ 14.4(17.40-3.0) และปี 2012 มีค่าพิสัยเท่ากับ 13.5(16.81-3.24) ตามลำดับ ค่าพิสัยที่สูงบ่งชี้ว่าคุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านเกณฑ์สูงสุดและไม่ผ่านเกณฑ์ใด ๆ มีจำนวนที่แตกต่างกันอย่างมาก จากตารางที่ 53 ค่าพิสัยของมหาวิทยาลัยในอเมริกาในปี 1984 ของจีนในปี 2008 และของไทยในปี 2012 พบว่ามีค่าสูง นั้นหมายความว่าคุษฎีนิพนธ์ในปีการประเมินนั้นๆ มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมาก ความต่างระหว่างประเทศเป็นเรื่องพอเข้าใจได้ แต่ความต่างภายในประเทศเดียวกันเป็นเรื่องที่น่าแปลกใจอย่างยิ่ง ทั้งนี้อยู่ในบริบททางสังคมและบรรยากาศทางวิชาการอันเดียวกัน สิ่งนี้บ่งชี้ว่าในการทำคุษฎีนิพนธ์นั้นทางสถาบันหรือหลักสูตรหรือแม้แต่อาจารย์ ไม่มีแนวทางในการกำกับหรือชี้แนะซึ่งอาจหมายถึงแนวทางในการทำหรือเกณฑ์ในการประเมิน จึงทำให้คุณภาพหรือความก้าวหน้าของคุษฎีนิพนธ์แตกต่างกันไปตามความสามารถของนักศึกษาผู้จัดทำ

2. เปรียบเทียบจำนวนคุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์

จำนวนคุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์ค่อนข้างแตกต่างกัน นั่นคือคุษฎีนิพนธ์ของมหาวิทยาลัยในอเมริกา และจีน ต่างให้ความสำคัญกับเป้าหมายการทำคุษฎีนิพนธ์นั้นคือเน้นไปที่การวิจัยพื้นฐานเป็นอันดับหนึ่ง ในขณะที่คุษฎีนิพนธ์ของไทยกลับให้น้ำหนักกับขอบเขตของเรื่องที่ทำคุษฎีนิพนธ์คือมุ่งให้เรื่องที่ทำอยู่ในขอบเขตของสาขา

ตารางที่ 54 เปรียบเทียบจำนวนคุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์

เกณฑ์	1. 1984	2. 1992	3. 2000	4. 2008	5. 2012	รวมเฉลี่ย %
	n = 142 %	n = 165 %	n = 168 %	n = 132 %	N = 339 %	
เป้าหมายการวิจัย (Purposive)	64.10	80.00	89.30	49.20	20.65	60.65
ความตรงของการวิจัย (Validity)	21.10	29.10	39.90	31.10	67.26	37.69
การทดสอบทฤษฎี (Theory Testing)	17.60	21.80	19.00	45.50	20.35	24.85
ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causality)	26.10	51.50	86.90	21.20	60.77	49.30
ขอบเขตและความสำคัญ (Importance)	38.70	32.10	37.50	42.20	76.11	45.32
ความเป็นต้นแบบ (Cutting Edge)	16.90	72.70	64.30	37.90	20.94	42.54

หมายเหตุ: 1. McCurdy and Cleary (1984), 2. Cleary (1992), 3. Cleary (2000), 4. Jing (2008), 5. การศึกษานี้

จากตารางที่ 54 เมื่อจำแนกความก้าวหน้าของดัชนีพันธออกเป็นสองด้านคือด้านประเด็นปัญหาที่ศึกษาและด้านวิธีการศึกษา พบว่าการประเมินดัชนีพันธออกแต่ละครั้งมีร้อยละของการผ่านเกณฑ์ดังนี้

- 1) การประเมินปี 1984 ประเด็นที่ศึกษามีความก้าวหน้า ร้อยละ 39.9 วิธีการศึกษามีความก้าวหน้า ร้อยละ 21.6
- 2) การประเมินในปี 1992 ประเด็นที่ศึกษามีความก้าวหน้า ร้อยละ 61.6 วิธีการศึกษามีความก้าวหน้า ร้อยละ 34.13
- 3) การประเมินในปี 2000 ประเด็นที่ศึกษามีความก้าวหน้า ร้อยละ 63.7 วิธีการศึกษามีความก้าวหน้า ร้อยละ 48.6
- 4) การประเมินในมหาวิทยาลัยในประเทศจีนในปี 2008 เรื่องที่วิจัยมีความก้าวหน้า ร้อยละ 43 ด้านวิธีการวิจัยมีคุณภาพหรือมีความก้าวหน้า ร้อยละ 32.6
- 5) การประเมินดัชนีพันธออกมหาวิทยาลัยในประเทศไทยในปี 2012 เรื่องที่วิจัยมีความก้าวหน้า ร้อยละ 39.2 ด้านวิธีการวิจัยมีความก้าวหน้า ร้อยละ 49.4
- 6) ความก้าวหน้าของดัชนีพันธออกของทุกครั้งที่การประเมินโดยเฉลี่ยพบว่า เรื่องที่ทำวิจัยมีความก้าวหน้า $(60.65+45.32+42.54)$ ร้อยละ 49.50 ด้านวิธีการวิจัย $(37.69+24.85+49.30)$ ร้อยละ 37.28

สำหรับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศแล้ว ประเด็นปัญหาที่ศึกษามีความก้าวหน้ากว่าวิธีการศึกษา นั่นคือเรื่องที่ศึกษานั้นไปที่การวิจัยพื้นฐาน เป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตของสาขา และการมีความเป็นต้นแบบ ในขณะที่มหาวิทยาลัยในประเทศไทยเน้นไปที่วิธีการศึกษามากกว่าคือเน้นไปที่ความตรงของการวิจัย สร้างกรอบการวิจัยจากทฤษฎี และหาความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลหรือใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ กล่าวอีกอย่างก็คือสำหรับดัชนีพันธออกของไทยแล้วประเด็นที่ศึกษาเป็นเรื่องอะไรก็ได้ที่อยู่ในขอบเขตของสาขา ขอเพียงให้วิธีการศึกษามีสิ่งบ่งชี้ความตรงก็เป็นอันใช้ได้ สรุปในเบื้องต้นได้ว่าดัชนีพันธออกของไทยมีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปสู่ภาวะของการมี “คุณภาพสูงแต่คุณประโยชน์ต่ำ”

3. เปรียบเทียบประเด็นปัญหาที่ศึกษา

ประเด็นที่ศึกษาในแต่ละประเทศ และแต่ละช่วงเวลาไม่แตกต่างกัน โดยลำดับที่หนึ่งถึงสามยังคงเหมือนกันนั่นคือ การวิเคราะห์นโยบาย ทฤษฎีองค์การ และทฤษฎีการบริหาร สำหรับดัชนีพันธออกของไทยเรื่องที่ศึกษาอยู่ในสามสาขาดังกล่าวข้างต้นรวมกันมากกว่าร้อยละ 60

ตารางที่ 55 เปรียบเทียบประเด็นปัญหาที่ศึกษา

สาขาย่อย Area Studies	1. 1984 n = 142 %	2. 1992 n = 165 %	3. 2000 n = 168 %	4. 2008 n = 132 %	5. 2012 N = 339 %	ลำดับที่
1. ทฤษฎีการบริหาร	25.40	12.70	10.70	28.00	20.06	3
2. รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ	14.80	12.70	10.70	-	3.54	4
3. พฤติกรรมและการพัฒนาบุคลากร	8.50	10.90	6.60	-	-	6
4. การคลังและงบประมาณ	2.10	9.70	8.30	5.30	3.54	10
5. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานรัฐ	4.90	0.60	5.40	10.60	4.13	6
6. เทคนิคการบริหาร	0.70	1.80	0.00	9.80	6.20	9
7. ทฤษฎีองค์การ	9.90	25.50	25.60	30	21.53	2
8. การบริหารงานบุคคล	4.90	1.80	5.40	-	7.37	8
9. การวิเคราะห์นโยบาย	28.90	32.10	25.60	33.30	23.60	1
10. การจัดการปกครองและประชาสังคม	-	-	-	10.60	10.03	7
11. อื่น ๆ	-	-	-	9.80	-	-

หมายเหตุ: 1. McCurdy and Cleary (1984), 2. Cleary (1992), 3. Cleary (2000), 4. Jing (2008), 5. การศึกษานี้

จากตารางที่ 55 สิ่งที่น่าสังเกตคือ การบริหารงานบุคคล กลับไม่ได้รับความสนใจศึกษา มากเท่ากับงานนิพนธ์ในระดับปริญญาโทที่เคยศึกษาไว้ เช่นเดียวกับ การคลังและงบประมาณ ก็มีผู้สนใจศึกษาน้อย ทั้งที่เป็นหนึ่งในสี่สาขาย่อย (นโยบายสาธารณะ การบริหารองค์การ การบริหารงานบุคคล และการคลังและงบประมาณ) ที่สำคัญของรัฐประศาสนศาสตร์ เมื่อพิจารณา คุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศก็พบว่าทั้งสามสาขาย่อย ดังกล่าวข้างต้น ถูกเลือกศึกษาอยู่ในลำดับต่ำด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม สำหรับคุษฎีนิพนธ์ของไทยเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ งานทางวิชาการที่ ชุมชนรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยผลิตขึ้น ตามที่ นิสาชล พรหมรินทร์ (2555, หน้า 9-13)¹ ศึกษา

¹ สืบจากข้อเขียนทางรัฐประศาสนศาสตร์ตั้งแต่ปี 2498-2554 จำนวนทั้งสิ้น 1,536 เรื่อง จำแนกเป็น 13 หัวข้อ

1) องค์กรและการจัดการ 28.90% (444) 2) การบริหารงานบุคคล 14.71% (226) 3) การบริหารการปกครอง ท้องถิ่น 12.63% (194) 4) นโยบายสาธารณะ 9.44% (145) 5) การบริหารงานคลังสาธารณะ 7.48% (115) 6) การ บริหารราชการทั่วไป 6.05% (93) 7) การบริหารเปรียบเทียบและการบริหารการพัฒนา 5.07% (78) 8) การบริหาร โครงการ 3.51% (54) 9) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค 3.51% (54) 10) การศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ใน ประเทศไทย 3.05% (47) 11) ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์ 2.53% (39) 12) จริยธรรมทางการบริหาร 1.88% (29) 13) กฎหมายมหาชนและระเบียบข้อบังคับ 1.17% (18)

ไว้ กลับพบว่าหัวข้อคุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่นักศึกษาผลิตไม่สอดคล้องกับงานที่ชุมชนวิชาการผลิตขึ้น แน่นอวางงานทางวิชาการที่ชุมชนผลิตขึ้นมาตั้งแต่เมื่อครั้งการก่อเกิดสาขาอย่างเป็นทางการเมื่อปี 2498 ย่อมเป็นภาพสะท้อนถึงปัญหาและความต้องการของสังคมด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่พัฒนามาตามช่วงเวลา ดังนั้นในเมื่อคุษฎีนิพนธ์ไม่สอดคล้องกับงานวิชาการเหล่านี้ ย่อมแสดงว่าหัวข้อที่ศึกษาในคุษฎีนิพนธ์ไม่อยู่ในกระแสของปัญหาและความต้องการของสังคม

เรื่องนี้เป็นประเด็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะเดิมเชื่อกันว่าการเลือกประเด็นที่จะศึกษาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นอยู่กับเหตุผลสองประการคือ ถ้าไม่เพื่อทดสอบทฤษฎีเป็นหลัก ก็มักจะมุ่งแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของสังคมเป็นหลัก ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าส่วนใหญ่ นอกจากจะไม่มีเป้าหมายที่จะทดสอบทฤษฎีแล้ว ยังไม่มีเป้าหมายที่จะมุ่งแก้ปัญหาและความต้องการของสังคมด้วย ดังนั้นจึงสรุปในเบื้องต้นได้ว่าการเลือกประเด็นหรือเรื่องที่จะทำคุษฎีนิพนธ์ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจและเหตุผลของนักศึกษามากกว่าเหตุผลอื่น ๆ

แนวทางในการประเมินคุษฎีนิพนธ์

หัวข้อนี้จะพิจารณาว่าแบบการประเมินคุษฎีนิพนธ์ที่ใช้ในการศึกษานี้เหมาะสมที่จะนำไปใช้ต่อไปหรือไม่ ความเหมาะสมของแบบประเมินอยู่ที่ ช่วยให้จำแนกคุษฎีนิพนธ์ที่ก้าวหน้าและไม่ก้าวหน้าออกจากกันได้หรือไม่ และช่วยให้คุษฎีนิพนธ์พัฒนาไปสู่ความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นหรือไม่ ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ว่าต้องปรับเปลี่ยนในสองเรื่องคือ 1) ต้องใช้แบบการประเมินงานวิจัยหลายประเภท 2) ต้องปรับตัวบ่งชี้บางตัวในแบบการประเมิน

1. ต้องใช้แบบการประเมินงานวิจัยหลายประเภท

ความจำเป็นที่ต้องมีแบบประเมินงานวิจัยหลายแบบเพราะปัจจุบันมีวิธีการวิจัยอยู่หลายประเภท สำหรับเหตุผลที่มีการวิจัยอยู่หลายประเภท เพราะสังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว หลากหลาย และมีความซับซ้อนอย่างมาก ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนด้านอภิปรายหรือภาวะวิทยาและญาณวิทยา เมื่อฐานคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของความเป็นจริงและการได้มาซึ่งความเป็นจริง เปลี่ยนวิธีการวิจัยก็ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกัน นักวิชาการหลายท่านมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องนี้ เช่น อมรศักดิ์ กิจธนานันท์ (2548) เห็นว่าการศึกษาตามแนวปฏิฐานนิยมขาดความสมบูรณ์จึงเสนอให้ใช้วิธีการแบบแปลความหมาย (Interpretivism) เข้ามาเสริมวิธีการแบบปฏิฐานนิยม (Positivism) เช่นเดียวกับ ฉัชชาภัทร อุ๋นตรงจิตร (2547) ให้ข้อสังเกตว่า

นักศึกษามักยึดติดอยู่กับระเบียบวิธีวิจัยแบบเดิม ทำให้ประเด็นที่ศึกษาไม่ก้าวหน้า จึงเสนอแนวคิด Genealogical Analysis มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษารัฐศาสตร์ เช่นเดียวกับ Tashakkori and Creswell (2008) กล่าวว่าเพราะการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้เกิดปัญหาและความต้องการใหม่ ๆ อยู่เสมอ ดังนั้นระเบียบวิธีการวิจัยแบบเดิมจึงไม่มีศักยภาพพอที่จะศึกษาปรากฏการณ์ใหม่ ๆ ได้อย่างครบถ้วนและแหลมคม จึงควรจะได้พิจารณาเปลี่ยนแปลงวิธีการศึกษาแบบใหม่ ๆ บ้าง

ผลการศึกษาคั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น นั่นคือ มีคุณูปนิพนธ์ที่ใช้วิธีการเชิงปริมาณร้อยละ 64 การวิจัยเชิงคุณภาพร้อยละ 33 และการวิจัยแบบผสมร้อยละ 3 จะเห็นว่าหนึ่งในสามเป็นการวิจัยทางเลือก ดังนั้นถ้ายังคงใช้แบบประเมินเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียวก็หมายความว่าอีกหนึ่งในสามของคุณูปนิพนธ์ไม่ได้รับการพิจารณาค่าอย่างเหมาะสม สิ่งที่เกิดขึ้นกับการศึกษานี้ก็คือ เนื่องจากใช้การประเมินในเชิงปริมาณเพียงแบบเดียวทำให้คุณูปนิพนธ์ที่ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพและแบบผสม ไม่สามารถประเมินได้ 3 ตัวชี้วัดคือ 1) เป้าหมายที่จะทำ การวิจัยพื้นฐาน 2) การทดสอบทฤษฎี 3) การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

ถ้าจะเพิ่มแบบประเมินงานวิจัยจะต้องเพิ่มอีกกี่แบบ งานวิจัยถ้าจำแนกอย่างง่ายจะได้ 3 ประเภท คือ งานวิจัยเชิงปริมาณ งานวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยแบบผสม อย่างไรก็ตามจากการสำรวจวรรณกรรมด้านการประเมินงานวิจัยพบว่า มีแตกต่างกันอยู่ 5 แบบ คือ 1) แบบประเมินงานวิจัยเชิงปริมาณ 2) แบบประเมินงานวิจัยเชิงคุณภาพแนวตีความ(Lincoln and Guba,1985; Schwandt and Halpern, 1988) 3) แบบประเมินงานวิจัยเชิงคุณภาพแนววิพากษ์(scheurich, 1997) 4) แบบประเมินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม(Piggot-Irvine and Bartlett,2008) 5) แบบประเมินงานวิจัยแบบผสม(Dellinger and Leech, 2007) ดังนั้นในการประเมินคุณูปนิพนธ์หรืองานวิจัยโดยทั่วไปจึงต้องเลือกแบบประเมินให้สอดคล้องกับประเภทของวิธีการวิจัยที่ใช้

2. ต้องปรับตัวบ้างในตัวในแบบการประเมิน

แม้ว่าการวิจัยเชิงปริมาณจะลดจำนวนลง กระนั้นก็ตามมันก็ยังครองความเป็นกระแสหลักอยู่เช่นเดิม นอกจากนั้นยังได้มีการพัฒนาเทคนิคการสุ่มและการวิเคราะห์ให้มีความซับซ้อนมากขึ้นทั้งนี้ก็เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ปรากฏการณ์ได้ละเอียดและมีความแหลมคมยิ่งขึ้น เรื่องนี้ Perry (2012) ให้ทัศนะว่าแม้สภาพการณ์ปัจจุบันจำเป็นต้องใช้หลากหลายวิธี แต่การวิจัยเชิงปริมาณก็ยังคงมีความจำเป็น เพียงแต่ต้องเน้นเรื่องความก้าวหน้าหรือทำให้มีคุณภาพมากขึ้น

การประเมินคุณูปนิพนธ์ครั้งนี้ เป็นการประเมินตามแนวทางการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยที่อิงอยู่กับฐานคิดเชิงปฏิฐานนิยมที่มีแนวทางการประเมินอยู่สามแบบคือ แบบที่หนึ่ง พิจารณา

จากความตรงของการวิจัย แบบที่สองพิจารณาจากองค์ประกอบของการวิจัย แบบที่สามพิจารณาจากความถูกต้องและครบถ้วนของรายงานเป็นการวิจัย

หลักคิดและแนวทางของแต่ละแบบประเมินคือ แบบที่หนึ่งเป็นแบบที่เข้มงวดที่สุด เช่น ตัวแบบของ McCurdy and Cleary (1984) และ แบบที่ 1 ของ Mason and Bramble (1989) การประเมินเน้นการพิจารณาจากนัยยะบางอย่างในขั้นตอนของการทำวิจัย นั่นคือการออกแบบวิจัยให้มีความตรงภายในและภายนอกและความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปรเป็นต้น แบบที่สองพิจารณาความถูกต้องและสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบในการทำวิจัยเช่นความถี่ของการสำรวจวรรณกรรม ความสอดคล้องระหว่างกรอบการศึกษาและวัตถุประสงค์เป็นต้น การประเมินแบบที่สอง เช่น แบบ 1 และแบบ 2 ของ ธวัชชัย วรพงศธร(2538) แบบที่สามพิจารณาที่ความถูกต้องของรายงานหรือการนำเสนอของรายงานการวิจัยเช่น ชื่อเรื่องและบทคัดย่อมีความถูกต้องหรือไม่ วัตถุประสงค์การวิจัยครบถ้วนหรือไม่เป็นต้น

ความแตกต่างของทั้งสามแบบอยู่ที่ระดับความลึกของข้อคำถาม หรือความสูงต่ำในระดับนามธรรมของตัวแปร เช่นแบบสามจะเป็นแบบที่มีข้อคำถามเป็นรูปธรรมมากที่สุดคือดูแลเฉพาะความถูกต้องในลักษณะพื้นผิวภายนอกของรายงานวิจัย ในขณะที่แบบที่หนึ่งมีความลึกกว่าหรือมีความเป็นนามธรรมสูงกว่าคือดูไปถึงขั้นตอนของการทำวิจัย

ทั้งสามแบบต่างมีจุดแข็งและจุดอ่อนในตัวเอง นั่นคือ แบบที่สาม จุดแข็งอยู่ที่ความเป็นปรนัย ทำให้ในการประเมินจะมีข้อโต้แย้งน้อย แต่ปัญหาก็คือผลการประเมินอาจไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงเพราะเป็นการตรวจสอบเฉพาะรายงานเท่าที่ปรากฏ เช่นบทคัดย่ออาจเขียนได้ถูกต้องตามที่ศึกษาแต่ก็ไม่ใช่ว่าหลักประกันว่าการศึกษานี้จะมีความถูกต้องเที่ยงตรง

แบบที่หนึ่งมีความเป็นอัตนัยสูง แม้จะสร้างเกณฑ์หรือตัวบ่งชี้ให้มีความเป็นปรนัยมากเพียงใด ในขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลก็ต้องพึ่งความเป็นอัตตะวิสัยของผู้ประเมินอยู่นั่นเอง นอกจากนั้นมักพบว่าผลการประเมินบ่งชี้ได้เฉพาะวิธีการศึกษาเท่านั้น ในขณะที่ความมีประโยชน์และมีคุณธรรมของเรื่องที่ศึกษาไม่สามารถระบุได้ ตัวแบบที่สองจุดแข็งอยู่ที่การพิจารณาทั้งสองด้านคือความถูกต้องและความสอดคล้องกันของแต่ละขั้นตอนการวิจัย เช่นชื่อเรื่องเหมาะสมหรือไม่ ชื่อเรื่องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่เป็นต้น ตัวแบบนี้มักมีความเป็นปรนัยในระดับหนึ่ง และนอกจากนั้นตัวบ่งชี้ยังครอบคลุมทั้งประเด็นที่ศึกษาและวิธีการศึกษา ในการประเมินเพื่อให้การวัดมีความละเอียดมากขึ้นก็มักจะตรวจสอบความถูกต้องของแต่ละขั้นตอนเป็นระดับเช่นความเหมาะสมของชื่อเรื่องอยู่ในระดับใด ความสอดคล้องระหว่างชื่อเรื่องและวัตถุประสงค์อยู่ในระดับใด เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการประเมินตามแบบที่สองในงานคุณฐิณีพนธ์ทางรัฐประศาสนศาสตร์ยังไม่มีผู้ศึกษา ไม่ว่าจะเป็นของไทยหรือของต่างประเทศ การศึกษานี้มีเป้าหมายที่จะเปรียบเทียบให้เห็นถึงความก้าวหน้าของคุณฐิณีพนธ์ในแต่ละประเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้แบบประเมินที่หนึ่ง เพราะมีผู้ศึกษาอย่างต่อเนื่องทำให้มีแนวทางที่เปรียบเทียบกันได้ คือแบบของ McCurdy and Cleary (1984) ซึ่งมีตัวชี้วัดอยู่ 6 ตัว คือ 1) เป้าหมายการวิจัย (Purposive) 2) ความตรงของการวิจัย (Validity) 3) การทดสอบทฤษฎี (Theory Testing) 4) ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relation) 5) ความสำคัญของการวิจัย (Importance) 6) ความเป็นต้นแบบ (Cutting Edge)

ตัวชี้วัดตัวที่หนึ่งคือคุณฐิณีพนธ์ที่ศึกษามีเป้าหมายที่จะทำการวิจัยพื้นฐานหรือไม่ ตัวชี้วัดนี้เองที่ถูกตั้งคำถามว่ายังมีความเหมาะสมกับกระแสสังคมที่เปลี่ยนไปหรือไม่ ที่จริงข้อถกเถียงในเรื่องจุดหมายปลายทางของงานนิพนธ์ของนักศึกษา มีมาตลอดนับแต่ศตวรรษที่ 19 เช่น Kerlinger (n.d. cited in Daniel, 1997) เสนอขึ้นเมื่อทศวรรษ 1960 ว่าจะต้องมีเป้าหมายที่สร้างความแข็งแกร่งแก่แนวคิด ทฤษฎีเป็นหลัก แทนที่จะไปแสวงหาแต่แนวทางแก้ปัญหาเฉพาะเรื่อง แนวคิดนี้ได้รับการขานรับจากนักปฏิญานนิยมทั่วไปในหลายสาขา เช่น Goode and Hatt (1989) ที่เสนอว่างานทางวิชาการนั้นต้องไม่ไปติดอยู่กับผลประโยชน์ระยะสั้น หรือผลประโยชน์รูปธรรมแต่เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการด้านหลักคิด ทฤษฎีเป็นสำคัญ การประเมินคุณฐิณีพนธ์ของ McCurdy and Cleary (1984) ก็วางอยู่บนฐานคิดนี้

สำหรับกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย เช่น Gibbons et al. (1994) ให้เหตุผลว่าเราได้ก้าวมาถึงจุดที่บริบททางสังคมเปลี่ยนแปลงสู่วิถีการวิจัยที่เรียกว่า “Mode 2 Research” คือประเด็นปัญหาการวิจัยจะต้องสนองต่อการประยุกต์ใช้ และการแก้ปัญหาในทางปฏิบัติ ทศนะเช่นนี้สอดคล้องกับ Flyvbjerg (n.d. อ้างถึงใน อรรถ อัจฉา, 2546) ที่กล่าวว่าถ้าต้องการให้สังคมศาสตร์มีคุณภาพแล้วต้องกำหนดประเด็นปัญหาวิจัยออกไปในแนวทางที่นำไปสู่การปฏิบัติได้ Starbuck (2006) ก็กล่าวในทำนองเดียวกันว่าวิถีการผลิตงานวิจัยในรูปแบบเดิมที่มุ่งแสวงหาความทั่วไปของทฤษฎีลดความสำคัญลงอย่างมาก ความเป็นจริงปัจจุบันมีลักษณะเชิงสัมพันธ์มากขึ้น และปรากฏการณ์ทางสังคมบางอย่างทำให้ความเป็นจริงเชิงอัตตะวิสัยมีความหมายและสำคัญกว่าความเป็นจริงเชิงภาวะวิสัย Perry (2011) เองก็กล่าวว่าปัจจุบันเราก้าวมาสู่ยุคที่ต้องเป็นความรู้ที่ใช้ได้ ในขณะที่ลูธีระ ประเสริฐสรรพ (2549) บอกว่าถ้าจะศึกษาการวิจัยพื้นฐานก็ต้องเป็นพื้นฐานแบบถูกกำหนด (Directed Basic Research) มาจากการวิจัยประยุกต์ สำหรับนักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ เช่น Box (1994), White (1994) มีความเห็นว่างานวิจัยที่มีคุณค่านั้นไม่ได้มีเฉพาะงานที่มุ่งสร้างทฤษฎีเพียงอย่างเดียว งานที่ศึกษาในเชิงประวัติศาสตร์และงานประเภทพรรณนาความก็มีประโยชน์ต่อรัฐประศาสนศาสตร์ไม่น้อยเช่นกัน

จากข้อโต้แย้งดังกล่าวข้างต้นทำให้เกิดทางเลือกในจุดหมายปลายทางของการวิจัยที่ระบุไว้ว่าต้องมีเป้าหมายการวิจัยพื้นฐานเท่านั้นจึงจะใช้ได้ มาเป็นการวิจัยที่มีเป้าหมายที่จะสนองตอบต่อการแก้ปัญหาและความต้องการของสังคมว่าเป็นเป้าหมายที่มีคุณค่าเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามจุดหมายปลายทางแบบเดิมของศาสตร์และการวิจัยก็ยังคงมีคุณูปการและมีผู้ยึดถืออยู่ไม่น้อย ดังนั้นจึงมีผู้ตั้งคำถามว่า ทำอย่างไรจึงจะรักษาทั้งเป้าหมายในทางทฤษฎี และเป้าหมายในทางปฏิบัติไว้ได้ในเวลาเดียวกัน (Adam, Carrier, & Wilholt, 2006) ความหมายก็คือทำอย่างไรจะ ได้ประโยชน์ทั้งในทางทฤษฎีและการปฏิบัติ

ดังนั้นในการปฏิบัติการประเมินคุณูปการในครั้งต่อ ๆ ไป จึงควรจะได้ปรับตัวบ่งชี้ที่เสียใหม่คือแทนที่จะเน้นไปที่การทดสอบทฤษฎีหรือการวิจัยพื้นฐานเพียงอย่างเดียว ก็ให้เป็นการวิจัยเพื่อสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของสังคมด้วยอีกทางเลือกหนึ่ง

แนวทางการพัฒนาความก้าวหน้าของคุณูปการ

คุณูปการของมหาวิทยาลัยในอเมริกา แม้ว่าจะพัฒนาความก้าวหน้าขึ้นมาตามลำดับนับจากการประเมินในปี 1984 ถึงปี 2000 กระนั้นก็ตามในปีที่นับว่าก้าวหน้าที่สุดก็เพียงผ่านเกณฑ์เกินครึ่งมาเพียงเล็กน้อย (ค่าเฉลี่ย 3.30 จาก 6) เท่านั้น นั่นหมายความว่า แม้คุณูปการที่ก้าวหน้าที่สุดก็ยังมีปัญหาอยู่ไม่น้อย

ที่จริงคุณูปการไม่เฉพาะแต่รัฐประศาสนศาสตร์เท่านั้น แม้ในสาขาอื่น ๆ รวมทั้งผลงานของนักวิจัยมืออาชีพที่มีปัญหาเช่นเดียวกันในคุณูปการด้านการศึกษา Hallinger (2011) สํารวจระเบียบวิธีที่ใช้ในคุณูปการด้านการศึกษาจาก 130 หัวเรื่องในระยะ 30 ปีที่ผ่านมา โดยการตรวจสอบประเด็นที่ศึกษา กรอบการศึกษา การออกแบบการวิจัย และสถิติที่ใช้ ผลการศึกษาพบว่าแม้ระเบียบวิธีการวิจัยจะได้รับการพัฒนาปรับปรุงขึ้นมาอย่างมาก กระนั้นก็ตามวิธีการวิจัยที่ใช้ในคุณูปการก็ยังไม่พอที่จะทำให้เกิดการพัฒนาทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติและจากการศึกษาต่อเนื่องพบว่างานเหล่านี้ถูกอ้างอิงน้อยมาก

ผลงานของนักวิจัยมืออาชีพที่ปรากฏอยู่ในวารสารทางวิชาการที่มี Peer Review เป็นอย่างดีก่อนลงพิมพ์เผยแพร่ จากการศึกษาของ Houston and Delevan (1994), Lee et al.(2011), Perry and Kraemer(1986), Wright et al.(2004) ก็พบว่ามีความผิดพลาดจำนวนมากเช่นเดียวกัน ดังนั้นจุดอ่อนข้อบกพร่องของงานวิจัยใด ๆ จึงเกิดขึ้นได้เสมอ ทั้งนี้เพราะการวิจัยเป็นกลุ่มกิจกรรมขนาดใหญ่ที่มีหลักคิด แนวทาง และเทคนิคที่อยู่เบื้องหลังจำนวนมาก การจะให้ไม่มีข้อบกพร่องใด ๆ เลยจึงเป็นเรื่องยาก ยิ่งเมื่อต้องการพัฒนาให้มีคุณภาพหรือมีความก้าวหน้าด้วยแล้วยิ่งเป็นเรื่องที่

ยุ่งยากซับซ้อนมาก การจะปรับปรุงแก้ไขเพียงเติมส่วนขาดลงไปอย่างง่าย ๆ ไม่สามารถแก้ไขได้ เพราะสาเหตุมีความซับซ้อนมากกว่านั้น

สำหรับสาเหตุของความไม่ก้าวหน้าของคุณีนิพนธ์ จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่ามีอยู่หลายประการ คือ

1. ปัญหาด้านการเรียนการสอน He (2007) กล่าวว่างานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ล้าหลังกว่า (Lag Behind) การศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ความหมายก็คือเราศึกษาหลักคิด ทฤษฎี จำนวนมาก แต่ไม่สามารถนำไปออกแบบศึกษาวิจัยได้ทุกเรื่อง

2. ปัญหาด้านความไม่เข้มแข็งของศาสตร์ Raadschelders (2011 b) กล่าวว่าเราไม่สามารถลดความซับซ้อนของปัญหาทางการเมืองและการปกครองสู่การวัดแบบเชิงประจักษ์ได้เสมอไป ความหมายก็คือเราไม่มีเครื่องมือที่จะวัดหรือแจกแจงปัญหาตามสภาพที่เป็นจริงได้ทุกเรื่อง

3. ปัญหาด้านวิธีการวิจัย Cheng and Lu (2009) กล่าวว่างานของนักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ขาดความสามารถในการใช้วิธีการวิจัยที่ซับซ้อนที่จะพัฒนาทฤษฎีจากปัญหาภายในประเทศของตน เพื่อขึ้นนำการปฏิบัติ ผลที่ตามมาคือประเทศนั้น ๆ ก็ไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะนำความรู้จากภายนอกมาใช้อย่างคุ้มค่า Chen and Li (2009) ศึกษาโดยใช้ตัวแบบของ McCurdy and Cleary (1984) พบว่ามีปัญหาทั้งเรื่องการศึกษาและวิธีการศึกษา เขาเสนอว่าควรฝึกหัดในเชิงระเบียบวิธีวิทยาให้มาก และให้มีวิธีการศึกษาที่หลากหลายมากขึ้น

4. ปัญหาด้านกระบวนการของศาสตร์ในประเทศกำลังพัฒนา ที่คล้ายกับว่าไม่ประสบความสำเร็จมากนัก ทั้งในการตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของสังคมและในการสร้างองค์ความรู้ในระดับนานาชาติ เพราะจากการศึกษาของ Gulrajini and Moloni (2012) พบว่างานทางวิชาการในประเทศกำลังพัฒนาได้รับการเผยแพร่ในระดับสากลน้อยมากและตัวเนื้อหาสาระก็มีลักษณะแปลกแยกจากระดับสากลอยู่มาก นั่นคือประเด็นที่ศึกษาแตกต่างไปจากนาๆประเทศที่เขาศึกษากันอยู่จึงทำให้ไม่สามารถเทียบเคียงและเปรียบเทียบกันได้

5. ปัญหาด้านการจัดการของสาขา เอลิม เกิดโมลี (2548) พบว่าสาขาไม่มีแนวทางที่ดีพอที่จะทำให้ นักศึกษามีความรู้ทั้งในเชิงองค์ความรู้และในทางระเบียบวิธีอย่างเพียงพอ โดยในเรื่ององค์ความรู้หรือประเด็นที่ศึกษา เกิดจากความไม่รอบคอบและไม่ลึกซึ้งในขั้นของการสำรวจวรรณกรรม ในขณะที่วิธีการศึกษาก็มักจะทำถูกต้องแต่ในเรื่องที่ไม่สำคัญ และนอกจากนั้นการไม่มีเกณฑ์ในการประเมินทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่มีแนวทางในการทำงานได้อย่างมีคุณภาพ

ทุกปัญหาดังกล่าวข้างต้นในอดีตเชื่อกันว่าล้วนมีจุดร่วมอยู่ที่การขาดความรู้ ความสามารถ ด้านวิธีการวิจัยอย่างเพียงพอและหลากหลายของนักศึกษา เรื่องนี้ถ้าเป็นนักศึกษาปริญญาโทแล้ว

ความไม่รู้ไม่เข้าใจในทางระเบียบวิธีเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้เพราะเป็นงานนิพนธ์เล่มแรกของเขา ซึ่งการเรียนในระบบเร่งรัดเช่นปัจจุบันด้วยแล้ว ความรู้ความเข้าใจในทางระเบียบวิธีจึงตกผลึกไม่ทันกับเวลาที่ใช้ศึกษาเล่าเรียน แต่สำหรับนักศึกษาปริญญาเอก ความไม่เข้าใจในทางระเบียบวิธีการวิจัยเป็นเรื่องไม่น่าจะเกิดขึ้นได้ เพราะผ่านการฝึกฝนที่ยาวนานและเข้มข้นกว่า

ผลการศึกษาค้นคว้านี้ชี้ให้เห็น ถึงความแกร่งในทางระเบียบวิธีวิทยาของคณาจารย์นิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทย เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาของ Lee et al. (2012) ที่สำรวจบทความวิจัยในวารสาร Public Administration Review จำนวน 246 บทความ ผลการสำรวจพบว่างานด้านรัฐประศาสนศาสตร์ เป็นการสำรวจขนาดเล็ก (Small Scale Survey) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบเดียวคือการส่งไปรษณีย์เป็นส่วนใหญ่ ไม่ระบุคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง ไม่ระบุกระบวนการเลือกตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์ Linear Regression โดยไม่ตรวจสอบฐานคติเบื้องต้นก่อน การศึกษาค้นคว้านี้พบว่าคณาจารย์นิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยตรงข้ามกับปรากฏการณ์ดังกล่าวในทุกเรื่อง นั่นคือเป็นการสำรวจขนาดใหญ่ ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลหลายแบบ ใช้กรอบการสุ่มอธิบายการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง และใช้ตัวอย่างที่มีคุณสมบัติหลากหลาย ระบุกระบวนการเลือกตัวอย่างอย่างซับซ้อน และตรวจสอบฐานคติก่อนการใช้สถิติขั้นสูง

สิ่งที่แตกต่างออกไปมีอยู่ 2 เรื่องคือด้านสถิติขั้นสูงที่ใช้และด้านคุณภาพของการสำรวจวรรณกรรม กล่าวคือ คณาจารย์นิพนธ์ไทยมีแนวโน้มใช้สถิติขั้นสูงลดลง(ในอัตราที่เพิ่มขึ้น)ในขณะที่แนวโน้มของงานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในต่างประเทศมีแนวโน้มที่จะใช้สถิติขั้นสูงเพิ่มขึ้น (Raadschelders, 2011a; Raadschelders & Lee, 2011) แต่เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่าเหตุที่คณาจารย์นิพนธ์ของไทยใช้สถิติขั้นสูงลดลงนั้นเป็นการลดลงตามจำนวนวิจัยเชิงปริมาณเพราะส่วนหนึ่งเปลี่ยนไปใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและแบบผสมมากขึ้น อย่างไรก็ตามส่วนที่เหลือเป็นการวิจัยเชิงปริมาณนั้นกลับพบว่าใช้สถิติขั้นสูงเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าคณาจารย์นิพนธ์ของไทยใช้สถิติขั้นสูงลดลงในอัตราที่เพิ่มขึ้น ที่จริงการใช้วิธีการวิจัยทางเลือกมากขึ้นนับเป็นความก้าวหน้าในทางระเบียบวิธีอีกประการหนึ่งตามที่นักวิชาการร่วมสมัย เช่น Gulrajani and Moloni (2012), Perry(2012) กล่าวไว้

ด้านคุณภาพของการสำรวจวรรณกรรม Boote and Baile(2005) กล่าวว่าคณาจารย์นิพนธ์ทางการศึกษามีปัญหาในเรื่องการสำรวจวรรณกรรม คือ ไม่สะท้อนว่าผู้ทำคณาจารย์นิพนธ์มีความรู้ในเรื่องที่ทำได้พอ แต่สำหรับคณาจารย์นิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยกลับไม่พบข้ออ่อนด้อยในเรื่องเหล่านี้ ดังนั้นเมื่อปัญหาไม่ได้อยู่ที่วิธีการวิจัยแล้วปัญหามันอยู่ที่ไหน สำหรับนักศึกษาปริญญาโทจากการศึกษาของ เณลิม เกิด โมลิ (2548) พบว่าปมเงื่อนไขสำคัญอยู่ที่ การสำรวจวรรณกรรมเพื่อสร้างกรอบการศึกษาที่พบว่ามีข้อบกพร่องอย่างมาก แต่สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกแล้ว

การศึกษาครั้งนี้พบว่า การสำรวจวรรณกรรมเพื่อสร้างกรอบการศึกษาส่วนใหญ่ทำได้อย่างรัดกุม และสมเหตุสมผล

ด้วยเหตุนี้เอง การเน้นไปที่การให้ความรู้เรื่องวิธีการวิจัย โดยการเปิดวิชาเลือกหรือสอนเสริมในวิชาประเภทสถิติเพื่อการวิจัย หรือวิชาช่วยเขียนเค้าโครงคดียุทธนิพนธ์ ล้วนเป็นย่างก้าวที่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหา จริงอยู่การทำเช่นนี้ช่วยให้สาขาหรือหลักสูตรบริหารการจบของนักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น แต่นี่อาจไม่เป็นผลดีต่อศาสตร์ของสาขาในอนาคต เพราะในความเป็นจริงพวกเขาจะไม่ได้อ่านตำราในสาขาอย่างจริงจัง มีอยู่อย่างหลากหลายในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ เพราะเวลาเรียนส่วนใหญ่ทุ่มเทให้กับวิชาวิจัย เรื่องนี้สังคมในหลายประเทศกำลังตั้งคำถามว่า ผู้ที่จบปริญญาเอกนอกจากจะเรียบเรียงวิธีวิจัยแล้วรู้อะไรอีก

คำถามสำคัญก็คือ ในเมื่อวิธีการศึกษา และการสำรวจวรรณกรรมไม่ใช่ปัญหา แล้วอะไรคือปมเงื่อนสำคัญของความไม่ก้าวหน้าของคดียุทธนิพนธ์ ถ้าพิจารณาอย่างระมัดระวังแล้วพบว่าเรื่องที่ศึกษาของคดียุทธนิพนธ์ในระดับปริญญาเอกไม่ต่างไปจากงานในระดับปริญญาโทมากนัก นั่นคือประเด็นที่ศึกษาซ้ำกันไปมา ไม่น่าสนใจ ไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของสังคม ความต่างอย่างสำคัญจะอยู่ที่วิธีการศึกษาคือพบว่าคดียุทธนิพนธ์จะอธิบายวิธีการศึกษาอย่างละเอียด มีกระบวนการเลือกตัวอย่างอย่างเป็นขั้นเป็นตอน และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างซับซ้อน แต่ประเด็นปัญหาไม่น่าสนใจ ปรากฏอยู่ทั่วไปในคดียุทธนิพนธ์

ผลการศึกษานี้ชี้ว่าคดียุทธนิพนธ์ของไทยไปให้ความสำคัญกับวิธีการวิจัยมากกว่าประเด็นปัญหาที่เลือกมาศึกษา สิ่งนี้ปรากฏชัดในการศึกษาครั้งนี้ที่พบว่าจำนวนร้อยละของการผ่านเกณฑ์สูงสุดสามอันดับแรก คือหนึ่งการกำหนดเรื่องที่จะศึกษาให้อยู่ในขอบเขตของศาสตร์ในสาขาที่เป็นอันใช้ได้ ส่วนจะเป็นแนวคิดอะไรก็ได้ขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้ศึกษา สองให้ความสำคัญกับความตรง โดยเฉพาะในเชิงระเบียบวิธี และสามสร้างกรอบการศึกษา ซึ่งมักจะเป็นระดับกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) แล้วระบุสถิติขั้นสูงเพื่อหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปร เพียงเท่านั้นก็จะได้คดียุทธนิพนธ์ที่มีมาตรฐานตามระเบียบวิธี

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบคดียุทธนิพนธ์ไทยกับของประเทศต่าง ๆ พบว่าคดียุทธนิพนธ์ของต่างประเทศจะมีความก้าวหน้าด้านประเด็นปัญหาสูงกว่าด้านวิธีการวิจัย แต่นี่ก็ไม่ได้หมายความว่าคดียุทธนิพนธ์ในต่างประเทศ จะดีกว่าหรือมีปัญหาน้อยกว่า ข้อเท็จจริงก็คือในแต่ละประเทศก็มีปัญหาภายในไม่น้อยเช่นกัน เช่นในจีน Chen and Lu (2009) ให้ข้อสังเกตว่างานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เข้าใจสังคมของตนเองมากนัก ในขณะที่อเมริกาเองงานนิพนธ์ที่ประเมินมาตั้งแต่ 1984 ก็มีปัญหาน้อยเช่นเดียวกันนั่นคือ ไม่ได้มีคุณค่าในทาง

ปฏิบัติมากนัก ดังนั้น Ho (2005) จึงเสนอให้นักศึกษาทำงานนิพนธ์ในแนวการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อให้
งานมีคุณค่าต่อสังคมอย่างแท้จริง

สำหรับคุณนิพนธ์ของไทยเกิดปัญหาเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยในประเทศจีนด้วยนั่นคือ
งานคุณนิพนธ์ของเราไม่สะท้อนสังคมของตัวเองมากนัก สังเกตจากประเด็นของคุณนิพนธ์ไม่
สอดคล้องกับกระแสวิชาการที่ นิสาชล พรหมรินทร์ (2555) สำรวจไว้ นอกจากนั้นยังไม่สะท้อน
คุณค่าในทางทฤษฎีด้วย ทั้งนี้เพราะมีคุณนิพนธ์ที่มุ่งทดสอบทฤษฎีเพียงร้อยละ 20.6 เท่านั้น นั่น
แสดงว่าในเรื่องการเลือกประเด็นที่ศึกษา นักศึกษาเลือกตามความสนใจและความพึงพอใจของตน
สถาบันหรือสาขาวิชาหรืออาจารย์ไม่ได้กำกับชี้นำแต่อย่างใด

ในความเป็นจริงการเน้นไปที่ความถูกต้องแห่งระเบียบวิธีเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่การ
ศึกษาวิจัยนั้นนอกจากมีความแกร่งในทางระเบียบวิธีวิทยาแล้ว ประเด็นที่ศึกษาต้องมีคุณค่าต่อ
ศาสตร์และสังคมคือต้องเป็นความรู้ที่ใช้ได้ (Usable Knowledge) ด้วย แน่แน่นอนว่าเรื่องที่ศึกษาจะ
เป็นความรู้ที่ใช้ได้ก็ต้องมาจากวิธีการศึกษาที่มีคุณภาพหรือมีความก้าวหน้า แต่ถ้าเริ่มต้นด้วยเรื่องที่มี
คุณค่าในตัวเองน้อย ต่อให้วิธีการมีคุณภาพเพียงใด ก็ยังจะมีประโยชน์ไม่มากนักอยู่นั่นเอง ดังนั้น
ประเด็นที่ศึกษาจึงต้องถูกพิจารณาเลือกสรรก่อนวิธีการศึกษา นี่เป็นเงื่อนไขอันจำเป็นสำหรับ
งานวิจัยทั่วไป ยิ่งคุณนิพนธ์ด้วยแล้วจะต้องให้ความสนใจในเรื่องนี้เป็นพิเศษ ด้วยเหตุที่มันไม่
เพียงสะท้อนตัวตนของคนทำเท่านั้น แต่ยังบ่งบอกถึงการทำหน้าที่ของอาจารย์และความรับผิดชอบ
ต่อสังคมของสถาบันการศึกษาอีกด้วย

ปัจจุบันตัวผู้ศึกษาและบริบททางสังคมที่เกี่ยวข้องต่างก็เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ดังนั้น
จึงต้องพิจารณาว่ายังสามารถจะคาดหวังจากผู้ศึกษาได้มากน้อยเพียงใด ในด้านตัวผู้ศึกษาเกิดการ
ปรับเปลี่ยนในตัวผู้ศึกษาในหลายด้าน เช่น Somekh and Schwandt (2007) บอกว่าคุณสมบัติของ
ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไป คือมีคนในวงการวิชาชีพอื่นและคนมีอายุที่อยากจะเปลี่ยนหน้าที่การทำงาน คน
เหล่านี้มีความคาดหวังแตกต่างไปจากเดิม จึงเข้ามาศึกษาในระดับปริญญาเอก เช่นเดียวกันกับ
โอกาสทางอาชีพของผู้จบการศึกษาปริญญาเอกก็เปลี่ยนไปเช่นกัน ในอดีตพวกที่จบปริญญาเอก
เกือบทั้งหมดจะอยู่ในแวดวงวิชาการแต่ปัจจุบันพวกเขาออกไปสู่เส้นทางสายอาชีพต่าง ๆ มากขึ้น

เกิดการปรับเปลี่ยนในองค์กรวิชาชีพ กล่าวคือ ในขณะที่องค์กรวิชาชีพบางแห่งไม่รับ
ผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาเอกเพราะความสามารถด้านการตัดสินใจและทักษะทางวิชาชีพ
ผู้ที่มีประสบการณ์ตรงไม่ได้ องค์กรวิชาชีพบางแห่งกล่าวว่าผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาเอก
ไม่เห็นจะรู้อะไรนอกจากการวิจัยเท่านั้น

กล่าวได้ว่าผู้ที่เข้ามาศึกษาในระดับปริญญาเอก ไม่ใช่บุคคลชั้นยอดด้านการศึกษามาก
ต่อไปแล้ว ในขณะที่เดียวกันเมื่อเขาจบการศึกษา วงการอาชีพต่าง ๆ ก็ไม่ได้ให้คุณค่าอย่างสูงกับพวก

เขาอีกต่อไปแล้ว สิ่งเหล่านี้บ่งชี้ถึงตัวนักศึกษาปริญญาเอกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปด้วย นั่นคือในขณะที่คุณค่าแบบเก่าคือการวิจัยอย่างเข้มข้นก็เอาไม่ได้ คุณค่าในแบบใหม่คือความรู้ความสามารถที่หลากหลายก็ไปไม่ถึง

ไม่ว่าสภาพการณ์ต่าง ๆ จะเป็นเช่นไร แต่เนื่องจากการศึกษาในระดับปริญญาเอกเป็นการศึกษาอย่างเป็นทางการในระดับสูงสุดที่สังคมลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อมไปเป็นจำนวนมาก มันจึงถูกคาดหวังจากสังคมอย่างสูงด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสถาบันการศึกษาที่ต้องบ่มเพาะและชี้ชวนให้เกิดการผลิตคุณูปการที่มีความก้าวหน้าคือ ต้องมีทั้งคุณภาพ คุณประโยชน์ และคุณธรรม

ด้านคุณภาพ เป็นเรื่องที่ถูกคาดหวังโดยทั่วไป ดังนั้นจึงถูกจับจ้องและเอาใจใส่เป็นอันดับแรก เป็นที่เข้าใจทั่วไปว่าคุณภาพของงานวิจัยมักยึดโยงอยู่กับวิธีการศึกษา การศึกษาค้นคว้างานส่วนใหญ่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยถูกแบบแผน ดังนั้นจึงเสมือนว่าเป็นงานที่มีคุณภาพไปโดยปริยาย อย่างไรก็ตามในความเป็นจริง งานนิพนธ์ของนักศึกษามักถูกคาดหวังทั้งในด้านคุณประโยชน์และคุณธรรมด้วย

ด้านคุณประโยชน์ ทุกสังคมก็คาดหวังกับนักศึกษาในระดับปริญญาเอกไว้ค่อนข้างสูง กล่าวคือในเบื้องต้นก็หวังว่าจะเป็นผู้พิทักษ์ศาสตร์ในสาขา คือเป็นผู้ผลิตและปกป้ององค์ความรู้ ต่อจากนั้นก็หวังว่าจะเป็นนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถในระดับนำ (Adams & White, 1995; White et al, 1996) เมื่อมีความรู้ความสามารถในระดับนำแล้ว ผู้คนยังหวังต่อไปอีกว่าพวกเขาจะช่วยให้สังคมส่วนรวมมีความก้าวหน้าตามไปด้วย (Berman & Jing, 2008) กล่าวในแง่บทบาทหน้าที่ของนักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ก็คือ ไม่เพียงแต่ต้องอธิบายปรากฏการณ์เท่านั้น แต่ต้องปกป้องและพัฒนาศาสตร์และสังคมด้วยจิตสำนึกที่ดีงาม ซึ่งนั่นหมายความว่าไม่เพียงแต่ผลิตหลักคิด ทฤษฎีเท่านั้นแต่ต้องถอดโลกแห่งความคิดออกเป็นการกระทำให้ได้ (Evan, 2007)

สำหรับสังคมไทยกลุ่มปัญญาชนชั้นนำของสังคมไทยก็มีข้อคิดความเห็นเพิ่มเติมในเรื่องนี้ด้วยเช่นกัน นั่นคือในด้านคุณประโยชน์ สวัสดิ์ สุคนธรังสี (2511) ให้ข้อคิดว่าเราเป็นประเทศกำลังพัฒนา บุคลากรในมหาวิทยาลัยของเราไม่ว่านักศึกษาหรืออาจารย์ควรจะได้ช่วยกันทำการวิจัยเพื่อการสร้างสรรคพัฒนาประเทศชาติของเรา ไม่ใช่ศึกษาหรือทำไปอย่างไร้ทิศทาง อุทัย เลาหวิเชียร (2529) บอกว่าเรามีความจำเป็นที่ต้องศึกษาจากปรากฏการณ์ของไทยแทนที่จะมุ่งใช้ทฤษฎีฝรั่งอย่างเดียว ซึ่งแน่นอนว่าหน้าที่นี้เป็นของนักศึกษาระดับปริญญาเอก รวมทั้งนักวิชาการ และนักวิจัยทั้งหลาย ฟรังซ์โก อเล็กซานเดอร์ (2548) กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่าวงการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ไทยจะต้องสร้างตำราที่เป็นของตนเองเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองตามความเชื่อและวิถีคิดที่เป็นรากฐานทางวัฒนธรรมของตนเอง

Alatas (2000) นักวิชาการมาเลเซียบอกว่าเราต้องพยายามไปให้พื้นความเป็นอาณานิคมทางปัญญาของทางตะวันตก ซึ่งนั่นหมายความว่ามีความจำเป็นต้องบ่มเพาะหน่ออ่อนของสาขา (Steward of Discipline) คือนักศึกษาปริญญาเอกนั่นเอง ชีรยุทธ บุญมี (2547) เรียกเรื่องว่าสิ่งที่ปัญญาชนของสังคมจะต้องตีให้แตกและแก้ไขให้แตกคือทำอย่างไรเราจะหลุดพ้นจากการตกเป็นอาณานิคมเชิงลึก (Deep Colonialism) คืออาณานิคมเชิงความรู้ ค่านิยม และวัฒนธรรมของตะวันตก

การจะก้าวไปถึงระดับนี้ได้ นั่น ต้องอาศัยไม่เฉพาะความรู้ความสามารถในทางระเบียบวิธี แต่ต้องรู้จักหลักคิด ทฤษฎีที่จะใช้และฉากปรากฏการณ์ทางสังคมที่จะศึกษาอย่างลึกซึ้ง ทั้งสองส่วนหลอมรวมเป็นคำถามวิจัยที่สะท้อนความเรียกร้องต้องการของสังคม แน่แน่นอนว่าความต้องการของสังคมนั้นแปรเปลี่ยนได้เช่นกัน กล่าวคือในอดีตกระแสสังคมที่สะท้อนเข้าไปในวงการศึกษาคือความต้องการในเชิงหลักคิด ทฤษฎี แต่ปัจจุบันกระแสสังคมต้องการความรู้เชิงปฏิบัติได้มากขึ้น แม้ว่าเป้าหมายหลักของการวิจัยแนวปฏิฐานนิยมยังต้องการแสวงหาหลัก ทฤษฎีจากการวิจัยพื้นฐานอยู่เช่นเดิม กระนั้นก็ตามการวิจัยพื้นฐานนั้นก็ต้องเป็นไปตามที่ สุธีระ ประเสริฐสรรพ (2544, หน้า 50-51) ให้คำแนะนำไว้คือต้องเป็นการวิจัยพื้นฐานที่ถูกกำหนด (Justify) ด้วยเป้าหมายของการประยุกต์ใช้ (Applied Research) หรือที่เรียกว่า Directed Basic Research

สรุปก็คือสถาบันจะต้องช่วยให้นักศึกษา ทำคุษฎีนิพนธ์ด้วยหัวข้อที่เกิดคุณประโยชน์ต่อสังคมและหัวข้อนั้นต้องเกิดจากแรงบันดาลใจของเขาด้วย แรงบันดาลใจนี้เองที่ Rodgers and Rodgers (1999) พบว่า เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะงานประเภทนี้ต้องอาศัยความอดทนทางกายทางใจอย่างสูงในขณะที่คำตอบแทนมิให้ไม่มากนัก อีกประการหนึ่งคือต้องถือว่าเป็นหน้าที่ที่หัวข้อศึกษาจะต้องมีคุณค่าต่อสังคม แน่แน่นอนว่าในที่สุดแล้วจะเกิดการผสมกันเป็นเอกภาพระหว่างความสำนึกในหน้าที่และความพึงพอใจส่วนบุคคลอันเป็นรากฐานของการสร้างงานที่มีคุณค่าดังที่ เจตนา นาควิหระ (2553) ให้ข้อคิดไว้

ด้านคุณธรรม การประเมินงานวิจัยที่ใช้ฐานทางคุณธรรมเป็นหลักเหตุผลมีอยู่ 3 แนวคือ แนวที่หนึ่ง คือที่จุดมุ่งหมายสุดท้ายของงานวิจัยว่า ก่อเกิดประโยชน์สุขแก่คนส่วนใหญ่หรือไม่ เจตนา นาควิหระ (2541) นักวิจัยอาวุโสกล่าวไว้ว่า จุดหมายปลายทางของวิทยาศาสตร์อยู่ที่การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ส่วนจุดหมายของสังคมศาสตร์อยู่ที่การเปลี่ยนแปลงสังคม ในขณะที่จุดหมายของมนุษยศาสตร์อยู่ที่ความสำนึกในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ จุดหมายการเปลี่ยนแปลงของทั้งสองศาสตร์อาจเกิดได้ทั้งทางบวกและทางลบ ดังนั้นการผสมผสานความสำนึกในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ให้เข้ากับศาสตร์ทั้งสองแขนง อาจเป็นตัวกำกับที่นำไปสู่ความอยู่รอดของมนุษยชาติได้ วิทย์ วิศทเวทย์ (2526, หน้า 8-15) กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า การวิจัยคือกิจกรรมทางปัญญาของมนุษย์ เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยการตีความ การตีความคือการโยงความหลากหลาย

เข้าสู่ความเป็นเอกภาพ สุดท้ายแล้วการวิจัยน่าจะก่อให้เกิดประโยชน์สุขมากที่สุดแก่คนจำนวนมากที่สุดหรือก่อให้เกิดความสงบแห่งจิตใจมากที่สุด ประเวศ วะสี (2537) กล่าวว่าไว้ในยุทธศาสตร์ทางปัญญาแห่งชาติว่า การวิจัยเป็นเครื่องมือที่เชื่อมโยงความดีในสังคมไทยประกอบเป็นโครงสร้างหรือเครื่องแห่งความดีที่ทรงพลัง เพื่อสร้างสังคมศีลธรรมที่ก้าวหน้าเข้มแข็งและยั่งยืน สังคมดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเป็นสังคมที่ใช้ปัญญาเป็นอำนาจ Hostetler (2005, pp. 16-17) กล่าวว่าไว้ในทำนองเดียวกันว่าการจะดูว่างานวิจัยมีคุณภาพหรือไม่นั้น ไม่ควรพิจารณาเฉพาะในมิติของวิธีการและประโยชน์ในระยะสั้นเท่านั้น แต่ควรจะดูที่จุดหมายปลายทางของมันด้วย ซึ่งจุดหมายปลายทางสุดท้ายที่พึงปรารถนาก็คือต้องสนองตอบต่อความสมบูรณ์พูนสุขของผู้คนในสังคม ซึ่งก็คือการช่วยสร้างสรรค์สังคมที่อำนวยให้มนุษย์แสดงด้านที่ดีงามของตนออกมา และในท้ายที่สุดแล้วก็เพื่อการบรรลุถึงซึ่งความมีคุณค่าในตัวคนของมนุษย์นั่นเอง

แนวที่สอง ดูกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากการวิจัยว่าคือกลุ่มที่อ่อนด้อยกว่าในสังคมหรือไม่ นักวิจัยจำนวนหนึ่งมักประเมินคุณค่างานวิจัยจากการพิจารณาว่าสุดท้ายแล้วงานวิจัยจะต้องรับใช้คนที่อ่อนด้อยกว่าในสังคม เช่น Barker and Pistrang (2005) กล่าวถึงคุณภาพของงานวิจัยด้านจิตวิทยาชุมชนว่าจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้คือ 1) สนใจในบริบทที่คนอาศัยอยู่ (Sensitivity to People's Context) 2) ต้องเคารพในความแตกต่างหลากหลายของประชาชนและบริบททางสังคม (Respect for Diversity Among People and Setting) 3) ต้องเชื่อมั่นในศักยภาพของผู้ที่ถูกศึกษา (Addressing Competencies as Well as Problems) 4) ต้องส่งเสริมความเข้มแข็งของประชาชน (Promoting Empowerment) 5) ต้องให้สิทธิแก่ผู้ที่ด้อยโอกาส (Giving Voice to Traditionally Underrepresented Populations) 6) ต้องส่งเสริมความยุติธรรมในสังคม (Promoting Social Justice)

การวิจัยที่เน้นกลุ่มผู้เสียเปรียบในสังคมไทย กล่าวเฉพาะยุคใกล้นี้ เมื่อปี 2526 มีเอกสารโรเนียวเย็บเล่มฉบับหนึ่งชื่อ การวิจัยเพื่อสร้างจิตสำนึก (Conscientizing Research) งานชิ้นนี้เผยแพร่โดยสภาคาทอลิกเพื่อการพัฒนา เอกสารนี้เสนอแนวทางว่าการวิจัยชุมชนนั้นต้องให้ชาวบ้านซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแก้ปัญหาของตนและสังคมร่วมกัน ก่อนหน้านี้มีงานของ Freire (1970) (หนังสือเล่มนี้แปลโดย ช. เขียวพุ่มพวง ชื่อ “การศึกษาสำหรับผู้ถูกกดขี่” จัดพิมพ์โดยสหพันธ์นักศึกษาเสรี ฯ ในปี 2517) ชื่อ “Pedagogy of the Oppresses” หนังสือเล่มนี้เข้ามาเสริมแนวคิดด้านการทำงานกับผู้ด้อยโอกาสในจังหวะที่เหมาะสม และกลายเป็นหนังสืออ่านประกอบไม่เฉพาะนักเคลื่อนไหวเท่านั้น นักวิจัยเชิงคุณภาพที่ต้องการข้อมูลจากคนใน (Insider's View) ต้องศึกษาและนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ แสวงรัตนมงคลมาศ (2526) กล่าวว่าไว้ในเรื่องความต่างของการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพประการหนึ่ง

คือ สำหรับนักวิจัยเชิงคุณภาพ ตัวของนักวิจัยเองจะต้องใช้ทำที่อ่อนนุ่มเข้าไปคลุกคลีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันจึงจะได้ข้อมูลด้านลึกอย่างแท้จริง นั่นหมายความว่าต้องเข้าไปสัมผัสใกล้ชิดกับปัญหาช่วยแก้ปัญหาและต้องมีจุดยืนเช่นเดียวกับผู้ให้ข้อมูล ผิดกับการวิจัยเชิงปริมาณที่ผู้ศึกษาต้องรักษาระยะห่างให้มากที่สุดเพื่อไม่ให้เกิดความอคติเอนเอียง(Bias)

งานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) เป็นระเบียบวิธีการวิจัยที่จัดอยู่ในแนวทางดังกล่าว จุดยืนของนักวิชาการที่ให้คุณค่างานวิจัยในลักษณะนี้ อิงอยู่กับฐานคิดกระแสวิพากษ์ (Critical Theory) คือเห็นว่าความเป็นกลางไม่มีในโลกแห่งความเป็นจริง นักวิจัยมีแต่ต้องเลือกข้าง ขึ้นอยู่กับว่าจะเลือกข้างใคร

แนวที่สามคือวิธีการที่ใช้ศึกษาว่าช่วยให้เข้าใจปรากฏการณ์ได้อย่างแท้จริงหรือไม่ ความแท้จริงในที่นี้คือเป็นวิธีการที่ไม่ก้าวร้าว กีดกันและเบียดขับวิธีการแสวงหาความรู้ในแบบอื่น Halwes (2000) กล่าวว่าถึงที่สุดแล้วเครื่องมือแห่งการแสวงหาความเป็นจริงทั้งหลายก็ต้องรับใช้มนุษย์และสังคมมนุษย์อยู่นั่นเอง ที่สำคัญก็คือวิธีการทางวิทยาศาสตร์ไม่ใช่เป็นวิธีการเดียวที่จะทำให้นักวิจัยบรรลุถึงสิ่งที่ต้องการได้ การค้นพบที่สำคัญ ๆ หลายครั้ง ผู้ศึกษาค้นพบมันโดยบังเอิญ (Serendipity) หรือในหลายกรณีก็ไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนวิธีทางวิทยาศาสตร์ ดังที่ Richard Milton อธิบายไว้ในหนังสือชื่อ Alternative Science (แอส น โพน ไชยา, 2544) Feyerabend (n.d. อ้างถึงใน ฟายเออราเบนด์ พอล, 2549) กล่าวว่าวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในปัจจุบันสมคบกับอำนาจรัฐเบียดขับและทำลายการแสวงหาความรู้ในแบบอื่น ๆ ด้วย

สรุปสำหรับนักศึกษาปริญญาเอก ไม่ว่าจะสถานภาพก่อนเข้าศึกษาหรือหลังกระบวนการจัดการศึกษาจะเปลี่ยนแปลงไปเพียงใด พวกเขาก็ยังจะอยู่ในฐานะที่เป็นปัญญาชนชั้นนำในอนาคตอยู่นั่นเอง ดังนั้นประเด็นที่เลือกมาศึกษาในคฤณีนิพนธ์จะต้องมีสถานภาพทางสังคมและทางวิชาการในระดับที่แน่นอนระดับหนึ่ง ไม่ใช่เลือกมาเพราะเป็นชุดของตรรกะที่สามารถนำมาแสดงด้วยระเบียบวิธีอันซับซ้อนได้อย่างสวยงามเท่านั้น คฤณีนิพนธ์ของนักศึกษากล่าวถึงที่สุดแล้วจะต้องมีความก้าวหน้าในระดับที่คนในสังคมวงกว้างยอมรับได้ นั่นคือวิธีการจะต้องมีคุณภาพ ในขณะที่ประเด็นที่ศึกษาต้องมีทั้งคุณประโยชน์และคุณธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะมีอยู่สองส่วนคือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สาขาต้องประกาศแบบประเมินในเอกสารคู่มือการจัดทำคุษฎีนิพนธ์ เพื่อให้นักศึกษา อาจารย์ และคณะกรรมการควบคุมคุษฎีนิพนธ์จะได้ใช้เป็นแนวทางในการกำกับคุณภาพร่วมกัน เท่าที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน คู่มือการจัดทำคุษฎีนิพนธ์จะมีแต่แนวทางและวิธีในการพิมพ์

2. สาขาต้องกำหนดเป็นนโยบายให้เป็นที่รับรู้ร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง ในเรื่องจุดหมาย ปลายทางของคุษฎีนิพนธ์ โดยเฉพาะในเรื่องเป้าหมายของการศึกษาว่าต้องการเน้นในเรื่องการ ทดสอบแนวความคิดทฤษฎี หรือมุ่งให้สนองตอบต่อปัญหาและความต้องการ หรือทั้งสองอย่างคือเน้น ทั้งการทดสอบทฤษฎีและการนำไปแก้ปัญหาในเชิงปฏิบัติ

3. สาขารัฐประศาสนศาสตร์ โดยเฉพาะหลักสูตรปริญญาเอก ต้องกำกับหรือควบคุม ประเด็นปัญหาที่ศึกษาให้อยู่ในขอบเขตของสาขา และเรื่องที่ศึกษาให้มีคุณค่าในด้านใดด้านหนึ่ง ตามนโยบายเฉพาะของสาขา และขานรับต่อกระแสความเรียกร้องของสังคม เพราะที่ผ่านมาเห็นได้ ชัดว่าประเด็นปัญหาที่ศึกษาขึ้นอยู่กับความสนใจของนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา โดยสาขาไม่ได้ เข้าไปชี้ทิศทาง การกำกับควบคุมควรดำเนินการโดยคณะกรรมการประจำหลักสูตร ไม่ควรมอบให้ ที่ปรึกษาทำไปโดยลำพัง

4. สาขาต้องควบคุมรายละเอียดระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในบางระดับ การดำเนินการโดย อาศัยธรรมเนียมปฏิบัติ บ่อยครั้งพบว่ามีการละเลยในเรื่องสำคัญเช่น เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่เก็บ ข้อมูลจากแบบสอบถามแต่ไม่ได้ทดสอบเครื่องมือเป็นต้น อย่างไรก็ตามสำหรับเรื่องนี้ผลการศึกษา ที่พบคือ คุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยมีความก้าวหน้าหรือมีคุณภาพที่แตกต่างกัน อย่างมาก กล่าวคือมีคุษฎีนิพนธ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ใด ๆ เกือบหนึ่งในสี่ ในขณะที่ผ่านห้าถึงหกเกณฑ์ก็ ราวเกือบหนึ่งในสี่เช่นเดียวกัน ทำไมคุณภาพของคุษฎีนิพนธ์จึงแตกต่างกันมากถึงเพียงนี้ ทั้งที่ทุก เล่มผ่านการสอบปกป้องและผ่านการตรวจสอบกับคณะกรรมการ และทุกเล่มก็ได้รับอนุมัติให้ จบ การศึกษาในระดับปริญญาเอกเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะทางวิชาการมีอยู่สองด้านคือ ข้อเสนอแนะด้านองค์ความรู้ และ ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยในอนาคต

1. ข้อเสนอแนะเชิงองค์ความรู้

1.1 การเปลี่ยนแปลงด้านหลักคิดในการประเมินงานวิจัย หรืองานทางวิชาการที่มี ฐานมาจากการวิจัยเช่นคุษฎีนิพนธ์ จากเดิมที่ประเมินด้วยการวิจัยกระแสหลักเพียงอย่างเดียว ปัจจุบันต้องใช้แบบที่หลากหลายตามประเภทของการวิจัย ประเภทของการวิจัยที่ควรมีแบบ

ประเมินคือ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ 2) การวิจัยเชิงคุณภาพตามแนวทางการตีความ
3) การวิจัยเชิงคุณภาพตามแนวทางวิพากษ์ 4) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 5) การวิจัย
แบบผสม ทุกประเภทของการวิจัยข้างต้นล้วนมีแบบประเมินที่มีนักวิชาการในแขนงนั้น ๆ ทำไว้
แล้ว ผู้ใช้เพียงนำมาเลือกใช้ให้เหมาะสม การใช้แบบประเมินของการวิจัยทางเลือก ย่อมบ่งชี้ว่าการ
วิจัยเชิงปริมาณไม่ใช่กระแสนิยมที่มีคุณูปการต่อศาสตร์และสังคม

1.2 การเปลี่ยนแปลงตัวบ่งชี้คุณภาพ แม้ว่าการวิจัยที่มีคุณค่าไม่ได้มีแบบมาตรฐาน
เดียวอีกต่อไปแล้ว กระนั้นก็ตามมีนักวิชาการจำนวนไม่น้อยที่ยังคิดว่า ตราใบที่การศึกษาหา
ความรู้ยังมุ่งแสวงหาหลักสูตรหรือหลักการทั่วไปอยู่เช่นเดิม การวิจัยเชิงปริมาณก็ยังคงจะเป็น
กระแสหลักอยู่แน่นอน ดังนั้นการปรับตัวบ่งชี้คุณภาพของการวิจัยเชิงปริมาณจึงยังเป็นสิ่งจำเป็น นั่น
คือถ้าใช้แบบประเมินของ McCurdy and Cleary (1984) ต้องปรับตัวบ่งชี้ในเรื่องเป้าหมายของการ
วิจัยจากเดิมที่ต้องเป็นการวิจัยพื้นฐานเพียงอย่างเดียวปรับเป็นการมีเป้าหมายเพื่อทดสอบทฤษฎี
หรือสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของสังคม

1.3 แนวคิดการประเมินเรื่องความเป็นอิสระระหว่างวิธีการและผลผลิต เดิมเชื่อว่า
สำหรับการวิจัยแล้ว วิธีการสำคัญกว่าผลผลิต คืองานวิจัยต้องมีคุณภาพก่อนเป็นอันดับแรก จึงจะมี
ประโยชน์ เมื่อมีคุณภาพประโยชน์แล้วจึงจะมีคุณธรรม การตรวจสอบตามแนวทางนี้คือ ถ้าพบว่างาน
ไม่มีคุณภาพแล้วคุณค่าอื่น ๆ ก็เป็นอันตกไปไม่ต้องตรวจสอบ

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีความเชื่อว่าคุณค่าทั้งสามไม่จำเป็นต้องต่อเนื่องและเป็นไปใน
ทิศทางเดียวกัน นั่นคืองานบางเรื่องอาจมีคุณภาพ แต่อาจไม่มีคุณประโยชน์ ในขณะที่เดียวกันก็มี
คุณประโยชน์ก็ไม่จำเป็นต้องมีคุณธรรม เช่นงานวิจัยบางเรื่องยึดระเบียบวิธีอย่างเคร่งครัด ซึ่งนั่นจึง
อาจนับได้ว่าเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพ แต่ถ้ากำหนดประเด็นปัญหาที่ไม่มีประโยชน์หรือล้ำสมัยไป
แล้ว ก็ย่อมไม่มีคุณค่าอะไร ในขณะที่งานวิจัยบางเรื่องอาจมีคุณประโยชน์และมีคุณธรรม แต่ไม่
จำเป็นต้องมีวิธีการศึกษาที่ถูกแบบแผน และในบางครั้งก็ไม่สามารถอธิบายวิธีการให้ชัดเจนได้ ซึ่ง
นั่นก็อาจกล่าวได้ว่าเป็นงานวิจัยที่มีประโยชน์แต่ไม่มีคุณภาพ

1.4 แนวคิดด้านองค์ประกอบแห่งความก้าวหน้าของคณาจารย์นิพนธ์ องค์ประกอบด้าน
ความก้าวหน้าของงานวิจัยใด ๆ มีอยู่ 3 ด้านคือ ด้านวิธีการศึกษา ด้านการสำรวจวรรณกรรม และ
ด้านประเด็นปัญหาที่ศึกษา ความก้าวหน้าหรือไม่ก้าวหน้าของงานนิพนธ์ในระดับปริญญาโทอยู่ที่
ปัญหาด้านวิธีการศึกษาและการสำรวจวรรณกรรม เพราะนักศึกษาในระดับนี้เพิ่งเข้ามาบ่มเพาะ
และสัมผัสงานวิจัยอย่างเป็นทางการ ดังนั้นการช่วยให้วิธีการศึกษามีความถูกต้องและการสำรวจ
วรรณกรรมเป็นไปด้วยความรอบคอบ และเข้าใจเรื่องราวที่ศึกษาจากวรรณกรรมที่สำรวจอย่าง

ลึกซึ้ง ก็นับว่าเพียงพอแล้ว ดังนั้นในด้านประเด็นปัญหาที่ศึกษาจะไม่มีอะไรใหม่หรือซ้ำซากก็นับว่าพอเข้าใจได้ เพราะถือว่าเป็นเพียงแบบฝึกหัดให้นักศึกษาได้ฝึกฝนด้านระเบียบวิธีวิทยา

แต่สำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาเอกแล้ว จะต้องก้าวข้ามปัญหาในเชิงระเบียบวิธีวิจัยและความสามารถในการสำรวจวรรณกรรม วิเคราะห์และสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี โดยต้องไปเน้นที่ความมีคุณประโยชน์และคุณธรรมของเรื่องราวที่ศึกษา ว่าแบบไหนจะมีคุณูปการต่อสังคมและสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของสังคมมากกว่า

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างคุณฉันทิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยกับคุณฉันทิพนธ์ของศาสตร์ในสาขาอื่น ๆ เช่นด้านรัฐศาสตร์ ด้านสังคมศาสตร์ด้านจิตวิทยา หรือศาสตร์ประยุกต์อื่น ๆ

2.2 ควรทดสอบหาค่าความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ของเครื่องมือการประเมินงานวิจัยเชิงปริมาณในแบบที่สอง

2.3 ควรนำแบบประเมินคุณฉันทิพนธ์แบบที่สองไปทำการประเมินคุณฉันทิพนธ์สาขารัฐประศาสนศาสตร์เพื่อเปรียบเทียบผลว่าแบบไหนบ่งชี้คุณภาพของคุณฉันทิพนธ์ได้ดีกว่า

2.4 ควรทดสอบแบบประเมินงานวิจัยทางเลือกแบบต่าง ๆ เช่นการวิจัยเชิงคุณภาพ แนวตีความ การวิจัยเชิงคุณภาพแนววิพากษ์ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และการวิจัยแบบผสมที่มีผู้นำเสนอไว้

บรรณานุกรม

- กฤษณพงศ์ กีรติกร. (2552). *วิกฤติ กระบวนทัศน์ มโนทัศน์เพื่อการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.
- กิติพัฒน์ นนทปัทมะคุณย์. (2550). *การวิจัยเชิงคุณภาพในสวัสดิการสังคม: แนวคิดและวิธีวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จันทน์ เจริญศรี. (2545). *โพสต์โมเดิร์น และสังคมวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิทยา.
- จำเนียร จวงตระกูล. (2550). คุณภาพคุณนินพินธ์สะท้อนคุณภาพคุณนินบัณฑิต. *วารสารการบริหารคน*, 28(3), 52-56.
- จุฑาภรณ์ บุรณะโอสถ. (2543). *การพัฒนาองค์ประกอบและเกณฑ์การประเมินคุณภาพวิทยานิพนธ์ นิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยน้ำหนักและวิธีเอเอชพี (AHP)*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิจัยการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจตนา นาควัชระ. (2541, กันยายน). ผลลัพธ์ของงานวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. *ประชาคมวิจัย*, (ฉบับพิเศษ), 24-25.
- _____. (2553). *สุนทรียภาพแห่งการวิจัย: ประสบการณ์ของนักมนุษยศาสตร์*. *วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 16(2), 1-37.
- เฉลิม เกิดโมลี. (2548). การวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์: พิธีกรรมที่ต้องเปลี่ยนแปลง. *วารสารร่วมพฤษภ*, 23(3), 81-102.
- เฉลิมชัย ปัญญาดี. (2545). การใช้วิธีวิทยาการวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และแม่โจ้. ใน *สุเทพ บุญอ่อน (บรรณาธิการ), วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย* (หน้า 153-196). ปทุมธานี: สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2547). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จิตติมา พรหมจักร บุญชม ศรีสะอาด และประวีต เอรารวรรณ. (2550, เมษายน-มิถุนายน). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตทางการศึกษา. *วารสารวิจัย มข. (บศ.)*, 7(2), 182-189.

- ทิตยา สุวรรณชญ. (2534). *การกำหนดกรอบความคิดทฤษฎีกระบวนการวิจัยวิทยาศาสตร์ สังคม 1* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ณัชชาภัทร อุ่นตรงจิตร. (2547). ปัญหาอาจไม่ได้อยู่ที่ตัวแปรต้น. ใน *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ เรื่อง การเมืองการบริหารของไทย ในยุคโลกาภิวัตน์ ครั้งที่ 5* (พ.ศ. 2547) วันที่ 1-2 ธันวาคม 2547. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ณัฐฐา วินิจนัยภาค และวราเดช จันทรสร. (2539). *4 ทศวรรษรัฐประศาสนศาสตร์: รวมบทความทางวิชาการ 2498-2538*. กรุงเทพฯ: โครงการเอกสารตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดิเรก พรสีมา. (2541). การประเมินเค้าโครงการวิจัย. ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ), *รวมบทความทางวิธีวิทยาการวิจัย เล่ม 2* (หน้า 279-291). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดิเรก ศรีสุโข. (2541). ความคลาดเคลื่อนในการวิจัย. ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ), *รวมบทความทางวิธีวิทยาการวิจัย เล่ม 2* (หน้า 271-278). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คจเดือน พันธมนาวิน. (2549). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศ. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 46(1), 1-20.
- ดิน ปรัชญพฤทธิ. (2551). จงใช้ทฤษฎีและระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ให้เหมาะสม. ใน พิเชิต พิทักษ์เทพสมบัติ (บรรณาธิการ), *จงทำและจงอย่าทำในการวิจัยสังคม* (หน้า 1-8). กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทวิวัฒน์ ปิตยานนท์. (2541). การตั้งปัญหาในการวิจัย. ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ), *รวมบทความทางวิธีวิทยาการวิจัย เล่ม 2* (หน้า 5-20). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย วรพงศธร. (2538). *หลักการวิจัยทางสาธารณสุขศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2547). *ความคิดหลังตะวันตก* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สายธาร.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2541). วิธีวิทยาการวิจัยขั้นสูงด้านการวิจัยและสถิติ. ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ), *รวมบทความทางวิธีวิทยาการวิจัย เล่ม 1* (หน้า 127-157). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). *วิธีวิทยาการวิจัย: เล่าสู่กันฟัง*. ใน สุเทพ บุญซ้อน (บรรณาธิการ), *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย* (หน้า 13-26). ปทุมธานี: สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเพชรบุรี วิทยาลัยการณ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- นิสาชล พรหมรินทร์. (2555). *วิวัฒนาการกระบวนการทัศน์รัฐประศาสนศาสตร์ไทย: บทสำรวจวรรณกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ. (2532). *คู่มือการวิจัย: การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). นครปฐม: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญเรือง ศรีเหรียญ. (2545). *การวิจัยด้านศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ใน สุเทพ บุญซ้อน (บรรณาธิการ), *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย* (หน้า 271-305). ปทุมธานี: สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ประภาพรรณ อุ๋นอบ. (2545). *พัฒนาการด้านวิธีวิทยาการวิจัยทางศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล*. ใน สุเทพ บุญซ้อน (บรรณาธิการ), *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย* (หน้า 306-342). ปทุมธานี: สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ประเวศ วะสี. (2538). *ยุทธศาสตร์ทางปัญญาแห่งชาติ: ยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดของสังคมทั้งหมดรวมกัน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ. (2544). *การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด ยูเคชั่น.
- พลศักดิ์ จิรไกรศิริ. (2550). *ประเด็นสำคัญในการบริหารรัฐกิจ*. ใน *เอกสารประกอบการสัมมนาการประชุมรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 8 (พ.ศ. 2550) “เมืองไทยในระยะเปลี่ยนผ่าน”*. ม.ป.ท.
- พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ. (2550). *การประเมินคุณภาพของวิทยานิพนธ์เชิงปริมาณระดับมหาบัณฑิตและคุุณภูมิต่างสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2524). *รัฐประศาสนศาสตร์: รวมผลงานของนักวิชาการไทย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พิทยา บวรวัฒนา. (2526). *รัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฟรังซ์โก, อเล็กซานเดอร์. (2548). วัฒนธรรม การถ่ายทอดความรู้และการสอนรัฐประศาสนศาสตร์: มุมมองแบบอเมริกัน. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 45(4), 63-85.
- ฟายเออราเบนค์, พอล. (2549). *วิทยาศาสตร์ในสังคมเสรี* (วีระ สมบูรณ์, แปล). กรุงเทพฯ: โครงการสำนักพิมพ์คบไฟ.
- ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ม.ป.ป.). *แบบประมวลผลวิทยานิพนธ์ระดับคุณวุฒิบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: สาขาพัฒนศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2544). *เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและวิธีการศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 16). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รังสรรค์ สิงห์เลิศ. (2545). พัฒนาการด้านการวิจัยทางสังคมศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษา: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ใน สุเทพ บุญซ้อน (บรรณาธิการ), *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย* (หน้า 77-112). ปทุมธานี: สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วรเดช จันทรศร และณัฐฐา วินิจนัยภาค (บรรณาธิการ). (2539). *4 ทศวรรษรัฐประศาสนศาสตร์: รวมบทความทางวิชาการ 2498-2538*. กรุงเทพฯ: โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2545). วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษา: กรณีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ใน สุเทพ บุญซ้อน (บรรณาธิการ), *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย* (หน้า 237-270). ปทุมธานี: สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วิทย์ วิศทเวทย์. (2526). การวิจัย: กิจกรรมทางปัญญาของมนุษย์. ใน นางเยาว์ กาญจนจारी (บรรณาธิการ), *การวิจัยด้านมนุษยศาสตร์และศิลปะ: ทัศนะของนักวิชาการไทย* (หน้า 4-12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระศักดิ์ เกรือเทพ. (2547). *รัฐประศาสนศาสตร์: ขอบข่ายและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้*. กรุงเทพฯ: ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริชัย กาญจนวาที. (2547). *ทฤษฎีการประเมิน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาที, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และดิเรก ศรีสุโข. (2544). *การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภชัย ยาวะประภาส. (2545). *การวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา. (2553). *สถิติการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2541). การประเมินผลการปฏิบัติงานวิจัย. ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ), *รวมบทความทางวิธีวิทยาการวิจัย เล่ม 2* (หน้า 293-307). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวัสดิ์ ตุนธรังสี. (2534). *ทฤษฎีและหลักวิธีการวิจัยสำหรับนักรัฐประศาสนศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สาโรจน์ แผงยัง. (2545). การวิจัยด้านศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ใน สุเทพ บุญซ้อน (บรรณาธิการ), *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย* (หน้า 113-152). ปทุมธานี: สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขตลพบุรี ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2551). *ระเบียบสภาวิจัยแห่งชาติว่าด้วยการให้รางวัลผลงานวิจัย พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธ์. (2544). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: เพื่อฟ้า.
- สุเทพ บุญซ้อน. (2545). *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย*. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขตลพบุรี ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุธีระ ประเสริฐสรรพ. (2544). *สนุกกับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. (2549). *รู้จักวิจัย-ทำให้เป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุวิมล ติรกันันท์. (2547). *การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- แสน โพนไชยา (ผู้แปล). (2544). *ฝึกหน้าภาควิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โฟร์เพช.
- แสวง รัตนมงคลมาศ. (2521). เทคนิควิธีการใช้แนวความคิดทางทฤษฎีในการเลือกกำหนดปัญหาและสมมติฐานในการวิจัย. ใน *แนวคิดด้านการบริหาร*. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- แสวง รัตน์มงคลมาส. (2526). การวิจัยเชิงคุณภาพ. ใน *เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง วิธีการวิจัย และทฤษฎีสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โตภารัตน์ จารุสมบัติ. (2550). สถานะและความก้าวหน้าสาขารัฐประศาสนศาสตร์.
- อดุลย์ วิริยเวชกุล (ผู้แปลและเรียบเรียง). (2542). *การอุดมศึกษาของฮ่องกง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานโครงการปฏิรูปอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อมรศักดิ์ กิจชนานันท์. (2548). ดันดันหาความเป็น “ศาสตร์” ในการศึกษาสังคม: เราจะศึกษาสังคม อย่างเป็นวิทยาศาสตร์หรือไม่ เพียงใด ?. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 45(4), 37-61.
- อรทัย อาจอ่ำ (ผู้แปล). (2546). *พื้นสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คบไฟ.
- อรสุดา รัตเจริญ. (2545). บทบาทของบัณฑิตศึกษาในการสร้างองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์: ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ใน สุเทพ บุญช้อน (บรรณาธิการ), *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย* (หน้า 214-236). ปทุมธานี: สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยราชภัฏ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อุทัย ดุลยเกษม. (2537). การสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาประเทศไทย ด้านการศึกษา สังคมและวัฒนธรรม. ใน *เอกสารประกอบการประชุมประจำปี ครั้งที่ 1 สกว. บทบาทของการวิจัย: การท้าทายของทศวรรษใหม่ 18-20 พฤศจิกายน 2537 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ซิตี้ จอมเทียน พัทยา ชลบุรี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อุทัย เลาหวิเชียร. (2546). *รัฐประศาสนศาสตร์: ลักษณะวิชาและมิติต่าง ๆ* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- Adams, G. B., & White J. D. (1994). Dissertation research in public administration and cognate field: An assessment of methods and quality. *Public Administration Review*, 54(6), 565-576.
- Adam, M., Carrier, M., & Wilholt, T. (2006). How to serve the customer and still be truthful: Methodological characteristics of applied research. *Science and Public Policy*, 33(6), 435-444.
- Alatas, S. F. (2000). Academic dependency in the social sciences: Reflections on India and Malaysia. *American Studies International*, 38(2), 80-96.
- _____. (2001). The study of the social sciences in developing societies: Towards an adequate conceptualization of relevance. *Current Sociology*, 49(2), 1-19.

- Albaek, E. (1995). Policy evaluation: design and utilization. In R. C. Rist (Ed.), *Policy Evaluation: Linking Theory to Practice*. New York: Edward Elgar Publishing.
- Altheide, D. L., & Johnson, J. M. (1994). Criteria for assessing interpretive validity in qualitative research. In N. K. Denzin, & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of Qualitative Research* (pp. 485-499). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Asian Institute of Technology (AIT). (2000). Writing up Research: An online Resource. Retrieved July 24, 2001, from <http://www.Languages.ait.ac.th/EL21open.html>.
- Bailey, M. T. (1992). Do physicists use case studies? thoughts on public administration research. *Public Administration Review*, 52(1), 47-54.
- Baklioglu, A. & Kurnaz, O. (2009). Quality criteria of research perceived by academics in social sciences at higher educations. *US-China Education Review*, 6(3), 1-13.
- Barker, C., & Pistrang, N. (2005). Quality criteria under methodological pluralism: Implications for conducting and evaluating research. *American Journal of Community Psychology*, 35(3-4), 201-212.
- Baum, R. D. (1964). Red and expert: The politico-ideological foundations of china's great leap forward. *Asian Survey*, 4(9), 1048-1057.
- Berelson, B. (1960). *Graduate education in the U.S.* NY: McGraw-Hill.
- Berman, E., & Jing, Y. (2008). Assessing the state of public administration research in Mainland China: prospects and challenges. *Chinese Public Administration Review*.
- Bernick, E., & Krueger, S. (2010). An assessment of journal quality in public administration. *International Journal of Public Administration*, 33(2), 98-106.
- Bernick, E. L., Myers, N., Smith, W., Russell, E., & Bond, B. (2007). Public administration scholarships: Has public administrator come of age. In *Paper Present At the 2007 Western Political science Association Meeting, Las Vegas, Nevada. March 9-11, 2007*. Retrieved November 27, 2013, from http://citation.allacademic.com/meta/p_mla_apa_research_citation/1/7/6/7/4/pages176742/p176742-1.php.
- Bingham, R. D. & Bowen, W. M. (1994). "Mainstream" public administration overtime: A topical content analysis of public administration review. *Public Administration Review*, 54(2), 204-08.
- Bird, A. (2007). What is Scientific Progress. *NOUS*, 41(1), 64-89.

- Black, T. (1993). *Evaluating Social Science Research: An Introduction*. London: SAGE.
- Boote, D. N., & Beile, P. (2005). Scholars before researchers: on the centrality of the dissertation literature review in research preparation. *Educational Researcher*, 34(6), 3-15.
- Bowman, J. S., Berman, E. M., & West, J. P. (2001). The profession of public administration: An ethics edge in introductory textbooks. *Public Administration Review*, 61(2), 194-205.
- Box, R. C. (1994). An examination of the debate over research in public administration. In Jay D. White, & Guy B. Adams (Eds.), *Research in Public Administration: Reflections on Theory and Practice* (pp. 75-89). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- _____. (2008). *Making a Difference: Progressive Values in Public Administration*. New York: M.E.Sharpe.
- Boyer, E. (1990). *Scholarship Reconsidered Priorities of the Professoriate*. Washington, DC: The Carnegie Foundation.
- Brower, R. S., Abolafia, M. Y., & Carr, J. B. (2000). On improving qualitative methods in public administration research. *Administration and Society*, 32(4), 363-97.
- Caracelli, V. J. & Riggin, L. J.C. (1994). Developing quality criteria through concept mapping: Developing quality criteria through concept mapping. *American Journal of Evaluation*, 15(2), 139-152.
- Chen, Z., & Li, D. (2009). Assessment and comparison of chinese doctoral dissertations in public administration. *Journal of Public Administration*, 2(2). Retrieved June 17, 2012, from http://en.cnki.com.cn/Article_en/CJFDTotol-GGXZ200902003.htm.
- Chenail, R. J. (1997). Keeping thing plumb in qualitative research. *The Qualitative Report*, 3(3). Retrieved November 20, 2003, from <http://www.nova.edu/ssss/QR/QR3-3/Plumb.html>.
- Cheng, J. Y., & Lu, L. Q. (2009). Public administration research issues in China: Evidence from content analysis of leading chinese public administration journals. *Issues & Studies*, 45(1), 203-241.
- Cleary, R. E. (1992). Revisiting the doctoral dissertation in public administration: An examination of the dissertation of 1990. *Public Administration Review*, 52(1), 55-61.

- Cleary, R. E. (2000). The public administration doctoral dissertation reexamined: An evaluation of the dissertations of 1998. *Public Administration Review*, 60(5), 446-55.
- Cohen, D. J., & Crabtree, B. F. (2008). Evaluative criteria for qualitative research in health care: Controversies and recommendations. *Annals of Family Medicine*, 6(4), 331-339.
- Cooper, P. J., et al. (1998). *Public Administration for the Twenty First Century*. Olando, FL: Harcourt Brace & Company.
- Cozzetto, D. A. (1994). Quantitative research in public administration: A need to address someserious methodological problems. *Administration and Society*, 26(3), 337-43.
- Creswell, J. W. (2003). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA.: SAGE.
- _____. (2008). Editorial: Envisioning the future stewards of the social behavioral research enterprise. *Journal of Mixed Method Research*, 2(4), 291-295.
- Cryer, P. (2006). *The Research Student's Guide to Success* (3rd ed.). Milton Keynes: Open University Press.
- Daniel, L. G. (1997). Kerlinger's research myths: An overview with implications for educational researchers. *Journal of Experimental Education*, 65(2), 101-112.
- Dellinger, A. B., & Leech, N. L. (2007). Toward a unified validation: Frame work in mixed methods Research. *Journal of Mixed Methods Research*, 1(4), 309-332.
- De-Miguel, M. (2010). The evaluation of doctoral thesis: A model proposal. *RELIEVE*, 16(1), 1-17.
- Denhardt, R. B. (1998). Five great issues in organization theory. In Jack Rabin, W. Bartley Hildreth, & Gerald J. Miller (Eds.), *Handbook of Public Administration* (2nd ed.) (pp. 117-144). New York: Marcel Dekker.
- Deutsch, K. W., Markovits, A. S., & Platt, J. (1986). *Advances in the Social Sciences, 1900-1980. What, Who, Where, How?*. New York: University of America Press.
- Dirk, L. (1999). A measure of originality: The element to sciences. *Social Studies of Science*, 29(5), 765-776.
- Dryzek, J. S. (1986, May). The progress of political science. *Journal of Politics*, 48, 301-320.
- Dunn, W. N. (2004). *Public Policy Analysis: An Introduction*. Upper Saddle River, NJ: Peason Education.

- Engeldinger, E. A., & Stuart, P. H. (1990, Spring). The library in social work research: A review of social work research textbooks. *RQ*, 29(3), 369-379.
- Engle, M., Altschuld, J. W., & Kim, Yung-Chul. (2006). 2002 Survey of evaluation preparation programs in universities: an update of the 1992 American evaluation association--sponsored study. *American Journal of Evaluation*, 27(3). 353-359.
- Evans, M. (2007). The art of prescription theory and practice in public administration research. *Public Policy and Administration*, 22(1), 128-152.
- Felbinger, C. L., Holzer, M., & White, J. D. (1999). The doctorate in public administration some unresolved questions and recommendations. *Public Administration Review*, 59(5), 459-64.
- Forrester, J. P., & Watson, S. S. (1994). An assessment of public administration journals: The perspective of editors and editorial board members. *Public Administration Review*, 54(5), 474-482.
- Freire, P. (1970). *Pedagogy of the Oppressed*. London: Penguin.
- Fukuyama, F. (2004). Why there is no science of public administration. *Journal of International Affairs*, 58(1), 189-201.
- Furlong, J., & Oancer, A. (2005). *Assessing Quality in Applied and Practice-based Education Research: A Framework for Discussion*. Oxford: Oxford University Department of Educational Studies.
- Gibbons, M., et al. (1994). *The New Production of Knowledge: The Challenge of Social Science Research*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Girden, E. R. (2001). *Evaluating Research Articles: From Start to Finish* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Golde, C. M. (2006). Preparing stewards of the discipline. In C. M. Golde, & G. E. Walker (Eds), *Envisioning the Future of Doctoral Education*. Washington, DC: Carnegie Foundation.
- Goode, W. J., & Hatt, P. K. (1981). *Methods in Social Research*. New York: McGraw-Hill.
- Greene, J. D. (2005). *Public Administration in the New Century*. New York: Wardsworth.
- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1989). *Fourth Generation Evaluation*. Thousand Oaks, CA: SAGE.

- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (2005). Paradigmatic controversies, contradictions and emerging confluences. In Norman K. Denzin, & Yvonna S. Lincoln (Eds.), *The Sage Hand Book of Qualitative Research* (3rd ed.) (pp. 191-215). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Guetzkow, J., & Lamont, M. (2004). What is originality in the humanities and the social science. *America Sociological Review*, 69(2), 190-212.
- Gulrajani, N., & Moloney, K. (2012). Globalizing public administration: Today's research and tomorrow's agenda. *Public Administration Review*, 72(1), 78-86.
- Hall, T. E., & Laurence, J. O'Toole, Jr. (2000). Structure for policy implementation: An analysis of national legislation, 1965-1966 and 1993-1994. *Administration and Society*, 31(6), 667-86.
- Hallinger, P. (2011). A review of three decades of doctoral studies using the principal instructional management rating scale: A lens on methodological progress in educational leadership. *Educational Administration Quarterly*, 47(2), 271-306.
- Halwes, T. (2000). *The Myth of the Magical Scientific Method*. New York: Dharma-Haven.
- Hart, C. (1999). *Doing a Literature Review: Releasing the Social Science Research Imagination*. London: SAGE.
- Hart, L. C., Smith, S. Z., Swars, S. L., & Smith, M. E. (2009). An examination of research methods in mathematics education (1995-2005). *Journal of Mixed Methods Research*, 3(1), 26-41.
- He, Yanling. (2007). What kind of research we are doing: An evaluation of Chinese public administration research [J]. *Public Management Research*, 2007-00.
- Herr, K., & Anderson, G. L. (2000). *The Action Research Dissertation: A Guide for Students and Faculty*. London: SAGE.
- Hogwood, B. W., & Gunn, L. A. (1984). *Policy Analysis for the Real World*. Oxford: Oxford University Press.
- Hostetler, K. (2005). What is "good" educational research ?. *Educational Researcher*, 34(6), 16-21.
- Houston, D. J., & Delevan, S. M. (1990). Public administration research: An assessment of journal publications. *Public Administration Review*, 50(6), 674-81.

- Houston, D. J. & Delevan, S. M. (1994). A comparative assessment of public administration journal publications. *Administration & Society*, 26(2), 252-271.
- Hyland, K. (2003). Dissertation acknowledgements: the anatomy of "Cinderella" genre. *Written Communication*, 20(3), 242-268.
- Ilo, S. (2005). *Research in Public Administration: A Content Analysis of Applied Research Projects Completed from 1999-2005 at Texas State University in the Masters of Public Administration Program*. Master of Public Administration, Texas State University.
- Isaac, S., & Michael, W. B. (1971). *Handbook in Research*. San Diego, CA: Edits.
- Jing, Y. (2008). Dissertation research in public administration in China. *Chinese Public Administration Review*, 5(1/ 2), 27-38.
- Judd, C. M., Smith, E. R., & Kidder, L. H. (1991). *Research Methods in Social Relations* (6th ed.). Orlando, Florida: Harcourt Brace Jovanovich.
- Karthewohl, D. R. (1985). *Social and Behavioral Science Research*. Sanfrancisco, CA: Jossey-Bass Publishers.
- Katzer, J., Cook, K. H., & Crouch, W. W. (1991). *Evaluating Information: A Guide for Users of Social Science Research*. New York: McGraw-Hill.
- Kaufman, H. (1960). *The Forest Ranger: A Study in Administrative Behavior*. Baltimore, Johns Hopkins University Press.
- Kerlinger, F. N., & Lee, H. B. (2000). *Foundations of Behavioral Research* (4th ed.). London: Thomson Learning.
- Kmet, L., Lee, R. C., & Cook, L. S. (2004). Standard quality assessment evaluating primary research papers from a variety of fields. *The Alberta Heritage Foundation for Medical Research*. Retrieved December 20, 2011. from www.ahfmr.ab.ca
- Kostoff, R. N. (1997). *The Handbook of Research Impact Assessment* (7th ed.). DTIC Report Number ADA296201.
- Lan, Z., & Anders, K. K. (2000). A paradigmatic view of contemporary public administration research: An empirical test. *Administration and Society*, 32(2), 138-65.
- Leavitt, F. (2001). *Evaluating Scientific Research: Separation Fact from Fiction*. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.

- Lee, G., Benoit-Bryan, J., & Johnson, T. P. (2012). Survey research in public administration: assessing mainstream journals with a total survey error framework. *Public Administration Review*, 72(1), 87-97.
- Lee, N. L., Dellinger, A. B., Brannagan, K. B., & Tanaka, H. (2009). Evaluating mixed research studies: A mixed methods approach. *Journal of Mixed Methods Research*, 4(1), 17-31.
- Lincoln, Y. S. (2002). Emerging criteria for quality in qualitative and interpretive research. In N. K. Denzin, & Y. S. Lincoln (Eds.), *The Qualitative Inquiry Reader* (pp. 327-345). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Lock, L., Silverman, S. J. & Spirduso, W. W. (2004). *Reading and Understanding Research* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Lovitts, B. E. (2005). How to grade dissertation. *Academe*, 91(5). 18-23.
- Lowery, D., & Evans, K. G. (2004). The iron cage of methodology: The vicious circle of means limiting ends limiting means. *Administration and Society*, 36(3), 306-327.
- Marshall, C., & Rossman, G. B. (1995). *Designing Qualitative Research* (2nd ed.). London: SAGE.
- Mason, E. J., & Bramble, W. J. (1989). *Understanding and Conducting Research: Applications in Education and the Behavioral Sciences*. Singapore: McGraw-Hill Book.
- Maxwell, J. A. (1992). Understanding and validity in qualitative research. *Harvard Educational Review*, 63(3), 279-300.
- _____. (2002). Understanding and validity in qualitative research. In M. Huberman, & M. B. Miles (Eds). *The Qualitative Researcher's Companion* (pp. 37-64). London: SAGE.
- McCurdy, H. E., & Cleary, R. E. (1984). Why can't we resolve the research issues in public administration? *Public Administration Review*, 44(1), 49-56.
- Miller, H. T. (1998). Method: the tail that wants to wag the dog. *Administration & Society*, 30(4), 462-70.
- Miller, H. T., & Jaja, C. (2005). Some evidence of a pluralistic discipline: A narrative analysis of public administration symposia. *Public Administration Review*, 65(6), 728-38.

- Murdoch University (MU). (2003). *Renewable Energy Dissertation Assessment, Master of Science Dissertation, Murdoch University*. Retrieved October 2, 2003, from <http://energy.murdoch.edu.au/teaching/acre/m524real/m524assess.html>.
- Niiniluoto, I. (2011). *Scientific Progress: The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. In Edward N. Zalta (Ed.), Retrieved December 15, 2011, from <http://plato.stanford.edu/archives/sum2011/entries/scientific-progress/>
- O'Toole, Jr., Laurence J. (2000). Research on policy implementation: Assessment and prospects. *Journal of Public Administration Research and Theory, 10*(2), 263
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative Research & Evaluation Methods* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Peter, B. G., & Pierre, J. (2012). *The Sage Handbook of Public Administration*. London: SAGE.
- Perry, J. L. (2012). How can we improve our science to generate more usable knowledge for public professionals?. *Public Administration Review, 72*(4), 479-482.
- Perry, J. L., & Kraemer, K. L. (1986). Research methodology in the public administration review, 1975-1984. *Public Administration Review, 46*(3), 215-26.
- Piggot-Irvine, E., & Bartlett, B., (Eds.) (2008). *Evaluating Action Research*. Wellington: NZCER Press.
- Ponticell, J., A., & Olivarez, A. (1997). Dissertation quality and kerlinger's "methods myth". *The Journal of Experimental Education, 65*(2), 113-122.
- Raadschelders, J. C. N. (2011 a). The study of public administration in the united states. *Public Administration, 89*(1), 140-155.
- _____. (2011 b). The future of the study of public administration: embedding research object and methodology in epistemology and ontology. *Public Administration Review, 71*(6), 916-924.
- Raadschelders, J. C. N., Lee, K. (2011). Trends in the study of public administration: empirical and qualitative observations from public administration review, 2000-2009. *Public Administration Review, 71*(1), 19-33.
- Rabin, J., Hildreth, W. B., & Miller, G. J. (2007). *Handbook of Public Administration* (2nd ed.). New York: Marcel Dekker.

- Rethemeyer, R. K., & Helbig, N. C. (2005). By the numbers: Assessing the nature of quantitative preparation in public policy, public administration, and public affairs doctoral education. *Journal of Policy Analysis and Management*, 24(1), 179-191.
- Richards, D. (2009). Symposium on assessing research quality: Preface. *Political Studies Review*, 7(1-2), 1-2.
- Rist, R. C. (Ed.). (1995). *Policy Evaluation: Linking the Theory to Practice*. New York: Edward Elgar.
- Rodgers, R., & Rodgers, M. (1999). The sacred spark of academic research. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 9(3), 473-492.
- Rodwell, M. K. & Byers, K. V. (1997). Auditing constructivist inquiry: Perspectives of two stakeholders. *Qualitative Inquiry*, 3(1), 116-134.
- Rossi, P. H., Lipsey, M. W., & Freeman, H. E. (2004). *Evaluation: A Systematic Approach* (7th ed.). London: SAGE.
- Rowell, R. K. (1997). Kerlinger's practicality myth and the quality of research instruction: An overview of the content of educational research textbooks. *The Journal of Experimental Education*, 65(2), 123-131.
- Rubin, A. (2000). Editorial: Social work research at the turn of the millenium: Progress and challenge. *Research on Social Work Practice*, 10(1), 9-14.
- Saetren, H. (2005). Facts and myths about research on public policy implementation: Out-of-fashion, allegedly dead, but still very much alive and relevant. *The Policy Studies Journal*, 33(4), 559-82.
- Scheurich, J. J. (1997). *Research Method in the Postmodern*. London: Falmer Press.
- Schroeder, L., O' Leary, R., Jones, D., & Poochalern, O. (2004). Routes to scholarly success in public administration: Is there a right path?. *Public Administration Review*, 64(4), 92-104.
- Schwandt, T. A. (1996). Farewell to criteriology. *Qualitative Inquiry*, 2(1), 58-72.
- _____. (2000). Three epistemological stances for qualitative inquiry: Interpretivism, hermeneutic and social constructionism. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of Qualitative Research* (pp. 189-213). London: SAGE.

- Schwandt, T. A., & Halpern, E. S. (1988). *Linking Auditing and Meta-evaluation: Enhancing Quality in Applied Inquiry*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Schwartz-Shea, P., & Yanow, D. (2002). "Reading" "methods" "texts": How research methods texts construct political science. *Political Research Quarterly*, 55(2), 457-86.
- Scott, J. (Ed.). (2006). *Documentary Research Volume I*. London: SAGE.
- Scriven, M. (1991). Pros and cons about goal-free evaluation. *Evaluation Practice*, 12, 55-62.
- Seal, C., Gobo, G., Gubrium, J. F., & Silverman, D., (Eds.). (2004). *Qualitative Research Practice*. London: Sage Publications.
- Searcy, D. L., & Mentzer, J. T. (2003). A framework for conducting and evaluating Research. *Journal of Accounting Literature*, 22, 130-167.
- Shafritz, J. M., & Hype, A. C. (2012). *Classic of Public Administration* (7th ed.). Australia: Wadsworth Cengage Learning.
- Shafritz, J., M. & Ott, J. S. (2001). *Classics of Organization Theory* (5th ed.). Australia: Wadsworth Cengage Learning.
- Sheffield Hallam University (SHU). (2003). *Thesis Assessment. School of Sport and Leisure Management, Sheffield Hallam University*. Retrieved October 2, 2003. from <http://shu.ac.uk/services/lti/people/rsb/slmg.pdf>.
- Sil, R. (2000, Summer). The division of labor in social science research: unified methodology or "organic solidarity"? *Polity*, 32(4), 499-531.
- Simonson, I., Carmon, Z., Dhar, D., Drolet, A., & Nowlis, S. M. (2001). Consumer research: In search of identity. *Annual Review of Psychology*, 52, 249-275.
- Singleton, R., Straits, B. C., Straits, M. M., & McAllister, R. J. (1988). *Approaches to Social Research*. New York: Oxford University Press.
- Somekh, B., & Schwandt, T. A. (Eds.). (2007). *Knowledge Production: Research Work in Interesting Times*. New York: Routledge.
- Stalling, R. A. (1986). Doctoral programs in public administration: An outsider's perspective. *Public Administration Review*, 46(3), 235-40.
- Stalling, R. A., & Ferrist, J. M. (1988). Public administration research: Work in PAR, 1940-1984. *Public Administration Review*, 48(1), 580-86.

- Starbuck, W. H. (2006). *The Production of Knowledge: The Challenge of Social Science Research*. New York: Oxford University Press.
- Stern, P. C. (1979). *Evaluating Social Science Research*. New York: Oxford University Press.
- Suthakavatin, T. (1996). Advances in contemporary public administration. *Thai Journal of Development Administration*, 36(3), 67-79.
- Tashakkori, A., & Creswell, J. W. (2008). Editorial: Envisioning the future stewards of the social behavioral research enterprise. *Journal of Mixed Methods Research*, 2(4), 291-295.
- Tashakkori, A., & Teddlie, C. (1998). *Mixed Methodology: Combining Qualitative and Quantitative Approaches*. London: SAGE.
- Tashakkori, A., & Teddlie, C. (2003). *Handbook of Mixed Methods: In Social and Behavioral Research*. London: SAGE.
- Teddlie, C., & Tashakkori, A. (Eds.). (2009). *Foundation of Mixed Methods Research Integrating Quantitative and Qualitative: Approaches in the Social Behavioral Sciences*. London: SAGE.
- Terry, L. D. (2005). Reflections and assessment: Publication administration review, 2000- 2005. *Publication Administration Review*, 65(6), 643-45.
- Times Higher Education (TIME). (2012). *The World University Ranking*. Retrieved October 20, 2012. from <http://www.timeshighereducation.co.uk>
- Tripodi, T., Fellin, P., & Meyer, H. J. (1969). *The Assessment of Social Research*. Itasca, Illinois: Peacock.
- Trochim, W. M. K. (2000). *Research Methods Knowledge Base* (2nd ed.). Cincinnati, OH: Atomic Dog.
- United Nations (UN). (1998). *Rethink public Administration: An Over View*. New York: United Nations Public Nations.
- University Grants Committee (UGC). (1999). *Allocation of Research Funding and Undergraduate Student Places by the University Grants Committee (UGC)*. Retrieved November 27, 2011, from <http://www.ugc.edu.hk/eng/ugc/publication/prog/prog.htm>.
- University of Gloucestershire (UG). (2001). *Dissertation Assessment Form*. University of Gloucestershire. Retrieved October 12, 2003, from <http://host.glos.ac.uk/modules/cmhm333dl/assess.htm>.

- University of Lancaster (UL). (2002). *Dissertation Marking Scheme*. Retrieved October 3, 2003, from <http://intra.es.lancs.ac.uk:8080/ec/dissbookweb.htm>.
- University of Ulster (Ulster). (2003). *Dissertation: Assessment Criteria. Faculty of business and management*. University of Ulster. Retrieved October 5, 2003, from <http://www.busmgt.ulst.ac.uk/business/pi/resmeth/assess.doc>.
- University of Malta (UM). (2010). *Evaluating a Dissertation/ Thesis and Proposals*. European Documentation and Research Centre University of Malta. Retrieved January 7, 2012, from http://www.um.edu.mt/_data/assets/pdf_file/0018/123372/Evaluating_a_DissertationFINAL17032011.pdf
- University of New South Wales (UNSW). (2003). *Thesis Assessment. Electrical engineering and Telecommunications/ computer Science and Engineering, University of New South Wales*. Retrieved October 2, 2003, from <http://www.cse.unsw.edu.au/~cs4910/assessment/guilines.pdf>.
- University of Southern Queensland (USQ). (2003). *Thesis Assessment. Department of Mathematics and Computing, University of Southern Queensland*. Retrieved October 2, 2003, from <http://jamsb.austms.org.au/posgrad/index.html>.
- University of Western Australia (WA). (2001). *Guideline for Assessment of Written Thesis*. Retrieved October 3, 2003, from <http://www.wa.au>.
- Veit, R. (2004). *Research: the Student's Guide to Writing Research Paper* (4th ed.). New York: Pearson/ Longman.
- Wehmeyer, J. M., & Wehmeyer, S. (1999). The comparative importance of books: Clinical psychology in the health sciences library. *Bulletin of the Medical Library Association*, 87(2), 187-191.
- White, J. D. (1986). Dissertation and Publication in Public Administration. *Public Administration Review*, 46(3), 227-34.
- _____. (1994). On the growth of knowledge in public administration. In J. D. White & G. B. Adams (Eds.), *Research in Public Administration: Reflection on Theory and Practice* (pp. 42-59). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- _____. (1999). *Taking Language Seriously: The Narrative Foundations of Public Administration Research*. Washington D.C.: Gorge Town University Press.

- White, J. D., Adams, G. B., & Forrester, J. P. (1996). Knowledge and theory development in public administration: The role of doctoral education and research. *Public Administration Review*, 56(5), 441-452.
- Whittington, D. (1998). How well do researchers report their measures? An evaluation of measurement in published educational research. *Educational and Psychological Measurement*, 58(1), 21-37.
- Wikipedia. (2011). *Scientific Progress*. Retrieved May 20, 2011, from http://en.wikipedia.org/wiki/Scientific_progress.
- Wright, B. E., Manigault, L. J., & Black, T. R. (2004). Quantitative Research Measurement in Public Administration: An Assessment of Journal Publications. *Administration and Society*, 35(6), 747-64.
- Zhao, F. (2003). *Enhancing the Effectiveness of Research and Research Supervision through Reflective Practice* *ultiBASE*. Retrieved October 12, 2003, from <http://ultibase.rmit.edu.au/articles/july03/devries.html>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อคณาจารย์นิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์

รายชื่อคุณนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ 339 เรื่อง

1. 2531 การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะเชิงประจักษ์ : ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ
นโยบายการประถมศึกษาของไทย (พ.ศ. 2523-2527)
2. 2532 การทดสอบทฤษฎีภาวะผู้นำในองค์การระบบเปิด: กรณีภาควิซามหาวิทยาลัยของ
รัฐ
3. 2532 การวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารงานและประสิทธิผลของหน่วยการปกครอง
ท้องถิ่น ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขาภิบาลและเทศบาล
4. 2533 สื่อเพื่อการบริหารการพัฒนา: กรณีการจัดตั้งศูนย์วีดีโอเทปเพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตที่ศาลาอีสานเขียว
5. 2533 การน่านโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้: ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ
ความสำเร็จ
6. 2533 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะองค์การกับประสิทธิผลขององค์การ
ภาครัฐบาลในการบริหารราชการไทย
7. 2534 การใช้เทคนิคการวิเคราะห์นโยบายในส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจด้านเศรษฐกิจ
และสังคม
8. 2534 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการน่านโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ:
กรณีศึกษานโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ
9. 2534 วัดความสามารถในการบริหารงานพัฒนาของสภาตำบลในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ
10. 2535 อิทธิพลของภาวะผู้นำของคณบดีที่มีผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงาน
วิชาการในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
11. 2535 ระบบราชการไทยกับทัศนคติและพฤติกรรมของข้าราชการด้านการพัฒนา
ชนบท: ศึกษาเฉพาะกรณีของข้าราชการกระทรวงสาธารณสุข
12. 2536 อิทธิพลของภาวะผู้นำที่มีต่อประสิทธิผลของการบริหารงาน: ศึกษาเฉพาะกรณี
ผู้จัดการประปา การประปาส่วนภูมิภาคประเทศไทย
13. 2536 การศึกษาเพื่อกำหนดค่านิยมเมืองในประเทศไทย
14. 2536 ภาวะสุขภาพอนามัยของประชาชน: การศึกษาสำรวจปัจจัยและผลกระทบของ
นโยบายสาธารณสุขมูลฐานในเขต 1 ของสาธารณสุข

15. 2536 ลักษณะและสาเหตุของปัญหาความยากจนของครอบครัวชนบท: กรณีจังหวัดสงขลา
16. 2536 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิผลของการนำนโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร
17. 2536 ทางเลือกใหม่ขององค์กรพัฒนาเอกชน: การพัฒนาชนบทแนววัฒนธรรมชุมชน
18. 2536 การนำนโยบายของวิทยาลัยครูไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาสหวิทยาลัยอีสานใต้
19. 2536 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพการบริหารงานขององค์กรกับผลการให้บริการอนามัยโรงเรียนของสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
20. 2536 การนำนโยบายภาษีมูลค่าเพิ่มไปปฏิบัติ: การศึกษาวิเคราะห์เชิงปรากฏการณ์ในธุรกิจโรงแรม
21. 2536 การบริหารการพัฒนาเมืองพัทยา: รูปแบบที่ควรจะเป็น
22. 2538 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงพยาบาลชุมชนในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
23. 2538 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ: ศึกษาเฉพาะกรณีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในประเทศไทย
24. 2539 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้และวิทยาลัยเกษตรกรรมแพร่
25. 2539 ประสิทธิภาพองค์การระบบเปิด: กรณีศึกษาการบริหารงานของคณะผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดีสถาบันราชภัฏ
26. 2539 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการงานตำรวจ
27. 2539 ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของผู้บริหารระดับกลางในองค์กรภาครัฐและเอกชน
28. 2540 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนพลตำรวจในโรงเรียนตำรวจนครบาล
29. 2540 การบริหารการพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
30. 2540 การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเทศไทย
31. 2540 ความสัมพันธ์ระหว่างการกระจายอำนาจในองค์กรกับประสิทธิผลขององค์กร: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาล
32. 2540 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการรื้อปรับระบบองค์การ: ศึกษาเฉพาะกรณีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

33. 2541 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเปิด
ที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกล: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
34. 2541 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายวางแผนครอบครัวไปปฏิบัติ
35. 1998 Major Factors Affecting Industrial Hazardous Waste Policy Implementation in
Central Thailand
36. 1998 Factors Affecting Organizational Effectiveness of Nursing Institutes in
Thailand
37. 1999 Factors Affecting Compliance with the 'Political Reform' Policy in Thailand
by Members of the National Assembly
38. 1999 Factors Affecting Employee Turnover in Sony Group of Companies in
Thailand
39. 1999 BOI Zone 3 Investment Promotion Policy : An Analysis of Policy Outputs and
Impacts
40. 1999 Quality Education: Assessment of Mathematical Cognitive Skills and
Analytical Ability of Grade 9 Students in Gabrielite Schools (Thailand)
41. 2000 Impact Evaluation of EDI Policy: A Stakeholder Approach
42. 2000 Patients' Perception of Quality Hospital Services: A Study in Four Hospitals
Located in Metropolitan Bangkok
43. 2000 Export Processing Zone as a Mechanism Leading to Economic and Social
Development: A Case Study of Lat Krabang Export Processing Zone
44. 2000 A Comparative Study of Administrative Development in Burma
(MYANMAR) Since 1948
45. 2000 IT Utilization in Public Organizations and Its Impact on Job Performance
46. 2000 Major Factors Affecting Policy Changes on Illegal Migrant Workers in
Thailand
47. 2000 Factors Affecting the Acceptance of Privatization of the State Railway of
Thailand
48. 2000 Strategic Adaptation of Graduate Education: A Comparison of the Executive
Programs in the Business Administration and Public Administration Faculties
in Three Thai Public Universities

49. 2001 An Analysis and Synthesis of Community Business in Thailand
50. 2001 The Structure of Preconditions Necessary for the Development of Capital Markets in MYANMAR
51. 2001 Hospital Charge Policy: A Case Study in Thailand Regional Hospitals
52. 2001 Implementation of Essential Drug Policy in Public Hospitals
53. 2001 Organizational Commitment of Thai University Instructors: A Study of Public and Private Universities in Bangkok Metropolis
54. 2001 Government Reinvention and Organizational Effectiveness: A Case Study of the Local Government in the United States
55. 2001 An Empirical Study of the Interrelationships among Contingency Variables and Organizational Structure of the National Carrier of Thailand: A Multiple-Case Study of Thai Airways International's Departments
56. 2001 Major Factors Influencing the Healthy City Policy Implementation in Bangkok Metropolis: A Study on the Vended Food Sanitation Improvement Policy
57. 2001 An Assessment of Internal Structural Adjustment Factors Affecting Organizational Performance: A Case Study of Energy Enterprises in Thailand After the Economic Crisis in 1997
58. 2001 Distance Learning: A Case Study of RamkhamHaeng and Sukhothai Thammathirat Open Universities
59. 2001 Major Factors Affecting Performance of Frontline Employees of Thai Airways International
60. 2001 Domestic Influences Affecting Thailand's Foreign Economic Cooperation Policy: A Case Study on AFTA
61. 2001 An Empirical Study of Organizational Performance in Small and Medium Enterprises: An Investigation of Food Processing Industry in Thailand
62. 2002 A Study of People's Satisfaction as Service Recipients and Police officers' Job Satisfaction and Job Performance after Transformation to the Royal Thai Police
63. 2002 Policy Evaluation on Promotion Projects Implemented by the Public Relations Department's Regional offices

64. 2002 Factors Affecting Chance of Successful Privatization of Public Telecommunication Organizations in Thailand
65. 2002 The Effects of Reorganization on Government Officials' Motivation and Satisfaction: A Case Study of the Commercial Registration Department and the Social Security office
66. 2002 The Conflicts of Interests in Resources allocation for Electricity Generation in Thailand: Social Instability and Energy Policy Change
67. 2002 Strategic Leadership and Organizational Effectiveness: A Study of the Mass Rapid Transit Authority of Thailand
68. 2002 The Implementation of Public Sector Standard Management System and Outcomes(PSO): A Case Study of the Community Development Department
69. 2002 Analysis of Factors Affecting Labor Turnover in the Garment Industry in Sri Lanka: Implications for Government Policy
70. 2002 Impacts of Financial Restructuring Programs on Performance of Commercial Banks in Thailand
71. 2002 Downsizing and Public Productivity: A Case Study of The Metropolitan Waterworks Authority
72. 2002 The Analysis of Thailand Government Expenditure: Policy Determination
73. 2003 Managerial Capacity and People Empowerment: The Key Mechanisms of Community Organizations Towards Community Development
74. 2003 Managerial Networking of Public and Private Sector Thai Executives
75. 2003 Determinants of SME's E-Commerce Adoption in Thailand
76. 2003 The Relationships between Conflict Management Styles of Higher Education Administrators and Organizational Communication Climate
77. 2003 The Implementation of Downsizing of the Royal Thai Army
78. 2003 Institutional and Resource Dependence Determinants of Environmental Management System Adoption in Thai Manufacturing Firms
79. 2003 Contracting-out Decision of Public Organizations in Thailand
80. 2003 Factors Affecting Organizational Commitment of the Seventh-day Adventist Institutional Staff in Thailand

81. 2003 ISO Adoption in Thai Public Hospitals: Institutional and Strategic Choice Perspectives
82. 2003 Managerial Entrepreneurship in the Sri Lanka Administrative Service: A Multidisciplinary Perspective
83. 2003 Energy Conservation Policy in Thailand: Perceived Effectiveness of Policy Implementation
84. 2003 Strategic Human Resource Management and Development in Thailand
85. 2003 Election Policy in Thailand: Major Factors Affecting the Effectiveness of Policy Implementation
86. 2003 The Impact of Contextual Factors on Information System Effectiveness
87. 2003 Agenda Setting on Telecommunications Services Policy: Two Cases Studies
88. 2003 Effects of a Community Drug Prevention Program on Drug Resistance of Community and Residents: A Quasi-Experimental Study
89. 2004 Major Factors Affecting the Implementation of the 1984 Thai Sugar Policy
90. 2004 The Evaluation of the Effectiveness of Early Retirement Policy of the Royal Thai Armed Forces
91. 2004 Factors Influencing Public Service Accountability: The Study of Implementation on the Official Information Act, B.E.2540 in Thailand
92. 2004 Power, Networking, Satisfaction and Commitment in the Thai Service Industry: A Comparison of a Private and Public Enterprise
93. 2004 Sustainable Tourism Development in AYUTTHAYA
94. 2004 Strengths and Weaknesses of Rural community Organizations: Cases of two Sub-Districts in Thailand
95. 2004 Efficiency of Public Community Hospitals in Thailand
96. 2004 The Effects of Transformational and Transactional Leadership Behaviors on the Job Satisfaction of Thai Female Civil Servants
97. 2004 Effects of Leadership Behaviors and Organizational Culture on the Development of Learning Organization: Case Study of Private and Public Hospitals with Hospital Accreditation
98. 2004 Effectiveness of Tambon Administration Organizations

99. 2004 An Analysis of Factors Affecting the Implementation Success: A Case of Policy on Learning Reform Through School-based Management
100. 2004 Evaluation of the Establishment of Economic Forest Plantations of Forest Industry Organization
101. 2004 An Analysis of Knowledge Management in a Development Organization: A Case Study of the Regional Office for Asia and the Pacific, International Labor Organization
102. 2004 The Impact of I.M.F. Supported Programs in Thailand, Indonesia and Korea's Economic and Social Performance a Critical Evaluation
103. 2005 The Impact of the Learning Organization Dimensions on the Performance Improvement: The Case Study of Assets Management Industry in Thailand
104. 2005 Credit Outreach Impact on Non-Performing Loans of Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives
105. 2005 Measurement of Municipal Performance Achievement in Thailand: A Comparative Study of Three Municipalities
106. 2005 Understanding NGOS and their Roles in Development: an Analysis of Role and Status of Development NGOs in Bangkok
107. 2006 The Strategy Fit and Organization Effectiveness Case of Higher Education
108. 2006 Health Decentralization Policy to Local Administrative Model for Thailand
109. 2006 The Relationship between Participative Management and Job Satisfaction as Related to Rajamangala University of Technology (Thailand)
110. 2006 The Effects of Power Control on Decision Making from the Coalition Perspective: A Case Study of the representation of China in the United Nations in 1971
111. 2006 Alternative Energy: An Analysis of National Gas Utilization Policy Implementation
112. 2006 Community and Urban Area Fund Policy: A Study on Major Factors Affecting the Granting of Loans in Thailand
113. 2006 Factors Affecting the Transformed State-Owned Enterprises' Effectiveness

114. 2006 A Proposed Management Model for Distance Education in Thai Higher Education Institutions
115. 2006 An Investigation of the Impact of Learning Organization and the Improvement of Organizational Performance
116. 2006 Empowering People with Disabilities for Improved Quality of Life: An Exploratory Study of two Vocational Rehabilitation Training Centers
117. 2006 Major Factors Affecting Policy Implementation on Juvenile Delinquent Rehabilitation
118. 2006 Electronic Government Procurement: Effectiveness of Policy Implementation
119. 2006 Environmental Responsiveness as Competitive Advantage: Strategic Framework for Sustaining Tourism Development in Thailand
120. 2006 The Competencies of Senior Executive Officers (SEOs): A Case Study of Ministry of the Interior, Thailand
121. 2006 The Competency of Provincial Integrated Administration Committee: A Comparative Study between Udon Thani and Khon Kaen Province Thailand
122. 2007 An Implementation of Enterprise Resources Planning(ERP): From Structural Contingency and Technology Acceptance Perspectives
123. 2007 Performance Management for State Enterprises in Thailand
124. 2007 An Analysis of Knowledge Management Implementation Effectiveness: A Case Study of Thai Revenue Department
125. 2007 The Implementation of Indoor Air Quality Management in Hospitals in Thailand
126. 2007 Grassroots Financing and Alternative Development in Thailand
127. 2007 Factors Affecting Electronic Service Delivery Adoption in the Ministry of Industry and the Ministry of Finance
128. 2007 The Study on Relationship of Human Resource Development Knowledge and Understanding, Internal Organizational Factors, Roles and Competencies of HRD Professionals in the Thai Civil Service
129. 2007 The Empirical Study of the Determining Factors of Corporate Governance Practice for the Public Companies in Thailand

130. 2007 An Analysis of the Selected Governmental Measures Against Sex Trafficking in Thailand: The Search for Possible Alternatives
131. 2007 an analysis of Influential Factors on Management Capability of Secondary School Directors
132. 2007 Major Factors affecting the Organizational Effectiveness: a study of city and Town Municipalities
133. 2007 The Factors Contributing to Energy Conservation Policy Efficiency and Effectiveness in Central Thailand: A Focus on the Textile Industry
134. 2007 Major Factors Affecting Bangkok Metropolitan District Administration Effectiveness
135. 2008 Public Enterprise Reform and Organizational Commitment: A Comparative Study on the energy public Enterprises in Thailand
136. 2008 Thai non-governmental organization (NGOs) in the changes of the 21st century: an analytical study of the change process following the Tsunami disaster
137. 2008 The dimensions influencing rail mass transit ridership in the Bangkok Metropolitan Area
138. 2008 Determinants of strategic human resource management effectiveness of companies in the garment and electronics industries in Thailand
139. 2008 Organizational commitment of the Staff of the PTT group
140. 2008 Determinants of Thailand's bilateral free trade agreement negotiations with Australia, Japan and United States
141. 2008 The dynamics of environmental NGOs in Thailand
142. 2008 Factors Affecting Knowledge Management Capacities and Knowledge Management Outcomes: The Study of Thai Banking Industry
143. 2009 Major Factors Affecting the Implementation and Effectiveness of the R&D Tax Incentive Policy
144. 2009 University-Industry Interaction and Project's Performance on Innovation: Perspective of University's Researcher
145. 2009 A Study of military operations others than war (MOOTW) and Human resource management (HRM) at the Ministry of defend

146. 2009 Knowledge Transfer effectiveness of University-Industry Alliances
147. 2009 An Analysis of Governance in Budget approval by parliament of Thailand
148. 2009 Strategic management and organizational effectiveness: A case study of energy group of company in Thailand
149. 2009 Understanding women in local politics: Studies women politicians in Krabi province, Thailand
150. 2009 Sustainable community forest management in local development: Community practice, people participation and the success of forest conservation
151. 2552 วิเคราะห์นโยบายงบประมาณรายจ่ายสาธารณสุขและการกระจายตามพื้นที่จังหวัดในประเทศไทย
152. 2552 การส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างชายหญิงในภาคราชการ: การวิเคราะห์กระบวนการนโยบายสาธารณะ
153. 2552 อิทธิพลของระบบรางวัลต่อผลลัพธ์การจัดการทรัพยากรมนุษย์: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
154. 2552 อิทธิพลของวิธีปฏิบัติด้านทรัพยากรมนุษย์ต่อผลการปฏิบัติงานบุคลากรสายผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา
155. 2552 กรอบนโยบายเชิงยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
156. 2552 ผลกระทบจากมุมมองด้านทรัพยากรและองค์การแห่งการเรียนรู้ต่อความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมขององค์การที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
157. 2552 สุขภาพองค์การและการบริหารทรัพยากรมนุษย์กรณีศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ
158. 2552 การคงอยู่ของแพทย์ในโรงพยาบาลชุมชนของประเทศไทย
159. 2552 อิทธิพลของคุณสมบัติของทรัพยากร ความสามารถขององค์การและความสามารถของผู้ประกอบการต่อผลการดำเนินงานขององค์การ: กรณีศึกษาธุรกิจรวบรวมและรับซื้อขยะรีไซเคิลในภาคตะวันออกของประเทศไทย
160. 2010 The Success of ICT Policy Implementation in Education: Evidence from Upper Level Secondary Schools in Thailand
161. 2010 Achieving Superior Corporate Performance and the Characteristics of Managerial Dimensions: The Stock Exchange of Thailand
162. 2010 Sustainable management of community-based tourism in Thailand

163. 2010 The determinants of talent retention in the Thai public sector
164. 2010 A study of leadership styles and organizational performance in high performance Organizations (HPOs) in Thailand
165. 2010 Performance based budgeting system: A study of poverty reduction policy implementation in Thailand
166. 2010 Happiness and its influencing factors among household heads in urban and rural areas of Thailand
167. 2010 The impact of strategic human resource management on employee attitude behavior and work outcome through perceived organization support
168. 2010 A study of communication performance: Investigating the factors affecting the communication performance in Thai Commercial banks
169. 2010 The determinants of organizational innovation management effectiveness in the Thai banking industry
170. 2010 A study of the factors contributing to the success of industrial cluster implementation in Thailand
171. 2010 Examining the integrated influence of quality and attitude factors on e-learner's satisfaction and e-learning system success in Thai public university
172. 2010 Determinants of corporate governance: Empirical evidence from publicly listed companies in Thailand
173. 2553 พลวัตในกระบวนการตัดสินใจนโยบายของรัฐต่อรัฐวิสาหกิจ กรณีศึกษา: บริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด (บพด.) กับการตัดสินใจร่วมทุนกับกลุ่มบริษัทเจ้าของเรือไทยเพื่อจัดตั้งสายการบินแห่งชาติ กรณีศึกษา: บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท) กับการตัดสินใจสร้างท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ
174. 2553 การให้บริการสาธารณะทางอิเล็กทรอนิกส์จากมุมมองนโยบายสาธารณะและด้านทรัพยากร: กรณีศึกษาการให้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันอุดมศึกษา
175. 2553 ตัวแบบการจัดการสิ่งจูงใจครูประถมศึกษาในสังกัด ของกรุงเทพมหานคร
176. 2553 ความเป็นเลิศในการบริการของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)

177. 2553 นวัตกรรมสังคม: กรณีศึกษาโครงการของท้องถิ่นในเขตภาคเหนือของประเทศไทย
178. 2553 ผลกระทบเชิงประจักษ์ของสถานการณ์การแข่งขันการจัดการความรู้บรรยากาศการเรียนรู้ความพร้อมในการปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมที่มีต่อผลการดำเนินงานสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
179. 2553 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
180. 2553 โครงสร้างรายได้ รายจ่ายและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดสรรงบประมาณของเทศบาล
181. 2553 ปัจจัยภาวะผู้ประกอบการที่มีต่อผลประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
182. 2553 การเปรียบเทียบวัฒนธรรมองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพองค์กร: กรณีศึกษารัฐวิสาหกิจในประเทศไทย
183. 2553 ทูทางสังคมกับการจัดการความรู้ชุมชนพึ่งตนเอง
184. 2553 ปัจจัยที่มีผลต่อรายจ่ายสาธารณะด้านสังคมและผลต่อการกระจายรายได้ของไทย
185. 2553 การพัฒนาตัวแบบผู้นำเชิงนวัตกรรม
186. 2553 การกำกับดูแลกิจการกับความสามารถในการแข่งขันของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
187. 2553 ปัจจัยความสำเร็จของธุรกิจหลังการฟื้นฟูทางการเงิน
188. 2553 การจัดการบริการสาธารณะโดยวิธีการทำสัญญาจ้าง: กรณีศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลกและเทศบาลนครขอนแก่น
189. 2553 ตัวแบบสมรรถนะองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล
190. 2553 การศึกษารูปแบบและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถาบันอุดมศึกษา
191. 2553 การศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาและคุณภาพการศึกษาระหว่างสถาบันศึกษารัฐ และเอกชน
192. 2011 Major factors affecting educational policy implementation effectiveness for the three southern most provinces of Thailand as perceived by school directors
193. 2011 Intergovernmental networks in Thailand: The initiative in Lampang, Kanchanaburi, and Rayong province

194. 2011 The impacts of fiscal and monetary policies on employment: A study of Thailand from 1983-2008
195. 2011 The analysis and evaluation of Thai student loans chime implementation and the deferred debts
196. 2011 Enhancing successful inter-organization relationships: A study of Vietnamese travel companies with Thai partners
197. 2011 Social capital and clientele: The case study of local of districts in Thailand
198. 2011 An empirical analysis of leadership, job satisfaction and organizational commitment: A study of community hospitals in central Thailand
199. 2554 ตัวแบบสมรรถนะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
200. 2554 ภาวการณ์ร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนกับประสิทธิผลของนโยบายส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานหมุนเวียน
201. 2554. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์การสาธารณะประโยชน์ด้านสังคมสงเคราะห์เกี่ยวกับเด็กและสตรี
202. 2011 Securities Brokerage Regulation Implementation
203. 2548 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างศาลยุติธรรมของประเทศไทยในการอุทธรณ์และฎีกา
204. 2549 การกำหนดนโยบายในการจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝาก
205. 2549 การบรรจุเป้าหมายในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย: ศึกษาเปรียบเทียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และมหาวิทยาลัยพายัพ
206. 2549 สมรรถนะของผู้บริหารระดับกลางในระบบราชการไทย
207. 2549 การจัดการคุณภาพโดยรวมในโรงพยาบาลภาครัฐของไทย
208. 2549 การตัดสินใจของผู้บัญชาการทหารบกไทย
209. 2550 กลยุทธ์การสื่อสารของผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการของไทย
210. 2550 การจัดการความรู้ในระบบราชการไทย: กรณีศึกษา กรมส่งเสริมการเกษตรกรมอนามัย และกรมสุขภาพจิต
211. 2550 การจัดการความรู้ในศูนย์พัฒนาและฝึกอบรมคนตาบอด
212. 2550 การจัดการความขัดแย้งในสถานพยาบาลของรัฐระดับจังหวัด
213. 2550 การจัดการนวัตกรรม: การพัฒนาตัวแบบความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักวิจัย

214. 2550 การจัดการเมือง: ผลกระทบของปัจจัยการแข่งขันระหว่างเมือง และความต้องการ
ของประชาชนที่เพิ่มขึ้นต่อบทบาทของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
215. 2550 การจ้างงานภายนอกธุรกิจวิสาหกิจไทย ศึกษาเปรียบเทียบกรณี: บริษัทการบินไทย
จำกัด (มหาชน) กับบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
216. 2550 การนำนโยบายธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ: กรณีศึกษากรุงเทพมหานคร
217. 2550 การนำนโยบายสร้างที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาโครงการ
บ้านเอื้ออาทร
218. 2550 การนำนโยบายอยู่ดีมีสุขไปปฏิบัติในจังหวัดนนทบุรี
219. 2550 การนำพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
ไปบังคับใช้: กรณีศึกษาเกาะพระทอง จังหวัดพังงา
220. 2550 การบริหารการจัดเก็บภาษีอากร: ศึกษากรณีกลุ่มภารกิจด้านรายได้
กระทรวงการคลัง
221. 2550 การบริหารการปราบปรามการทุจริตระดับชาติของไทย: การศึกษาบทบาท ระบบ
และการบริหารของคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ
222. 2550 การบริหารการพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครแบบ
บูรณาการ
223. 2550 การบริหารระบบกำจัดขยะของมหานครในประเทศไทย: ศึกษาเฉพาะกรณี
กรุงเทพมหานคร
224. 2550 การบริหารโรงพยาบาลชุมชนภายใต้้นโยบายการสร้างหลักประกันสุขภาพ
ถ้วนหน้า
225. 2550 การปฏิรูประบบสารสนเทศสำหรับนักบริหารระดับสูงกรมศุลกากร
226. 2550 การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทหาร: ศึกษาเฉพาะเขตอำนาจศาลทหาร
227. 2550 การปฏิรูปการบริหารแรงงานในภาครัฐของไทย
228. 2550 การประเมินประสิทธิผลในการนำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตาม
ยุทธศาสตร์มาใช้ในกระทรวงการคลัง
229. 2550 การเปลี่ยนแปลงขององค์การวิชาชีพ: กรณีมหาวิทยาลัยราชภัฏ
230. 2550 การเปิดเสรีการขนส่งทางอากาศในประเทศไทย
231. 2550 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธ
232. 2550 การพัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

233. 2550 องค์การมหาชนของไทย: การศึกษาไกลไกลและกระบวนการบริหารตามหลัก
ธรรมาภิบาล
234. 2550 องค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงพยาบาลของรัฐเขตกรุงเทพมหานคร
235. 2550 การพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย: ศึกษาเปรียบเทียบมหาวิทยาลัยของรัฐ
และมหาวิทยาลัยเอกชน
236. 2550 การมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมชุมชน : ศึกษากรณีสำนักงานอัยการสูงสุด
หมายเหตุ
237. 2550 ความขัดแย้งในกระบวนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ: กรณีศึกษาการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
แห่งประเทศไทย
238. 2550 ความขัดแย้งในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ: กรณีศึกษา
กรมสอบสวนคดีพิเศษ กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
239. 2550 คุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยไทย
240. 2550 ค่านิยมการจัดการกับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการระดับสูงในราชการพล
เรือนไทย
241. 2550 บทบาทภาครัฐในการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานคร
242. 2550 บทบาทภาครัฐและภาคเอกชนในการคุ้มครองผู้บริโภค
243. 2550 แบบของผู้นำที่มีสมรรถนะในระบบราชการพลเรือนไทย
244. 2550 มาตรฐานระบบบริหารคุณภาพ ISO 9000 ในบริบทภาครัฐ และภาคเอกชนไทย
245. 2550 พัฒนาการของนโยบายคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
246. 2550 ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิผลของการน่านโยบายการส่งบริการ
สังคมแก่ผู้สูงอายุไปปฏิบัติ: ศึกษากรณีกรุงเทพมหานคร
247. 2550 ความไว้วางใจในการบริหารรัฐกิจกับความเป็นพลเมืองของประชาชนใน
กรุงเทพมหานคร
248. 2551 การจัดการความรู้ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
กระบวนการสู่การพัฒนาทุนทางปัญญา
249. 2551 การจัดการสิ่งแวดล้อมตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกองทัพก
250. 2551 การน่านโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ
251. 2551 การบูรณาการการจัดการมลพิษทางน้ำของกรุงเทพมหานครและองค์การปกครอง
ท้องถิ่น โดยรอบ
252. 2551 การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

253. 2551 การมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำเสียของข้าราชการในเทศบาลนครของประเทศไทย
254. 2551 การเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการบริหารงานสถานีตำรวจนครบาล
255. 2551 นโยบายการขนส่งมวลชนของประเทศไทย: กรณีศึกษาระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนสาธารณะ
256. 2551 บทบาทของคณะกรรมการในการเสริมสร้างบรรษัทภิบาลในองค์กรของรัฐในประเทศไทย
257. 2551 สมรรถนะของผู้บริหารในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
258. 2551 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับการสร้างธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล
259. 2551 ระบบการบริหารผลการปฏิบัติงานของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์
260. 2551 ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษา เพื่อความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษาและการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
261. 2551 พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการตำรวจกองบัญชาการตำรวจนครบาล
262. 2551 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรที่มีผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ: ศึกษาเฉพาะกรณี บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
263. 2552 กระบวนการงบประมาณของรัฐสภาไทย
264. 2552 กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
265. 2552 รูปแบบและวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการส่วนกลางของประเทศไทย
266. 2552 สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารระดับกลางของอุตสาหกรรมการโรงแรมในภาคใต้ของประเทศไทย
267. 2552 ภาวะผู้นำและการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
268. 2552 พัฒนาการและลักษณะของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรระดับปริญญาตรีในประเทศไทย
269. 2552 ธรรมาภิบาลในองค์กรภาคประชาสังคม
270. 2552 คุณลักษณะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

271. 2552 ความไว้วางใจในองค์การของประเทศไทยศึกษาเปรียบเทียบองค์การภาครัฐ
ภาครัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน
272. 2552 ความสำเร็จของการนำนโยบายประหยัดพลังงานไปปฏิบัติในภาคราชการ
273. 2552 คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจนครบาล
274. 2552 คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานธนาคารรัฐวิสาหกิจและธนาคารพาณิชย์
เอกชน
275. 2552 การเสริมสร้างพลังสตรีในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่
ลุ่มน้ำชี
276. 2552 ความผูกพันต่อองค์การของอาจารย์มหาวิทยาลัยภาครัฐในเขตกรุงเทพมหานคร
277. 2552 การพัฒนาระบบใกล้เคียงข้อพิพาทในศาลยุติธรรมของประเทศไทย
278. 2552 การมีส่วนร่วมของชาวกรุงเทพมหานครในการจัดการมูลฝอย
279. 2552 การเมืองในองค์การและทัศนคติของข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับประสิทธิผลของ
องค์การ: กรณีศึกษากองบัญชาการตำรวจนครบาล
280. 2552 การจัดการทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำชี-มูล เพื่อป้องกันอุทกภัยจังหวัดอุบลราชธานี
281. 2552 การจัดการสภาพแวดล้อมในการบำบัดฟื้นฟูและแก้ไขพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขัง
282. 2552 การจัดการคุณภาพศูนย์สุขภาพชุมชนดีเด่น
283. 2553 การบริหารโครงการพัฒนาขององค์การภาคที่สามบนพื้นที่สูงภาคเหนือตอนบน
ของไทย
284. 2553 ระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์การรัฐวิสาหกิจด้านพลังงานไฟฟ้าไทย
285. 2553 รัฐอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย
286. 2553 ธรรมเนียมในการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล
287. 2553 ประสิทธิภาพการนำนโยบายการควบคุมมลพิษทางอากาศไปปฏิบัติของ
นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด
288. 2553 การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงพยาบาลภาครัฐและเอกชน: กรณีการรักษา
โรคจอประสาทตาเสื่อมจากเบาหวาน
289. 2553 การประเมินนโยบายสาธารณะด้วยความสุข
290. 2553 การประเมินผลการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานภาครัฐ: กรณีศึกษาการปฏิรูปและ
การพัฒนาระบบราชการ พ.ศ. 2545-2550
291. 2553 การพัฒนาแบบจำลองหลายปัจจัยสำหรับการตัดสินใจคัดเลือกผู้เข้าร่วม
คอมพิวเตอร์ของภาครัฐ

292. 2553 การนํานโยบายการบริหารอุทยานแห่งชาติไปปฏิบัติ
293. 2553 การนํานโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ
294. 2553 การนํานโยบายเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปปฏิบัติ
295. 2553 การก่อดัวของนโยบายเปิดเสรีค้าปลีกค้าส่งของรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ (พ.ศ. 2531-2534)
296. 2553 การจัดการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคที่สามในการพัฒนาฝีมือแรงงาน
297. 2553 การจัดการเชิงกลยุทธ์ของทหารในจังหวัดชายแดนภาคใต้
298. 2553 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติของวัดป่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
299. 2553 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถพิเศษ
300. 2553 การจัดการมูลฝอยติดเชื้อในประเทศไทย
301. 2553 การจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
302. 2553 การนำเข้าเทคนิคการจัดการความรู้ในประเทศไทย: ศึกษากรณีกรมศุลกากร
303. 2554 การนํานโยบายการควบคุมอาคารไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตปริมณฑล
304. 2554 การนํานโยบายการบริการสาธารณะแก่ผู้สูงอายุไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล 16 แห่ง
305. 2554 การนํานโยบายจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไปปฏิบัติ
306. 2554 การสร้างเครื่องชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานในองค์การซื้อบริการสุขภาพกรณีศึกษา สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
307. 2554 การเสริมสร้างจริยธรรมของส่วนราชการในกระทรวงมหาดไทยโดยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด: ศึกษากรณีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
308. 2554 ความร่วมมือระหว่างองค์การในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย
309. 2554 ประสิทธิภาพของทุนหมุนเวียนเพื่อการสนับสนุนส่งเสริม
310. 2554 ประสิทธิภาพของกระบวนการตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยองค์การฝ่ายตุลาการ

311. 2554 ปัจจัยจูงใจภายในที่มีผลต่อความผูกพันขององค์การของบุคลากรสาธารณสุข: ศึกษาเปรียบเทียบโรงพยาบาลชุมชนขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก จังหวัดนครราชสีมา
312. 2554 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์การ: การสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย
313. 2554 ภาวะผู้นำในการจัดการ บำบัด แก่ไข และฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
314. 2554 รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงพยาบาลที่ประสบความสำเร็จ
315. 2550 การบริหารคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
316. 2550 การจัดการระบบงานคุณภาพขององค์การปฏิบัติดีเยี่ยมในประเทศไทย
317. 2551 การบริหารงานคุณภาพการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลำพูน
318. 2551 กลยุทธ์การสร้างความปลอดภัยขององค์การพัฒนาเอกชนไทย: การวิเคราะห์ตามแนวทฤษฎีฟังก์ชันพัชการ
319. 2551 การศึกษาตัวแบบคุณภาพการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Services) ของราชการไทย
320. 2551 ภาวะผู้นำเปลี่ยนสภาพของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกับประสิทธิผลขององค์การ
321. 2552 การบริหารคุณภาพการดำเนินงานสู่ความเป็นเลิศกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
322. 2552 การบริหารรายได้ของเทศบาล
323. 2552 ความสำเร็จของอาชีพผู้บริหารสตรีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
324. 2552 การบริหารจัดการมหาวิทยาลัยที่ดีในประเทศไทย
325. 2552 อนาคตภาพของนโยบายการบริหารผลิตภัณฑ์ชุมชนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2551-2560)
326. 2552 ผลสัมฤทธิ์การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นตามการบริหารทรัพยากรบุคคลแนวใหม่ศึกษาเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคกลาง
327. 2552 ภาวะผู้นำในกองทัพไทยภายใต้สภาวะสงครามอสมมาตร
328. 2552 การจัดการงานบุคคลกับคุณภาพชีวิตการทำงานในองค์การอุตสาหกรรมที่ได้รับมาตรฐานแรงงานไทยระดับสมบูรณ์ในเขตชายฝั่งตะวันออก

329. 2552 การพัฒนาระบบบริหารการตรวจราชการของประเทศไทย กรณีศึกษา สำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
330. 2552 การบริหารแบบบูรณาการของความสัมพันธ์ระหว่างองค์การ: กรณีศึกษาการบริหาร/จัดการการป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติดโดยมหานคร (ศตส. กทม.)
331. 2551 วัฒนธรรมองค์การคุณภาพขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย
332. 2551 แบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรไทย
333. 2552 การเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้วเพื่อพัฒนาไปสู่ชุมชนที่ยั่งยืน
334. 2552 การจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี
335. 2011 Roles of E-Government in Enhancing Good Governance of Public Sector Organizations in Pakistan
336. 2011 Social Entrepreneurship: An Integrated Framework for Earned Income Opportunities Adoption by Nonprofit Organizations in Thailand
337. 2012 The Analysis of the Determinants of Education Expenditures in Thailand
338. 2012 Factors Affecting the Effectiveness of Civil Service Reform Policy in Mongolia in the example of the Ministry of Education Development Management
339. 2012 Analysis of organizational culture and commitment to the Ministry of Public Health under the central administration : a comparative study of service agents and policy agents

ภาคผนวก ข

แบบเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องความก้าวหน้าของคุษณีพนธ์

แบบเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องความก้าวหน้าของคุณิพนธ์

1. เลขที่.....
2. ชื่อเรื่อง.....
3. ชื่อผู้วิจัย.....

ลักษณะเฉพาะของคุณิพนธ์

1. มหาวิทยาลัยที่จบการศึกษา.....
2. ปีที่จบการศึกษา.....
3. ภาชนะที่ปรึกษาคุณิพนธ์.....
4. อายุผู้ทำคุณิพนธ์.....
5. อาชีพผู้ทำคุณิพนธ์.....

ลักษณะทั่วไปของคุณิพนธ์

1. จำนวนหน้าของบทคัดย่อ.....
2. จำนวนหน้าของคุณิพนธ์.....
3. สาขาย่อยของเรื่องที่ทำคุณิพนธ์.....
4. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 1. เพื่อการค้นคว้า
 2. เพื่อการพรรณนา
 3. เพื่อการอธิบาย
5. ประเภทของการวิจัย
 1. การวิจัยเชิงปริมาณ
 2. การวิจัยเชิงคุณภาพ
 3. การวิจัยแบบผสม
6. การออกแบบวิจัย
 - 6.1. แบบการวิจัย
 1. การวิจัยแบบทดลอง
 2. การวิจัยแบบกึ่งทดลอง
 3. การวิจัยแบบไม่ทดลอง
 - 6.2. การออกแบบการสุ่มตัวอย่าง
 1. อธิบาย
 2. ไม่อธิบาย
 - 6.3. ประชากรที่ศึกษา.....
 - 6.4. จำนวนประชากรที่ศึกษา.....
 - 6.5. จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา.....
 - 6.6. หลักการกำหนดขนาดตัวอย่าง.....
 - 6.7. วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....

6.8. ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล 1. ผู้วิจัยเป็นหลัก 2. ผู้อื่นเป็นหลัก 3. ผู้ตอบเป็นหลัก
4. อื่น ๆ.....

6.9. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 1. สอบถาม 2. สัมภาษณ์ 3. สัมภาษณ์เจาะลึก
4. ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ 5. ประชุมกลุ่มย่อย 6. สังเกตปรากฏการณ์
7. อื่น ๆ

6.10. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1. แบบสอบถาม 2. แบบสัมภาษณ์
3. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง 4. แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง
5. แบบบันทึกข้อมูล 6. แบบอื่น

6.11. แหล่งข้อมูล 1. คน 2. เอกสาร 3. ปรากฏการณ์สังคม 4. อื่น ๆ.....

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ไม่ใช้สถิติเป็นเครื่องมือ

2. ใช้สถิติเป็นเครื่องมือในระดับต่างๆ ดังนี้

1. สถิติระดับ Univariate คือ.....

.....

2. สถิติระดับ Bivariate. คือ.....

.....

3. สถิติระดับ Multivariate คือ.....

.....

ความก้าวหน้าของคุณนิพนธ์

ด้านเรื่องที่ทำวิจัย

1. เป้าหมายของการวิจัย

1. เหตุผลของการวิจัย 1. เพื่อการทดสอบยืนยันแนวคิด ทฤษฎี 2. เพื่อทดสอบและทดลอง
ใช้วิธีการวิจัยใหม่ 3. เพื่อแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการด้านการปฏิบัติ
4. ทั้ง 2-3 เหตุผลข้างต้นรวมกัน

2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 1. ด้านแนวคิด ทฤษฎีเป็นหลัก

2. ด้านวิธีการศึกษาเป็นหลัก 3. ด้านการปฏิบัติเป็นหลัก

3. สรุปเป้าหมายของการวิจัยนี้เป็น 1. การวิจัยพื้นฐาน 2. การวิจัยประยุกต์

2. ขอบเขตและความสำคัญของเรื่องที่วิจัย

1. เรื่องที่ศึกษาอยู่ในขอบเขตของสาขาวิชาหรือไม่ 1. ไม่อยู่ในสาขา 2. อยู่ในสาขา
ถ้าอยู่ในสาขา อยู่ในสาขาใดต่อไปนี้

- 1.1 ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory)
- 1.2 รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ (Comparative Public Administration)
- 1.3 พฤติกรรมและการพัฒนาบุคลากร (Employee Behavior and Development)
- 1.4 การคลังและงบประมาณ (Finance and Budgeting)
- 1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ (Intergovernmental Relations)
- 1.6 วิทยาการจัดการ (Management Science)
- 1.7 ทฤษฎีองค์การ (Organization Theory and Behavior)
- 1.8 การบริหารงานบุคคล (Personnel Administration)
- 1.9 การวิเคราะห์นโยบาย (Policy Analysis)
- 1.10 การจัดการปกครองและประชาสังคม (Governance and Civil Society)

2. เรื่องที่ศึกษามีความสำคัญต่อสาขาในด้านใดเป็นหลัก

1. ด้านทฤษฎี 2. ด้านวิธีการศึกษา 3. ด้านการปฏิบัติ
4. ด้านอื่น ๆ.....

3. นวัตกรรมหรือความเป็นต้นแบบหรือการมีข้อเสนอใหม่ของการวิจัย

คุณลักษณะที่ศึกษา มีสมมติฐาน วิธีการวิจัย และสรุปผลการศึกษาอยู่ในรูปแบบใดต่อไปนี้

- 3.1 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาใหม่
- 3.2 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาใหม่
- 3.3 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาใหม่
- 3.4 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาใหม่
- 3.5 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาเก่า
- 3.6 สมมติฐานใหม่ - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาเก่า
- 3.7 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาใหม่ - สรุปผลการศึกษาเก่า
- 3.8 สมมติฐานเก่า - วิธีการศึกษาเก่า - สรุปผลการศึกษาเก่า

ด้านวิธีการวิจัย

1. ความตรงของการวิจัย

1. เป็นการวิจัยแบบทดลองหรือกึ่งทดลองหรือไม่ 1. เป็น 2. ไม่เป็น

2. ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธีการทางสถิติหรือไม่ 1. มี 2. ไม่มี
3. ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธีการอื่น ๆ หรือไม่ 1. มี 2. ไม่มี
4. สมมติฐานการวิจัย มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยรองรับอย่างเหมาะสมในระดับใด
 1. สูง 2. ต่ำ
5. ระบุค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือหรือไม่ 1.ระบุ 2.ไม่ระบุ
6. ระบุค่าความตรง (Validity) ของเครื่องมือหรือไม่ 1.ระบุ 2.ไม่ระบุ
7. กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมในระดับใด 1.สูง 2. ต่ำ
8. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมในระดับใด 1.สูง 2. ต่ำ
9. คำนี้ถึงทฤษฎีความน่าจะเป็นในทุกขั้นตอนของการสุ่มตัวอย่างหรือไม่
 1. ใช่ 2. ไม่ใช่
10. ระบุการทดสอบโค้งปกติ (Normality) ของข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ขั้นสูงหรือไม่
 1. ระบุ 2. ไม่ระบุ

2. การทดสอบทฤษฎีของการวิจัย

1. กรอบการวิจัยเป็นแบบ 1. Theoretical Framework 2. Conceptual Framework
2. ข้อสรุปเชิงทฤษฎีปรากฏอยู่ในส่วนสรุปและอภิปรายผลหรือไม่ 1. มี 2. ไม่มี
3. ทฤษฎีหลักที่ใช้ 1.....
4. ทฤษฎีหลักที่ใช้ 2.....

3. การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการวิจัย

1. ดุษฎีนิพนธ์เป็นการวิจัยแบบทดลองหรือกึ่งทดลองหรือไม่ 1. เป็น 2. ไม่เป็น
2. ดุษฎีนิพนธ์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติขั้นสูงหรือไม่ 1. วิเคราะห์ 2. ไม่วิเคราะห์
3. ใช้สถิติเหมาะสมกับระดับการวัดหรือไม่ 1. เหมาะสม 2. ไม่เหมาะสม
4. ระบุการตรวจสอบฐานคติของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ด้วยสถิติหรือไม่ (เช่น ทดสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity)หรือการตรวจสอบความเป็นโค้งปกติ(Normality)ของข้อมูลหรือไม่ 1.ระบุ 2. ไม่ระบุ

สรุป

1. เกณฑ์ที่ผ่าน.....
2. จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน.....

.....